

โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อ
รองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา

ปี 2552

หน่วยงานผู้ว่าจ้าง
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

หัวหน้าโครงการ
ศาสตราจารย์ ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษา
แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

การศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา เป็นการดำเนินงานศึกษาวิจัยโดยวิธีศึกษาในรูปแบบของเอกสารและการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ในประเด็นดังกล่าวของต่างประเทศเพื่อนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

1. วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษาวิจัย

(1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงผลกระทบทางกฎหมายต่าง ๆ ที่เกิดจากข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการศึกษาไปทุกฉบับ

(2) เพื่อศึกษาถึงแนวทางการดำเนินงานของต่างประเทศในการรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

(3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากฎหมายต่าง ๆ ของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ และยกเว้นแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่จำเป็น

2. กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยตามโครงการนี้ เบื้องต้นคณะผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า โดยอาจพิจารณาแยกออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ประเทศไทยทำกับต่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยในทางการศึกษา และแนวทางการดำเนินงานของต่างประเทศที่น่าสนใจในการรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 2 กฎหมายและระเบียบที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

3. ผลการศึกษา

3.1 ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ประเทศไทยทำกับต่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยในทางการศึกษา

ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการค้า มีวัตถุประสงค์เพื่อจะลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกันให้เหลือน้อยที่สุด โดยมีทั้งการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า การค้าบริการและการลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รวมทั้งลดอุปสรรคในการให้บริการ เช่น บริการการท่องเที่ยว การสื่อสาร การขนส่ง การศึกษา เป็นต้น

การเปิดเสรีทางการศึกษาเป็นการเปิดเสรีทางการค้าบริการรูปแบบหนึ่งซึ่งประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้ากับหลายประเทศทั้งในนามของประเทศไทยและในนามอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)¹

ประเทศไทยได้มีการลงนาม โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2536

3.1.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

ประเทศไทยได้มีการลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียน ในข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 7 ซึ่งมีผลบังคับใช้ใน เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2552

3.1.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

ประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามประเทศไทย โดยรวมถึงการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า บริการและการลงทุน ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

3.1.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

ประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามประเทศไทย โดยรวมถึงการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า บริการและการลงทุน ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2548

3.1.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

ประเทศไทยได้มีการลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียนโดยการเปิดเสรีทางการค้าสินค้ามีผลบังคับใช้ในวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2548 ส่วนการเปิดเสรีการค้าบริการชุดที่ 1 ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมบริการบางประเภทในสาขาวิชาชีพ การศึกษา การบริการด้านสุขภาพ การท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้าทางเรือ มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2550

3.1.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

ประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียนในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2552 ซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ปลายปี 2552 ถึงต้นปี 2553

3.1.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

ประเทศไทยได้มีการลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียน โดยรวมถึงการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2552 การค้าบริการซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2552 และการลงทุนซึ่งคาดว่าจะมีผล 31 ตุลาคม พ.ศ.2552

¹ เป็นความตกลงด้านการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศของประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO)

3.2 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา

ในการเจรจาเปิดเสรีทางการค้าบริการเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งเป็นการเจรจาทำความตกลงระหว่างประเทศซึ่งผลผูกพันหากจะให้เป็นไปตามข้อตกลงอาจมีผลกระทบต่อกฎหมาย และระเบียบต่างๆ ซึ่งอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือร่างกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ โดยกฎหมายการและระเบียบต่างๆ และมีความสำคัญ ได้แก่

3.2.1 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนพ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550

3.2.2 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549

3.2.3 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

3.2.4 ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

3.2.5 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชน นานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

3.2.6 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททวิศึกษา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549

3.2.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525

3.2.8 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551

3.2.9 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

3.2.10 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542

3.2.11 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551

3.3 รูปแบบการค้าบริการ (Modes of Service Supply)

รูปแบบการค้าบริการตามหลักการขององค์การการค้าโลก (WTO) มี 4 รูปแบบ ดังนี้²

² ชุมพร บัจจุสานนท์ , การค้าบริการภายใต้ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ , วารสารกฎหมาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 15 (ธันวาคม 2539) : 77-99, หน้า 84

Mode 1 การบริการข้ามพรมแดน (Cross-border Supply)

เป็นการให้บริการจากประเทศหนึ่งผ่านสื่อต่างๆ โดยตัวผู้ให้บริการหรือบริษัท ไม่ต้องไปอีกประเทศหนึ่ง เป็นบริการที่มีลักษณะข้ามพรมแดนอย่างแท้จริง เช่น การศึกษาทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต E-Learning การบริการโทรคมนาคม การบริการให้คำปรึกษาผ่านสื่อ เป็นต้น

Mode 2 การใช้บริการในต่างประเทศ (Consumption Abroad)

เป็นการให้บริการโดยผู้บริโภคหรือผู้รับบริการ (Service Consumer) จากประเทศหนึ่งไปใช้บริการอีกประเทศหนึ่งซึ่งเป็นผู้ให้บริการ (Service Supplier) โดยการให้บริการจะมีขึ้นภายในดินแดนเดียว เช่น การเดินทางไปศึกษาต่างประเทศ เป็นต้น

Mode 3 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ(Commercial Presence)

เป็นกรณีที่ผู้ประกอบการหรือผู้ให้บริการ (Service Supplier) ประเทศหนึ่งไปลงทุนตั้งสำนักงานเพื่อให้บริการ อีกประเทศหนึ่ง โดยให้บริการผ่านทาง Entities ที่ตั้งอยู่ในรัฐสมาชิกอื่น เช่น การจัดตั้งสาขา สำนักงาน ตัวแทน หรือตั้งบริษัท เป็นต้น

Mode 4 การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Presence of Natural Person)

เป็นการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาประเทศหนึ่งเข้าไปทำงานในดินแดนอีกประเทศหนึ่งเป็นการชั่วคราว เช่น อาจารย์ชาวต่างชาติเข้ามาสอนหนังสือประเทศหนึ่ง

3.4 ประเภทของการค้าบริการด้านการศึกษา³

ระดับ	CPC	รายละเอียด
A:บริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Primary education services : CPC 921)	92110 92190	ระดับเตรียมประถม ไม่รวมการบริการรับเลี้ยงเด็กซึ่งเป็นบริการด้านสังคม ระดับประถมอื่นๆ แต่ไม่รวมถึงบริการหลักสูตรสอนอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ซึ่งเป็นสาขาย่อยภายใต้บริการการศึกษาผู้ใหญ่

³ โปรดดู บทบัญญัติของสหประชาชาติว่าด้วยการจำแนกผลิตภัณฑ์มา ตระฐาน The UN Provision Central Product Classification (CPC), World Trade Organization Restricted S/C/M/49, ANNEX 1, Definition OF EDUCATION SERVICES

การบริการการศึกษาไม่รวมถึง บริการด้านการกีฬา การจ้างมาสอนพิเศษเพื่อสอนตามบ้านหรือเพื่อสอนเป็นกลุ่ม

โปรดดู รูปแบบการจัดการศึกษาที่เปิดเสรีบริการในสาขาบริการการศึกษาของประเทศไทย ใน บัตรทั้งปริญานนท์, การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาภายใต้ข้อตกลง GATS ขององค์การการค้าโลก (WTO) กับประเทศไทย วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2550, หน้า 164-170

ระดับ	CPC	รายละเอียด
B : บริการทางการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอน ปลาย สายสามัญ สายเทคนิคและ อาชีวศึกษา ระดับมัธยม (Secondary education services : CPC 922)	92210 92220 92230 92240	ระดับมัธยมทั่วไป ระดับมัธยมระดับสูง เทคนิคและวิชาชีพ เทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ
C : บริการทางการศึกษา ระดับอุดมศึกษา สายเทคนิค และสาย อาชีวศึกษา (Higher education services : CPC 923)	92310 92390	เทคนิคและวิชาชีพขั้นสูง หรือการศึกษาระดับ ระดับอนุปริญญา ระดับอุดมศึกษาอื่นๆ หรือการศึกษาระดับ ปริญญาหรือเทียบเท่า
D : บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่ (Adult Education services : CPC 924)	92400	ครอบคลุมเฉพาะการศึกษานอกระบบ สำหรับ ผู้ใหญ่ รวมถึงบริการสอนอ่านหนังสือสำหรับ ผู้ใหญ่
E : บริการทางการศึกษาอื่นๆ (Other Education services : CPC 929)	92900	บริการการศึกษาด้านอื่นๆ ทั้งหมด ได้แก่ โรงเรียนสอนภาษา ศิลปะ ดนตรี ความสามารถทางภาษา แต่ไม่รวมการกีฬา

3.5 การดำเนินงานของต่างประเทศที่น่าสนใจในการรองรับการเปิดเสรีการศึกษา กรณีศึกษา จีน ออสเตรเลีย อินเดีย ฮองกง และมาเลเซีย

การดำเนินงานของต่างประเทศที่น่าสนใจในการรองรับการเปิดเสรีการศึกษา
กรณีศึกษาประเทศจีน ออสเตรเลีย อินเดีย ฮองกง และมาเลเซีย มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

3.5.1 ประเทศจีน

แนวทางที่จีนได้ดำเนินการเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการแข่งขันเสรีด้านการให้บริการสาขา
การศึกษานั้น จีนได้พยายามเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศเป็นหลัก
สำคัญ ในเวลาเดียวกัน ก็ไม่ปิดกั้นในการเปิดรับการเปิดเสรีในด้านดังกล่าว แต่ กลับให้มีการเปิด

กว้าง และเรียนรู้ที่จะเอาประโยชน์จากการเปิดเสรีภาคบริการดังกล่าว โดยที่รักษาระยะห่างในเรื่อง การควบคุม ซึ่งแนวทางการพัฒนาและปรับตัวของจีนข้างต้นน่าจะช่วยเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่ เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการ เจริญระยะต่อไปได้

3.5.2 ประเทศออสเตรเลีย

แนวทางที่ออสเตรเลียได้ดำเนินการเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการแข่งขันเสรีด้านการให้บริการ สาขาการศึกษาขั้นสูงนั้น การเปิดเสรีทางด้านสาขาบริการการศึกษาของออสเตรเลียมีความก้าวหน้า และมีการปรับตัวในด้านต่างๆ ภายในประเทศให้สอดคล้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา ซึ่งแนวทางการ พัฒนาและปรับตัวของออสเตรเลียน่าจะช่วยเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเจริญระยะต่อไปได้

3.5.3 ประเทศอินเดีย

การเปิดเสรีทางการศึกษาของประเทศไทยได้มีการปรับตัวโดยการเปิดเสรีทางการศึกษา ในประเภทที่ 3 เพื่อลดจำนวนนักเรียนที่ไปเรียนต่างประเทศดึงดูดนักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนการเปิดเสรีทางการศึกษาประเภทที่ 4 โดยมองว่าจะส่งผลต่อการ เคลื่อนย้ายคนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาซึ่งได้เปรียบด้าน ทรัพยากรบุคคล ซึ่งแนวทางการพัฒนาและปรับตัวของอินเดียน่าจะช่วยเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่ เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการ เจริญระยะต่อไปได้

3.5.4 ประเทศฮ่องกง

ฮ่องกงมีการออกกฎหมายและมาตรการเพื่อปรับตัวต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา แต่ อย่างไรก็ตามก็ไม่พยายามควบคุมคุณภาพอุดมศึกษาข้ามชาติโดยตรง และไม่พยายามกำหนด เนื้อหา ระดับ หรือค่าใช้จ่ายของผู้ให้บริการต่างชาติ ฝ่ายนิติบัญญัติปล่อยให้ตลาด กำหนดและ บทบาทของรัฐคือรับรองว่าผู้เข้าตลาดมีข้อมูลที่เป็นทางเลือกได้ ซึ่งแนวทางการพัฒนาและปรับตัว ของฮ่องกงน่าจะช่วยเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับ การเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเจริญระยะต่อไปได้

3.5.5 ประเทศมาเลเซีย

มาเลเซียมีการออกกฎหมายและมาตรการเพื่อปรับตัวต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา ซึ่ง แนวทางการพัฒนาและปรับตัวของ มาเลเซีย น่าจะช่วยเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องของไทย

เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเจรจาระยะต่อไปได้

3.6 วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางการศึกษาที่มีผลต่อระบบกฎหมายไทย

ตารางสรุปประเด็นทางกฎหมายที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	GATS	AFAS	JTEPA	TAFTA	ACFTA	AANZFTA	ASEAN-KOREA
พระราชบัญญัติ โรงเรียน เอกชน พ.ศ.2550	สัญญาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	สัญญาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	สัญญาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	-	สัญญาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	สัญญาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนบุคคล ธรรมดา	สัญญาติผู้ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนบุคคล ธรรมดา
	สัญญาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	สัญญาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	สัญญาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	-	สัญญาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	สัญญาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนนิติ บุคคล	สัญญาติผู้จัดการ ผู้ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนนิติ บุคคล
	สัญญาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญญาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญญาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	-	สัญญาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญญาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญญาติ ผู้อำนวยการและ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	GATS	AFAS	JTEPA	TAFTA	ACFTA	AANZFTA	ASEAN-KOREA
ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ	-	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ
ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542	ทุนขั้นต่ำ	ทุนขั้นต่ำ	-	-	ทุนขั้นต่ำ	ทุนขั้นต่ำ	ทุนขั้นต่ำ

**ตารางสรุปกฎหมายและระเบียบที่อาจได้รับผลกระทบ
จากการเปิดเสรีทางการศึกษา**

1. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1. การถือครองที่ดิน (ม.12)	ไม่กระทบ
2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มี สัญชาติไทย (ม.30)	ไม่กระทบ

2. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน ข้อ 1(4)	ไม่กระทบ

3. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (ม. 21)	กระทบ
2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม. 22(5))	กระทบ
3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม.22(2))	ไม่กระทบ
4. การถือครองที่ดิน (ม.23)	ไม่กระทบ
5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ (ม. 37 และ ม.69)	กระทบ

4. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
สัณฐานิติผู้จัดการ ข้อ 4(1)	กระทบ

5. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชน นานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1.การถือครองที่ดิน (ม.12)	ไม่กระทบ
2. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครู (ข้อ 10)	ไม่กระทบ
3. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่ (ข้อ 9.1 และ 9.2)	กระทบ

6. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททวติวิชา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน ข้อ 6.2	ไม่กระทบ

7. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานชั้นต่ำสำหรับ โรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน (ข้อ 4(1))	ไม่กระทบ

8. พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน (ม.86)	ไม่กระทบ

9. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1. ข้อกำหนดการพิจารณาอนุญาตให้ คนต่างด้าวประกอบธุรกิจ (ม. 5)	ไม่กระทบ
2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับบัญชีการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว (ม. 8)	ไม่กระทบ
3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของ คนต่างด้าว (ม. 15)	ไม่กระทบ
4. ขั้นตอนการขออนุญาตประกอบธุรกิจ ตามบัญชีสาม (ม. 17)	ไม่กระทบ
5. เงื่อนไขซึ่งกำหนดให้คนต่างด้าวที่ได้รับ อนุญาตต้องปฏิบัติตาม (ม. 18)	ไม่กระทบ
6. ทุนขั้นต่ำ (ม. 14)	กระทบ

10. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
ระยะเวลาการพำนักอาศัยในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว (ม. 34(5), 35(6))	ไม่กระทบ

11. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
อายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว (ม. 21)	ไม่กระทบ

ตารางสรุปข้อกฎหมายที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

กฎหมาย	บทบัญญัติที่ได้รับผลกระทบ
<p>1. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550</p>	<p>ม.21 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็น บุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p> <p>ม.22(5) ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้อง มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา21</p> <p>ม.37 ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็น ผู้ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนในระบบ และแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบพร้อมกับส่งหลักฐานการ แต่งตั้งผู้อำนวยการภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันแต่งตั้ง</p> <p>ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย มีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตาม กฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และสามารถทำงานให้กับโรงเรียนในระบบได้เต็มเวลา ผู้รับใบอนุญาตจะทำหน้าที่ เป็นผู้อำนวยการโดยไม่ แต่งตั้งผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่งก็ได้</p> <p>ม. 69 ให้มีผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์คนหนึ่ง ซึ่ง คณะกรรมการ</p> <p>กองทุนสงเคราะห์แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p>

<p>2. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และ วิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551</p>	<p>ข้อ 4 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะแต่งตั้งผู้จัดการ ต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p>
<p>3. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชน นานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับ ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2550</p>	<p>ข้อ 9 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการ และครูใหญ่</p> <p>9.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(2)</p> <p>9.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครูใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p>
<p>4. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542</p>	<p>ม.14 ทูชันต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนด ในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท</p> <p>ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทูชันต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท</p> <p>กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทูชันต่ำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้</p> <p>ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น</p>

4. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตามความตกลงระหว่างประเทศ

จากการพิจารณาและวิเคราะห์ความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้มีการเปิดเสรีสาขาบริการการศึกษา (Educational Services) นั้น จะเห็นว่ากฎหมายภายในของประเทศไทยในบางฉบับและในบางบทบัญญัติมีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนั้น ข้อเสนอแนะในการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมาย และระเบียบ ต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่เกิดผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนี้

4.1 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

พระราชบัญญัตินี้มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ได้แก่ สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (ม.21) สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคล ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม. 22(5)) และ สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ (ม.37 และ ม.69) โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (ม.21)

บทบัญญัติมาตรา 21 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2)

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิก เงื่อนไขในเรื่องผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่เกิดผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

4.1.2 สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม. 22(5))

บทบัญญัติ มาตรา 22(5) ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 21

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ในระบบที่เป็นนิติบุคคล กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

4.1.3 สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ (ม.37 และ ม.69)

บทบัญญัติ มาตรา 37 กำหนดให้ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และบทบัญญัติ มาตรา 69 ให้มีผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์คนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยมีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนด คุณสมบัติของผู้อำนวยการและผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ กำหนดต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้อำนวยการและผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ ต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

4.2 ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

ระเบียบดังกล่าว มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ได้แก่ สัญชาติของผู้จัดการ (ข้อ 4(1)) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระเบียบดังกล่าว ในข้อ 4 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะแต่งตั้งผู้จัดการ ต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดการกำหนดต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้จัดการ ต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

4.3 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

ระเบียบดังกล่าว มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ได้แก่ คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการ และครูใหญ่ (ข้อ 9.1 และข้อ 9.2) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระเบียบดังกล่าว ในข้อ 9.1 และ ข้อ 9.2

9.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2)

9.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครูใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้ จัดการและครูใหญ่กำหนดต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้จัดการและครูใหญ่ ต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

4.4 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

พระราชบัญญัตินี้ มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ได้แก่ ประเด็นทุนขั้นต่ำ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรา 14 ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวาระแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุนขั้นต่ำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์เรื่องทุนขั้นต่ำ ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนั้น จึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขการกำหนดเรื่องทุนขั้นต่ำ เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

นอกจากการนำเสนอการแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ในข้างต้น ยังวิธีทางนโยบาย ในการออกกฎหมายใหม่ ๆ ซึ่งควรคำนึงถึงกฎหมายเก่า เนื้อหา ความตกลงระหว่างประเทศ ต่างๆ ว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งวิธีการหนึ่งที่เป็นประโยชน์คือการมีมาตรการระบุในกฎหมายว่า กฎหมายฉบับดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ไปลงนามเปิดเสรีต่าง ๆ และนอกจากนี้ ในการที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้นๆ ก็ไม่ควรตัดมาตราดังกล่าว⁴

5. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

จากการที่คณะผู้วิจัยได้ทำ การศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในส่วนเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยผูกพันในสาขาบริการการศึกษาและกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่ากฎหมายภายในมีความไม่สอดคล้องกับความตกลงในหลายประเด็นนำไปสู่ความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไข นอกจากการพิจารณาในประเด็น ดังกล่าวข้างต้น ทางคณะผู้วิจัยได้มีการศึกษาข้อมูลในทางปฏิบัติเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิดเสรีในสาขาบริการศึกษานอกจากผลกระทบทางด้านกฎหมาย และนอกจากนี้ยังได้ศึกษาประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบต่างๆ เพื่อให้ระบบการศึกษาของประเทศไทยมีคุณภาพ ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ ซึ่งการเปิดเสรีทางการศึกษามีผลกระทบต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยทั้งทางบวกและทางลบโดยผลกระทบในทางบวกนั้นการเปิดเสรีทางการศึกษาโดยเฉพาะใน Mode 3 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) จะส่งผลให้เกิดการแข่งขันสูง ทำให้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับบริการศึกษามีทางเลือกมากขึ้น และขณะเดียวกันจะส่งผลให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพทางด้านการศึกษาเพื่อรองรับการแข่งขันที่สูงขึ้น ส่วนผลกระทบในทางลบนั้น ผลกระทบอย่างจริงจังของการเปิดเสรีทางการศึกษาในปัจจุบัน ยังไม่มีผลกระทบที่ ชัดเจน แต่การเปิดเสรีด้านบริการการศึกษาอาจทำให้เกิดปัญหาหากไม่มีการควบคุมคุณภาพให้มีความเท่าเทียมกันให้ได้ มาตรฐานทั้งสถานศึกษาที่มีเจ้าของเป็นคนไทย กับสถานศึกษาที่มีเจ้าของเป็นคนต่างชาติ จะเกิดผลกระทบในทางลบ และนอกจากนี้การแก้กฎหมายเรื่องสัญชาติผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชน เช่น ผู้อำนวยการ ครูใหญ่ ผู้จัดการ ให้ไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา อาจได้รับผลกระทบเรื่องความมั่นคง ดังนั้น หากมีการแก้กฎหมายก็ควรมีมาตรการ

⁴ โปรดดูตัวอย่างใน มาตรา 10 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

รองรับเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบตามมาในภายหลัง โดยมีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการปรับตัวจากการเปิดเสรีทางการศึกษา ดังนี้⁵

5.1 การบังคับใช้กฎหมาย

จากการศึกษาปัญหาในระบบการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน ปัญหาที่สำคัญคือการบังคับใช้กฎหมาย ที่มีอยู่อย่างจริงจังและเท่าเทียมกัน เช่น กฎระเบียบของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากต่างชาติเข้ามาลงทุนจากการเปิดเสรีทางการศึกษาในประเทศจะได้มีการปฏิบัติที่มีความเท่าเทียมกัน

5.2 มาตรฐานในการอนุมัติใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

จากการพิจารณา Mode 4 กรณีอาจารย์ชาวต่างชาติจะเข้ามาให้บริการทางการศึกษาในประเทศ อาจเกิดปัญหาการขออนุญาตในการประกอบวิชาชีพจากกฎหมายภายในประเทศ ได้แก่ การให้ใบอนุญาตมีความล่าช้า และไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น อาจารย์โรงเรียนนานาชาติมีมาตรฐานในการให้ใบอนุญาตสูงกว่าอาจารย์สังกัดสถานศึกษา ประเภทอื่นๆ นอกจากนี้หลักเกณฑ์ของคุรุสภาควรมีความยืดหยุ่น เช่น ชาวต่างชาติที่เข้ามาสอนทางด้านดนตรี กีฬา ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางภาษาไทยเท่ากับชาวต่างชาติที่เข้ามาสอนทางด้านวิชาการ

5.3 มาตรฐานในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ในการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา ควรให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติเป็นจำนวนมากนิยมสอบเทียบ GED (General Education Development) มากขึ้น ซึ่งต่างจากระบบการสอบเทียบที่อนุญาตให้เฉพาะนักเรียนที่ไม่ได้เข้าศึกษาในสายสามัญ อนุญาตได้เท่านั้นซึ่งมีเงื่อนไขแตกต่างกัน โดยการใช้อัตราการสอบเทียบแบบ GED ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น ผู้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรทั้งในเชิงความรู้และวุฒิภาวะ และยิ่งอาจเกิดปัญหาเนื่องจากในปัจจุบันมีการเปิดเสรีทางการศึกษามากขึ้น ดังนั้นจึงควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการควรปรับเกณฑ์การเทียบโอนเพื่อออกไปขอเทียบวุฒิ โดยใช้เกณฑ์เดียวกับการศึกษานอกระบบ และกำหนดให้สำนักทดสอบพิจารณาในเรื่อง

⁵ ในส่วนของข้อมูลต่างๆ บางส่วน ทางคณะผู้วิจัย ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้แทนสถานศึกษาเอกชน ประเภทโรงเรียนนานาชาติ เพื่อประโยชน์ในการนำมาสรุปและวิเคราะห์ในประเด็นที่สำคัญและเป็นข้อเสนอในเชิงนโยบายต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต่อไป

การขอเทียบวุฒิจากต่างประเทศ⁶ เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐานในระดับสากลและเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาต่อไป

5.4 การปรับตัวของประเทศไทยจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

จากการที่ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการลงนามเพื่อเปิดเสรีทางการบริการด้านการศึกษาไปแล้วหลายฉบับซึ่งมีผลกระทบในประเด็นต่าง ๆ ต่อประเทศไทยทั้งในด้านกฎหมายและด้านอื่น ๆ ไม่มากก็น้อย ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องควรจะศึกษาเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันท่วงที่มีทัศนคติที่ดี และอาศัยประโยชน์จากการเปิดเสรีดังกล่าว นอกจากนี้ผลจากการเปิดเสรีทางการศึกษาส่งผลให้เกิดการแข่งขันมากขึ้นซึ่ง กิดประโยชน์ในแง่ของการทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภค แต่ในขณะเดียวกันหน่วยงานที่ให้บริการภายในประเทศก็ต้องมีคุณภาพเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปิดเสรีทางการศึกษาแต่จะทำให้ได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีดังกล่าว

⁶ รายละเอียด โปรดดูประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบความรู้วุฒิจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษาวิจัย	2
1.3 กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	2
1.3.1 ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ประเทศไทยทำกับต่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยในทางการศึกษา	2
1.3.1.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	3
1.3.1.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	3
1.3.1.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	3
1.3.1.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	3
1.3.1.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	3
1.3.1.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	3
1.3.1.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	3
1.3.2 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา	4
1.3.2.1 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550	4
1.3.2.2 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549	4
1.3.2.3 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550	4
1.3.2.4 ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วย คุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551	5
1.3.2.5 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน ของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550	5

1.3.2.6	ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน โรงเรียนเอกชน ประเภททวิศึกษา พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549	5
1.3.2.7	ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนด มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525	5
1.3.2.8	พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551	6
1.3.2.9	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542	6
1.3.2.10	พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542	6
1.3.2.11	พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551	6
1.4	กรอบประเด็นของการศึกษาวิเคราะห์ตามโครงการ	6
1.5	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
1.6	ผลงานที่ส่งมอบ	12
1.7	แผนการดำเนินงานตามโครงการ	12
1.8	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13

บทที่ 2 หลักการพื้นฐานของการศึกษาการเปิดเสรีทางการค้าบริการการศึกษา

2.1	หลักการพื้นฐานระหว่างประเทศของความตกลงด้านการค้าบริการ	14
2.1.1	หลักการลดข้อจำกัดด้านการเปิดตลาด (Market Access)	14
2.1.2	หลักการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)	15
2.1.3	หลักการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส (Transparency)	15
2.1.4	หลักการเปิดเสรีแบบก้าวหน้าตามลำดับ (Progressive)	15
2.1.5	หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (The Most Favoured-Nation Treatment-MFN)	16
2.2	รูปแบบการค้าบริการ (Modes of Service Supply)	16
2.3	สาขาของการบริการ (Services Sectoral Classifications)	18
2.4	ประเภทของการค้าบริการด้านการศึกษา	19

บทที่ 3 เนื้อหาของข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา ของประเทศไทย

3.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	21
3.1.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ	21
3.1.2 ความตกลงบริการ	21
3.1.3 การบริการการศึกษา	22
3.1.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)	22
3.1.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)	23
3.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	25
3.2.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ	25
3.2.2 ความตกลงบริการ	25
3.2.3 การบริการการศึกษา	25
3.2.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment)	26
3.2.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)	27
3.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	31
3.3.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ	31
3.3.2 ความตกลงบริการ	31
3.3.3 การบริการการศึกษา	31
3.3.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment)	31
3.3.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitment)	34
3.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	39
3.4.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ	39
3.4.2 ความตกลงบริการ	39
3.4.3 การบริการการศึกษา	39
3.4.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)	39
3.4.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)	42
3.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	43
3.5.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ	43
3.5.2 ความตกลงบริการ	43
3.5.3 บริการการศึกษา	43

3.5.3.1	ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)	43
3.5.3.2	ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)	44
3.6	ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	46
3.6.1	วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ	46
3.6.2	ความตกลงบริการ	46
3.6.3	บริการการศึกษา	47
3.6.3.1	ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)	47
3.6.3.2	ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)	48
3.7	ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	52
3.7.1	วันที่ความตกลงสินค้าบริการมีผลใช้บังคับ	52
3.7.2	ความตกลงบริการ	52
3.7.3	บริการการศึกษา	52
3.7.3.1	ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)	52
3.7.3.2	ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)	55

**บทที่ 4 การดำเนินงานของต่างประเทศที่น่าสนใจในการรองรับการเปิดเสรีการศึกษา :
กรณีศึกษา จีน ออสเตรเลีย อินเดีย ฮังการี และมาเลเซีย**

4.1	ประเทศจีน	59
4.1.1	กรอบการศึกษา	59
4.1.2	ประเด็นกรอบการศึกษา	62
4.1.3	สาเหตุการเปิดเสรีของจีน	63
4.1.4	ข้อผูกพันของจีนใน WTO	65
4.1.5	ระบบการศึกษาของจีนในปัจจุบัน	66
4.1.6	การปรับตัวของจีน	67
4.1.6.1	การปรับโครงสร้างการบริหารการศึกษาโดยฝ่ายการทำงาน ให้กับส่วนท้องถิ่น (Decentralized)	68
4.1.6.2	การให้ความสำคัญการเปิดเสรีด้านการศึกษา แต่ยังคงสงวน การศึกษาที่จะนำไปสู่การปลูกฝังหลักการหรือหลักปรัชญา สำคัญ (core ideology) ของเป็นสังคมนิยมของประเทศ	69

4.1.6.3 การเปิดรับการเข้ามาของต่างชาติอย่างเต็มที่ และเรียนรู้ รับเอาผลประโยชน์อย่างจริงจัง	69
4.1.6.4 การปรับปรุงระบบด้านเงินสนับสนุน ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ การเปิดรับจากภาคธุรกิจภายในประเทศ การขอรับ การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ และสนับสนุนให้ สถาบันอุดมศึกษา สร้างรายได้ให้กับตนเองมากขึ้น	71
4.1.6.5 การที่สถาบันการศึกษาต้องปรับตัวสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสถาบัน	73
4.1.6.6 ปรับปรุงระบบคุณภาพการสอนในสถาบันศึกษา และ ระบบการประเมินให้มากขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อสร้าง มาตรฐานของบุคลากรเพื่อรองรับการแข่งขันที่จะมีขึ้น	74
4.1.6.7 การสร้างรูปแบบการศึกษาแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	75
4.1.6.8 บทสรุป	75
4.2 ประเทศออสเตรเลีย	76
4.2.1 ผู้บริหารครู-อาจารย์สถานศึกษาชาวต่างชาติ และการประกอบ อาชีพครูของชาวต่างชาติในประเทศออสเตรเลีย	76
4.2.2 นักเรียนและนักศึกษาชาวต่างชาติในประเทศออสเตรเลีย	77
4.2.3 โรงเรียนนานาชาติ (International School)	78
4.2.4 หลักสูตรภาษาอังกฤษ	79
4.2.5 ระดับอุดมศึกษา (Higher Education)	79
4.2.6 บทสรุป	84
4.3 ประเทศอินเดีย	84
4.3.1 การแบ่งประเภทการให้บริการของ GAT	85
4.3.2 ข้อกำหนด GATS อื่นๆ	89
4.3.3 นัยว่าด้วยการค้าอุดมศึกษาภายใต้ GATS	91
4.3.4 การยกระดับการศึกษาในอินเดีย	93
4.3.5 ปัญหาบางประการเกี่ยวกับอุดมศึกษาในอินเดีย	95
4.3.6 บทสรุป	96
4.4 ประเทศฮ่องกง	98
4.5 ประเทศมาเลเซีย	100

บทที่ 5 วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางการศึกษาที่มีผลต่อระบบกฎหมายไทย

5.1 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550	105
5.1.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	105
5.1.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	106
5.1.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	106
5.1.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	107
5.1.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	107
5.1.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	108
5.1.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	109
5.1.2.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	109
5.1.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	110
5.2 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549	111
5.2.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	111
5.2.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	111
5.2.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	111
5.2.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	112
5.2.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	112
5.2.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	112
5.2.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	112
5.2.2.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	113
5.2.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	113
5.3 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550	113
5.3.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	113
5.3.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	115

5.3.2.1	ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	115
5.3.2.2	ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	117
5.3.2.3	ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	119
5.3.2.4	ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	122
5.3.2.5	ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	123
5.3.2.6	ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	126
5.3.2.7	ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	128
5.4	ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551	130
5.4.1	บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	130
5.4.2	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	131
5.4.2.1	ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	131
5.4.2.2	ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	131
5.4.2.3	ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	132
5.4.2.4	ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	132
5.4.2.5	ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	133
5.4.2.6	ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	133
5.4.2.7	ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	134
5.5	ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียน เอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับ มัธยมศึกษา พ.ศ.2550	134
5.5.1	บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	135
5.5.2	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	135
5.5.2.1	ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	136
5.5.2.2	ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	137
5.5.2.3	ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	137

5.5.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	138
5.5.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	138
5.5.2.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	139
5.5.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	139
5.6 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททวิศึกษา พ.ศ. 2545	140
5.6.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	140
5.6.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	140
5.6.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	141
5.6.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	141
5.6.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	141
5.6.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	141
5.6.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	142
5.6.2.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	142
5.6.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	142
5.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับ โรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525	142
5.7.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	142
5.7.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	143
5.7.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	143
5.7.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	143
5.7.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	143
5.7.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	144
5.7.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	144
5.7.2.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์	

(AANZFTA)	144
5.7.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี	
(Asean – Korea Free Trade Agreement)	144
5.8 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497	144
5.8.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	145
5.8.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	145
5.9 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542	145
5.9.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	145
5.9.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจาก ความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	148
5.9.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	149
5.9.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	149
5.9.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	150
5.9.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	150
5.9.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	150
5.9.2.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน –ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์	
(AANZFTA)	151
5.9.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี	
(Asean – Korea Free Trade Agreement)	151
5.10 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2544	152
5.10.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา	152
5.10.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	153
5.10.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	153
5.10.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	154
5.10.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	154
5.10.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	154
5.10.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	155
5.10.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน –ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์	
(AANZFTA)	155
5.10.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี.	
(Asean – Korea Free Trade Agreement)	156

5.11 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551	156
5.11.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อกรเปิดเสรีทางการศึกษา	156
5.11.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ	157
5.11.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	157
5.11.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)	157
5.11.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)	157
5.11.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)	157
5.11.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)	158
5.11.2.6 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	158
5.11.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)	158

บทที่ 6 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตามความตกลงระหว่างประเทศ

6.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550	160
6.1.1 สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (ม.21)	160
6.1.2 สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับ ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม. 22(5))	160
6.1.3 สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ (ม.37 และ ม.69)	161
6.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551	161
6.3 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550	162
6.4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าว พ.ศ.2542	162

บทที่ 7 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

7.1 การบังคับใช้กฎหมาย	165
7.2 มาตรฐานในการอนุมัติใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	165

7.3	มาตรฐานในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	165
7.4	การปรับตัวของประเทศไทยจากการเปิดเสรีทางการศึกษา	166
	บรรณานุกรม	167
	ภาคผนวก ก : ถอดเทปการสัมมนาระดมความคิดเห็น โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนา กฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาโดย สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษา แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ณ ห้องประชุมจิตติ ติงศภัทย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ เวลา 9.00 - 12.00 น.	
	ภาคผนวก ข : ถอดเทปการสัมมนาระดมความคิดเห็นวงกว้าง โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนา กฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาโดย สถาบันวิจัยและให้ คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันจันทร์ ที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2553 ณ ห้องประชุมจิตติ ติงศภัทย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ เวลา 13.00 - 16.00 น.	
	ภาคผนวก ค : ตารางสรุปเฉพาะใจความสำคัญของข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กับการเปิดเสรีทางการศึกษาของประเทศไทย	
	ภาคผนวก ง : ตารางสรุปประเด็นทางกฎหมายที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา	
	ภาคผนวก จ : ตารางสรุปกฎหมายและระเบียบที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา	
	ภาคผนวก ฉ : ตารางสรุปข้อกฎหมายที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา	

บทที่ 1

บทนำ

ในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องนำเสนอกรอบต่างๆ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษาวิจัย กรอบแนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา กรอบประเด็นของการศึกษาวิเคราะห์ตามโครงการ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผลงานที่ส่งมอบ แผนการดำเนินงานตามโครงการ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการพิจารณาการทำความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศซึ่งเป็นการตกลงในการเจรจาทางการค้าต่างๆ ซึ่งมีนัยสำคัญส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทย ได้มีการทำความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศโดยการเปิดเสรีทางการค้าและบริการในหลายรูปแบบ ได้แก่ การเปิดเสรีการค้ากับองค์การการค้าโลก (WTO) การจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ทั้งระดับทวิภาคี และระดับภูมิภาค

การจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี เป็นการทำความตกลงระหว่างประเทศรูปแบบหนึ่งซึ่งมีความสำคัญในปัจจุบัน โดยมีการกำหนดข้อผูกพันการค้าเสรีในหลายๆ สาขา และหนึ่งในข้อตกลงดังกล่าวคือการกำหนดให้ประเทศไทยมีการเปิดเสรีทางการศึกษาซึ่งเป็นการเปิดเสรีทางการค้าบริการอย่างหนึ่งตามเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตามจากข้อเท็จจริงก็จะพบว่า ประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบในด้านลบอยู่ไม่น้อยจนทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น ดังเช่นในกรณีปัญหาการทะลักเข้ามาของพืชผักผลไม้ราคาถูกมากมาจากประเทศจีนส่งผลทำให้เกษตรกรไทยไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ เกิดการประท้วงเรียกร้องให้รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือ

ตัวอย่างปัญหาที่เกิดจากการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศไทยข้างต้น จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่าโดยปกติในเนื้อหาของสาระของข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศที่ทำกันจะมีการเปิดเสรีทางการค้าทั้งที่เป็นสินค้าและบริการ ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงบริการที่สำคัญด้านการศึกษาในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องที่น่าวิตกกังวลไปด้วยว่าจะได้รับผลกระทบกระเทือนสำคัญ เช่นเดียวกับสินค้าหรือการบริการด้านอื่นๆ ของประเทศไทย เนื่องจากการศึกษาในโลกปัจจุบันอาจจัดได้ว่าสามารถดำเนินงานในเชิงธุรกิจได้อย่างมั่นคง ดังจะเห็นจากบางประเทศ เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ที่ถือว่าเป็นประเทศส่งออกด้านการศึกษา มีผู้คนจำนวนมากที่มีความต้องการไปเรียนหนังสือที่นั่น โดยเฉพาะยิ่งนักเรียนไทย ฉะนั้นหากประเทศไทยได้มีการเปิดเสรีทางการศึกษาตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเตรียมพร้อมวางแผนรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจต้อง

พิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับต่างๆ และอาจต้องตรากฎหมายใหม่ๆ เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับข้อตกลง ซึ่งเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการเตรียมความพร้อม ดังกล่าวที่ได้ผ่านการศึกษาวិเคราะห์จากข้อมูลรอบด้านจึงเป็นที่มาของโครงการศึกษาวิจัยนี้

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษาวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงผลกระทบทางกฎหมายต่างๆ ที่เกิดจากข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษาไปทุกฉบับ
- (2) เพื่อศึกษาถึงแนวทางการดำเนินงานของต่างประเทศในการรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม
- (3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากฎหมายต่างๆ ของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ และยก ร่างแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่จำเป็น

1.3 กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยตามโครงการนี้ เบื้องต้นคณะผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า โดยอาจพิจารณาแยกออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ประเทศไทยทำกับต่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยในทางการศึกษา และแนวทางการดำเนินงานของต่างประเทศที่น่าสนใจในการรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 2 กฎหมายและระเบียบที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษาต่างๆ

1.3.1 ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ประเทศไทยทำกับต่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยในทางการศึกษา

ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการค้า มีวัตถุประสงค์เพื่อจะลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกันให้เหลือน้อยที่สุด โดยมีทั้งการเปิด ดเสรีทางการค้า การบริการและการลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รวมทั้งลดอุปสรรคในการให้บริการ เช่น บริการท่องเที่ยว การสื่อสาร การขนส่ง การศึกษา เป็นต้น

การเปิดเสรีทางการศึกษาเป็นการเปิดเสรีทางการค้าบริการรูปแบบหนึ่งซึ่งประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้ากับหลายประเทศทั้งในนามของประเทศไทยและในนามอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

1.3.1.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

ประเทศไทยได้มีการลงนาม โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2536

1.3.1.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

ประเทศไทยได้มีการลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียน ในข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 7 ซึ่งมีผลบังคับใช้ใน เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2552¹

1.3.1.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

ประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามประเทศไทย โดยรวมถึงการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า บริการและการลงทุน ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

1.3.1.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

ประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามประเทศไทย โดยรวมถึง การเปิดเสรีทางการค้าสินค้า บริการและการลงทุน ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2548

1.3.1.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

ประเทศไทยได้มีการลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียนโดยการเปิดเสรีทางการค้าสินค้ามีผลบังคับใช้ในวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2548 ส่วนการเปิดเสรีการค้าบริการชุดที่ 1 ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมบริการบางประเภทในสาขาวิชาชีพ การศึกษา การบริการด้านสุขภาพ การท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้าทางเรือ มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2550

1.3.1.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

ประเทศไทยได้ลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียนในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2552 ซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ปลายปี 2552 ถึงต้นปี 2553

1.3.1.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea

Free Trade Agreement)

¹ ในการนำเสนองานวิจัยฉบับนี้ได้นำเสนอ ข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 7 ซึ่งมีผลบังคับใช้ใน ปัจจุบัน ส่วนข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 8 ขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างการเจรจา还没有ผลใช้บังคับ จึงไม่นำมาวิเคราะห์ในรายงานวิจัยฉบับนี้

ประเทศไทยได้มีการลงนามการเปิดเสรีทางการค้าในนามอาเซียน โดยรวมถึงการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2552 การค้าบริการซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2552 และการลงทุนซึ่งคาดว่าจะมีผล 31 ตุลาคม พ.ศ.2552

1.3.2 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา²

ในการเจรจาเปิดเสรีทางการค้าบริการเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งเป็นการเจรจาทำความตกลงระหว่างประเทศซึ่งผลผูกพันหากจะให้เป็นไปตามข้อตกลงอาจมีผลกระทบต่อกฎหมาย และระเบียบต่างๆ ซึ่งอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือร่างกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ โดยกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญ ได้แก่

1.3.2.1 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550

พระราชบัญญัตินี้ตั้งกฏเป็นพระราชบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาเดียวกัน

1.3.2.2 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549

กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 10 วรรคสองของพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.3.2.3 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

พระราชบัญญัตินี้ตั้งกฏเป็นพระราชบัญญัติออกตามความที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดหลักการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหาร เพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับ

² เนื่องจากกฎหมายบางฉบับที่ นำมาวิเคราะห์ใน ผลงานวิจัยฉบับนี้ เป็นกฎหมายลำดับรองซึ่งเป็นกฎหมายลูกที่เกิดจากกฎหมายแม่บทที่ถูกยกเลิกไปแล้ว กฎหมายดังกล่าวจึงถูกยกเลิกไปด้วยตามกฎหมายแม่บท แต่เนื่องจากในขณะนี้ยังไม่มีกรออกกฎหมายใหม่มาแทนกฎหมายลูกฉบับเดิม ในรายงานวิจัยฉบับนี้จึงวิเคราะห์กฎหมายลูกที่ออกตามกฎหมายแม่บทที่มีอยู่เดิม

สถานศึกษาของรัฐ นอกจากนี้ ยังเพื่อให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรัฐพร้อมให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน และสิทธิประโยชน์อื่นรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้แก่สถานศึกษาของเอกชน

1.3.2.4 ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

ระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 วรรค 3 ของพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ

1.3.2.5 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

ระเบียบดังกล่าวอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 17(1) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 เรื่อง นโยบายโรงเรียนนานาชาติ และเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรกำหนดมาตรฐานการจัดตั้งและดำเนินการโรงเรียนเอกชนนานาชาติให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานการศึกษาเป็นสากล

1.3.2.6 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภททวิศึกษา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549

ระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภททวิศึกษา พ.ศ.2545 ให้เหมาะสมและเอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 มาตรา 17 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525

1.3.2.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่า ด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525

ระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายที่เห็นสมควรแก้ไขกฎหมายเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2518

1.3.2.8 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551

พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิในการถือครองที่ดิน

1.3.2.9 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายเพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันในการประกอบธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์กับประเทศไทยโดยส่วนรวม และเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ

1.3.2.10 พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542

พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการเข้ามาพำนักในราชอาณาจักรของคนต่างด้าว เพื่อความมั่นคงและเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

1.3.2.11 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551

พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายซึ่งกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว การขอรับใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว

1.4 กรอบประเด็นของการศึกษาวิเคราะห์ตามโครงการ

ในการศึกษาวิจัยตามโครงการนี้มีขอบเขตการดำเนินงานที่สำคัญสองประการ ได้แก่

1) คณะผู้วิจัยจะได้ศึกษารายละเอียดการเปิดเสรีทางการศึกษาของข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการศึกษาไปทุกฉบับ โดยจะศึกษาการเปิดเสรีทางการศึกษากับประเทศดังกล่าวข้างต้น ในประเด็นการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ทำในนามประเทศไทยหรือในระดับทวิภาคี แต่หากไม่ปรากฏการเจรจาการเปิดเสรีทางการศึกษาในระดับทวิภาคี จึงจะทำการศึกษาการเปิดเสรีทางการศึกษาที่ประเทศไทยทำในนามของอาเซียนกับประเทศต่างๆ ซึ่งเป็นการตกลงในระดับภูมิภาคดังกล่าวข้างต้น

2) คณะผู้วิจัยจะได้ศึกษาวิเคราะห์รวบรวมและให้ระบุถึงกฎหมายการศึกษาระดับพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองต่างๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษาตามข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนาม

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนแรก จะใช้วิธีการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก โดยทำการศึกษารวบรวมเอกสารที่เป็นข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามไปแล้วทุกฉบับในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 จะเป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลใน สามประเด็นหลัก ดังนี้

2.1 การศึกษาวิเคราะห์ถึงผลกระทบทางกฎหมายและระเบียบที่เกิดจากข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการศึกษาไปทุกฉบับ โดยในงานวิจัยนี้จะทำวิเคราะห์และนำเสนอการแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่สำคัญ ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อให้สอดคล้องกับ ข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ ต่างๆ ที่ประเทศไทยได้ลงนาม โดยไม่ได้วิเคราะห์และนำเสนอในเชิงการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเหมาะสม รวมทั้งไม่ได้วิเคราะห์ความเหมาะสมเนื้อหาข้อตกลงตาม ข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ ต่างๆ แต่อย่างใด เนื่องจากอยู่นอกกรอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้

2.2 การศึกษาถึงแนวทางการดำเนินงานของต่างประเทศในประเทศที่น่าสนใจในการรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

2.3 การศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากฎหมายการศึกษาของประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ และยกเว้นแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่จำเป็น

ขั้นตอนที่ 3 การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายการศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา คณะผู้วิจัยจะได้จัดให้มีการประชุมระดมความคิดเห็น บุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยคณะผู้วิจัยจะได้ทำการสัมภาษณ์บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา และการเปิดเจรจาเสรีการค้า อาทิเช่น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น จำนวนไม่เกิน 80 คน 1 ครั้ง และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นวงกว้างอีก 1 ครั้ง โดยคณะผู้วิจัยจะได้เชิญผู้เข้าร่วมสัมมนาจากผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา และบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา และการเปิดเจรจาเสรีการค้า อาทิเช่น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่างๆ ในการปรับปรุงร่างกฎหมายที่เป็นผลจากการศึกษาวิจัยตามโครงการให้สมบูรณ์

1.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

หนังสือและบทความ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ . FTA : factbook. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัท เพจเมกเกอร์ จำกัด, 2550

คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . “อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแสการค้าเสรีข้ามชาติ”. ในชุดรวมบทความฉบับที่ 24. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548

จรัสศรี อินทวิชะ . คำอธิบายพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2547

ดิเรก ควรสมาคม . พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2547

นายหลู จวิน ชิง ประธานสมาคมนักธุรกิจยอดเยี่ยมเชื้อสายจีนทั่วโลก งานสัมมนาธุรกิจไทย-จีน หรือ Thai- Chinese Business Forum 2009

บติศร ทังปริญานนท์ . “การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาภายใต้ข้อตกลง GATS ขององค์การการค้าโลก (WTO) กับประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2550

ประนัย วณิชชานนท์. คิดทัน รู้ทัน ตามทัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2543

ประสิทธิ์ เอกบุตร . ชรินทร์ มีโกคี . บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ . สุเมธ ศิริคุณโชติ และฐาปนันท์ นิพิฏฐกุล. รายงานวิจัยเรื่องผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวพ.ศ.2542”. เสนอต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2548

ศูนย์วิจัยกฎหมายและการพัฒนา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับกฎระเบียบการเข้าเมืองและการทำงานของคนต่างด้าวเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนของไทย, 2551

สมคิด บางโม. กฎหมายการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด , 2549

อิสริย์ ประทุมทิพย์ . ศาสตราจารย์กฎหมายสู่การศึกษา . กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550

Chinese Embassy in Australia; Chinese Education Development, 2003

Department of Planning, Ministry of Education of China; International Students in China, 2009

Department of Planning, Ministry of Education of China; Report of Education Statistics, Volume 1 No. 26, 27 February 2003

Education Development in China; Chinese – Arab Education Network, 2008

FACTBOX : Education in China, http://news.xinhuanet.com/english/2008-08/07/content_9030011.htm

General Agreement on Trade in Services, World Trade Organization

Gregor, Alexzander D. Globalization, Trade Liberalization and Higher Education: Research areas and Questions; The University of Manitoba

Grant Mcburnie & Christopher Ziguras, The regulation of transnational higher education in Southeast Asia : Case studies of Hong Kong, Malaysia and Australia, Higher Education 42 : 85-105, 2001.

Li, Xiaobin; Brock University and Zhao, Linbin; Minjian University. “Globalization and Chinese Higher Education” 2008

National Bureau of Statistics of China, 2009

Report of Education Statistics, Volume 1 No. 26, Department of Planning, Ministry of Education of China, 27 February 2003

Rohini Sahni, Sumita Kale, GATS and Higher Education Some Reflections, Economic and Political Weekly, May 22, 2004

Rohini Sahni, Sumita Kale, GATS and Higher Education Some Reflections, Economic and Political Weekly : 2174-2180, May 22, 2004

Sudhanshu Bhushan, Trade in Education Services under GATS Implication for Higher Education in India, Economic and Political Weekly : 2395-2402, June 5 2004

Wikipedia; Economy of the People’s Republic of China

Wikipedia; Education in the People’s Republic of China

World Development Indicators 2008; World Bank

เอกสารอื่นๆ

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัด ตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศด้วยความร่วมมือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา . ภาพรวมและความคืบหน้าการเจรจาการค้าบริการและการลงทุน . เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “การลดมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าบริการในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ” . กรุงเทพฯ, 2552

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกวทวิชา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

Agreement Between The Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership

Agreement Establishing The Asean -Australia-New Zealand Free Trade Area

Agreement on Trade in Services under The Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation Among The Governments Of The Member Countries of The Association Of Southeast Asian Nation and The Republic of Korea

Agreement on Trade in Services of The Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-Operation Between The Association of Southeast Asia Nations and The People's Republic of China

ASEAN Framework Agreement on Services

GATS (General Agreement on Trade in Services)

Thailand-Australia Free Trade Agreement Trade in Services

World Trade Organization; GATS/SC/135: The People's Republic of China;

Schedule of Specific Commitments

ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

Fonder Group: <http://www.founder.com/en/index.html>

http://en.wikipedia.org/wiki/Australia_

<http://www.aitsl.edu.au/aitsl/go>

http://www.e-abroad.com/general_info_australia.htm

<http://www.oecglobal.com/content/view/22/80/lang,TIS-620/>

Wikipedia: Founder Group: http://en.wikipedia.org/wiki/Founder_Group

World Trade Organization; Member Sector Matrix Report; <http://tsdb.wto.org/matrizlist.aspx>

www.thaifta.com ข้อมูลเขตการค้าเสรี กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

www.mua.go.th สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

www.mue.go.th กระทรวงศึกษาธิการ

www.dtn.go.th กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

1.6 ผลงานที่ส่งมอบ

คณะผู้วิจัยจะส่งมอบผลการศึกษาวิจัยตามโครงการแบ่งเป็น 3 งวด ได้แก่

- 1) โครงร่างรายงานวิจัย ภายใน 15 วัน นับแต่ลงนามในสัญญา จำนวน 10 ฉบับ
- 2) ร่างรายงานวิจัย ภายใน 3 เดือน นับแต่ลงนามในสัญญา จำนวน 15 ฉบับ
- 3) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ พร้อมบทสรุปสำหรับผู้บริหาร จำนวน 20 ฉบับ และ CD

บันทึกข้อมูลรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 ชุด ภายใน 4 เดือน นับแต่ลงนามในสัญญา

1.7 แผนการดำเนินงานตามโครงการ

ในการศึกษาวิจัยนี้ มีระยะเวลาทั้งสิ้น 4 เดือนนับแต่ลงนามสัญญาโดยมีแผน การดำเนินงานไว้ดังนี้

การดำเนินงาน / ระยะเวลา (เดือน)	1	2	3	4
1.การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร และข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อใช้ในการวิจัยและจัดทำโครงร่างรายงานเบื้องต้น	→			
2.การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ การจัดประชุมระดมความคิดเห็น				
3.การศึกษาวเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์				
4.การนำเสนอร่างรายงานผลการศึกษาวิจัยโดยจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นวงกว้าง	→		*	
5.การส่งมอบรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นขอสภาการศึกษา				

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะมีข้อเสนอแนะถึงการเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายและระเบียบต่างๆ ของไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ และร่างกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงโดยผ่านการศึกษาวិจัยมาอย่างดี แล้ว นำเสนอให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบ และคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาดำเนินการต่อไป

บทที่ 2

หลักการพื้นฐานของการเปิดเสรีทางการค้าบริการการศึกษา

ในการนำเสนอหลักการพื้นฐานของการเปิดเสรีทางการค้าบริการการศึกษา จำต้อง มีความเข้าใจในหลักการพื้นฐานระหว่างประเทศของความตกลงด้านการค้าบริการ รูปแบบการค้า บริการ สาขาของการบริการ และประเภทของการค้าบริการด้านการศึกษา ดังนี้

2.1 หลักการพื้นฐานระหว่างประเทศของความตกลงด้านการค้าบริการ

การค้าบริการเป็นการค้าประเภทที่มีความสำคัญในปัจจุบันซึ่งแต่เดิมมีเพียงการค้า สินค้า การค้าบริการมีหลักการพื้นฐานต่างๆ มาจาก General Agreement on Trade in Services: GATS ขององค์การการค้าโลก(WTO) เพื่อเป็นความตกลงด้านการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศ ของประเทศสมาชิก WTO ซึ่งใช้เป็นแม่บทของการค้าบริการโดยมีหลักการสำคัญด้านการเปิดตลาด ของ GATS ที่ถูกนำไปใช้เป็นหลักการในความตกลงการค้าเสรีบริการระดับภูมิภาค และทวีปาคี ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.1 หลักการลดข้อจำกัดด้านการเปิดตลาด (Market Access)

เป็นหลักการที่ห้ามการกำหนดกฎระเบียบต่างๆ อันนำมาซึ่งจำกัดการเข้าสู่ตลาด หรือ การเข้ามาประกอบธุรกิจ จหรือให้บริการ โดยกำหนดให้รัฐสมาชิกให้การปฏิบัติต่อการบริการหรือต่อ ผู้ให้บริการของรัฐสมาชิกอื่นที่เป็นคุณไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการปฏิบัติที่ให้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไข ตามที่ได้ตกลงกันและที่กำหนดไว้ในกำหนดการของตน โดยในตารางข้อผูกพันเฉพาะต้องกำหนด รูปแบบที่ตนต้องการจะเปิดตลาดไว้ด้วย³ โดยจะระบุข้อจำกัดหรือเงื่อนไขต่างๆ ในตารางข้อผูกพัน เฉพาะ (Specific Commitments) ต้องอยู่ภายในกรอบของความเป็นธรรมและมีเหตุผล⁴ ดังนี้

2.1.1.1 การจำกัดจำนวนผู้ให้บริการ เช่น การกำหนดจำนวนโควตา การให้สิทธิผู้ ให้บริการแต่ผู้เดียว การผูกขาดต่างๆ

³ บัตริ์ ทังปรียานนท์, การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษามายได้ข้อตกลง GATS ขององค์การการค้าโลก (WTO) กับประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550, หน้า 85

⁴ สุรเกียรติ์ เ สถียรไทย และ ทักษมัย ฤกษ์สุต , หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ , รพี 37, กรุงเทพมหานคร : เนติบัณฑิตยสภา, 2537, หน้า 86

2.1.1.2 การจำกัดมูลค่ารวมของธุรกรรมการค้าบริการหรือสินทรัพย์ในรูปแบบของ
โควตา หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

2.1.1.3 การจำกัดจำนวนผู้ประกอบการ หรือปริมาณผลผลิตที่ได้จากการบริการ ใน
รูปโควตา หรือการวางข้อจำกัดเพราะความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

2.1.1.4 การจำกัดจำนวนทั้งหมดของบุคคลธรรมดาที่ว่างในสาขาบริการใด
โดยเฉพาะในรูปแบบของโควตาหรือเงื่อนไขการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ เช่น การจำกัดจำนวน
แรงงานต่างชาติ

2.1.1.5 การจำกัดประเภทเฉพาะของการจัดตั้งธุรกิจ เช่น การกำหนดจำนวนคนใน
ชาติในการร่วมทุนในการจัดตั้งธุรกิจ

2.1.1.6 การจำกัดการเข้าร่วมทุนของต่างชาติโดยการจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของ
ชาวต่างชาติ หรือการกำหนดเปอร์เซ็นต์สัดส่วนอย่างสูงของการลงทุนที่อนุญาต

2.1.2 หลักการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)

การปฏิบัติของรัฐสมาชิกต้องปฏิบัติต่อการบริการ (services) หรือกิจกรรมด้านการบริการ
(service suppliers) ของประเทศคู่ภาคี ไม่ดีน้อยกว่า (no less favorable than) การบริการ หรือกิจกรรม
การบริการที่เหมือนกัน (like services and services suppliers) ของคนในชาติตน ไม่ว่าจะเป็
นกฎระเบียบภายใน หรือ ก ารปฏิบัติต่างๆ จึงเป็นหลักการที่ขยายการเปิดเสรีด้านการค้าบริการ
ได้อย่างกว้างขวาง โดยอาจมีการกำหนดเงื่อนไขข้อจำกัดให้มีการปฏิบัติที่แตกต่างออกไปจากที่ให้
สิทธิคนในชาติของตนโดยระบุเงื่อนไขไว้ ในตารางข้อผูกพัน ตัวอย่างของข้อจำกัดหลักการปฏิบัติ
เยี่ยงคนชาติ เช่น เงื่อนไขด้านสัญชาติ เงื่อนไขการมีถิ่นที่อยู่ เงื่อนไขการออกใบอนุญาตและ
คุณสมบัติ

2.1.3 หลักการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส (Transparency)

เป็นหลักการซึ่งประเทศสมาชิกต้องเปิดเผยข้อกำหนด ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้
สาธารณชนทราบ (ยกเว้นข้อมูลที่เป็นความลับและความมั่นคง)

2.1.4 หลักการเปิดเสรีแบบก้าวหน้าตามลำดับ (Progressive)

เป็นหลักการซึ่งให้การเจรจาเป็นไปอย่างค่อยไปค่อยไปตามความพร้อมที่ตนเห็นว่า
สามารถเปิดเสรีได้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นแก่รัฐสมาชิก เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถกำหนด
ระเบียบภายในที่จำเป็นในการกำกับ บดูแลธุรกิจบริการในประเทศของตน และเพื่อสามารถปรับ

โครงสร้างทางสาขาบริการนั้นๆ ในประเทศของตนเพื่อแข่งขันกับต่างประเทศได้⁵ แต่ต้องเป็นมาตรการที่เป็นกลางและมีเหตุมีผล และต้องมีการทบทวนความก้าวหน้าในการเปิดเสรีให้ก้าวหน้าตามลำดับ 5 ปี

2.1.5 หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (The Most Favoured-Nation Treatment-MFN)

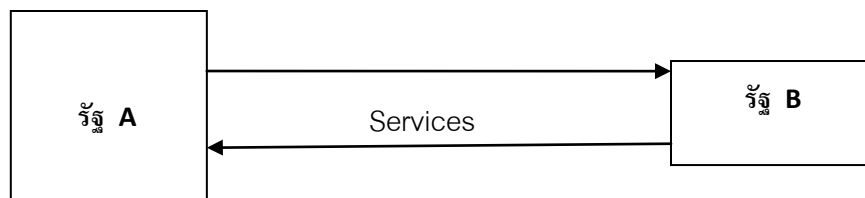
เป็นหลักการที่ตั้งอยู่บนหลักความเสมอภาคและความเท่าเทียม โดยรัฐคู่ภาคีจะต้องให้โดยทันที (Immediately) และปราศจากเงื่อนไข (Unconditionally) แก่ผู้ให้บริการ (Service Suppliers) ในการปฏิบัติไม่น้อยกว่าที่ให้แก่ผู้ให้บริการของประเทศสมาชิกอื่นใด⁶

2.2 รูปแบบการค้าบริการ (Modes of Service Supply)

รูปแบบการค้าบริการตามหลักการขององค์การการค้าโลก (WTO) มี 4 รูปแบบ ดังนี้

Mode 1 การบริการข้ามพรมแดน (Cross-border Supply)

เป็นการให้บริการจากประเทศหนึ่งผ่านสื่อต่างๆ โดยตัวผู้ให้บริการหรือบริษัท ไม่ต้องไปอีกประเทศหนึ่ง เป็นบริการที่มีลักษณะข้ามพรมแดนอย่างแท้จริง⁷ เช่น การศึกษาทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต E-Learning การบริการโทรคมนาคม การบริการให้คำปรึกษาผ่านสื่อ เป็นต้น

Mode 2 การใช้บริการในต่างประเทศ (Consumption Abroad)

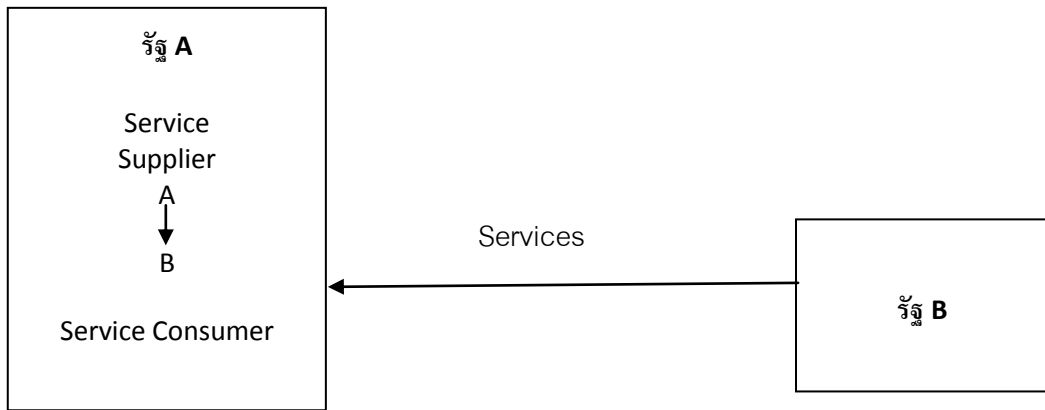
เป็นการให้บริการโดยผู้บริโภคหรือผู้รับบริการ (Service Consumer) จากประเทศหนึ่งไปใช้บริการอีกประเทศหนึ่งซึ่งเป็นผู้ให้บริการ (Service Supplier) โดยการให้บริการจะมีขึ้นภายในดินแดนเดียว⁸ เช่น การเดินทางไปศึกษาต่างประเทศ เป็นต้น

⁵ ชุมพร บัจจสานนท์, การค้าบริการภายใต้ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ, วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 15 (ธันวาคม 2539) : 77-99, หน้า 96

⁶ เพิ่งอ้าง หน้า 86

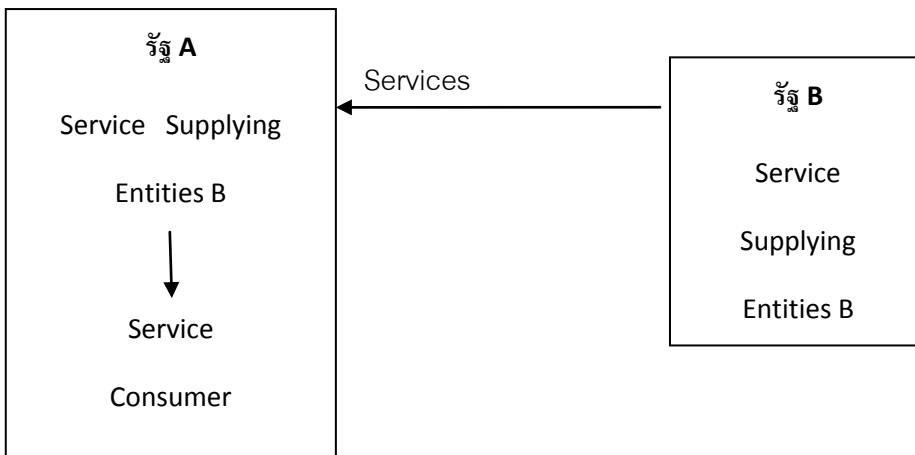
⁷ เพิ่งอ้าง หน้า 84

⁸ เพิ่งอ้าง หน้า 85

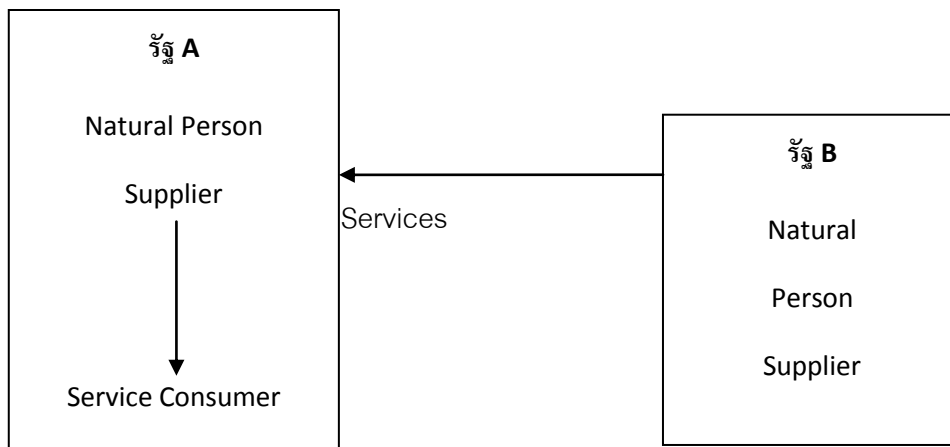
Mode 3 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence)

ผู้ประกอบการหรือผู้ให้บริการ (Service Supplier) ประเทศหนึ่งไปลงทุนตั้งสำนักงานเพื่อให้บริการ อีกประเทศหนึ่ง โดยให้บริการผ่านทาง Entities ที่ตั้งอยู่ในรัฐสมาชิกอื่น เช่น การจัดตั้งสาขาสำนักงาน ตัวแทน หรือตั้งบริษัท เป็นต้น

Mode 4 การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Presence of Natural Person)

เป็นการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาประเทศหนึ่งเข้าไปทำงานในดินแดนอีกประเทศหนึ่งเป็นการชั่วคราว เช่น อาจารย์ชาวต่างชาติเข้ามาสอนหนังสือประเทศหนึ่ง

2.3 สาขาของการบริการ (Services Sectoral Classifications)

ในการลงจาดำเนินการข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการในกรอบพหุภาคี หรือภูมิภาค รวมทั้ง ทวิภาคีหรือ FTA จะใช้รายการจำแนกสาขาบริการที่เรียกว่า เอกสาร MTN.GNSW/120 เป็นเอกสารอ้างอิงในการจำแนกชื่อสาขาบริการ ซึ่งแบ่งเป็น 12 สาขา ได้แก่⁹

1. บริการด้านธุรกิจ
2. บริการด้านการสื่อสาร
3. บริการด้านการก่อสร้าง
4. บริการด้านการจัดจำหน่าย
5. บริการด้านการศึกษา
6. บริการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
7. บริการด้านการเงิน
8. บริการด้านสุขภาพและสังคม
9. บริการด้านการท่องเที่ยวและการเดินทาง
10. บริการด้านการขนส่ง การวัฒนธรรม และการกีฬา
11. บริการด้านการขนส่ง
12. บริการด้านอื่นๆ เช่น การเสริมความงาม การจัดงานศพ

⁹ โปรดดู เอกสาร MTN.GNSW/120

2.4 ประเภทของการค้าบริการทางการศึกษา¹⁰

ระดับ	CPC	รายละเอียด
A:บริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Primary education services : CPC 921)	92110 92190	ระดับเตรียมประถม ไม่รวมการบริการรับเลี้ยงเด็กซึ่งเป็นบริการด้านสังคม ระดับประถมอื่นๆ แต่ไม่รวมถึงบริการหลักสูตรสอนอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ซึ่งเป็นสาขาย่อยภายใต้บริการการศึกษาผู้ใหญ่
B : บริการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ สายเทคนิคและอาชีวศึกษา ระดับมัธยม (Secondary education services : CPC 922)	92210 92220 92230 92240	ระดับมัธยมทั่วไป ระดับมัธยมระดับสูง เทคนิคและวิชาชีพ เทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ
C : บริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา สายเทคนิค และสายอาชีวศึกษา (Higher education services : CPC 923)	92310 92390	เทคนิคและวิชาชีพขั้นสูง หรือการศึกษาในระดับอนุปริญญา ระดับอุดมศึกษาอื่นๆ หรือการศึกษาในระดับปริญญาหรือเทียบเท่า

¹⁰ โปรดดู บทบัญญัติของสหประชาชาติว่าด้วยการจำแนกผลิตภัณฑ์มาตรฐาน The UN Provision Central Product Classification (CPC), World Trade Organization Restricted S/C/W/49, ANNEX 1, Definition OF EDUCATION SERVICES

การบริการการศึกษาไม่รวมถึง บริการด้านการกีฬา การจ้างมาสอนพิเศษเพื่อสอนตามบ้านหรือเพื่อสอนเป็นกลุ่ม

โปรดดู รูปแบบการจัดการศึกษาที่เปิดเสรีบริการในสาขาบริการการศึกษาของประเทศไทย ใน บัตรทังปริยานนท์, การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาภายใต้ข้อตกลง GATS ขององค์การการค้าโลก (WTO) กับประเทศไทย วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2550, หน้า 164-170

<p>D : บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่ (Adult Education services : CPC 924)</p>	<p>92400</p>	<p>ครอบคลุมเฉพาะการศึกษานอกระบบสำหรับผู้ใหญ่ รวมถึงบริการสอนอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่</p>
<p>E : บริการทางการศึกษาอื่นๆ (Other Education services : CPC 929)</p>	<p>92900</p>	<p>บริการการศึกษาด้านอื่นๆ ทั้งหมด ได้แก่ โรงเรียนสอนภาษา ศิลปะ ดนตรี ความสามารถทางภาษา แต่ไม่รวมการกีฬา</p>

บทที่ 3

เนื้อหาของข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา ของประเทศไทย¹¹

ประเทศไทยได้มีการทำข้อตกลงระหว่างประเทศในระดับต่างๆ ทั้งในระดับพหุภาคี ภูมิภาค และทวิภาคี โดยมีการเปิดเสรีการค้าสินค้า และการค้าบริการในสาขาต่างๆ ที่แตกต่างกัน โดยประเทศไทยได้ทำข้อตกลงเปิดเสรีเกี่ยวกับการค้าบริการด้านการศึกษา ดังนี้¹²

3.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)¹³

3.1.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ

วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ คือวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2536

3.1.2 ความตกลงบริการ

GATS (General Agreement on Trade in Services)¹⁴

¹¹ เพื่อความสะดวกในการทำความเข้าใจ ทางคณะผู้วิจัยได้จัดทำตารางสรุปเฉพาะใจความ สำคัญของ ข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษาของประเทศไทยไว้ในภาคผนวกของรายงานวิจัย ฉบับนี้ โดยเนื้อหาในบทนี้ทางคณะผู้วิจัยได้จัดทำเนื้อหาข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรี ทางการศึกษาของประเทศไทยเพื่อให้สะดวกแก่การเข้าใจ โดยได้นำเสนอสรุปในประเด็นที่อาจทำให้เกิดผลกระทบ ต่อกฎหมายภายในที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในรายงานวิจัยฉบับนี้ หากต้องการศึกษาเนื้อหาความตกลงระหว่าง ประเทศต่างๆ โดยละเอียดและสมบูรณ์ โปรดศึกษาจากตารางข้อมูลพันธบัตรจริงของความตกลงระหว่างประเทศ ต่างๆ และการสรุปเนื้อหาในงานวิจัยในส่วนประเภทของบริการการศึกษาในบางประเภทนั้น ทางคณะผู้วิจัยได้ทำ การเรียบเรียงการจัดแบ่งหมวดหมู่ใหม่จาก Commitments เล็กน้อยเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ

¹² หากเป็นข้อตกลงที่ประเทศไทยได้ทำข้อตกลงสาขาบริการการศึกษาทั้งที่ทำในนาม Asean และทำใน นามของประเทศไทยเอง จะนำเสนอตามกรอบนำในนามประเทศไทยเอง

¹³ เป็นความตกลงด้านการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศของประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO)

¹⁴ การเปิดเสรีทางการค้าบริการนั้นรัฐที่ยื่นข้อผูกพันเพื่อเปิดเสรีทางการค้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไป ตามบทบัญญัติว่า ด้วยการค้าบริการ ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์พื้นฐานของรัฐสมาชิกและเป็นพันธกรณีที่รัฐสมาชิกต้อง ยึดถือปฏิบัติ นอกจากนี้ยังต้องปฏิบัติตามตารางข้อผูกพันซึ่งกำหนดทั้งเรื่องหลักการเข้าสู่ตลาด (Market access) และหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) ซึ่งประกอบด้วยตารางข้อผูกพัน (Schedule of Specific Commitments) ซึ่งประกอบไปด้วย ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment) ซึ่งจะเป็นข้อกำหนด ข้อจำกัดซึ่งจะใช้บังคับกับทุกสาขาบริการที่อยู่ในตารางข้อผูกพัน และตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific

3.1.3 การบริการการศึกษา¹⁵

3.1.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)¹⁶

ก. ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitations on market access)

ก.1 Mode 3¹⁷ เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ ประเทศไทยได้กำหนดข้อยกเว้นหลักการเข้าสู่ตลาด การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้ อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น โดยมีเงื่อนไข 2 ประการ ดังนี้

ชาวต่างชาติต้องถือจํานวนหุ้นไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติต้องมีจํานวนน้อยกว่าจํานวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทที่จดทะเบียน

ทะเบียน

ก.2 Mode 4 ประเทศไทยไม่ผูกพัน เว้นแต่กรณีต่อไปนี้

1. บุคคลธรรมดาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยไม่เกินกว่า 90 วัน เพื่อการประชุมทางธุรกิจหรือสัญญา หรือการติดต่อเพื่อเข้าทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายบริการ การเข้าเยี่ยมทางธุรกิจหรือกิจกรรมอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

2. บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้จัดการหรือระดับผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนที่จะได้ยื่นคำ

Commitments) และข้อผูกพันเพิ่มเติม (Additional Commitments) ดังนั้นในการประเมินทุกภาคบริการในตารางข้อผูกพันเฉพาะจึงต้องพิจารณาในส่วนตารางข้อผูกพันทั่วไปเสียก่อน แล้วจึงจะพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะเป็นลำดับถัดไป รายละเอียดโปรดดู บัตร ทั้งปริยานนท์ , การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาภายใต้ ข้อตกลง GATS ขององค์การการค้าโลก (WTO) กับประเทศไทย , วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต , คณะนิติศาสตร์ , มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550, หน้า 97

¹⁵ โปรดดู General Agreement on Trade in Services และ Thailand – Schedule of Specific Commitments ของ WTO ในการเจรจาอบอุรุกวัย, ขอบเขตและคำนิยาม GATS ใช้บังคับกับมาตรการทุกประเภทที่มีผลต่อการค้าบริการทุกสาขา ยกเว้น บริการที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ให้บริการ เช่น โรงเรียนของรัฐ สามารถกำหนดมาตรการใดๆ ที่ขัดกับบทบัญญัติของความตกลงGATS ได้ เพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐ เป็นต้น และ ยกเว้นบางกิจกรรมในสาขาการขนส่งทางอากาศ ซึ่งได้แก่ สิทธิการบิน (Traffic Rights) และการบริการที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการใช้สิทธิการบิน

¹⁶ ในการนำเสนอโดยการสรุปจากเอกสารภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เป็นการแปลสรุปจากคณะผู้วิจัยเอง หากเป็นการนำคำแปลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการอ้างอิงไว้ในเชิงอรรถ

¹⁷ โปรดดูความหมายของ Mode of Supply ประเภทต่างๆ ในหน้า 16

ขอเข้ามา และได้ผ่านหลักเกณฑ์ด้านความจำเป็นในการบริการ ได้แก่ ขนาดของทุนจดทะเบียนเต็ม หลักเกณฑ์การจ้างงาน การขยายการลงทุนของชาวต่างชาติ การส่งเสริมการส่งออก การถ่ายทอด เทคโนโลยี ความจำเป็นพิเศษด้านการบริหารจัดการ ตามที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน การเข้ามา ในประเทศชั่วคราวกำหนดให้พำนักได้ไม่เกินปี และอาจจะขยายออกไปได้ คราว คราวละไม่เกิน ปี

นอกจากนี้ Mode 3 และ Mode 4 ในการบริการทั้งในรูปแบบการลงทุน และการให้บริการโดยบุคคลธรรมดา มีข้อยกเว้น เพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับ คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือความเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมายที่ดินของ ประเทศไทย คนต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม คน ต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของ คอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม

ข. ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ ข้อจำกัดการปฏิบัติ เยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน

3.1.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)¹⁸

ก. บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวม การศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9219)

ก.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitations on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ก.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

¹⁸ ระดับในการผูกพันในตารางข้อผูกพันเฉพาะ none หมายถึง ผูกพันเต็ม หรือเปิดเสรี ไม่มีข้อจำกัดใดๆ ส่วน unbound หมายถึง ไม่ผูกพัน ส่วนในกรณีที่ไม่มีข้อผูกพันในสาขาบริการใดในตารางก็ไม่ได้หมายความว่ารัฐ นั้นห้ามไม่ให้ต่างชาติเข้าไปใช้บริการสาขานั้น ประเทศต่างๆยังคงนโยบายการค้าเสรีโดยไม่ต้องทำข้อผูกพัน ทั้งหมด แต่ถ้าปราศจากข้อผูกพันก็จะไม่มีการประกันว่าบริการสาขานั้นจะยังคงเสรีตลอดไป รายละเอียดโปรดดู บทวิจารณ์ ทังปรียานนท์, การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาภายใต้ข้อตกลง GATS ขององค์การการค้าโลก (WTO) กับประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550, หน้า 81

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
 3. Mode 3 กำหนดช้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ข. บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9221+9222)

ข.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ข.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 กำหนดช้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค. บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223+9224)

ค.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 กำหนดข้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ง. บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและหรือการอบรมระยะสั้น (Professional and/or Short Courses Education Services) (CPC 92400)

ง.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ง.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 กำหนดข้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

3.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

3.2.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ

ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ ใน เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2552¹⁹

3.2.2 ความตกลงบริการ

AFAS (ASEAN Framework Agreement on Services)²⁰

3.2.3 การบริการการศึกษา

¹⁹ ในการนำเสนองานวิจัยฉบับนี้ได้นำเสนอ ข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 7 ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ส่วนข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 8 ขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างการเจรจา ยังไม่มีผลใช้บังคับ จึงไม่นำมาวิเคราะห์ในรายงานวิจัยฉบับนี้

²⁰ โปรดดู Thailand-Schedule of Specific Commitments For the 7th Package of Commitments under ASEAN Framework Agreement on Services

3.2.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment)

ก. ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

Mode 3 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence)

ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้ อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้นและเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง

ยกเว้น บริการผู้ตรวจสอบบัญชีและการทำบัญชี และ bookkeeping services บริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งฮาร์ดแวร์ของคอมพิวเตอร์ บริการจัดการข้อมูล (ยกเว้นบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) บริการการก่อสร้างและวิศวกร บริการเกี่ยวกับการเดินเรือและขนส่งทางทะเล

Mode 4 การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาแบบชั่วคราวไม่ผูกพัน นอกจากนี้

(1) ผู้ติดต่อธุรกิจชั่วคราว, ผู้เยี่ยมชมธุรกิจ (Business Visitor) บุคคลธรรมดาที่เข้ามาพำนักในประเทศไทย เพื่อเข้าร่วมในการประชุมทางธุรกิจหรือสัญญา หรือการติดต่อเพื่อเข้าทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายบริการ การเข้าเยี่ยมทางธุรกิจ หรือกิจกรรมอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเข้ามาเพื่อการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศในประเทศไทย สามารถอยู่ในประเทศไทยไม่เกินกว่า 90 วัน และอาจจะขอขยายระยะเวลาออกไปไม่เกิน 1 ปี

(2) บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้จัดการหรือระดับผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนที่จะได้ยื่นคำขอเข้ามา และได้ผ่านหลักเกณฑ์ด้านความจำเป็น ในการบริการ ได้แก่ ขนาดของทุนจดทะเบียนเต็ม หลักเกณฑ์การจ้างงาน การขยายการลงทุนของชาวต่างชาติ การส่งเสริมการส่งออก การถ่ายทอดเทคโนโลยี ความจำเป็นพิเศษด้านการบริหารจัดการ ตามที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน การเข้ามาในประเทศไทยชั่วคราวกำหนดให้พำนักได้ไม่เกิน 1 ปี และอาจจะขอขยายระยะเวลาออกไป 3 ครั้ง คราวละไม่เกิน 1 ปี

Mode 3 และ Mode 4 สำหรับเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่ กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ และเป็นเจ้าของอาคารอย่างใดก็ได้ คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด

ข. ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

Mode 3 สำหรับองค์กรทางพาณิชย์ ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน, ไม่มีข้อจำกัดการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศที่เป็นเจ้าของหรือถูกควบคุมโดยชาวต่างชาติอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการลงทุนของชาวต่างชาติอาจถูกกำหนดโดยเงื่อนไขบางประการตามที่กำหนดโดยกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาติ (Commercial presence which is owned or controlled by foreigners may be subject to certain requirements as stipulated by laws regarding foreign investment)

ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลที่ขอใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย (The manager or representative of the juristic person who apply for a license must be a Thai national.)

ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The director and deputy director must be Thai national.)

ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย (The manager and executive manager must be a Thai nationals.)

อื่นๆ ไม่ผูกพัน, รวมถึงการอุดหนุน

Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ใน ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด

Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขการถือครองที่ดิน ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ใน ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด

3.2.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ข้อผูกพันที่อยู่ภายใต้ข้อเสนอนี้จะต้องทำภายใต้เงื่อนไขทั่วไปดังต่อไปนี้

ข้อผูกพันเฉพาะในเรื่องการเปิดตลาด และ การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติในทุกรูปแบบของการให้บริการจะต้องไม่ถูกแปลไปในทางที่นำไปใช้เพื่อการยอมรับวิทยฐานะเพื่อเป้าหมายในการ รับเข้า, ลงทะเบียน, และคุณสมบัติเพื่อการอุดมศึกษา การเข้าทำงาน หรือ การปฏิบัติทางอาชีพในประเทศไทย ผู้ให้บริการอาจจะถูกให้ แฉ่ง หรือ ลงทะเบียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

ก. บริการการศึกษาบริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน(Preschool Education Services : Preschool Education Services) (CPC 92110)

ก.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ผู้บริหารและผู้จัดการอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย (At least half of its directors, and if applicable its managing director, must be the person of Thai nationality)

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ก.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยเฉพาะผู้ที่ยื่นขอใบอนุญาต (The manager or the representative of the juristic person must be a Thai national, only who can apply for school license.)

ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The school director and deputy director must be Thai nationals.)

ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย (The School manager/Executive manager must be a Thai national.)

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ข. บริการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ สายเทคนิคและอาชีวศึกษา ระดับมัธยม (Secondary Education Services)

- ระดับมัธยมทั่วไป (CPC 9221)

- ระดับมัธยมระดับสูง (CPC 9222)

- เทคนิคและวิชาชีพ (CPC 9223)

- เทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ (CPC 9224)

ข.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 เป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ข.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค. บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services)

ค.1 เทคนิคและวิชาชีพขั้นสูง(Post-secondary technical and vocational education services) (CPC 9231)

ค.1.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ผู้อำนวยการและผู้จัดการอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย (At least half of its directors, and if applicable its managing director, must be the person of Thai nationality.)

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค.1.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยเฉพาะผู้ที่ยื่นขอใบอนุญาต (The manager or the representative of the juristic person must be a Thai national, only who can apply for school license.)

ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The school director and deputy director must be Thai nationals.)

ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย (The School manager/Executive manager must be a Thai national.)

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค.2 บริการการศึกษาขั้นสูงอื่นๆ (Other Education Services) (CPC 9239)

ค.2.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 อย่างน้อยครึ่งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทย

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค.2.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 อย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทย
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ง. บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่ (Adult Education services : CPC 924) (Professional and/or Short Courses Education Services (CPC 92400)

ง.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 เป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ง.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

จ. บริการทางการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services), บริการการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services)

จ.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ผู้อำนวยการและผู้จัดการอย่างน้อยครั้งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย (At least half of its directors, and if applicable its managing director, must be the person of Thai nationality.)

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

จ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยเฉพาะผู้ที่ยื่นขอใบอนุญาต (The manager or the representative of the juristic person must be a Thai national, only who can apply for school license.)

ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The school director and deputy director must be Thai nationals.)

ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย(The School manager/Executive manager must be a Thai national.)

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

3.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

3.3.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ

วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับในวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

3.3.2 ความตกลงบริการ

Agreement Between The Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership Chapter 7 Article 71 – 89

3.3.3 การบริการการศึกษา²¹

3.3.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment)²²

ก. ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้ อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น และเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง

²¹ โปรดดู Agreement Between The Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership Chapter 7 Article 71 – 89 และ Schedules of Specific Commitments for Trade in Services > Schedules of Thailand

²² เรียบเรียงจากเอกสารแปล Schedules of Specific Commitments for Trade in Services > Schedules of Thailand กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, <http://www.thaifta.com>

Mode 3 และ Mode 4 การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด

Mode 4 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ ไม่ผูกพัน นอกจากนี้

(1) ผู้โอนย้ายภายในกิจการ ที่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์สำหรับความจำเป็น ด้านการจัดการ โดยในการพิจารณาความจำเป็นด้านการจัดการ ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้จะต้องนำมาพิจารณา โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่(1) ขนาดของทุนที่ชำระแล้วทั้งหมด(2) การสร้างการจ้างงาน (3) ระดับของการลงทุนจากต่างประเทศ (4) การส่งเสริมการส่งออก (5) การถ่ายโอนเทคโนโลยี (6) ความจำเป็นพิเศษสำหรับการจัดการ และหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่กำหนดโดยกรมการจดทะเบียนภายใต้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521 (ค.ศ.1978)

ผู้ที่โอนย้ายภายในกิจการเป็นบุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นซึ่งเป็นลูกจ้างในระดับผู้จัดการหรือผู้บริหาร หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางของนิติบุคคลของญี่ปุ่น ซึ่งถูกย้ายมาทำงานชั่วคราวสำหรับการให้บริการผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ในประเทศไทย และผู้ซึ่งได้รับการว่าจ้างโดยนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องนอกประเทศไทย เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนวันที่ยื่นคำขอเข้าประเทศของบุคคลนั้น

ผู้จัดการ ได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่เป็นหลักในการอำนวยการในองค์กร หรือแผนกหรือฝ่ายย่อยขององค์กรกำกับดูแลและควบคุมการทำงานของผู้ควบคุมดูแลอื่น ผู้รับจ้างที่ประกอบวิชาชีพหรือด้านการจัดการ มีอำนาจหน้าที่ที่จะว่าจ้างและให้ออก หรือเสนอแนะการว่าจ้าง การให้ออกหรือการตัดสินใจด้านบุคลากรอื่นๆ (อาทิ การเลื่อนตำแหน่ง หรือการอนุญาตให้ลา) และมีอำนาจหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานวันต่อวัน บุคคลนั้นจะต้องไม่เป็นผู้ควบคุมดูแลระดับต้น เว้นแต่พนักงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือ พนักงานที่จำเป็นสำหรับการให้บริการเป็นหลัก

ผู้บริหาร ได้รับคำนิยามว่า บุคคลธรรมดาภายในองค์กรที่โดยหลัก อำนวยการด้านการจัดการองค์กร กำหนดเป้าหมายและนโยบายขององค์กร มีอิสระอย่างกว้างขวางในการตัดสินใจ และได้รับเพียงการกำกับดูแลหรือคำสั่งทั่วไปจากผู้บริหารในระดับสูงกว่าคณะกรรมการบริหารหรือผู้ถือหุ้นของธุรกิจ ผู้บริหารจะไม่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอย่างแท้จริงขององค์กรโดยตรง

ผู้เชี่ยวชาญได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่มีความรู้ในระดับความเชี่ยวชาญที่ต่อเนื่องขั้นสูงและมีความรู้ที่เป็นกรรมสิทธิ์ เกี่ยวกับการให้บริการ อุปกรณ์การทำวิจัย เทคนิค หรือการจัดการขององค์กร

(2) บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่กระทำกิจกรรมทางธุรกิจซึ่งจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ในระดับสูงโดยอยู่บนพื้นฐานของสัญญาส่วนบุคคลกับองค์กรสาธารณะหรือเอกชนในดินแดนของประเทศไทย และเป็นไปตามหลักเกณฑ์สำหรับความจำเป็นด้านการจัดการ ได้แก่ (1) ขนาดของทุนที่ชำระแล้วทั้งหมด (2) การสร้างการจ้างงาน (3) ระดับของการลงทุนจากต่างประเทศ (4) การส่งเสริมการส่งออก (5) การถ่ายโอนเทคโนโลยี (6) ความจำเป็นพิเศษสำหรับการจัดการ และหลักเกณฑ์อื่นที่ได้กำหนดโดยกรมการจัดหางานภายใต้ พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าว ในสาขาย่อยดังต่อไปนี้

- บริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งฮาร์ดแวร์ของคอมพิวเตอร์ (ซีพีซี 84100)
- บริการเกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์ (ซีพีซี 84210+84220+84240+84250)
- บริการจัดการข้อมูล (ยกเว้นบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) (ซีพีซี 84310+84320+84330+84390)
- บริการฐานข้อมูล (ยกเว้นบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) (ซีพีซี 84400)
- บริการคอมพิวเตอร์อื่น บริการฝึกอบรมเรื่องซอฟต์แวร์ให้กับพนักงานของลูกค้า (ส่วนหนึ่งของซีพีซี 84900)
- บริการการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการทั่วไป (ซีพีซี 86501)
- บริการด้านวิศวกรรม(ซีพีซี 86721 ถึง 86727+86729) (ยกเว้นวิศวกรรมโยธา)
- บริการการโรงแรมที่พัก (ซีพีซี 64110) และ
- บริการร้านอาหาร (ซีพีซี 64210)

บุคคลธรรมดาดังกล่าวต้องได้รับการว่าจ้างภายใต้สัญญาจ้างโดยบริษัทจำกัด ความรับผิดชอบที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายไทยและประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในประเทศไทย

ข. ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

Mode 3 เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขา เฉพาะสำหรับองค์กรทางพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน, ไม่มีข้อจำกัด

อื่นๆ ไม่ผูกพัน

Mode 3 และ Mode 4 การได้มาและการใช้ที่ดิน ไม่ผูกพัน เว้นแต่ที่กำหนดไว้ในข้อจำกัด การเข้าสู่ตลาด (ซึ่งต่อไปในตารางนี้จะเรียกว่า ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด)

Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด

บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่กระทำกิจกรรมทางธุรกิจซึ่งจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ในระดับสูง โดยอยู่บนพื้นฐานของสัญญาส่วนบุคคล บอกรับราชการหรือเอกชนในดินแดนของประเทศไทย ไม่ผูกพัน

ค. ตารางข้อผูกพันเพิ่มเติม (Additional Commitments)

เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น ในระดับสาขาเฉพาะองค์การทางพาณิชย์ที่ไม่ได้ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยหรือองค์การทางพาณิชย์ที่ก่อตั้ง ขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติเกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน อาจได้รับการอนุญาตให้มีการจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า องค์การดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระบุภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999) ซึ่งรวมถึงที่อยู่ในมาตรา 5 และมาตรา 18

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ .ศ.2540 (ค.ศ.1997) เทศบัญญัติมติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน กฎ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความเฉพาะที่จัดทำขึ้นหรือที่ตราขึ้น ให้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปปัจเจกบุคคลที่เกี่ยวข้อง จะต้องถูกตีพิมพ์ลงในราชกิจจานุเบกษา

3.3.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitment)²³

ก. บริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Primary Education Services)

ก.1 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติแผนงานาชาติ (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9219)

ก.1.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

²³ เรียบเรียงจากเอกสารแปล Schedules of Specific Commitments for Trade in Services > Schedules of Thailand กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, <http://www.thaifta.com>

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ก.1.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ก.2 บริการการศึกษาในระดับเตรียมประถม และที่เหลือของ ระดับประถมอื่นๆ (CPC 9211+ The rest of CPC 9219)

ก.2.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่ผูกพัน
3. Mode 3 ไม่ผูกพัน
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ก.2.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่ผูกพัน
3. Mode 3 ไม่ผูกพัน
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ข. บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายใน หลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9221+9222)

ข.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ข.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค. บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะ สำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223+9224)

ค.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา

นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ค.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ง. บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 923)

ง.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 การร่วมหุ้นโดยต่างชาติที่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าอย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทยและผู้ให้บริการในสาขานี้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 (ค.ศ.2003)

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

จ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 กำหนดข้อยกเว้นให้จำกัด การถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์และอย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยมีสัญชาติไทยและผู้ให้บริการในสาขานี้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 (ค.ศ.2003)

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

จ. บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือหลักสูตรระยะสั้น (Professional and/or Short Courses Education Services) (CPC 92400)

จ.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

จ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ฉ. บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services) บริการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services) (Part of CPC 92900)

ฉ.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ฉ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ช. อื่นๆ (Others)

ช.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่ผูกพัน

3. Mode 3 ไม่ผูกพัน

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ช.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่ผูกพัน

3. Mode 3 ไม่ผูกพัน

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

3.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

3.4.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ

วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ คือวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2548

3.4.2 ความตกลงบริการ

Thailand-Australia Free Trade Agreement Trade in Services Article 801-806

3.4.3 การบริการการศึกษา²⁴

3.4.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)²⁵

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access) และข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

ก. การลงทุนทางตรงรวมทั้งการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence)

ผูกพันคนออสเตรเลียทั้งหมด

เพื่อปฏิบัติตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2546 (ออก ณ วันที่ 10 มีนาคม ค.ศ.2003) กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดให้บุคคลธรรมดา (เจ้าของคนเดียว) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน คณะบุคคล และนิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนและสาขา) ที่เกี่ยวข้องกับการขายและซื้อสินค้าหรือบริการโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ได้แก่ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ไอเอสพี) เจ้าของเว็บ และอี-มาร์เก็ตเพลส

นอกจากระบุไว้ในตารางว่าอนุญาตให้คนออสเตรเลียถือหุ้นข้างมากได้ การจัดตั้งทางพาณิชย์จะได้รับอนุญาตเมื่อมีการจดทะเบียนในไทย สำหรับธุรกิจที่ เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน หุ้นส่วนจัดการหรือผู้จัดการต้องมีสัญชาติไทย

ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 และกฎหมายและระเบียบอื่นที่ระบุไว้เฉพาะ กิจกรรมดังต่อไปนี้จะนำข้อกำหนดด้านสัญชาติมาใช้

²⁴ โปรดดู Thailand-Australia Free Trade Agreement Trade in Services Article 801-806 และ THAILAND'S SCHEDULE OF COMMITMENTS

²⁵ เรียบเรียงจากเอกสารแปล THAILAND'S SCHEDULE OF COMMITMENTS กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, <http://www.thaifta.com>

บริการการศึกษา

ภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 (ค.ศ.1982) ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ทุนซึ่งเป็นของคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 และจำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ผู้จัดการโรงเรียนเอกชนต้องมีสัญชาติไทย

ภายใต้พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 (ค.ศ.2003) จำนวนคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

ข้อกำหนดการมีถิ่นพำนักอาจนำมาใช้เพื่อทำให้มั่นใจเรื่องค ความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจเฉพาะบางสาขา เช่น อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

ไทยสงวนการใช้นโยบายในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ (Thailand reserves its policy discretion in the acquisition of land and real estate.)

นอกจากระบุไว้ในตารางนี้ จะอนุญาตให้มีทุนซึ่งเป็นของผู้ลงทุน/ผู้ให้บริการออสเตรเลียจะไม่เกินร้อยละ 60 ตั้งแต่เดือนมกราคม ค.ศ.2005 ภายใต้หลักเกณฑ์ในสดมภ์ข้อจำกัดและระเบียบภายในประเทศที่ไม่เลือกปฏิบัติ²⁶

นอกจากนี้ ผู้ลงทุน /ผู้ให้บริการซึ่งเป็นนิติบุคคลออสเตรเลียต้องจดทะเบียนเป็นหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัดในไทย และต้องรักษาอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นหรือต่ำกว่า 3:1

มาตรการที่ใช้โดยรัฐบาลส่วนท้องถิ่น

ไทยสงวนสิทธิในการออกหรือการคงไว้ซึ่งมาตรการซึ่งใดที่บริหาร ณ ระดับรัฐบาลส่วนท้องถิ่น โดยการใช้ มาตรการนั้นอยู่บนพื้นฐานการไม่เลือกปฏิบัติโดยปราศจากความตั้งใจในการทำให้ประโยชน์ที่มีต่อออสเตรเลียภายใต้บทบัญญัติของความตกลงต้องถูกลบล้างหรือเสียหายไป

ข. การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา

ผูกพันคนออสเตรเลียทั้งหมด

สาขาทั้งหมดยกเว้น 39 อาชีพและวิชาชีพที่อยู่ในบัญชีแนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ.2522 (ค.ศ.1979)

(1) ผู้โอนย้ายภายในกิจการ

²⁶ ทุนที่เหลือต้องเป็นของผู้ลงทุน/ผู้ให้บริการไทย

คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้โอนย้ายภายในกิจการจะได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 5 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของการว่าจ้างต่อเนื่องกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง

สาขาหรือกิจการในเครือของนิติบุคคลออสเตรเลียต้องนำเงินตราต่างประเทศเข้าไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท แต่ให้มีคนต่างด้าวทำงานได้ 1 คนทุกๆ จำนวน 3 ล้านบาท แต่ให้มีจำนวนคนต่างด้าวทำงานทั้งหมดไม่เกิน 10 คน

(2) ผู้ให้บริการตามสัญญา

คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้ให้บริการตามสัญญาซึ่งให้บริการแก่นิติบุคคลออสเตรเลียหรือไทยจะได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 3 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของการว่าจ้างต่อเนื่องกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง

นิติบุคคลจดทะเบียนในไทยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้ว 2 ล้านบาท ให้มีคนต่างด้าวทำงานได้ 1 คน แต่ให้มีจำนวนคนต่างด้าวทำงานทั้งหมดไม่เกิน 10 คน

(3) ผู้เยี่ยมชมธุรกิจ

ผู้เยี่ยมชม ธุรกิจที่ถือวีซ่าเข้าเมืองแบบชั่วคราวจะได้รับอนุญาตให้พำนักและได้รับใบอนุญาตทำงานอายุไม่เกิน 90 วัน โดยอาจขยายเวลาได้รวมไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่เข้าเมือง

(4) การเข้าไปใช้ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน

(4.1) ผู้ลงทุนออสเตรเลียที่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำชำระแล้วไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท

(4.2) ผู้ที่โอนย้ายภายในกิจการของสาขาหรือกิจการในเครือออสเตรเลียซึ่งนำเงินตราต่างประเทศเข้าไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท และ

(4.3) ผู้ให้บริการตามสัญญาออสเตรเลียของนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำชำระแล้วไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท

จะเข้าไปใช้ศูนย์บริการวีซ่าและออกใบอนุญาตทำงานได้

เพื่อได้รับการเข้าเมืองชั่วคราวและใบอนุญาตทำงาน คนออสเตรเลียภายใต้ประเภทนี้จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านเอกสารของไทยซึ่งจะแจ้งต่อออสเตรเลียจากเวลาหนึ่งถึงเวลาหนึ่ง

(5) ผู้ถือบัตรเดินทางเพื่อปฏิบัติงานทางธุรกิจเอเปค

บุคคลทางธุรกิจออสเตรเลียซึ่งถือบัตรเดินทางเพื่อปฏิบัติงานทางธุรกิจเอเปค (เอบีทีซี) จะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมงานประชุม / สัมมนาธุรกิจ หรือติดต่อธุรกิจโดยปราศจากการขายสินค้าหรือบริการตรงต่อสาธารณะทั่วไปให้บริการหรือมีรายได้เกิดขึ้นในไทยไม่เกิน 90 วัน

(6) ผู้ที่ไม่ถือบัตรเดินทางเพื่อปฏิบัติงานทางธุรกิจเอเปค

บุคคลทางธุรกิจออสเตรเลียซึ่งไม่ถึง เอปีทีซี จะได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจกรรมเหมือนข้างต้นไม่เกิน 15 วัน บุคคลทางธุรกิจดังกล่าวจะต้องแจ้งกรมการจัดหางาน (ดีไออี) ก่อนเข้าร่วมงานประชุมหรือติดต่อธุรกิจในประเทศไทย

(7) การยื่นขอล่วงหน้า

กิจการออสเตรเลียจะได้รับอนุญาตให้ยื่นขอใบอนุญาตทำงานแทนลูกจ้างก่อนที่ลูกจ้างจะเข้ามาไทย ดีไออีจะแจ้งผลการพิจารณายื่นขอ รวมทั้งระยะเวลาอนุญาตและเงื่อนไขอื่นต่อ นายจ้าง ก่อนที่ลูกจ้างจะเข้ามาในไทย เมื่อลูกจ้างเข้ามายังไทยแล้ว ลูกจ้างจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนปกติและให้เอกสารทั้งหมดที่จำเป็น

(8) การแจ้งกรมการจัดหางาน

ผู้โอนย้ายภายในกิจการและผู้ให้บริการตามสัญญาออสเตรเลียจะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมงานประชุม/สัมมนาและ/หรือติดต่อธุรกิจได้ทุกท้องที่ในไทย โดยไม่ต้องแจ้งหน่วยงานที่มีอำนาจในแต่ละครั้ง ทั้งนี้จะต้องแจ้งให้ดีไออีเมื่อยื่นขอใบอนุญาตทำงานและแสดงเจตนาที่ต้องการความยืดหยุ่นดังกล่าว

(9) คู่สมรส

คู่สมรสของผู้ลงทุน ผู้โอนย้ายภายในกิจการ และผู้ให้บริการตามสัญญาออสเตรเลียจะได้รับอนุญาตให้ทำงานเป็นผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้เชี่ยวชาญในนิติบุคคลในไทย ทั้งนี้ต้องทำงานภายใต้สัญญาว่าจ้างที่สอดคล้องกฎหมายและขออนุญาตพำนักชั่วคราวและใบอนุญาตทำงานเพื่อเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของไทย

ไทยสงวนการใช้ดุลยพินิจในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์

3.4.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access) และข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 923)

1) Mode 1 ไม่ผูกพัน

2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3) Mode 3 มีเงื่อนไขว่า บริการสถาบันอุดมศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รวมเพียงวิทยาศาสตร์ชีวิต เทคโนโลยีชีวภาพ และนาโนเทคโนโลยี โดยผู้ให้บริการที่ตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สมาชิกสภามหาวิทยาลัยอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทยซึ่งรวมถึงชาวต่างชาติที่ได้สัญชาติไทยด้วย

4) Mode 4 ไม่มีข้อจำกัด

3.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

3.5.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ

วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ คือ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2550

3.5.2 ความตกลงบริการ

Agreement on Trade in Services of The Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-Operation Between The Association of Southeast Asia Nations and The People's Republic of China

3.5.3 บริการการศึกษา²⁷

3.5.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)

Mode 3 วางข้อจำกัดเกี่ยวกับธุรกิจแบบ การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ว่าต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย (registered in Thailand) โดยมีการร่วมหุ้นโดยชาวต่างชาติห้ามเกิน 49 เปอร์เซ็นต์และจำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างด้าวต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด

Mode 4 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา ไม่ผูกพัน นอกจากที่กำหนดในตารางข้อผูกพันทั่วไป²⁸

ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of Stay) ผู้เยี่ยมชมทางธุรกิจ (Business Visitors) กำหนดระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวไว้ เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 90 วัน แต่ตัวแทนของบุคคลที่รับผิดชอบในการก่อตั้งการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) อาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี และครบเกณฑ์ตามที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Bureau) และกรมการจัดหางาน (Department of Employment) กำหนดไว้ ส่วนผู้โอนย้ายภายในกิจการ (Intra-corporate Transferees) กำหนดระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวไว้เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยสามารถอยู่ใน

²⁷ รายละเอียด โปรดดู THAILAND Schedule of Specific Commitments (For the First Package of Commitments) และ Agreement on Trade in Services of The Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-Operation Between The Association of Southeast Asia Nations and The People's Republic of China

²⁸ รายละเอียด โปรดดู THAILAND Schedule of Specific Commitments (For the First Package of Commitments)

ประเทศไทยได้นาน 1 ปี และสามารถต่ออายุได้ 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี โดยตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของไทย

Mode 3 และ Mode 4 สำหรับเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้

3.5.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ก. บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (Secondary Education Services : International and National School Education Services excluding adult and other education) (CPC 9221, 9222)

ก.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

- (1) Mode 1 ไม่ผูกพัน
- (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
- (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด.
- (4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่ จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ก.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

- (1) Mode 1 ไม่ผูกพัน
- (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
- (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
- (4) Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดตามตารางข้อผูกพันทั่วไป บุคคลที่จะได้รับใบอนุญาตต้องมีภูมิลำเนาในประเทศไทย

ข. บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223, 9224)

ข.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

- (1) Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
- (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
- (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

(4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับ ระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ข.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

- (1) Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
- (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
- (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
- (4) Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ในตารางข้อผูกพันทั่วไป

ค. บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 923)

ค.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

- (1) Mode 1 ไม่ผูกพัน
- (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
- (3) Mode 3 ไม่ผูกพัน

(4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับ ระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ค.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

- (1) Mode 1 ไม่ผูกพัน

(2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

(3) Mode 3 ไม่ผูกพัน

(4) Mode 4 ไม่ผูกพัน

ง. บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services), บริการการสอนภาษาจีน (Chinese Language Tuition Services) (part of CPC 92900)

ง.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน

(2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

(3) Mode 3 ไม่ผูกพัน

(4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาภาษาจีนได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการทำงานภาคีสัญชาตินั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ง.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน

(2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

(3) Mode 3 ไม่ผูกพัน

(4) Mode 4 ไม่ผูกพัน

3.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน - ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

3.6.1 วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ

วันที่ความตกลงการค้าบริการมีผลใช้บังคับ คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ปลายปี 2552 ถึงต้นปี 2553

3.6.2 ความตกลงบริการ

Agreement Establishing The Asean -Australia-New Zealand Free Trade Area

3.6.3 บริการการศึกษา²⁹

3.6.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)

ก. ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

Mode 1 Mode 2 และ Mode 3 ข้อผูกพันของประเทศไทยภายใต้ข้อตกลงนี้เกี่ยวกับการมีถิ่นที่อยู่ถาวรของภาคีสมาชิกอื่นไม่ผูกพัน

ประเทศไทยยืนยันสิทธิและเงื่อนไขของการมีถิ่นที่อยู่ถาวรจากตารางข้อผูกพันของ GATS ถ้ากรณีที่คุณเจรจาจะอ้างสิทธิ จะต้องไม่อ้างสิทธิภายใต้ข้อตกลงนี้

Mode 3 ในการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (commercial presence) เฉพาะนิติบุคคลที่จะได้สิทธิประโยชน์จากข้อผูกพันของประเทศไทยจะต้องเป็นนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของและควบคุมโดยบุคคลของประเทศคู่สัญญา

Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้นและเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และ

(2) ผู้ถือหุ้นต่างชาติ ต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง

Mode 4 ผู้เยี่ยมชมทางธุรกิจ (Business Visitors) ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยมีระยะเวลาพำนักอาศัยชั่วคราวไม่เกิน 90 วัน แต่ ตัวแทนของบุคคลที่รับผิดชอบในการก่อตั้งการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) อาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี และครบเกณฑ์ตามที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Bureau) และกรมการจัดหางาน (Department of Employment) กำหนดไว้

ผู้โอนย้ายภายในกิจการ (Intra-Corporate Transferees) ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน กำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีและสามารถขยายเวลาได้ 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบของประเทศไทย

²⁹ โปรดดู Agreement Establishing The Asean -Australia-New Zealand Free Trade Area Chapter 8 Article 1 – 24, Thailand – Schedule of Specific Services Commitments และ Thailand's Schedule of Movement of natural persons commitments

การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติดหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด

ข. ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

Mode 1 Mode 2 และ Mode 3 ข้อผูกพันของประเทศไทยภายใต้ข้อตกลงนี้เกี่ยวกับการมีถิ่นที่อยู่ถาวรของภาคีสมาชิกอื่น ไม่ผูกพัน

ประเทศไทยยืนยันสิทธิและเงื่อนไขของการมีถิ่นที่อยู่ถาวรจากตารางข้อผูกพันของ GATS ถ้ากรณีที่คุณเจรจาจะอ้างสิทธิ จะต้องไม่อ้างสิทธิภายใต้ข้อตกลงนี้

Mode 3 ในการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (commercial presence) เฉพาะนิติบุคคลที่จะได้สิทธิประโยชน์จากข้อผูกพันของประเทศไทยจะต้องเป็นนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของและควบคุมโดยบุคคลของประเทศคู่สัญญา

เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะสำหรับองค์กรทางพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนไม่มีข้อจำกัด

อื่นๆ ไม่ผูกพัน

การได้มาและการใช้ที่ดิน ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด

3.6.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ก. บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ

(International and National School Education Services) (CPC 9219)

ก.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา

นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวมีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จำขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป.

ก.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ข. บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายใน
หลักสูตรปกติและนานาชาติ (International and National School Education Services) (Part of
CPC 9221+9222)

ข.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา

นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ
บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม
เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่ข้างขึ้นอยู่กับ
ระยะเวลาที่สั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ข.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค. บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะ
สำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223+9224)

ค.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ค.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ง. บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 92300)

ง.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่ผูกพัน

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมี คุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ง.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่ผูกพัน

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

จ. บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและหรือการอบรมระยะสั้น (Professional and/or Short Courses Education Services) (CPC 92400)

จ.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้างขึ้นอยู่กับ ระยะเวลาที่สั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

จ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ฉ. บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services) บริการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services) (CPC 92900)

ฉ.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้างขึ้นอยู่กับ ระยะเวลาที่สั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้

อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป

ฉ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

3.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

3.7.1 วันที่ความตกลงสินค้าบริการมีผลใช้บังคับ

วันที่ความตกลงสินค้าบริการมีผลใช้บังคับ ในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2552

3.7.2 ความตกลงบริการ

Agreement on Trade in Services under The Framework Agreement on comprehensive Economic Cooperation Among The Governments Of The Member Countries of The Association Of Southeast Asian Nation and The Republic of Korea

3.7.3 บริการการศึกษา³⁰

3.7.3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)

ก. ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

Mode 1, Mode 2, Mode 3 และ Mode 4 สำหรับผู้ให้บริการของภาคีสมาชิกอื่นที่เป็นบุคคลธรรมดาของภาคีสมาชิกนั้นแต่ไม่ได้มีสัญชาติของภาคีสมาชิกยอมไม่ผูกพัน

Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้นและเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และ

³⁰ โปรดดูรายละเอียดใน Agreement on Trade in Services under The Framework Agreement on comprehensive Economic Cooperation Among The Governments Of The Member Countries of The Association Of Southeast Asian Nation and The Republic of Korea และ Thailand – Schedule of Specific Commitments

(2) ผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง

Mode 4 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา ไม่ผูกพัน นอกจากนี้

(1) ผู้เยี่ยมเยียนทางธุรกิจ (Business Visitor)

ระยะเวลาการพักอาศัยชั่วคราว กำหนดระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวไว้ เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 90 วัน แต่ตัวแทนของบุคคลที่รับผิดชอบในการก่อตั้งการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) อาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี และครบเกณฑ์ตามที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Bureau) และกรมการจัดหางาน (Department of Employment) กำหนดไว้

(2) ผู้โอนย้ายภายในกิจการ

ผู้ที่โอนย้ายภายในกิจการเป็นบุคคลธรรมดาของซึ่งเป็นลูกจ้างในระดับผู้จัดการหรือผู้บริหาร หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

ผู้จัดการ ได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่เป็นหลักในการอำนวยความสะดวกหรือแผนกหรือฝ่ายย่อยขององค์กรกำกับดูแลและควบคุมการทำงานของผู้ควบคุมดูแลอื่น ผู้รับจ้างที่ประกอบวิชาชีพหรือด้านการจัดการ มีอำนาจหน้าที่ที่จะว่าจ้างและให้ออก หรือเสนอแนะการว่าจ้าง การให้ออกหรือการตัดสินใจด้านบุคลากรอื่นๆ (อาทิ การเลื่อนตำแหน่ง หรือการอนุญาตให้ลา) และมีอำนาจหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานวันต่อวัน บุคคลนั้นจะต้องไม่เป็นผู้ควบคุมดูแลระดับต้น เว้นแต่พนักงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือพนักงานที่จำเป็นสำหรับการให้บริการเป็นหลัก

ผู้บริหาร ได้รับคำนิยามว่า บุคคลธรรมดาภายในองค์กรที่โดยหลัก อำนวยความสะดวกด้านการจัดการองค์กร กำหนดเป้าหมายและนโยบายขององค์กร มีอิสระอย่างกว้างขวางในการตัดสินใจ และได้รับเพียงการกำกับดูแลหรือคำสั่งทั่วไปจากผู้บริหารในระดับสูงกว่าคณะกรรมการบริหารหรือผู้ถือหุ้นของธุรกิจ ผู้บริหารจะไม่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอย่างแท้จริงขององค์กรโดยตรง

ผู้เชี่ยวชาญ ได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่มีความรู้ในระดับความเชี่ยวชาญที่ต่อเนื่องขั้นสูงและมีความรู้ที่เป็นกรรมสิทธิ์เกี่ยวกับการให้บริการ อุปกรณ์การทำวิจัย เทคนิค หรือการจัดการขององค์กร

บุคคลธรรมดาที่เป็นลูกจ้างที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ปีก่อนที่จะได้ยื่นคำขอเข้ามา และต้องมีวีซ่าประเภทอยู่ชั่วคราว

หรือไม่นับว่าเป็นคนเข้าเมือง (Non-Immigration visa) และเข้าเงื่อนไขในเรื่องของmanagement needs ตามที่กรมการจัดหางาน (Department of Employment) กำหนด

ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of stay) กำหนดเวลาระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน สามารถอยู่ได้นานไม่เกิน 1 ปี ขยาย 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี โดยตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของกฎหมายไทย

(3) ผู้ให้บริการภายใต้สัญญา (Contractual Service Suppliers)

เป็นบริษัทที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ ไม่มีการประกอบธุรกิจใน ประเทศไทยแต่ได้ทำสัญญาการบริการในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว สัญญาดังกล่าวตกอยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศไทย

ลูกจ้าง ต้องมีคุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้านวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of stay) กำหนดเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน สามารถอยู่ได้นานไม่เกิน 1 ปี หรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า

Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้

ข. ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)

Mode 1, Mode 2, Mode 3 และ Mode 4 สำหรับผู้ให้บริการของภาคีสมาชิกอื่นที่เป็นบุคคลธรรมดาของภาคีสมาชิกนั้นแต่ไม่ได้มีสัญชาติของภาคีสมาชิกยอมไม่ผูกพัน

Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น โดยการร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน, ไม่มีข้อจำกัด

อื่นๆ ไม่ผูกพัน รวมถึงการอุดหนุน

Mode 4 ไม่ผูกพันยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด

ผู้ให้บริการภายใต้สัญญา ไม่ผูกพัน

Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) ไม่ผูกพันยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด

3.7.3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ก. บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่และอื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9219)

ก.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา

นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตล อดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ก.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ข. บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9221+9222)

ข.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประ สบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้ นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ข.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ค. บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะ สำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223+9224)

ค.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประ สบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้ นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ค.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ง. บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 92300)

ง.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่ผูกพัน

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา

นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

ง.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่ผูกพัน

4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

จ. บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและหรือหลักสูตรระยะสั้น (Professional and/or

Short Courses Education Services) (CPC 92400)

จ.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน

2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด

3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด

4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา

นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

จ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

ฉ. บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services)(CPC 92900), บริการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services) (Part of CPC 92900)

ฉ.1 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด
4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา

นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้

ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่าซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป

จ.2 ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)

1. Mode 1 ไม่ผูกพัน
2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด
3. Mode 3 คำนิยาม ชาวต่างชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ที่ถูกควบคุมหรือเป็นเจ้าของโดยต่างชาติต้องอยู่ในการควบคุมภายใต้กฎหมายดังกล่าวเช่นกัน
4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

บทที่ 4

การดำเนินงานของต่างประเทศที่น่าสนใจในการรองรับการเปิดเสรีการศึกษา : กรณีศึกษา จีน ออสเตรเลีย อินเดีย ฮองกง และมาเลเซีย

การดำเนินงานของต่างประเทศที่น่าสนใจ ในการรองรับการเปิดเสรีการศึกษา กรณีศึกษาประเทศจีน ออสเตรเลีย อินเดีย ฮองกง และมาเลเซีย มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

4.1 ประเทศจีน

4.1.1 กรอบการศึกษา

จากการที่ไทยเจรจาเปิดการค้าเสรีด้านสินค้าและบริการ ในเวทีต่างๆ ทั้งแบบ พหุภาคี ภูมิภาค และ ทวิภาคี โดยในกา รเปิดเสรีด้านบริการนั้น สาขาการศึกษา เป็นสาขาที่ไทยเปิดเสรีเป็น ระยะเวลา มาโดยตลอด ซึ่งผลจากการเปิดเสรีดังกล่าว ทำให้ไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนา และปรับตัว เพื่อรองรับกับการแข่งขันที่มากขึ้น

การศึกษาด้านพัฒนาการและการปรับตัวของประเทศอื่นๆ ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะ ช่วยให้ไทยสามารถนำรูปแบบการปรับตัวเหล่านั้นมาพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องเหมาะกับลักษณะ โครงสร้างและรูปแบบการศึกษาของไทย ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้คณะผู้วิจัยได้กำหนดให้มีหัวข้อ เกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ในการศึกษาฉบับนี้

คณะผู้วิจัย ได้กำหนดแนวทางการคัดเลือกประเทศที่ จะทำการศึกษาไว้เป็นเบื้องต้นคือ ต้องเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีความใกล้เคียงกับไทยในเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจ และจะต้องเป็น ประเทศที่มีการปรับปรุงระบบการศึกษาของตนจนมีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นอย่างประจักษ์ชัดเจน เพื่อที่จะทำให้สามารถเห็นพัฒนาการและแนวทางการดำเนิน งานที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และควรจะเป็น ประเทศที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยในทางใดทางหนึ่ง

จากกรอบการพิจารณาข้างต้น ทำให้คณะผู้วิจัย คัดเลือกปร ะเทศจีน เป็นกรณีศึกษา เนื่องจาก

1. จีน เป็นประเทศกำลังพัฒนา และมีระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจใกล้เคียงกับไทย แม้ว่าจีนจะมีระบบโครงสร้างเศรษฐกิจที่ใหญ่ จนกล่าวได้ว่าในทางเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ จีนจัดเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่ง ที่มีระดับผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) อยู่ที่ 4.32 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก³¹ แต่เมื่อพิจารณาจากรายได้

³¹ World Bank: World Development Indicators 2008

ประชาชาติต่อหัว (GDP per capita income) พบว่า จีน และไทย มีระดับรายได้ประชาชาติใกล้เคียงกัน โดยในปี 2008 จีน มีรายได้ต่อหัวอยู่ที่ 3,259 ดอลลาร์สหรัฐฯ ไทย อยู่ที่ 4,116 ดอลลาร์สหรัฐฯ³² นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศมีรากฐานของประเทศมาจากเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรม และอยู่ระหว่างการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอุตสาหกรรมโดยใช้วิทยาการสมัยใหม่มาเป็นตัวกำหนดทิศทาง

2. จีน เป็นประเทศที่มีพัฒนาการในด้านการศึกษาแบบเปิดกว้างอย่างชัดเจน

ภายหลังจากที่จีนเข้าเป็นสมาชิกของ WTO เมื่อปลายปี 2002³³ ทำให้จีนมีพันธกรณีที่จำเป็นต้องเปิดเสรีด้านการบริการตามที่ผูกพัน ไว้ ซึ่งพันธการเปิดเสรีด้านการศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งของข้อผูกพัน ถึงแม้ว่าจีนจะมีพื้นฐานมาจากระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ที่มีระบบการปกครองรวมศูนย์มาโดยตลอด แต่จีนก็ได้เตรียมความพร้อมเป็นระยะมาโดยตลอด และยิ่งเมื่อจีนเข้าสู่ระบบการค้าเสรีพหุภาคีอย่างสมบูรณ์แบบ ก็ ยังทำให้จีนยังคงต้องปรับตัวเองขนานใหญ่ เพื่อรองรับการค้าเสรีที่เปิดขึ้นอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ดี ในช่วงแรกของพัฒนานั้น จีนได้แสดงให้เห็นว่าได้มีความพยายามอย่างจริงจังในการปรับเปลี่ยนระบบภายในของตน ทั้งจากการปรับเปลี่ยนแนวความคิดจากสังคมนิยมมาร์กซิสต์แบบเข้มข้นในสมัยเหมา เจ๋อตุง มาเป็นระบบ หนึ่งประเทศ สองระบบของเติ้ง เสี่ยวผิง จากที่บทบาทของอำนาจจะต้องมาจากปักกิ่งในทุกเรื่อง ก็มาผ่อนถ่ายให้เป็นการดำเนินการส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงปฏิบัติการด้านการศึกษา โดยที่ ปักกิ่ง จะทำหน้าที่กำหนดนโยบายในภาพกว้างเท่านั้น ซึ่งการปรับเปลี่ยนลักษณะดังกล่าวก็คือเป็นการสร้างรากฐานการพัฒนาประเทศให้กับจีนในยุคหลังอย่างชัดเจน

3. จีน มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับไทยอย่างใกล้ชิด

นับแต่ไทย และ จีน เปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 1932/2475 และ 1949/2492³⁴ ตามลำดับ ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศมีความกระชับเป็นระยะในรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์การเมืองของโลกในยุคสงครามเย็น เช่น ในช่วง 1950/2493 ไทยประกาศงดการค้ากับจีน เพราะเหตุเรื่องการคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์ และการเกิดสงครามเกาหลี แต่ในปี 1955/2498 ไทย กับ จีน ทำสนธิสัญญามิตรภาพกับไทยเพื่อเริ่มต้นทางการค้า แต่เมื่อปี 1960/2503 ความสัมพันธ์ทางการค้ากับจีนต้องยุติอีกครั้งด้วยเหตุผลของสงครามเวียดนาม

³² 2008 GDP (nominal) per capita : โดย IMF ไทย อยู่ที่ 4,116 ดอลลาร์สหรัฐฯ จีน 3,259 ดอลลาร์สหรัฐฯ ; World Bank ไทย 3,869 ดอลลาร์สหรัฐฯ จีน 3,264 ดอลลาร์สหรัฐฯ

³³ จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2001

³⁴ จีนเปลี่ยนแปลงเป็นระบบสาธารณรัฐประชาชนจีน วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2492

จนกระทั่งถึงปี 1975/2518 จึงกลับมาฟื้นความสัมพันธ์อีกครั้ง จนนำไปสู่การจัดทำความตกลงทางการค้าทวิภาคีเป็นครั้งแรกระหว่างกัน เมื่อหลังจากตั้ง เสี่ยวผิงเข้ามาบริหารประเทศ และต่อมาภายหลังได้นำนโยบาย 4 ทันสมัย³⁵ และ หนึ่งประเทศ สองระบบเข้ามาใช้เมื่อปี 1978/2521

เมื่อพิจารณาสถิติทางการค้า ไทย -จีน ระหว่างกันตั้งแต่ทำสัญญาทางการค้ากันในปี 1975/2518 เป็นต้นมา การค้าระหว่างกันก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ³⁶ เป็น 36,346.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯในปี 2551³⁷ โดยจีนเป็นคู่ค้าอันดับ 3 และเป็นแหล่งนำเข้าอันดับ 2 ของไทย นอกจากนี้ เมื่อ 1 กรกฎาคม 2007/2550 ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทย - จีน ยังมีความแน่นแฟ้นมากขึ้นด้วยสนธิสัญญาเขตการค้าเสรีระหว่างกันภายใต้กรอบอาเซียน - จีน ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้ ยังไม่นับรวมความสัมพันธ์ทางด้านอื่นๆ ทั้งในเชิง สังคม เชื้อชาติ วัฒนธรรม การติดต่อระหว่างกันที่มีมาอย่างยาวนาน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งระดับรัฐ และระดับเอกชน หรือแม้แต่ทางการศึกษา

4. จีนมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในแนวทางเปิดเสรี

จีนเป็นประเทศที่เป็นแหล่งอารยธรรมและวิทยาการของโลกมาตลอดประวัติศาสตร์โลก นับแต่เป็นระบบราชวงศ์นักการศึกษาของจีนได้ถ่ายทอดวิทยาการให้กับโลกอย่างมากมายมหาศาล และทวีมากขึ้นเมื่อมีการแลกเปลี่ยนวิทยาการสมัยใหม่กับชาติตะวันตก

อย่างไรก็ดี ในช่วงเวลาที่จีนเปลี่ยนแปลงการปกครองที่นำโดย เหมา เจ๋อตุง³⁸ ได้นำเอา ระบบคอมมิวนิสต์แบบโซเวียตเข้ามาใช้ในประเทศนั้น จะเป็นด้วยเหตุผลความจำเป็นของ สถานการณ์ของประเทศในขณะนั้นหรือไม่ก็ตาม แต่ผลที่เกิดขึ้นได้ส่งผลให้ระบบการศึกษาของจีน อ่อนแอ ถึงขั้นล้มเหลว จนถึงขนาดที่ เต็ง เสี่ยวผิง ที่เข้ามาบริหารประเทศในภายหลังยอมรับว่าระบบ การศึกษาของจีนล้มเหลวอย่างรุนแรง นักคิดระดับอุดมศึกษามีน้อยมาก และที่มีอยู่ก็ไร้ซึ่งคุณภาพ จนจุดให้ประเทศตกอยู่ในภาวะอันตราย จนทำให้ เต็ง เสี่ยวผิงต้องทำการปฏิรูปประเทศอีกครั้ง โดย ได้ใช้การศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนในการปฏิรูป รวมถึงการผลักดันให้จีนยื่นความจำนงที่จะสมัครเข้า

³⁵ นโยบายเปิดประเทศด้วยหลักสี่ทันสมัย คือ ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม วิทยาศาสตร์ และการป้องกันประเทศ และนโยบาย หนึ่งประเทศ สองระบบ ที่นำระบบเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาใช้ในประเทศ

³⁶ นายหลู จวิน ชิง ประธานสมาคมนักธุรกิจยอดเยี่ยมเชื้อสายจีนทั่วโลก กล่าวในงาน สัมมนาธุรกิจ ไทย-จีน หรือ Thai-Chinese Business Forum 2009; http://www.marketeer.co.th/inside_detail_new.php?inside_id=2817

³⁷ กระทรวงพาณิชย์ ด้วยความร่วมมือของกรมศุลกากร

³⁸ เหมา เจ๋อตุง 1893-1976 เข้ารับตำแหน่ง เป็นประธานพรรคคอมมิวนิสต์จีน คนแรก ระหว่างปี 43(2486)

เป็นสมาชิก WTO เมื่อปี 1986/2538 ซึ่งยังคงถือว่า WTO ที่พัฒนาการมาจาก GATT เป็นตัวแทนของระบบทุนนิยมก็ได้

ผลการปรับปรุงระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่องนับแต่ การปฏิรูปประเทศ ตลอดจนถึงการเข้าเป็นสมาชิก WTO อย่างสมบูรณ์เมื่อธันวาคม 2001/2544 ทำให้จีนมีระบบการศึกษาที่เปิดกว้างจนส่งผลให้จากประเทศที่มีปัญญาชนอยู่น้อยมาก จนกระทั่งหนึ่งปีหลังจากการเข้าเป็นสมาชิก WTO จีนมีจำนวนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มสูงเป็น 14.6 ล้านคน³⁹ และสูงขึ้นเป็นกว่า 20 ล้านคนในปี 2007⁴⁰ มีนักศึกษาต่างชาติ เข้าไปศึกษาในจีนถึงกว่า 2 แสนคน จาก 188 ประเทศทั่วโลก⁴¹ โดยที่นักเรียนไทย มีอยู่จำนวนทั้งสิ้น 1,554 คน⁴² ดังนั้น จึงเป็นที่ยอมรับว่า จากการปฏิรูประบบการศึกษาของจีนทำให้ระบบการศึกษาของจีนก้าวรุดหน้าอย่างรวดเร็ว สอดคล้องไปกับพลังการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่รวดเร็ว

4.1.2 ประเด็นกรอบการศึกษา

ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทข้างต้นว่าภายใต้ WTO ได้แบ่งสาขาการศึกษาออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับ บอุดมศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ และ การศึกษาอื่นๆ แต่เนื่องด้วยมาตรา 1.3 (b)⁴³ และ มาตรา 13.1⁴⁴ ความตกลง GATS ได้เปิดช่องให้ตีความได้ว่า ความตกลง GATS จะไม่ใช่บังคับกับกฎระเบียบ หรือกิจกรรมใดๆ ที่อยู่ในอำนาจของรัฐจะต้องดำเนินการ โดยที่การดำเนินการนั้นจะต้องไม่มีจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการค้า

ดังนั้น แม้ว่าประเด็นนี้ยังเป็นประเด็นที่ยังถกเถียงกันในเชิงกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ในปัจจุบันประเทศสมาชิก WTO ได้ยอมรับว่า การดำเนินการของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ถือเป็นการศึกษาภาคบังคับที่จัดเป็นหน้าที่ของรัฐจะต้อง

³⁹ Report of Education Statistics, Volume 1 No. 26, Department of Planning, Ministry of Education of China, 27 February 2003

⁴⁰ ระดับปริญญาตรี 18.9 ล้านคน สูงกว่าระดับปริญญาตรี 1.2 ล้านคน

⁴¹ FACTBOX: Education in China, http://news.xinhuanet.com/english/2008-08/07/content_9030011.htm

⁴² International Students in China; Department of Planning, Ministry of Education of China, 2009

⁴³ Article I .3 (b) : “ ‘services’ includes any service in any sector except services supplied in the exercise of governmental authority;” และ Article XIII of GATS

⁴⁴ Article XIII : “ Article II, XVI and XVII shall not apply to laws, regulations or requirements governing the procurement by government agencies of services purchased for governmental purposes and not with a view to commercial resale or with a view to use in the supply of services for commercial sale.”

ให้บริการ และจะไม่นับว่าเป็นการดำเนินการทางการค้า (commercial resale) ดังนั้น จึงเป็นข้อสังเกตว่าประเทศสมาชิก WTO ส่วนใหญ่จึงมักไม่ผูกพันการศึกษาในระดับนี้ นอกจากนี้ ด้วยความที่เป็นบริการทางการศึกษา ซึ่งในระยะแรกของการเจรจาของ WTO จะถูกมองว่าเป็นสาขาการบริการที่ไม่เป็นเชิงพาณิชย์มากนัก จึงทำให้การบริการสาขานี้มีลักษณะพิเศษกว่าสาขาบริการอื่นๆ จึงทำให้ในปัจจุบัน (ธันวาคม 2552) มีสมาชิก WTO เพียง 49 ประเทศจาก 153 ประเทศเท่านั้นที่มีการผูกพันการบริการในสาขานี้⁴⁵

ในขณะที่ การศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ นั้นได้รับการยอมรับว่าเป็นการศึกษาที่ต้องใช้เงินทุนมหาศาลเกินกว่าที่รัฐบาลของแต่ละประเทศจะสามารถให้การสนับสนุนได้ทั้งหมด นอกจากนี้ ในทางธุรกิจถือว่าเป็นตลาดที่มีการแข่งขันในเชิงพาณิชย์สูงมาก และมีมูลค่าการลงทุนที่สูงมากโดยในปี 1995/2538 ตลาดการศึกษามีมูลค่าสูงถึง 2.7 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และขยับสูงขึ้นเป็น 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 1999/2542⁴⁶

ด้วยเหตุผลข้างต้น ทำให้คณะผู้วิจัยพิจารณาว่า จะใช้การเปิดเสรีในสาขาอุดมศึกษาของประเทศจีน เป็นกรณีศึกษาสำหรับรายงานฉบับนี้

4.1.3 สาเหตุการเปิดเสรีของจีน

ดังที่ได้กล่าวเป็นเบื้องต้นแล้วว่าในช่วงแรกที่ เหมา เจ๋อตุง ได้ครองอำนาจในจีนเมื่อปี 1949 ได้ดำเนินการปฏิวัติสังคมนิยมโดยนำเอาหลักการของมาร์กซิสต์ (Marxism) ของโซเวียตรัสเซียมาใช้อย่างเข้มแข็งเช่น การใช้ระบบรวมศูนย์ ระบบคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะในช่วงการใช้นโยบาย Great Leap Forward ในปี 1958 และ Cultural Revolution ในปี 1966

ในช่วงนโยบายดังกล่าว เหมา เจ๋อตุง ได้พยายามลดช่องว่างระหว่างชนชั้นลงโดยเฉพาะระหว่างกลุ่มชนชั้นสูง (elite class) กับชนชั้นกรรมาชีพที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เพื่อ อสร้างความเท่าเทียมระหว่างชนชั้น ประกอบกับในช่วงดังกล่าวกระแสแห่งการปฏิวัติมีสูงมาก ทำให้นักศึกษาจำนวนมากหันเข้าสู่กองทัพแดง (red guard) มากกว่าที่จะศึกษาในมหาวิทยาลัย

การใช้ระบบการศึกษาแบบโซเวียตครั้งนั้น ถือว่าเป็นแนวทางที่ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคมนิยมอย่างมาก ดังนั้น จึงส่งผลให้ระบบการศึกษาของจีนล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง และผลพวงที่ตามมาก็คือ บรรดาสถาบันอุดมศึกษาต้องปิดตัวลงเป็นจำนวนมาก หรือ ที่ยังเหลืออยู่ก็จะได้รับการควบคุมจากพรรคคอมมิวนิสต์อย่างเข้มงวด โดยเฉพาะจากกลุ่ม red guard

⁴⁵ WTO: Member Sector Matrix Report

⁴⁶ Gregor, Alexander. ; Globalization, Trade Liberalization and Higher Education: Research Areas and Questions, Occasional Papers in Higher Education, The University of Manitoba.

ความล้มเหลวของระบบการศึกษาในจีน ในช่วงดังกล่าวเห็นได้ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ กล่าวคือ ในจำนวนประชากรทุกๆ หมื่นคน จะมีคนอยู่ในการศึกษาเพียง 475 คน⁴⁷ โดยเกือบทั้งหมดอยู่ในการศึกษาขั้นต้นเท่านั้น นอกจากนี้ ในเชิงคุณภาพของนักศึกษาที่จบการศึกษา ระดับอุดมศึกษา สามารถสะท้อนได้จาก รายงานของ เต็ง เสี่ยวผิง ที่เขียนถึง เหมา เจ๋อตุงในปี 1975/2518 ว่า “นักศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัยนั้น ไม่มีความสามารถแม้แต่จะอ่านหนังสือ”⁴⁸ ที่ตัวเองเรียนมาได้เลย ซึ่งสภาพดังกล่าวกลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศในช่วงนี้ เลวร้าย เพราะขาดผู้ที่มีความรู้มากพอที่จะช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ที่จะต้องเผชิญทั้งปัญหาที่มาจากภายใน และที่มาจากการแข่งขันในเวทีโลก

ดังนั้น เมื่อเต็ง เสี่ยวผิง เข้ามาบริหารประเทศจึงได้ปรับเปลี่ยนนโยบายของประเทศโดยประกาศนโยบาย 4 ทันสมัย (Four Modernization) ในปี 1978/2521 คือ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม ด้านการเกษตร ด้านการป้องกันประเทศ และ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่ง เต็ง เสี่ยวผิง มุ่งมั่นที่จะใช้การศึกษาเป็นฐานในการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบดังกล่าว โดยวางเป้าหมายที่จะลดช่องว่างทางการศึกษากับประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ลง ทั้งนี้ ความพยายามที่สำคัญ คือ การลดบทบาทระบบรวมศูนย์ (decentralized) จากพรรคคอมมิวนิสต์กลาง และการประกาศนโยบายการศึกษาภาคบังคับ (Compulsory education) 9 ปี ในปี 1985/2528 ซึ่งจากนโยบายดังกล่าว ถือเป็นจุดเริ่มต้นการปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจังในจีน

ในทางเศรษฐกิจ เมื่อเทียบอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ในระยะ 5 ปี ระหว่างหลังนโยบาย Cultural Revolution ของ เหมา เจ๋อตุงเทียบกับช่วงหลังนโยบาย Four Modernization ของ เต็ง เสี่ยว ผิงพบว่า การใช้นโยบายของ เหมา เจ๋อตุง ส่งผลให้อัตรา GDP ขยายตัวเพียงร้อยละ 33⁴⁹ ในขณะที่ การใช้นโยบายของ เต็ง เสี่ยว ผิง ส่งผลให้อัตรา GDP ขยายตัวถึงร้อยละ 95⁵⁰

ดังนั้น เห็นได้ว่าด้วยความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจ จึงเป็นตัวขับเคลื่อนให้จีนต้องมุ่งมั่นในการปรับปรุงปฏิรูประบบการศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการผลักดันระบบเศรษฐกิจของประเทศ

นับจากความพยายามของเต็ง เสี่ยวผิงในการปฏิรูประบบการศึกษา ซึ่งถือเป็น การวางรากฐานของประเทศจีนใหม่เป็นต้นมา นำไปสู่ข้อเท็จจริงที่ว่าประเทศจีนได้มีจำนวนบุคคลที่มี

⁴⁷ ในจำนวนประชากร 10,000 คน จะมีผู้อยู่ในศึกษาระดับอุดมศึกษา 2.2 คน ระดับมัธยม 23 คน และ ระดับประถม 450 คน: Education Development in China; China – Arab Education Network, 2008

⁴⁸ Education in the People's Republic of China, Wikipedia

⁴⁹ GDP ปี 1970 เทียบกับ ปี 1975 : National Bureau of Statistics of China

⁵⁰ GDP ปี 1980 เทียบกับ ปี 1985 : National Bureau of Statistics of China

การศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 1990/2533 จำนวนประชากรทุกๆ หมื่นคน จะมีประชากรอยู่ในการศึกษา 25,086 คน⁵¹ จากเดิมที่มีเพียง 475 คนในยุคเหมา เจ๋อตุง จนในปี 2007/2550 จีนมีนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในทุกโปรแกรมแล้วถึง 27 ล้านคน⁵² และมีสถาบัน การศึกษา ระดับอุดมศึกษาอยู่ถึง 2,236 แห่ง⁵³

ดังนั้น พอสรุปได้ว่า สาเหตุหลักสำคัญที่ จีนจะต้องพัฒนา หรือ ปฏิรูปการศึกษาของตนเอง ก็เพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะเปิดรับต่อระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันภายใต้โลกเสรีทางการค้า และ รองรับการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่รัฐบาลต้องการ และ ทำให้จีนผันตัวเองจากผู้อ่อนแอ กลายเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจในโลกปัจจุบัน

4.1.4 ข้อผูกพันของจีนใน WTO⁵⁴

จีนได้สมัครเข้าเป็นสมาชิก WTO ตั้งแต่ปี 1985 และได้เข้าเป็นสมาชิกอย่างสมบูรณ์เมื่อ ธันวาคม 2001 ซึ่งในข้อผูกพันธุรกิจบริการสาขาการศึกษา (ไม่รวมการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะได้แก่ โรงเรียนทหาร ตำรวจ และโรงเรียนทางการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์) จีนถือได้ว่าเป็นประเทศเดียว ในภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก ที่ผูกพันด้านการศึกษาระดับทั้ง 5 สาขาย่อย⁵⁵ ยกเว้นการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งได้แก่ ระดับประถมและมัธยม ดังนี้

- **Mode 1 (Cross Border Supply)** จีนไม่ผูกพันการให้บริการ (unbound) ซึ่งย่อมา หมายถึงว่า จีนยังสามารถควบคุม หรือ ออกกฎระเบียบใดๆ ก็ได้เพื่อปกป้องการให้บริการ mode นี้ ได้ในทางปฏิบัติ การไม่ได้ผูกพันนั้นไม่ได้หมายความว่าจีนจะหยุดนิ่งไม่ปรับตัว หรือไม่สร้างความพร้อม ให้กับตนเอง ในทางกลับกัน จีนค่อยๆ วางรากฐานให้กับการบริการ mode นี้อย่างต่อเนื่อง ซึ่ง สามารถเห็นได้จากพัฒนาการเรื่องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (online education) ที่ได้พัฒนาเครือข่ายของตนเองอย่างกว้างขวาง

⁵¹ Report of Education Statistics, Volume 1 No. 26, Department of Planning, Ministry of Education of China, 27 February 2003

⁵² Li, Xiaobin; Brock University and Zhao, Linbin; Minjian University. "Globalization and Chinese Higher Education" 2008

⁵³ อ้างแล้ว FACTBOX: Education in China

⁵⁴ ดูภาคผนวก: เอกสาร WTO : GATS/SC/135: The People's Republic of China; Schedule of Specific Commitments

⁵⁵ อ้างแล้ว Li and Zhao

- **Mode 2 (Consumption Abroad)** จีนผูกพันที่จะไม่มีข้อจำกัดใดๆ (none) ซึ่งหมายความว่าชาวจีนสามารถเดินทางไปศึกษายังต่างประเทศได้โดยไม่มีข้อจำกัด ในขณะที่ชาวต่างชาติสามารถเดินทางเข้ามาศึกษาในจีนได้เช่นกัน โดยระหว่างปี 1987 และ 2007 มีชาวจีนเดินทางไปศึกษาต่างประเทศถึงกว่า 21 ล้านคน โดยในปี 2007 มีนักศึกษาจีนไปเรียนอยู่ต่างประเทศถึงกว่า 7 แสนคน ใน 103 ประเทศ และในทางตรงกันข้าม มีนักศึกษาต่างชาติศึกษาในจีนกว่า 2 แสนคน จาก 188 ประเทศ⁵⁶

- **Mode 3 (Commercial Presence)** ต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนได้แต่ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างอิสระ แต่จะต้องดำเนินการร่วมกับชาวจีน (joint school) และต่างชาติสามารถเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ได้ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อผูกพันตามขวาง (horizontal commitment) อาทิ การถือหุ้นของต่างชาติจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 การใช้ที่ดินให้สามารถทำได้เพียงการเช่าที่ดินซึ่งหากมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาจะเช่าได้ไม่เกิน 50 ปี เป็นต้น

- **Mode 4 (Presence of natural persons)** จีนอนุญาตให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาสอนในสถาบันการศึกษาของจีนได้ ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องเข้ามาภายใต้การรับเชิญของสถาบันการศึกษาเท่านั้น และบุคคลนั้นจะต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อยคือ จะต้องจบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และจะต้องมีตำแหน่งหรือประสบการณ์ในด้านนั้นๆ ไม่ต่ำกว่า 2 ปี

4.1.5 ระบบการศึกษาของจีนในปัจจุบัน

จีนแบ่งระบบการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (basic education) ประกอบด้วย ระดับก่อนปฐมวัย (PRE-SCHOOL EDUCATION) ระดับชั้นปฐม (PRIMARY) 6 ปี และ ระดับมัธยมศึกษา (SECONDARY) ซึ่งแบ่งออกเป็น มัธยมต้น (JUNIOR SECONDARY) 3 ปี และ มัธยมปลาย (SENIOR SECONDARY) 3 ปี ทั้งนี้ การศึกษาขั้นปฐม และ มัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาภาคบังคับ (COMPULSORY EDUCATION)

2. กลุ่มการศึกษา อาชีว-เทคนิคขั้นที่สอง (SECONDARY VOCATIONAL – TECHNICAL EDUCATION) เป็นการศึกษาด้านสายอาชีพ หรือ สายเทคนิคเฉพาะ รวมถึงงานด้านฝีมือแรงงาน

3. กลุ่มการศึกษาขั้นสูง (HIGHER EDUCATION) จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ หลักสูตรระยะสั้น ระยะเวลา 2 – 3 ปี ระดับปริญญาตรี (UNDERGRADUATE COURSE S) ระยะเวลา 4 ปี และ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (POSTGRADUATED PROGRAM) ได้แก่ ปริญญาโท 2-3 ปี และปริญญาเอก 3 ปี

⁵⁶ อ้างแล้ว FACTBOX: Education in China

4. กลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่ (ADULT EDUCATION) เป็นการศึกษาที่รวมถึงการศึกษาในทุก รูปแบบและทุกระดับ ที่มีขึ้นเฉพาะสำหรับการศึกษาของกลุ่มผู้สูงอายุ ที่จะให้มีคุณสมบัติในการทำงานได้อย่างเป็นทางการ หรือ หลักสูตรสั้นๆ ที่จะทำให้อ่านออกเขียนได้ หรือประกอบอาชีพได้

4.1.6 การปรับตัวของจีน

จากที่กล่าวแล้วข้างต้น ในการศึกษาฉบับนี้ ได้กำหนดที่จะพิจารณาแนวการปรับตัวของจีน ในส่วนของการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher education) ซึ่งเป็นสาขาที่มีการแข่งขันในตลาดโลก ที่สูงมาก ซึ่งแม้แต่ในการเจรจา WTO ในรอบโดฮา (Doha Round) การเปิดบริการสาขานี้ ก็เป็น เป้าหมายในการเรียกร้องของประเทศสมาชิก WTO อย่างมากโดยเฉพาะจากประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา ได้ประกาศชัดเจนว่า การเปิดเสรีบริการด้านอุดมศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญหนึ่ง ในสี่สาขาบริการที่ตนต้องการ⁵⁷ นอกจากนี้ ถึงกับมีการตั้งกลุ่มประเทศที่มีแนวคิดเดียวกัน (like minded group) เรียกว่า “Friends of Private Education Exports” นำโดยนิวซีแลนด์ มี วัตถุประสงค์เพื่อที่จะผลักดันให้ประเทศต่างๆ เข้าร่วมผูกพันในสาขานี้ให้มากขึ้นและดี กขึ้น ดังนั้น จึงไม่น่าประหลาดใจที่ จีนซึ่งมีประชากรจำนวนมากจะตกเป็นเป้าหมายสำคัญของประเทศพัฒนา แล้ว โดยเฉพาะในเรื่องการศึกษาทางไกล และ เรื่องเงื่อนไขการตั้งสถาบันการศึกษาในประเทศจีน (การต้องร่วมทุนกับคนจีน)

จีนได้ผูกพันการเปิดเสรีด้านการศึกษาอย่างกว้างขวาง แม้ว่าจะมีเงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัด อยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาแนวทางการเปิดเสรีของจีนนั้น มีข้อสังเกตว่า จีนไม่ได้เปิดเสรีด้าน การศึกษาหลังจากที่มีข้อผูกพันแล้วเท่านั้น แต่จีนมีสายตาวไกล และได้วางรากฐานในการ ปฏิรูปและพัฒนาด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ ตั้ง ตั้งแต่ปี 1985/2528 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่จีน ยื่นเสนอขอเข้าเป็นสมาชิก WTO เป็นต้นมา

ตลอดระยะเวลา 60 ปี ของประเทศจีนในยุคปัจจุบัน การพัฒนาการด้านการศึกษาของ จีนเริ่มมาจากความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของตนเองแม้ว่าในระยะแรกจะเน้นหนักใน ด้านแนวความคิดของสังคมนิยมอย่างเข้มงวด แต่เนื้อแท้ก็พยายามที่จะแก้ไขปัญหาภายใน นอกจากนี้ จากการสำรวจความคิดเห็นของคนจีนต่อการศึกษาของตะวันตกพบว่า ยิ่งการศึกษาในระดับสูงมาก เท่าไร โดยเฉพาะในระดับ higher education คนจีนก็มีค่านิยมที่จะศึกษาจากตะวันตกมากเท่านั้น⁵⁸ ซึ่งจากแนว โนมดังกล่าวย่อมเป็นปัจจัยที่ทำให้จีนไม่สามารถหยุดนิ่งเฉยได้ และต้องเร่งพัฒนา ตนเองเพื่อรองรับการแข่งขันซึ่งนับว่า เป็นการดำเนินนโยบายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ของ

⁵⁷ Financial services , Telecom, Logistics, and Higher Educations

⁵⁸ อี้กั๋ว, Xiao bin Li,

ประเทศและเตรียมพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงของโลก และที่สำคัญไม่ปิดกั้นแต่กลับกล้าที่จะเปิดรับและเรียนรู้ที่จะแสวงหาประโยชน์เพิ่มจากการเปิดเสรีของตนเองอีกด้วย

ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น แนวทางการพัฒนาของจีน มีการดำเนินการในหลายด้านตั้งแต่เริ่มเปิดประเทศ ไปจนกระทั่งการดำเนินการเพื่อเตรียมเข้าเป็นสมาชิก WTO อย่างไรก็ดี ในบทศึกษาจะเน้นพิจารณาจากพัฒนาการตั้งแต่เริ่มการสมัครเข้าเป็นสมาชิก WTO ในปี 1985 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน เพื่อรองรับกับกระแสการแข่งขัน โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผ่านเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของระบบการศึกษาของจีน ซึ่งสามารถวิเคราะห์แนวทางการปรับตัวที่เห็นว่าไทยอาจจะสามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทาง ได้ ดังนี้

4.1.6.1 การปรับโครงสร้างการบริหารการศึกษาโดยมองถ่ายการทำงานให้กับส่วนท้องถิ่น (Decentralized)⁵⁹

เป็นการบริหารให้สอดคล้องกับระบบ demand และ supply นั้นเอง กล่าวคือ หากระบบการศึกษาภายในสามารถเติมเต็มต่อความต้องการแล้ว ผู้บริโภคย่อมจะใช้ บริการจากภายในประเทศ ซึ่งระบบการบริหารการศึกษาระดับสูงเดิม นั้นรัฐบาลกลางจะเป็นผู้กำหนดแนวทางและ ดำเนินการปฏิบัติเองทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ในแนวทางการบริหารดังกล่าว กลับสร้างช่องว่างขึ้นในระบบการศึกษาระหว่างเมือง และชนบท ตลอดจนพื้นที่ที่อยู่ห่างไกล ซึ่งเท่ากับว่าการบริการการศึกษาของรัฐ ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของคนภายในนั่นเอง ซึ่งหากไม่มีการปรับปรุง จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการการศึกษาจากต่างชาติสามารถเข้าไปสนองต่อความต้องการนั้นได้

ดังนั้น รัฐบาลจีนจึงได้ปรับการบริหาร โดยปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลกลาง จะทำหน้าที่วางแผนควบคุมมาตรฐานและระบบการศึกษาภาพรวม แต่รัฐบาลท้องถิ่น จะเป็นผู้กำหนดแนวทางการศึกษา และการบริหารสถาบันอุดมศึกษา(Higher Education Institutes) นอกจากนี้ ในการกำหนดเค้าโครงของการสอน (curriculum) ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของสถาบันการอุดมศึกษา ซึ่งแนวทางนี้

⁵⁹ ในการประชุม National Conference on Education ครั้งที่ 5 เมื่อ พฤษภาคม 1985 ได้ประกาศ "Draft Decision on Reforming the Education System" โดยมุ่งให้ท้องถิ่นเข้ามารับผิดชอบในการพัฒนาการศึกษามากขึ้น และ นำไปสู่การจัดตั้ง กระทรวงศึกษาธิการ ในเดือนมิถุนายน 1985 และ การประกาศใช้กฎหมายการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี (ระดับประถม และ มัธยมต้น) ใน เดือนมกราคม 1986 (the Fourteenth Session of the Standing Committee of the Sixth National People's Congress) รวมถึงการประกาศให้รัฐจัดการการเรียนฟรี และ อุดหนุนการศึกษาแก่ครอบครัวที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจด้วย

จะทำให้สถาบันการอุดมศึกษาของจีนตอบสนองได้ตรงต่อความต้องการของท้องถิ่น และ โครงสร้างของสังคมที่สถาบันนั้นดำรงอยู่มากขึ้น

4.1.6.2 การให้ความสำคัญต่อการเปิดเสรีด้านการศึกษา แต่ยังคงสงวนการศึกษาที่จะนำไปสู่การปลูกฝังหลักการหรือหลักปรัชญาสำคัญ (core ideology) ของเป็นสังคมนิยมของประเทศ

เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่พัฒนาจากระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ แต่ต้องนำประเทศเข้าสู่กระแสแห่งทุนนิยม (capitalist) ที่เป็นแนวคิดทางตะวันตก แต่เมื่อมีความจำเป็นต้องยอมรับในกระแสของโลก จีนก็ยอมรับ และเสนอการผูกพันอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะข้อผูกพันที่มีต่อการศึกษาที่อาจส่งผลต่อแนวปรัชญาของตน

ดังนั้น หากพิจารณาจากข้อผูกพันกับ WTO พบว่า จีนยังสงวนการเปิดสาขาการศึกษาที่เป็นระดับที่จะปลูกฝังแนวค่านิยมของจีนไว้ ได้แก่ การศึกษาพื้นฐาน การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอิทธิพลต่อแนวความคิด ค อาทิ โรงเรียนการเมือง และ โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงภายใน เป็นต้น ที่จะไม่ให้ต่างชาติเข้ามาให้บริการได้

4.1.6.3 การเปิดรับการเข้ามาของต่างชาติอย่างเต็มที่ และเรียนรู้ รับเอาผลประโยชน์อย่างจริงจัง

ข้อเท็จจริงที่ต้องยอมรับก็คือ สาขาการศึกษา higher education เป็นสาขาที่มีการแข่งขันสูงมาก และเป็นสาขาที่มีการลงทุนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เมื่อจีนได้เข้าสู่กระแสการแข่งขันการเปิดเสรีด้านการอุดมศึกษาผ่านข้อผูกพันที่มีต่อสมาชิก WTO ทั้งใน กรณี่ Mode 3 (Commercial Presence) ซึ่งได้กำหนดว่าการเข้ามาดำเนินการ บริหาร และจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาต่างชาติสามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ในลักษณะ Joint school และ กรณี่ Mode 4 (Movement of Natural Person) ที่เปิดโอกาสให้นักวิชาการทางการศึกษาที่มีประสบการณ์จากต่างประเทศเข้ามาสอนได้ภายใต้คำเชิญของสถาบันการศึกษาของจีนเท่านั้น ซึ่งจากข้อผูกพันดังกล่าวนี้ แทนที่วงการการศึกษาของจีนจะดำเนินการบริหารอย่างปิดกั้น แต่กลับอาศัยการเปิดดังกล่าว มาสร้างประโยชน์ให้กับตนเองได้อย่างเต็มที่ กล่าวคือ

กรณีการเปิดเสรี Mode 3: การเข้ามาในลักษณะ Joint school หรือ Joint venture นั้น เป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาจากต่างชาติเข้ามาเปิดกิจการ และมีอำนาจในการบริหารเต็มระบบ แต่จะต้องร่วมมือกับสถาบันการศึกษาของจีนในลักษณะ cooperation เท่านั้น (ไม่สามารถดำเนินการเป็นเอกเทศได้) ซึ่งทั้งสองฝ่าย จะให้การยอมรับ สถานะของมหาวิทยาลัยระหว่างกันและกัน กล่าวคือ นักศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งภายใต้ความร่วมมือนั้นๆ ในประเทศจีน ก็จะได้รับ การยอมรับเสมือนกับจบจากมหาวิทยาลัยจากประเทศที่มีความร่วมมือกันด้วย ทั้งนี้การเข้ามา

เปิดมหาวิทยาลัยจากต่างประเทศดังกล่าวเป็นการเปิดภายใต้ใบอนุญาตระยะยาว ที่สอดคล้องกับระยะเวลาของการเช่าที่ดิน คือ 50 ปี ตามที่กำหนดไว้ในข้อผูกพัน

ตัวอย่างเช่น การเปิดมหาวิทยาลัย University of Nottingham – Ningbo ในปี 2004 ซึ่งถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยแรกที่เปิดภายใต้ข้อผูกพัน WTO ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการได้ถึงปี 2055 โดย อธิการบดี (Chancellor) ของ University of Nottingham จะเป็นอธิการบดีของ University of Nottingham – Ningbo ด้วย ทั้งนี้มหาวิทยาลัยในจีนจะใช้เค้าโครงวิชา ระบบการสอบ และระบบการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอน เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในอังกฤษ นักศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัยในจีน จะถือว่าได้รับปริญญา จากมหาวิทยาลัยในอังกฤษ และได้รับใบรับรองว่าผ่านการศึกษาระดับอุดมศึกษาในจีนด้วย (Chinese undergraduate graduation certificate) ด้วย นอกจากนี้ ยังมีมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่เปิดดำเนินการในลักษณะเดียวกัน เช่น Xi'an Jiaotong – Liverpool University ในปี 2006 และได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการได้ถึงปี 2056

จากการดำเนินการดังกล่าว หมายถึงว่า นักศึกษาจีน สามารถรับความรู้ และ ได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกับสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงของต่างประเทศ โดยที่ไม่ต้องเสียทรัพยากรในการเดินทางไปศึกษาต่างประเทศเลย ในขณะที่บุคลากรทางการศึกษาของจีนเอง ก็สามารถเรียนรู้และมีประสบการณ์การสอน การวิจัยในมาตรฐานของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ (โดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้ว) อีกด้วย นอกจากนี้ จะเป็นการป้องกัน ปัญหาสมองไหลของบุคลากรทางการศึกษาของจีน รวมถึง การดึงสมองกลับประเทศ อีกส่วนหนึ่งด้วย

กรณีการเปิดเสรี Mode 4: เป็นการเปิดให้บุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และ ชื่อเสียงจากประเทศอื่นๆ ได้เข้ามามีโอกาสในการทำงาน และ ถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับสถาบันการศึกษาของจีน ซึ่งทำให้บุคลากรของจีนเอง สามารถซึมซับความสามารถดังกล่าวได้ ตัวอย่างเช่นในปี 2007 Nankai University ในเมือง Tianjin ได้รับ Professor Romano A. Rupp นักฟิสิกส์ชาวเยอรมันที่มีชื่อเสียงจากมหาวิทยาลัยเวียนนา มาเป็นคณบดีคณะ Applied Physics ของมหาวิทยาลัย (Teda School of Applied Physics) ซึ่งถือว่าเป็นคนต่างชาติคนแรกที่เข้าไปทำหน้าที่บริหารในมหาวิทยาลัยของจีน⁶⁰ เป็นต้น

ผลที่ตามมา และจีนสามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ที่นอกจากการได้รับประสบการณ์ที่ถ่ายทอดให้กับสถาบันการศึกษาของจีนแล้ว ประโยชน์อย่างอื่นที่เห็นได้ชัดเจน คือ

⁶⁰ <http://www.fmf.uni-lj.si/en/news/9912/>

การขยายตัวของมหาวิทยาลัยของจีนที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี จนถึงระดับปริญญาเอก โดยในปี 2003 พบว่า มีมหาวิทยาลัยที่มีคอร์สการศึกษาถึงระดับปริญญาเอก และสอนเป็นภาษาอังกฤษ ถึง 34 แห่ง⁶¹

นักศึกษาจากต่างชาติเดินทางเข้าไปศึกษาในมหาวิทยาลัยของจีนเพิ่มมากขึ้นทุกปี เนื่องจากมีการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาจากในประเทศ กลุ่มเอเชียซึ่งถือเป็นกลุ่มประเทศที่มีนักศึกษาเข้ามาเรียนที่จีนมากที่สุดถึง 81% ของนักเรียนต่างชาติทั้งหมด⁶² เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น เวียดนาม อินโดนีเซีย และไทย เป็นต้น

4.1.6.4 การปรับปรุงระบบด้านเงินสนับสนุน ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ การเปิดรับจากภาคธุรกิจภายในประเทศ การขอรับการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ และสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา สร้างรายได้ให้กับตนเองมากขึ้น

เนื่องจากสาขาการบริการการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นบริการที่ใช้เม็ดเงินมหาศาลในการลงทุน ดังนั้น การจะขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากภาครัฐเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการพัฒนาระบบการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาด้านเทคโนโลยีที่จีนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด ดังนั้น รัฐบาลจีน ได้ปรับแนวทางการสนับสนุนทางการเงิน ดังนี้

1. สนับสนุนให้องค์กรต่างๆ ของสังคมจีน รวมถึง เอกชน ภาคธุรกิจของจีน เข้ามาดำเนินการด้านการศึกษาทั้งระบบให้มากขึ้น:

โดยเฉพาะในสาขาที่จะตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจเอง⁶³ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เช่น กลุ่มบริษัท Founder Technology Group⁶⁴ (เป็นบริษัทธุรกิจด้าน IT ที่ตั้งโดย มหาวิทยาลัยปักกิ่ง) ได้มีหลักสูตรและสถาบันการศึกษาระดับปริญญาโท และ เอกของตนเอง รวมถึง การจัดตั้งสถาบันพัฒนาการหลังระดับปริญญาเอก และ สถาบันวิจัยของตนเองอีกด้วย

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากภาพรวมในแง่เม็ดเงินการสนับสนุนการศึกษาพบว่า สัดส่วนด้านการสนับสนุนทางการเงินได้เริ่มเปลี่ยนไป คือจากรัฐให้การสนับสนุนทั้งหมด แต่ในปี

⁶¹ English – Taught Programs at Chinese Universities: Ministry of Education,

⁶² International Students in China: Ministry of Education

⁶³ แนวทางนี้สามารถเห็นตัวอย่างในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี เช่น วิทยาลัยปัญญาภิวัฒน์ ซึ่งมุ่งเน้นการผลิตบุคลากร เพื่อสนับสนุนธุรกิจของตนโดยตรง เป็นต้น

⁶⁴ <http://www.founder.com/en/index.html>

1997 ได้มีการปรับสัดส่วนเป็นประมาณงบประมาณรัฐ 74 % ต่อ งบประมาณอื่นๆ 26 %⁶⁵ เป็นต้น ทั้งนี้ การประกาศการอนุญาตให้รับการสนับสนุนดังกล่าว รัฐบาลจีนได้ตราเป็นกฎหมายภายใต้ Education Law of the People's Republic of China⁶⁶

2. เปิดรับการสนับสนุนด้านการเงินจากองค์กรระหว่างประเทศมากขึ้น:

รัฐบาลจีนผลักดันให้สถาบันการศึกษาจัดทำโปรแกรมการพัฒนาศึกษาต่างๆ เพื่อขอรับเงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ United Nations Development Program: UNDP, UESCO, United Nation's Children Fund: UNICEF, United Nation's Population Fund :UNFPA , World Bank เป็นต้น เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษามากขึ้น ซึ่งในระยะที่ผ่านมา World Bank ได้สนับสนุนด้านเงินทุนผ่านโครงการพัฒนาทางการศึกษาให้กับจีนไปแล้วกว่า 1 พันล้านดอลลาร์⁶⁷

3. ให้สถาบันการศึกษาสร้างรายได้ให้กับตัวเองมากขึ้น

เน้นให้สถาบันอุดมศึกษาหารายได้ให้กับตนเอง โดยมุ่งเน้นพัฒนาให้เป็นสถาบันทางการวิจัยให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สถาบันการวิจัยดังกล่าวจะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการ และโครงสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐบาลจีนได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี เป็นอย่างมากเนื่องจากเห็นว่า สาขาดังกล่าวจะทำให้จีนสามารถแข่งขันกับโลกในระยะต่อไปได้

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัย เห็นว่าในปัจจุบันนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องขยายความเพิ่มเติม ก็คือ เมื่อภาครัฐได้สนับสนุน ให้สถาบันการศึกษาเน้นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงตัวเองนั้น ผลที่ตามมาคือ ค่าเล่าเรียน ย่อมจะมีอัตราที่สูงขึ้นด้วยเช่นกัน ดังนั้น รัฐบาลจีนได้กำหนดแนวทางแก้ไข โดยได้ขยายการสนับสนุนด้านงบประมาณที่มุ่งตรงมายังการสนับสนุนการศึกษาขั้นสูงโดยตรงผ่านการให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาชาวจีนมากยิ่งขึ้น มีรูปแบบหลักๆ 3 ลักษณะ⁶⁸ คือ

⁶⁵ อ้างแล้ว: Chinese Embassy In Australia

⁶⁶ Chapter VII, Article 53 , Education Law of the People's Republic of China. ผ่านการพิจารณาในการประชุม the Third Session of the eighth National People's Congress มีผลบังคับใช้เมื่อ 1 กันยายน 1995

⁶⁷ อ้างแล้ว : Chinese Embassy in Australia

⁶⁸ Education in the People's Republic of China, Wikipedia

การสนับสนุนผ่านระบบ shared-cost โดยกำหนดให้นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบในค่าเรียนเพียงบางส่วน ทั้งนี้ ระบบนี้เป็นการให้โดยทั่วไป เพื่อต้องการให้แน่ใจว่านักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ จะมีโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับสูงของประเทศได้

ทุนแบบให้ฟรีทั้งหมด (รวมค่าเรียน ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ) โดยให้กับบุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษา ที่เมื่อจบการศึกษาแล้วจะกลับมาเป็นครูอาจารย์สอนในสถาบันการศึกษาระดับประถม และ ชั้นกลาง อย่างน้อย 5 ปี

การให้ทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ โดยเมื่อนักศึกษาเข้าทำงาน นายจ้างจะเป็นผู้ชำระคืนเงินกู้ให้ก่อน และนักศึกษาจะเป็นผู้ชำระคืนกับนายจ้างในระยะเวลา 5 ปี โดยผ่านการหักจากเงินเดือนหรือค่าจ้าง (payroll deduction) ทั้งนี้ การให้ทุนดังกล่าวได้กำหนดอย่างมีเป้าหมายใน 3 กลุ่ม คือ ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ในหลายด้าน (all around excellence) บุคคลมีความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะด้านที่กำหนด (specialized) ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการเกษตร ด้านป่าไม้ ด้านกีฬา และด้านการนำร่องทางทะเล (marine navigation) และ บุคคลที่จะไปทำงานในเขตอยู่ห่างไกลความเจริญ หรือ สาขาที่มีความยากลำบากในการทำงาน เช่น สาขาการเหมืองแร่ และด้านวิศวกรรม

4.1.6.5 การที่สถาบันการศึกษาต้องปรับตัวสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสถาบัน

กล่าวคือสถาบันอุดมศึกษาจะต้องไม่หยุดนิ่งให้มีแต่เฉพาะการเรียนการสอนเท่านั้น แต่จะต้องปรับตัวเองสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยผ่านการพัฒนาที่ผสมผสานสาขาการศึกษาที่ตนมีความเชี่ยวชาญนำมาให้เกิดเป็นการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (Industry, Teaching and Research Integrated)

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง ได้อาศัยความเชี่ยวชาญด้าน IT และยาของตน นำมาพัฒนาความสามารถ จนจัดตั้งเป็นกลุ่มธุรกิจเรียกว่า Founder Technology Group ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ได้พัฒนาตนเองจนเป็นผู้นำด้านธุรกิจด้านต่างๆ หลายด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยถือเป็นกลุ่มผู้ค้าคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่เป็นอันดับสองของประเทศ และตั้งเป้าหมายที่จะเป็นผู้นำ ในด้านการออกแบบ computer ship⁶⁹ นอกจากนี้ จากการดำเนินการปรับตัว กลับสร้างให้กลุ่ม Founder เป็นกลุ่มธุรกิจที่ปฏิวัติระบบอุตสาหกรรมการพิมพ์ของประเทศ โดยมีสัดส่วนการตลาดสิ่งพิมพ์ถึง 90%⁷⁰ และในปัจจุบันกลุ่มธุรกิจนี้ได้ขยายออกเป็น 5 บริษัท มีพนักงานกว่า 3 หมื่นคน และได้จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ของจีนอีกด้วย⁷¹

⁶⁹ http://en.wikipedia.org/wiki/Founder_Group

⁷⁰ MOE: อ้างแล้ว

⁷¹ Wikipedia: อ้างแล้ว

แนวทางการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ ถือได้ว่าเป็นการสร้าง value added ให้กับสถาบันการศึกษาได้อย่างชัดเจน และที่สำคัญได้สะท้อนถึงการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และการสร้างความแข็งแกร่งของสถาบันการศึกษาให้แข่งขันได้ในโลกธุรกิจที่เป็นจริง

4.1.6.6 การปรับปรุงระบบคุณภาพการสอนในสถาบันศึกษา และ ระบบการประเมินให้มากขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างมาตรฐานของบุคลากร เพื่อรองรับการแข่งขันที่จะมีขึ้น

สถาบันการศึกษาจะต้องยกระดับการพัฒนาคุณภาพของการสอนของตน ตลอดจนรูปแบบการประเมินผล เพื่อยกระดับ หรือ รักษาระดับมาตรฐานของสถาบันการศึกษา ในกรณีของจีนนั้น รัฐบาลกลางในฐานะหน่วยงานที่ควบคุมมาตรฐานการศึกษาในภาพรวม ได้เข้ามามีบทบาท

1. การพัฒนาระบบคุณภาพการสอน :

รัฐบาลจีนได้เข้ามายกระดับหลักสูตร และการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาชั้นสูงตั้งแต่ปี 1994/2537 ผ่านโครงการต่างๆ กว่า 211 โครงการหลัก และกว่า 1,000 โครงการย่อย ภายใต้แผนงาน “Reform Plan of Teaching Contents and Curriculum of Higher Education Facing the 21st Century” โดยมีบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมกว่า หนึ่งหมื่นคน ทั้งนี้ โครงการครอบคลุมเนื้อหาการสอนในทุกรูปแบบ ตั้งแต่ แนวปรัชญาการสอนหนังสือ (teaching ideology) เนื้อหาการสอน และ โครงสร้างหลักสูตร (teaching content and curriculum) โดยตั้งเป้าหมายว่า จะสามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนสื่อการสอนที่มีความทันสมัยได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการพัฒนาระบบ software ที่จะช่วยในการสอนด้วย

2. การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการสอนของสถาบันการศึกษาเพื่อกระตุ้นการพัฒนาของสถาบันการศึกษา

รัฐบาลจีน ได้ทำการวิจัยถึงระบบการประเมินคุณภาพการสอนของสถาบันการศึกษา เพื่อให้แน่ใจว่าระบบการศึกษาของจีนจะมีคุณภาพการเรียนการสอนที่สามารถแข่งขันได้กับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาให้บริการในจีน โดยได้มีระบบการประเมินคุณภาพใน 3 รูปแบบ คือ การประเมินในกลุ่มสถาบันการศึกษาที่มีประวัติการประเมินระดับผ่าน และมีประวัติการให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาสั้น การประเมินในกลุ่มสถาบันการศึกษาที่มีประวัติการให้ศึกษามาอย่างยาวนาน และมีประวัติการประเมินในระดับดี และการประเมินในลักษณะสุ่ม (random) ระหว่างสองกลุ่มข้างต้น ทั้งนี้ ขั้นตอนการประเมินจะกระทำอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งการจัดให้มีการประเมินในลักษณะนี้ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารของสถาบันการศึกษามีความใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของตนให้มากยิ่งขึ้น

4.1.6.7 การสร้างรูปแบบการศึกษาแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

เพื่อเป็นการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการสื่อสาร และเป็น การเตรียมความพร้อมต่อการเปิดเสรีใน Mode 1 นั้น จีนจึงได้เริ่มพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านระบบ เทคโนโลยีหลัก ใน 2 ระบบ คือ ระบบโทรทัศน์ และ ระบบ on line มาอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ

การศึกษาทางไกลผ่านระบบโทรทัศน์/วิทยุ :

ในทางปฏิบัติ จีนได้ พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลผ่านสื่อโทรทัศน์ /วิทยุ มาตั้งแต่ ปี 1960 แต่ต้องหยุดชะงักไปในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม ซึ่งต่อมาเมื่อปี 1979/2522 ได้มีการตั้ง มหาวิทยาลัยกลางด้านวิทยุและโทรทัศน์ (the Central Radio and Television University) ขึ้นเป็น การเฉพาะในกรุงปักกิ่ง โดยในปี 2003/2546 ได้มีการขยายวิทยาเขตในภูมิภาคอีก 28 แห่ง และ จัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ (learning center) อีกกว่า 2,027 แห่ง มีวิชาเรียนมากกว่า 1,000 วิชา กว่า 140 สาขา มีการเรียนการสอนตั้งแต่ ระยะสั้นไปจนถึงระดับปริญญาหลักสูตร 2 – 3 ปี ผู้ที่ผ่านการ สอบและจบการศึกษาจะได้รับปริญญาเทียบเท่ากับการจบการศึกษาในมหาวิทยาลัยปกติ โดยมีผู้ ลงทะเบียนเรียนทั้งสิ้น 1,374 ล้านคน⁷²

การศึกษาผ่านระบบ on line

เป็นการตอบสนองการขยายตัวของระบบ broadband internet ซึ่งจีน ได้มีการ จัดตั้งเครือข่าย China Education and Research Network : CERNET ขึ้นในปี 1994/ 2537 ซึ่งถือได้ว่าเป็น เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ใหญ่เป็นอันดับสองของประเทศ ครอบคลุมเมืองหลักสำคัญๆ ทั่วประเทศ ต่อมาได้มีการจัดตั้ง เครือข่าย China Education Broadband Satellite Net ในปี 2000/2543 และได้จัดการระบบการศึกษาทางไกลเชื่อมโยงเครือข่ายต่างภายใต้โครงการ“Space to Earth” ซึ่งถือเป็น การขยายปีกรูปแบบการศึกษาใหม่ ให้สอดคล้องกับระบบเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

4.1.6.8 บทสรุป

ผู้วิจัยเห็นว่า แนวทางที่จีนได้ดำเนินการเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการแข่งขันเสรีด้านการ ให้บริการสาขาการศึกษาชั้นสูงนั้น จีนได้พยายามเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของ ประเทศเป็นหลักสำคัญ ในเวลาเดียวกัน ก็ไม่ปิดกั้นในการเปิดรับการเปิดเสรีในด้านดังกล่าว แต่กลับ ให้มีการเปิดกว้าง และเรียนรู้ที่จะเอาประโยชน์จากการเปิดเสรีภาคบริการดังกล่าว โดยที่ รักษา ระยะห่างในเรื่องการควบคุม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า แนวทางการพัฒนาและปรับตัวของจีนข้างต้นน่าจะช่วย

⁷² อ้างแล้ว Education in the People's Republic of China; Wikipedia

เป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเจรจาระยะต่อไปได้

4.2 ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียทำความตกลงเจรจาเปิดการค้าเสรี (FTA) เป็นครั้งแรกกับประเทศอเมริกาในปี ค.ศ.1946 ต่อมาในยุค 80 ข้อตกลงทางการค้าถูกทำให้มีโอกาสสูงขึ้นโดยรัฐบาลของ Robert James Lee "Bob" Hawke นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 ของประเทศออสเตรเลีย ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสหภาพแรงงานแห่งออสเตรเลียอยู่เป็นเวลากว่าสิบปี

เนื่องจากการทำข้อตกลง เจรจาเปิดการค้าเสรีของประเทศออสเตรเลีย ได้เริ่มต้นมาเป็นเวลากว่า 60 ปีแล้ว ผลกระทบที่ทำให้ประเทศออสเตรเลียเกิดการปรับตัวจึงมิใช่เป็นเรื่องใหม่สำหรับการค้า การลงทุน และธุรกิจต่างๆ คณะผู้วิจัยจึงขอเสนอสถานการณ์ปัจจุบันในการรับบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษาชาวต่างชาติที่มีความประสงค์เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับบริการด้านการศึกษาของประเทศออสเตรเลียดังต่อไปนี้

4.2.1 ผู้บริหารครู-อาจารย์สถานศึกษาชาวต่างชาติ และการประกอบอาชีพครูของชาวต่างชาติในประเทศออสเตรเลีย

การย้ายถิ่นฐานไปประเทศออสเตรเลียเพื่อประกอบอาชีพ ครู- อาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษาในประเทศออสเตรเลียนั้นเป็นเรื่องปกติทั่วไปที่คนธรรมดาสามัญสามารถทำได้หากมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานของสถานศึกษา

หน่วยงานที่เรียกว่า Teaching Australia - Australian Institute for Teaching and School Leadership (AITSL) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 ได้รับการสนับสนุนทุนจากรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย และกระทรวงศึกษาธิการ การจ้างงาน และความสัมพันธ์ในที่ทำงาน อันเป็นสมาชิกแต่เพียงผู้เดียว

AITSL เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ฝึกอบรม และให้การสนับสนุนครุรวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาในทุกระดับสู่ความก้าวหน้าด้วยความเป็นมืออาชีพที่มีประสิทธิภาพอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ องค์กรแห่งนี้ดำเนินการในฐานะองค์กรแห่งชาติในรูปแบบบริษัทจำกัด มีการบริหารงานในลักษณะขององค์กรอิสระภายใต้กฎหมาย Commonwealth Corporations Act 2001

เป้าหมายหลักของ AITSL คือการยกระดับฐานะ คุณภาพ และความเป็นมืออาชีพให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งหน่วยงานแห่งนี้ได้ถูกกำหนดให้เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการประเมินคุณสมบัติด้านการสอนให้เป็นที่ ยอมรับ เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินทักษะพื้นฐานของผู้ที่ต้องการย้ายถิ่นฐานไปประกอบอาชีพในประเทศออสเตรเลีย

ในปัจจุบัน AITSL ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินทักษะอาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ชาวต่างชาติที่มีความประสงค์จะเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศออสเตรเลีย เพื่อประกอบการสมัครขอย้ายถิ่นฐาน โดยบุคคลเหล่านี้จะต้องเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี และเป็นผู้ที่มีส่วนช่วยทางด้านเศรษฐกิจให้กับประเทศออสเตรเลียให้กระเตื้องขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และต้องเคยประกอบอาชีพครู-อาจารย์มาไม่ต่ำกว่า 12 เดือนในช่วง 2 ปีก่อนหน้าการสมัคร หรือมีคุณสมบัติตรงกับออสเตรเลียศึกษาในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา

แต่ละรัฐและมลรัฐในประเทศออสเตรเลีย มีอำนาจในการขึ้นทะเบียนของตนเองที่แตกต่างกันออกไป บุคคลที่ต้องการประกอบอาชีพครู- อาจารย์และผู้บริหารสถานศึกษาต้องขึ้นทะเบียนครูก่อนที่จะสมัครงานในตำแหน่งครู ยกตัวอย่างเช่นในรัฐ New South Wales นั้น การขึ้นทะเบียนเพื่อไปประกอบวิชาชีพครู จะบังคับใช้เฉพาะกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาของรัฐบาลเท่านั้น ในขณะที่ในรัฐ Victoria จะบังคับใช้ไปประกอบวิชาชีพครูกับครูที่เป็นครูประจำชั้นเท่านั้น ส่วนครูที่สอนวิชาต่างๆ ทั่วไปจะถูกกำหนดให้ผ่านการตรวจสอบประวัติจากตำรวจ ในรัฐ Australian Capital Territory นั้นไม่มีข้อกำหนดทางกฎหมายใดๆ สำหรับการขึ้นทะเบียนครูหรือการมีใบประกอบวิชาชีพครู แต่ในรัฐ Queensland, South Australia, Western Australia, Tasmania, Northern Territory นั้น การขึ้นทะเบียนเพื่อไปประกอบวิชาชีพครูจะถูกบังคับใช้กับครูทุกคน

4.2.2 นักเรียนและนักศึกษาชาวต่างชาติในประเทศออสเตรเลีย

สำหรับการรับนักเรียนต่างชาติที่มีความประสงค์เข้าไปศึกษาต่อในประเทศ สถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลียมีเงื่อนไขในการรับนักเรียนต่างชาติเข้าศึกษา ดังนี้

1. เป็นการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (Year 7) ขึ้นไป
2. เป็นการศึกษ เต็มเวลา (Full - time study)
3. ผู้เข้าศึกษาจะต้องมีพื้นฐานการศึกษาเทียบได้กับระดับที่แต่ละสถานศึกษากำหนดไว้ เช่นผู้ที่เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี จะต้องจบ Year 12 หรือเทียบเท่า หรือการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท จะต้องสำเร็จการศึกษาที่เทียบได้เท่ากับปริญญาตรีของออสเตรเลีย เป็นต้น โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรประมาณ 2.5 ขึ้นไป
4. เงื่อนไขด้านภาษาอังกฤษ จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็น อย่างดี ทั้งด้านการอ่าน การเขียน การพูด เกณฑ์ต่ำสุดที่เป็นที่ยอมรับในระดับต่างๆ มีดังนี้

ระดับ	TOEFL	IELTS
มัธยม	500	5.5
วิทยาลัยธุรกิจเอกชน	450	4.5 – 5
วิทยาลัย TAFE	500 – 550	5.5 – 6.0
มหาวิทยาลัย	550 – 560	6.0 – 7.0

หมายเหตุ สถานศึกษาในออสเตรเลียยังไม่ยอมรับผลการสอบเทียบในประเทศไทย เว้นแต่จะได้คะแนนเฉลี่ยในการสอบเทียบ 2.5 ขึ้นไป และในกรณีที่จบ ปวช. จะต้องมีการเรียนเฉลี่ย 3.0 ขึ้นไป

4.2.3 โรงเรียนนานาชาติ (International School)

เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนจากนานาชาติโดยเฉพาะนักเรียน ที่มีภูมิลำเนาจากประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ส่วนมากจะเป็นโรงเรียนระดับมัธยมปลาย เน้นการปรับตัวและแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษา ปีการศึกษาจะเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นธันวาคม โดยทั่วไปเวลาของการเปิดเรียนของรัฐต่างๆ จะแตกต่างกัน บางรัฐจะแบ่งภาค การศึกษาเป็น 3 ภาค และบางรัฐจะแบ่งเป็น 4 ภาค โดยทั่วไปหากนักเรียนต่างชาติมีคะแนนภาษาอังกฤษดี มีผลสอบ IELTS (5.5) หรือ TOEFL (500) และผลการเรียนดีก็สามารถต่อชั้นได้เลย เช่น จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของไทยสามารถไปต่อ Year 10 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) ได้เลย หากผลการเรียนไม่ดี ทางสถาบันอาจจะให้เรียนซ้ำชั้นประมาณครึ่งปี หรือหนึ่งปี ถ้าไม่มีผลสอบภาษาอังกฤษหรือคะแนนภาษาอังกฤษไม่ดีพอ อาจจะต้องไปเรียนภาษาอังกฤษที่เรียกว่า English for Secondary Studies ระยะเวลาหนึ่งก่อนเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา หลักสูตรเตรียม เข้ามหาวิทยาลัย (Foundation Studies) ซึ่งเป็นหลักสูตรเตรียมความพร้อมในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา ในออสเตรเลียให้กับนักเรียนต่างชาติใช้เวลาในการเรียน 1 ปี เนื้อหาของหลักสูตรมาจาก Year 11-12 บวกรวิชาพื้นฐาน ในสาขา ที่นักศึกษาจะศึกษาในระดับปริญญาตรี เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฟิสิกส์ เคมีชีวะ คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ บัญชี สังคม และประวัติศาสตร์ เป็นต้น หลักสูตร Foundation แบ่งออกเป็น สายวิทย์ สายศิลป์ และธุรกิจ ก่อนเข้าเรียนนักศึกษาจากประเทศไทย จะต้องจบชั้นปีที่ 11 หรือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. มีผล IELTS ประมาณ 5.0 หรือ TOEFL ประมาณ 500 ขึ้นไป GPA ไม่ควรต่ำกว่า 2.5 ถ้าสอบ ผ่านทุกวิชาของหลักสูตร Foundation ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

4.2.4 หลักสูตรภาษาอังกฤษ

ในประเทศออสเตรเลีย สำหรับนักศึกษาต่างชาติเรียกว่า ELICOS ย่อมาจาก English Language Intensive Course for Overseas Students ปัจจุบันมีสถาบันเปิดสอนหลักสูตรนี้ทั้งในเมืองและนอกเมืองมากกว่า 160 แห่ง สถาบันเหล่านี้มีห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ดำเนินการสอนโดยอาจารย์ที่มีความชำนาญ และทรงคุณวุฒิทางด้านการสอนโดยเฉพาะ สถาบัน ELICOS เปิดสอนหลายหลักสูตรให้นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกดังนี้

- ภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) เป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะทางด้านการพูด และการเขียน
- ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อ (English for Academic Purpose)
- ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในสายวิชาชีพ (English for Vocational Purpose) เน้นการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้ในกา รเรียนในสายวิชาชีพต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจ การบิน การท่องเที่ยวและการโรงแรม
- ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยม (Secondary School Preparation)
- ภาษาอังกฤษเพื่อการเตรียมทดสอบ (Examination Preparation) เป็นหลักสูตรเตรียมความพร้อมเพื่อ สอบ IELTS (International English Language Testing System) การสอบ TOEFL (Teaching of English as a Foreign Language) และการสอบข้อทดสอบ Cambridge Certificate

มหาวิทยาลัยของออสเตรเลียทุกแห่ง มีศูนย์สอนภาษาเป็นของตนเอง หรือ อาจจะประสานงานกับสถาบันสอนภาษา การดำ เนินงานของ ศูนย์สอนภาษา อังกฤษเหล่านี้จะอยู่ภายใต้การควบคุมดูแล และการรับรองคุณภาพจาก NEAS (National ELT Accreditation Scheme) หรือ English Australia

4.2.5 ระดับอุดมศึกษา (Higher Education)⁷³

ปัจจุบันออสเตรเลียมีมหาวิทยาลัย สถาบัน เทคโนโลยี และวิทยาลัย ที่ ังได้รับการยกระดับวิทยฐานะเป็นมหาวิทยาลัย รวมทั้งหมด 39 แห่งทั่วประเทศ คุณภาพได้มาตรฐานเทียบเท่ามหาวิทยาลัยชั้นดีของประเทศอังกฤษ แคนาดา และอเมริกา มหาวิทยาลัยเป็นของรัฐบาลทั้งหมด

⁷³ รายละเอียดเพิ่มเติม โปรดดู Grant Mcburnie & Christopher Ziguras, The regulation of transnational higher education in Southeast Asia : Case studies of Hong Kong, Malaysia and Australia, Higher Education 42 : 85-105, 2001.

ยกเว้น Bond University และ The University of Notre Dame ประเทศออสเตรเลีย ไม่มีระบบเอ็นทรานซ์ เพื่อเข้ามหาวิทยาลัย การรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีพิจารณาจากผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ในกรณีที่แก่นักเรียนต่างชาติก็พิจารณาจากผลการเรียนในระดับมัธยม ปลายมหาวิทยาลัยอาจกำหนดคุณสมบัติในการเข้าเรียนระดับ ปริญญาตรีของนักเรียนจากประเทศต่างๆ แตกต่างกันไป เช่น ในกรณีประเทศไทย บางสถาบันอาจพิจารณารับผู้ที่จบปี 1 ในระดับมหาวิทยาลัยแล้วเท่านั้น นอกจากนี้สถานศึกษาทั่วไปของออสเตรเลียยังไม่ยอมรับผลการสอบเทียบในประเทศไทย เว้นแต่จะได้เกรด 2.5 ขึ้นไป หลายสถาบันเปิดหลักสูตรการเตรียมเข้ามหาวิทยาลัย สำหรับ ผู้ที่ประสงค์จะเข้าสถาบันนั้นๆ แต่มี คุณสมบัติไม่เพียงพอ หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรสำหรับ นักศึกษาต่างชาติโดยเฉพาะใช้เวลาศึกษา 1 ปี หากนักศึกษาสามารถสอบผ่านปีพื้นฐานก็จะได้รับการตอบรับเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีตามสาขาที่เลือกไว้

นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาอยู่ ในประเทศออสเตรเลีย สามารถทำงานได้ 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในช่วงเปิดภาคการศึกษา และสามารถทำงานได้เต็มเวลา (ประมาณ 35 ชั่วโมง) ในช่วงปิดภาคการศึกษา แต่นักศึกษาจะได้รับสิทธิในการทำงานพิเศษต่อเมื่อเดินทางถึงออสเตรเลีย และเริ่มเรียนที่สถาบันการศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่งเรียบร้อยแล้ว จึงยื่นขออนุญาตทำงานพิเศษที่ Department of Immigration and Multiculture Affairs (DIMA) โดยต้องเสียค่าธรรมเนียม A\$55 และกรอกแบบฟอร์ม 157 P

หากนักศึกษามีงานพิเศษทำแล้วต้องทำเรื่องของหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี (Australian Tax File Number) และต้องยื่นเสียภาษีเงินได้ ให้กับรัฐบาลออสเตรเลียเมื่อครบกำหนดปีงบประมาณ ช่วงวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี

สถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลียโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาจะให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่ให้นักศึกษาต่างชาติเป็นอย่างดีเพราะอุตสาหกรรมการศึกษาถือเป็นอุตสาหกรรมหลักที่นำรายได้มาสู่ประเทศ แต่ละมหาวิทยาลัยจะมีหน่วยงานเฉพาะที่มีหน้าที่คอยดูแลสุขภาวะของนักศึกษาต่างชาติทั้งในเรื่องการเรียน ภาษา การหาเพื่อน หากกลุ่มที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันให้พบปะสังสรรค์ อาจารย์แนะแนว จิตแพทย์ ติดต่อโรงเรียนและสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนก่อนวัยเรียนในกรณีที่นักศึกษามีครอบครัวติดตามไปด้วย ตลอดจนเจ้าหน้าที่จัดหางานคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการหางานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้ การเตรียมประวัติส่วนตัวเพื่อสมัครงาน และอัตราค่าจ้างที่ได้ นอกจากนั้นนักศึกษาสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เว็บไซต์ หรือตัวแทนบริษัทจัดหางาน งานพิเศษที่นักศึกษาสามารถทำได้นอกเวลา ได้แก่ ผู้ช่วยขายของในร้าน ผู้ช่วยในครัว บาร์เทนเดอร์ พนักงานเสิร์ฟ พนักงานทำความสะอาด เจ้าหน้าที่ตามโรงภาพยนตร์ หรือห้างสรรพสินค้า ในกรณีที่แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอาจทำงานเป็นติวเตอร์ก็ได้ ในช่วงปิด

เทอมนักศึกษาอาจทำงานเก็บผลไม่ตามฤดูกาล หรือเก็บเกี่ยวพืชผลชนิดอื่นๆ ในแหล่งเพาะปลูกทั่วออสเตรเลียอัตราค่าตอบแทนจากการทำงานพิเศษ นักศึกษาจะได้รับเป็นอัตราต่อชั่วโมง ซึ่งคิดเป็นเงินประมาณ 8 –16 เหรียญออสเตรเลียต่อชั่วโมง ขึ้นอยู่กับลักษณะงาน ความรู้ บัณฑิตชอบ และตำแหน่ง ส่วนใหญ่จะมีตารางกำหนดอัตราค่าจ้างไว้

ออสเตรเลียเป็นผู้ส่งออกการศึกษาคุดมศึกษามายาวนาน แต่รัฐบาลต้องพิจารณาสถานะของตนในฐานะผู้นำเข้าการศึกษาข้ามชาติ⁷⁴

ระบบคุดมศึกษาออสเตรเลียในปี 1999 ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยรัฐ 36 แห่ง ซึ่งมีสองแห่งได้สร้างหน่วยงานเอกชนเพื่อให้บริการศึกษา มีมหาวิทยาลัยเอกชน 2 แห่งที่สร้างเพื่อชาวต่างชาติ มหาวิทยาลัย Bond จัดตั้งเพื่อสมาคมชาวญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัย Notre Dame จัดตั้งโดยชาวอเมริกาเหนือ มีผู้ให้บริการคุดมศึกษาเอกชนทางเอเชีย ออสเตรเลีย วิทยาลัยเทววิทยา และอื่นๆ 84 แห่ง มหาวิทยาลัยต้องจัดตั้งตามพระราชบัญญัติของรัฐสภาแห่งรัฐหรือมลรัฐ และรับรองโดยการควบคุมของสภาหรือวุฒิสภาของมหาวิทยาลัย ก่อน ค.ศ.2000 ไม่มีความเห็นพ้องว่ามหาวิทยาลัยควรเป็นอย่างไร ขาดวิธีการของรัฐที่เป็นเอกภาพในการตั้งมหาวิทยาลัยและไม่มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนว่าด้วยผู้ให้บริการต่างชาติ รัฐและดินแดนส่วนใหญ่มีกฎหมายกีดกันบุคคลหรือบริษัทที่จะตั้งมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่ละรัฐมีกระบวนการรับรองผู้ให้บริการรายใหม่แตกต่างกัน ออสเตรเลียจึงไม่มีกฎเกณฑ์ชัดเจนที่จะควบคุมคุดมศึกษาข้ามชาติ

ข้อเรียกร้องของมหาวิทยาลัย Greenwich ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งที่สามถูกตรวจสอบโดยรัฐบาลสหพันธ์เป็นเวลาเกิน 1 ปีตั้งแต่ขอมา มหาวิทยาลัย Greenwich ได้รับเชิญจากสหรัฐและได้รับอนุมัติจากสภานิติบัญญัติของเกาะ Norfolk ขณะที่ขอการรับรองจากสภาเขตแดนมหาวิทยาลัย Greenwich ถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติตามถ้อยคำที่ไม่ชัดเจนนารมณของกฎหมาย การโต้แย้งว่าด้วยการรับรองมหาวิทยาลัย Greenwich ที่ไม่ใช่มหาวิทยาลัยมีชื่อนั้นเกี่ยวกับการขาดข้อกำหนดที่สอดคล้องกับการจัดตั้งและการรับรู้มหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย กรณีการตรวจสอบความสุจริตนั้น มหาวิทยาลัย Greenwich อาจอ้างว่าตนเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติและกฎเกณฑ์เฉพาะกิจ การโต้เถียงนำไปสู่การตัดสินใจของรัฐบาลสหพันธ์ซึ่งประกาศใน ค.ศ.1999 ให้สร้างระบบประกันคุณภาพแห่งชาติของคุดมศึกษาและพัฒนากรอบการรับรองระดับชาติสำหรับมหาวิทยาลัยใหม่

⁷⁴ Grant Mcburnie & Christopher Ziguas, The regulation of transnational higher education in Southeast Asia : Case studies of Hong Kong, Malaysia and Australia, Higher Education 42 : p.95

กฎเกณฑ์ทำหน้าที่อย่างไร

ในเดือนมีนาคม 2000 ที่ปรึกษารัฐมนตรีศึกษาธิการ การจ้างงาน การอบรม และกิจการ ยุวชน (MCEETYA) ลงนามรับรองสนธิสัญญาแห่งชาติว่าด้วยกระบวนการอนุมัติอุดมศึกษา รวมถึง บรรทัดฐานและกระบวนการรับรู้ของมหาวิทยาลัยและสนธิสัญญาเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา ต่างประเทศที่ต้องการเปิดในออสเตรเลีย

MCEETYA กล่าวว่า “มหาวิทยาลัยในออสเตรเลียเป็นสถาบันจัดตั้งโดยกฎหมายเฉพาะ แต่เมื่อไม่นานนี้ องค์กรบางแห่งพยายามใช้สิทธิช่องทางธุรกิจโดยไม่ขออนุญาตอย่างเป็นทางการ ” MCEETYA กล่าวว่า กระบวนการแห่งชาติเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาที่จะคุ้มครองจุดยืนของมหา วิทยาลัย ออสเตรเลียในระดับชาติและระหว่างประเทศ

เพื่อปฏิบัติตามบรรทัดฐานของ MCEETYA สถาบันต้องแสดงว่ามีองค์กรทางกฎหมาย และทรัพยากรเพียงพอที่จะให้การศึกษามหาวิทยาลัย นอกจากนี้ แนวทางยังกระตุ้นลักษณะที่วัดได้ รวมถึงวัฒนธรรมทางการศึกษา ความพยายามอย่างสร้างสรรค์ การสอบถามอย่างเสรี ข้อตกลงของ คณะต่อสิ่งเหล่านี้ และโครงสร้างกับกระบวนการทางองค์กรที่เพียงพอจะรับรองความมั่นคงของ หลักสูตรทางวิชาการของสถาบัน

เพื่อให้ได้รับอนุญาตดำเนินการในออสเตรเลีย ผู้ให้บริการต่างชาติต้องแสดงว่าตนเป็น สถาบันที่สุจริตในประเทศของตน ในแง่ของ การรับรองและกฎหมาย ต้องมีมาตรฐานวิชาการเทียบ กับสถาบันออสเตรเลีย และมีการจัดการการเงินและด้านอื่นๆ ที่เหมาะสมเพื่อให้บริการศึกษาใน ออสเตรเลีย

MCEETYA กล่าวว่า สนธิสัญญาจะมีผลไม่ช้ากว่า 30 มิถุนายน 2001

สำหรับหลักการในอารัมภบทของข้อกำหนดแนวทางอนุมัติและรับประกันคุณภาพของผู้ ให้บริการในประเทศและต่างประเทศอาจเข้าใจได้ดีที่สุดในบริบทวิธีของนักการตลาด อุดมศึกษา ออสเตรเลียเป็นอุตสาหกรรมส่งออก ทั้งในแง่ของการดึงดูดนักเรียนต่างชาติและบริการประเทศอื่น กิจกรรมเหล่านี้ต้องแข่งขันกับประเทศอื่น เช่น สหรัฐและอังกฤษ ส่วนใน ประเทศนั้น รัฐบาลสหพันธ์ ลดเงินอุดหนุนมหาวิทยาลัยและสนับสนุนให้หารายได้ภายนอกจากกิจกรรมการตลาด (เช่น ให้บริการนักเรียนจ่ายค่าเล่าเรียน ทำสัญญาและวิจัยเชิงพาณิชย์) ขณะเดียวกัน มีแรงกดดันของ มหาวิทยาลัยในเรื่องการใช้เงินของผู้เสียภาษี ใน ค .ศ.1998 คณะกรรมการตรวจสอบการเงินและ นโยบายอุดมศึกษาได้วิจารณ์ระบบว่าแข่งขันไม่ได้ ใช้ทรัพยากรไร้ประสิทธิภาพ กีดกันผู้ให้บริการ รายใหม่ ประโยชน์ของรัฐบาลในการแข่งขันและการตลาดแสดงถึงขอบเขตการศึกษาที่ได้รับ มอบหมาย รวมถึงการศึกษาในเชิงประกันคุณภาพอุดมศึกษา การสำรวจผู้ให้บริการเอกช นใน ออสเตรเลีย การศึกษามหาวิทยาลัยที่ทำกำไรและวิธีเช่นมาตรการจัดการการเงินและพาณิชย์

การโต้แย้งกรณีมหาวิทยาลัย Greenwich ทำให้รัฐบาลมีโอกาสแนะนำมาตรการที่สร้างข้อกำหนดของผู้ให้บริการรายใหม่ให้เป็นไปโดยปกติ (โดยคุ้มครองระบบในประเทศและปฏิเสศการกีดกัน) รักษาความน่าเชื่อถือของการศึกษาออสเตรเลียในตลาดระหว่างประเทศ และ (เนื่องจากกฎเกณฑ์ใช้กับผู้ให้บริการเอกชนและรัฐ และต่างประเทศ) สร้างประโยชน์ที่มากกว่าแก่อุดมศึกษาออสเตรเลีย หลักการเหล่านี้จะอธิบายต่อไป

กรณี Greenwich ย้ำถึงการขาดข้อกำหนดที่โปร่งใสของผู้ให้บริการรายใหม่ออสเตรเลีย ซึ่งเกิดข้อวิจารณ์โต้แย้งว่าประเทศนี้ไม่แน่นอนสำหรับผู้ให้บริการรายใหม่ การโต้แย้งในวุฒิสภาออสเตรเลียในกรณีนี้มุ่งความจำเป็นที่จะ “คุ้มครอง” และป้องกันระบบออสเตรเลียโดยอุปมากับการทหาร

“ออสเตรเลียเผชิญกับการบุกรุกของชาวต่างชาติในภาคอุดมศึกษา การบุกรุกนี้ตั้งใจจะหาประโยชน์จากชื่อเสียงอุดมศึกษาที่ยอดเยี่ยมและกฎเกณฑ์ที่หละหลวม เราพูดคุยเกี่ยวกับการป้องกันประเทศและเราควรทำ เราควรอธิบายการป้องกันชื่อเสียงด้านอุดมศึกษาของออสเตรเลียขอให้เราเอามหาวิทยาลัยที่ช่วยโอกาสออกไปจากการบุกรุกอุดมศึกษาของเรา”

มหาวิทยาลัย Greenwich (และกิจกรรมของผู้ให้บริการต่างประเทศรายอื่น) เป็นผู้ต้องสงสัยและถูกมองว่าเป็น “ผู้บุกรุก” “ผู้ช่วยโอกาส ” และ “ผู้หาผลประโยชน์” หัวหน้าอุดมศึกษาของรัฐกล่าวว่าเป็นไปได้ที่ผู้ให้บริการรายใหม่จะคุกคามตลาดสถาบันออสเตรเลีย

ขณะเดียวกันบางคนก็ตำหนิการขาดการคุ้มครองระบบออสเตรเลีย ออสเตรเลียเปิดการคุ้มครองจนกีดกันผู้ให้บริการที่ดีโดยใช้มาตรการเฉพาะหน้า ไม่สอดคล้อง และเลือกปฏิบัติ บทนำของการแนะนำของ MCEETYA สร้างข้อวิจารณ์ : การขาดการป้องกันและลัทธิการกีดกัน

ในมุมมองของนักการตลาด การแนะนำ ระบบประกันคุณภาพแห่งชาติสร้างความแข็งแกร่งให้ตลาดออสเตรเลีย มุมมองนี้ได้รับการยืนยันจากรัฐมนตรี ในเดือนธันวาคม 1999 รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งระบบประกันคุณภาพอุดมศึกษาแห่งชาติเพื่อส่งเสริมความน่าเชื่อถือของอุดมศึกษาออสเตรเลีย สถาบันออสเตรเลียที่ทำงานระหว่างประเทศไม่อาจมุ่งที่กระบวนการรับประกันคุณภาพในประเทศตน เมื่อไม่นานนี้ อังกฤษและนิวซีแลนด์จัดตั้งระบบประกันคุณภาพที่ใช้กับการทำหน้าที่ข้ามชาติของมหาวิทยาลัยในประเทศนั้นๆ ในสหรัฐ คณะกรรมการรับรองที่มากมายตรวจสอบกิจกรรมข้ามชาติของมหาวิทยาลัย เมื่อไม่มีระบบประกันคุณภาพแล้ว ออสเตรเลียจึงเสียเปรียบในการแข่งขัน รัฐมนตรีศึกษาธิการอธิบายว่า “เพื่อรักษาการตลาด เราต้องโฆษณาว่าเรามีกลไกรับประกันคุณภาพซึ่งกำลังใช้และนั่นย่อมมีผลทางบวกต่อเรา”

4.2.6 บทสรุป

ผู้วิจัยเห็นว่า แนวทางที่ออสเตรเลียได้ดำเนินการเพื่อปรับตัวให้ เข้ากับการแข่งขันเสรี ด้านการให้บริการสาขาการศึกษาชั้นสูงนั้น การเปิดเสรีทางด้านสาขาบริการการศึกษาของ ออสเตรเลียมีความก้าวหน้าและมีการปรับตัวในด้านต่างๆ ภายในประเทศให้สอดคล้องกับการเปิด เสรีทางการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า แนวทางการพัฒนาและปรับตัวของออสเตรเลีย ย่างต้นน่าจะช่วย เป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถ นำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาระยะต่อไปได้

4.3 ประเทศอินเดีย⁷⁵

ข้อตกลงทั่วไปของ GATS เป็นที่เข้าใจครั้งแรกระหว่างการประชุมเจรจาอบูดูอัย ข้อกำหนด ของ GATS ได้อธิบายกระบวนการที่จะเจรจาขั้นต่อไป คาดว่า GATS จะครอบคลุมการบริการ มากกว่า 160 ประเภทรวมทั้งการศึกษา ปัจจุบันนั้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาอยู่ภายใต้การตกลงโดย การศึกษาระดับประถมและมัธยมจะกำหนดในครั้งต่อไป ความคืบหน้าของการเจรจาเรื่องการศึกษา นั้นดูจะล่าช้าที่สุด

การจัดประเภทการศึกษาให้เป็นการบริการนั้นไม่จำเป็นต้องได้แก่ การศึกษาไม่ใช่แค่ การบริการที่ซื้อขายได้เท่านั้น มันพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พื้นฐานของมันต่อการสร้างทรัพยากร มนุษย์ที่มีความรู้และคุณค่านั้นมีอาจะถูกทำลายได้ การศึกษามีอาจะถูกจำแนกจากส่วนอื่นๆ ได้ การ เปิดเสรีคือพันธะที่จะสร้างอิทธิพลต่อกระแสการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ นี่คือ เหตุผลที่การเปิดเสรีสิ่งอื่นๆ ที่มีใช้การศึกษาย่อมต้องใช้กระบวนการเดียวกัน

ความลึกซึ้งของการเปิดเสรีและผลของมันต่อโครงสร้างและการเติบโตของการศึกษาใน ประเทศหนึ่งๆ ย่อมขึ้นกับหลายปัจจัย โดยเฉพาะขึ้นกับรัฐบาลว่าจะมองการศึกษาอุดมศึกษา อย่างไร เขามองว่าเป็นบริการที่จำเป็นในการสร้างทรัพยากรมนุษย์หรือไม่ หรือมองว่าเป็นการป้อน ความต้องการของตลาด คำตอบจะพิจารณาว่าสังคมมองการศึกษาอย่างไร รัฐบาลกำหนดนโยบาย การศึกษาอย่างไร สิ่งนี้ย่อมพิจารณาว่าจะทำอย่างไรต่อการศึกษา

⁷⁵ รายละเอียดเพิ่มเติม โปรดดู Rohini Sahni, Sumita Kale, GATS and Higher Education Some Reflections, Economic and Political Weekly : 2174-2180, May 22, 2004 และ Sudhanshu Bhushan, Trade in Education Services under GATS Implication for Higher Education in India, Economic and Political Weekly : 2395-2402, June 5 2004

ผลของการเปิดเสรีการศึกษานั้นหลากหลาย ผลของนโยบายการศึกษาในอดีตทำให้เกิดการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย เมื่อเปิดเสรีการศึกษา โอกาสและภัยคุกคามย่อมเกิดโดยตัวมันเอง ข้อดีที่ IIMS และ IITS ได้สร้างไว้คือ ผลของวิสัยทัศน์ของสถาบันความเป็นเลิศในทศวรรษที่ผ่านมา แต่วิสัยทัศน์นี้ไม่ได้ถูกถ่ายทอดให้สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ระบบอุดมศึกษาของอินเดียจึงมีคุณภาพต่างกัน

การพัฒนาองค์กรการศึกษาสะท้อนความมาเสมอภาคของเศรษฐกิจและสังคม ความไม่เสมอภาคทางค่าใช้จ่าย คุณภาพและการมีอยู่ของการศึกษาอุดมศึกษาชัดเจนในอินเดียเช่นเดียวกับระดับประถมและมัธยม คุณภาพและการมีอยู่ที่เหลื่อมล้ำย่อมก่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ขณะที่เปิดเสรีนั้น ความบกพร่องดังกล่าวจะมีส่วนกำหนดการเติบโตในอนาคต

ในอินเดียสองทศวรรษที่ผ่านมา อุปสงค์การศึกษามหาวิทยาลัยได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก โครงสร้างและกรรมสิทธิ์ในตลาดอุดมศึกษาอินเดียได้เปลี่ยนไปมาก แต่มีคุณภาพที่แตกต่าง เมื่อการเปิดเสรีเป็นผลมาจากบทบาทของเอกชน โลกาภิวัตน์ และข้อตกลงการค้า กระบวนการดังกล่าวรวมถึงกฎเกณฑ์ของ GATS ซึ่งมีอาจเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงต้องเข้าใจผลกระทบทางการค้าที่เกิดขึ้นในประเทศอื่นๆ โดยพิจารณาอย่างรอบคอบ

ข้อตกลง GATS สร้างผลประโยชน์อันไม่ลงตัวของประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา ทุกประเทศต้องผูกพันกับการจำแนกความแตกต่างในประเทศตน ผลประโยชน์ที่ขัดกันเกิดขึ้นระหว่างการเจรจาในแคนคูน ค.ศ.2003 ซึ่งกลุ่มจี22 เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเจรจาและผลของการเปิดเสรีทำให้กฎเกณฑ์ลายลักษณ์อักษรและการตีความระหว่างการเจรจาได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเจรจาไป

4.3.1 การแบ่งประเภทการให้บริการของ GAT

มาตรา 1 ของ GAT นิยามการให้บริการทางการค้าไว้ 4 ประเภท ซึ่งนิยามตามที่ตั้งของผู้ให้บริการ กระบวนการเปิดเสรีของแต่ละประเภทขึ้นอยู่กับโอกาสและความท้าทาย แม้ว่าแต่ละประเภทจะไม่มีอะไรเป็นพิเศษ โอกาสและความท้าทายมากมายนี้มาจากการไม่ได้สัดส่วนกันซึ่งเปรียบเทียบจากภาคการศึกษาในประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา ส่วนนี้จะอธิบายแต่ละประเภทและวิเคราะห์ผลดีที่แตกต่างกันระหว่างประเทศ พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา และผลลัพธ์ของมัน

ประเภทที่ 1 การให้บริการข้ามเขตแดน : ประเภทนี้รวมถึงการให้บริการศึกษาโดยที่ผู้บริโภครและผู้ให้บริการไม่ต้องเคลื่อนที่ โดยเฉพาะ e-learning และหลักสูตรในอินเทอร์เน็ต หลักสูตรเรียนทางไปรษณีย์ (ยังหมายถึงการเปิดเสรี ข้อมูลสารสนเทศและบริการไปรษณีย์) การศึกษาทางไกลเพิ่งมีได้ไม่นาน แต่มีบทบาทสูงต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลก

ตลาดของหลักสูตรถูกคาดว่าจะมีขนาดใหญ่ในอินเดียที่มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนี้ ตมากกว่า 10 ล้านคน ผู้ใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 9 ต่อปีในทศวรรษล่าสุด และผู้ใช้โน้ตบุ๊กในภาค การศึกษาก็เพิ่มขึ้นจาก 63,054 เป็น 89,852 คนใน ค.ศ.2002 ซึ่งจะเติบโตในพื้นที่นอกเมืองมากกว่า ตลาดระหว่างประเทศสำหรับ e-learning คาดว่าจะมีมูลค่า 233 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ใน ค.ศ.2005 และตลาดอินเดียถูกคาดว่าจะมีมูลค่า 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ข้อดีในการให้บริการประเภทนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏในประเทศพัฒนาแล้ว เมื่อมีหลักสูตร อินเทอร์เน็ตขึ้น หลักสูตรในมหาวิทยาลัยชั้นนำในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษจึงเป็นที่ต้องการ หลักสูตร นี้จะเพิ่มจำนวนผู้ประกอบวิชาชีพ นักเรียนทางบ้านและนักเรียนทั่วไปในพื้นที่นอกเมือง นี้ ก็เรียนในเมืองก็อาจเลือกหลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรเพิ่มเติมได้

ข้อเสนอของสหรัฐอเมริการะบุให้ e-learning เป็นประเภทการบริการที่สำคัญเมื่อสหรัฐ มีข้อได้เปรียบ ข้อเสนอคือ การให้บริการอุดมศึกษาและฝึกอบรมกำลังขยายตัวรวดเร็วโดยเฉพาะ ทางอินเทอร์เน็ต สถาบันและผู้เผยแพร่การศึกษากำลังร่วมมือกับบริษัทและผู้เชี่ยวชาญสารสนเทศ เพื่อสร้างหลักสูตร บริษัทใหญ่กำลังพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอบรมเพื่อปรับปรุงทักษะและให้ข้อมูล ทันสมัยแก่ลูกจ้าง บรรษัทข้ามชาติ ผู้เผยแพร่และสถาบันการศึกษา กำลังขยายบริการอบรมไม่ว่าใน รูปของ “ภายในบริษัท” หรือรูปแบบอื่น การอบรมออนไลน์มีมูลค่า 1.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และ การอบรมร้อยละ 2-5 กำลังสร้างกำไรให้บริษัท การค้าที่เติบโตนี้ทำให้เกิดการค้าหนังสือ ซีดี และ วัสดุอื่นที่ส่งเสริมหลักสูตร ผลประโยชน์ของบรรษัทข้ามชาติด้านข้อมูลสารสนเทศและการโฆษณา เป็นส่วนหลักของการเปิดเสรีประเภทนี้

ประเภทที่ 2 การบริโภคในต่างประเทศ : ประเภทนี้รวมถึงกิจกรรมของผู้บริโภคหรือ นักเรียนที่ไปต่างประเทศ ประเภทนี้มีมากที่สุดเพราะโดยปกติ หนทางที่จะได้รับการศึกษาที่ดีที่สุดคือ ไปถึงที่นั่นซึ่งย่อมมีอุปสรรคคือข้อกำหนดวีซ่าและค่าใช้จ่าย คุณสมบัติที่จะเข้าศึกษา จำนวนรับและ ข้อจำกัดในการทำงานขณะศึกษา

การเคลื่อนไหวในต่างประเทศนี้เปลี่ยนแปลงมาเมื่อไม่นานซึ่งสะท้อนการแข่งขันใน ประเทศพัฒนาแล้วที่จะดึงดูดนักเรียน ในสหรัฐอเมริกาที่เป็นผู้ส่งออกการศึกษาชั้นนำ รองลงมาคือ อังกฤษ ออสเตรเลีย อิตาลีและแคนาดานี้ การส่งออกการศึกษาสร้างรายได้มากมาย ใน ค.ศ.2000 สหรัฐส่งออกการศึกษามูลค่า 10 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นการส่งออกที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับห้า โดยมีตลาดที่เอเชียซึ่งมีปริมาณร้อยละ 58 ของตลาด สหรัฐกำลังพบกับการแข่งขันจากอังกฤษและ ออสเตรเลียที่ดึงดูดนักศึกษาเอเชียเช่นกัน ซึ่งทั้งสองประเทศมีรายได้ 3.7 พันล้านและ 2 พันดอลลาร์ สหรัฐตามลำดับในค.ศ.2000

นักศึกษา 74,603 คนจาก 586,323 คนในสหรัฐเป็นชาวอินเดียซึ่งมีอัตราร้อยละ 13 ของนักเรียนต่างชาติ รองลงมาคือ จีน มี 64,757 คน ค่าเล่าเรียนค่อนข้างสูงและข้อกำหนดวีซ่าก็ ต้องให้หลักประกันการเงิน นักเรียนเอเชียที่ไปเรียนจึงมักมีฐานะดี การเปิดเสรีในประเภทที่ 3 จะลด จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนต่างประเทศ แม้มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดจะอยู่ในประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ อินเดียและประเทศเอเชียอาคเนย์ก็กำลังดึงดูดนักเรียนต่างชาติในหลายทศวรรษที่ผ่านมา สถาบันอุดมศึกษาในอินเดียดึงดูดนักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีหลักสูตรภาษาอังกฤษและ นั้นเป็นข้อได้เปรียบ มีนักศึกษาต่างชาติในอินเดียราว 10,000 คน

ประเภทที่ 3 การค้า : นี่อาจเป็นประเภทที่ยุ่ยยากที่สุดที่จะเจรจาเนื่องจากเกี่ยวข้องกับ การเข้าถึงและการปร ากฎของตลาด มั่นครอบคลุมสาขาของสถาบันต่างประเทศ การลงทุนร่วมกัน ระหว่างประเทศ และการลงทุนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ

ในทศวรรษที่ผ่านมา สถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศได้สนับสนุนหลักสูตรสำหรับ นักเรียนต่างชาติ รวมถึงนักเรียนอินเดียทั้งในและนอกเมือง แต่ค่าใช้จ่าย และชีวิตในต่างประเทศทำให้จำกัดแค่ผู้มีฐานะ แม้จะมีการให้กู้ยืมเงินก็ตาม มหาวิทยาลัยต่างประเทศกำลังขาดแคลนตลาด ในประเทศ ดังนั้นการเปิดสาขาหรือลงทุนร่วมกันในต่างประเทศย่อมเป็นการขยายขอบเขต การเปิด ตลาดนี้จะเพิ่มการแข่งขันในอินเดีย และภาวะสมองไหลของนักวิชาการในสาขา

ยิ่งกว่านั้น ตลาดสำหรับอุดมศึกษาในอินเดียกำลังเติบโตเนื่องจากความต้องการด้าน แรงงาน การขยายสาขาในอินเดียกำลังเติบโตเช่นกัน ข้อเสนอของสหรัฐยังกล่าวถึง การเคลื่อนไหว ภายในบริษัทยอมเพิ่มการค้า มันสะท้อนผลประโยชน์ของบริษัทข้ามชาติที่ให้บริการอบรม ข้อเสนอ ของสหรัฐได้ทำลายการกีดกันในประเภทที่ 3 ซึ่งบริษัทข้ามชาติสนใจภาคการศึกษาในเชิงพาณิชย์

ประเภทที่ 4 บุคคลธรรมดา : ซึ่งเป็นผู้ให้บริการแยกจากองค์การการค้า อาจเป็นอาจารย์ นักวิจัยที่ไปต่างประเทศชั่วคราว การกีดกันในส่วนนี้คือนโยบายเข้าเมืองที่เข้มงวดของประเทศ พัฒนาแล้วและการจำกัดคุณภาพของบุคคลจากประเทศโลกที่สาม เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีข้อ ได้เปรียบในส่วนนี้ การทำลายข้อกีดกันเป็นการผลักดันข้อเสนอ ปัญหาของการทำลายข้อกีดกันคือ ข้อเสนอการเปิดเสรีเป็นข้อเสนอในแนวราบ คือ การเคลื่อนย้ายคนระหว่างประเทศจำกัดเพียงลูกจ้าง ชั้นดี ได้แก่ ผู้ได้รับโอนในบริษัท ผู้บริหาร ผู้จัดการและผู้เชี่ยวชาญ

อินเดียเป็นหนึ่งในประเทศที่พยายามเปิดเสรีประเภทนี้ แม้ว่าข้อตกลงเกี่ยวกับ อุดมศึกษาจะยังไม่ได้เจรจา แต่การเปิดเสรีบริการอื่นๆ ในประเภทที่ 4 ย่อมส่งผลต่อการเคลื่อนย้าย คนในระดับอุดมศึกษา การสื่อสารจากอินเดียเป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาซึ่งได้เปรียบด้าน ทรัพยากรบุคคล มันกังวลการตอบรับที่เฉื่อยชาต่อการเปิดเสรีในส่วนนี้ “ข้อตกลงในแนวราบประเภท

ที่ 4 นี้อยู่ภายใต้ข้อจำกัดในกรณี 100 ประเทศที่ไม่ใช่ 4 ประเทศในประเภทที่ 2 เท่านั้น ประสิทธิภาพของข้อตกลงจะลดลงโดยการจำกัดและการกีดกันของประเทศเจ้าบ้าน”

ข้อเสนอของอินเดียกล่าวว่าข้อตกลงที่มีนั้นเชื่อมโยงกับการเข้าร่วมทางการค้า อินเดียเสนอให้ปิดกั้นการเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดาในประเภทที่ 3 รวมทั้งยืนยัน (a) นิยามทั่วไปที่ครอบคลุมผู้ประกอบการวิชาชีพระดับกลาง และล่าง (b) มาตรฐานที่แน่ชัดของการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ (ENT) หรือข้อจำกัดด้านปริมาณจากเอกสารอ้างอิง (c) วีซ่า GATS สำหรับบุคคลที่ถูกรับรองโดยข้อตกลงในประเภทที่ 4 (d) การรับรู้ข้อกำหนดคุณภาพโดยข้อตกลงรับรู้ร่วมกัน (MRAs) และการพัฒนาความน่าเชื่อถือที่เอาชนะข้อตกลงระดับชาติ (e) การตัดสินใจเรื่องการชำระภาษีโดยไม่ให้ผลตอบแทน

ข้อเสนอของอินเดียชัดเจนและเรียกร้องการเปิดเสรีในประเภทที่ 4 เนื่องจากการส่งออกที่มากมายของผู้ให้บริการ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ ยา วิศวกรรม การเงิน สถาปัตยกรรม อุตสาหกรรมการบินทางการแพทย์และการพยาบาล แต่ยังคงมีประเทศกำลังพัฒนาอีก 14 ประเทศที่เรียกร้องเช่นเดียวกัน เช่น จีน เม็กซิโก

ประเทศพัฒนาแล้วเช่น สหรัฐ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่นได้มีข้อเสนอในประเภทที่ 4 สหรัฐมุ่งที่ความโปร่งใสของสมาชิก GATS ในประเภทที่ 4 ส่วนญี่ปุ่นก็ทราบความสำคัญของประเภทที่ 4 แคนาดาชัดเจนที่สุดที่อยากเห็นการปรับปรุง

ข้อเสนอของสหภาพยุโรปสนับสนุนข้อเสนออินเดีย แต่ยังเป็นที่ยังสงสัย ข้อเสนอเห็นว่าข้อเสนออินเดียเป็นไปได้ไม่ได้ในทางปฏิบัติ สหภาพยุโรปสงสัยว่า WTO จะจัดการมาตรการความปลอดภัยทางสังคมที่แตกต่างของรัฐสมาชิกได้หรือไม่ สหภาพยุโรปเห็นว่ามีความเสี่ยงที่ข้อเสนอของอินเดียจะสุ่มเสี่ยง ถ้ารัฐสมาชิกถูกสอบถามว่าจะจัดการการคัดเลือกวิชาชีพอย่างไร

ข้อเสนอดังกล่าวแสดงถึงความลังเลที่จะยอมรับข้อเสนออินเดียที่ว่าข้อตกลงประเภทที่ 4 ต้องปฏิบัติโดย (a) ตัดทอนการใช้จ่าย (b) การสร้างมาตรฐาน ข้อดีที่ว่าอินเดียครอบครองการเคลื่อนไหวแรงงานอาจได้รับการตระหนัก ในกรณีที่ค่าใช้จ่ายต่ำและมีการคัดเลือกการเปิดเสรี “แรงงาน” จะจำกัดเพียง “ผู้ถูกโอนในบริษัท” และเข้าเงื่อนไขประเภทที่ 3 อินเดียต้องผลักดันข้อเสนอให้เป็นระบบมากขึ้นเพื่อสร้างผลกระทบด้านนอกต่อการเปิดเสรีประเภทที่ 4

ส่วนที่สองของ GATS ครอบคลุมข้อ 2 ถึง 15 และมีแง่มุมหลากหลายเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้า แต่ข้อกำหนดนี้ได้รับความสนใจจากชาติสมาชิกระหว่างเจรจา ส่วนต่อไปนี้จะอธิบายข้อกำหนดบางอย่างที่ได้รับความสนใจ

4.3.2 ข้อกำหนด GATS อื่นๆ

ข้อกำหนด GATS ข้อ 2 การปฏิบัติต่อชาติที่รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) เป็นหลักพื้นฐานแรกของ GATT และ WTO หลักดังกล่าวมีข้อยกเว้นในท้ายข้อที่ 2 คือมีข้อยกเว้นภายใต้ “การรวมตัวกันทางด้านเศรษฐกิจ” ของกลุ่มประเทศ ซึ่งเป็นอุปสรรคทางการค้าต่อประเทศอื่นๆ ยิ่งรวมตัวกันมากเท่าใด ประเทศอื่นๆ ก็ยิ่งเข้าเงื่อนไข MFN ยากขึ้นเท่านั้น

อินเดียมองว่าตนไม่ใช่สมาชิกของกลุ่มการค้าใด จึงไม่ต้องตระหนักถึงผลประโยชน์ของการปฏิบัติ MFN ถ้าอินเดียได้ประโยชน์ MFN จากสหรัฐหรืออังกฤษ ก็อาจเปิดเสรีการศึกษาแบบทวิภาคี การเปิดเสรีประเภทที่ 1 ของอินเดีย ก็ถูกตอบแทนโดยที่สหรัฐและสหภาพยุโรปเปิดเสรีประเภทที่ 4 ซึ่งสร้างความได้เปรียบระหว่างคู่สัญญา

ตามข้อ 3 ความโปร่งใสที่สมาชิกต้องแจ้งต่อสภาการค้าการบริการเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ หรือแนวทางบริหารใหม่ๆ ย่อมส่งผลต่อการให้บริการ ผู้แทนอินเดียใน WTO กล่าวว่า ความโปร่งใสไม่ควรเป็นภาระของประเทศกำลังพัฒนา ระบบกฎหมายที่ยู่ยากยังมีอยู่และเงื่อนไขดังกล่าวไม่ต้องเปลี่ยนแปลง

ความโปร่งใสเป็นเรื่องยากของประเทศโลกที่สาม เพราะมันเกี่ยวกับการสร้างกลไกทางกฎหมายและแสดงจุดอ่อนของกฎหมาย อินเดียพบความท้าทายด้านกฎระเบียบด้านอุดมศึกษา เช่น โครงสร้างค่าเล่าเรียน การอุดหนุนเงินแก่สถาบัน การซื้อที่ดินเพื่อสร้างสถาบัน ซึ่งกฎหมายเหล่านี้มักไม่โปร่งใส กลไกที่สะอาดย่อมมีผลดีต่อโครงสร้างโดยรวมและกำจัดการผูกขาดกำไร แต่การเผยแพร่กฎหมายนี้ย่อมนำไปสู่การค้าโดยไม่ตั้งใจ

ข้อ 4 การมีส่วนร่วมที่เพิ่มขึ้นของประเทศกำลังพัฒนาสร้างประโยชน์แก่ประเทศเหล่านี้ กฎของ GAT เสนอให้ปรับปรุง (a) ความสามารถ ประสิทธิภาพ และการแข่งขันในประเทศโลกที่สาม ผ่านการเข้าถึงเทคโนโลยีการค้า (b) การเข้าถึงช่องทางการกระจายและเครือข่ายข้อมูล (c) การเปิดเสรีทางการตลาดในส่วนที่สร้างผลประโยชน์ให้

แต่ส่วนบริการใดที่ประเทศโลกที่สามเข้าถึงการเข้าสู่ตลาดของประเทศที่พัฒนาแล้วได้ ถ้าส่วนที่โลกที่สามเปิดเสรีนั้นไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขของประเทศที่พัฒนา และรูปแบบใดต้องเปิดเสรีเป็นอย่างแรก ประเทศโลกที่สามกำลังผลักดันประเภทที่ 4 โดยการติดต่อระหว่างแปดประเทศ รวมถึงบางประเทศในแอฟริกา ข้อเสนอเรียกร้องการปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่างต่อประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศด้อยพัฒนา

ข้อนี้พบความยุ่งยากที่จะให้สิทธิแก่ประเทศโลกที่สาม เพราะไม่มีการรวมกลุ่มที่เหนียวแน่น ประเทศโลกที่สามบางประเทศมีเศรษฐกิจดี ซึ่งทำให้ยุ่งยากที่จะจัดการกับการเปิดเสรีเนื่องจากความแตกต่างทางเศรษฐกิจ

แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ความสามารถที่จะจัดการกับการเปิดเสรีนั้นต่างกันแม้แต่ภายในประเทศเอง ซึ่งอาจทำให้ต่างชาติเชื่อว่าประเทศดังกล่าวพร้อมที่จะเปิดเสรี อินเดียมีภาคการศึกษาที่ใหญ่ มีสถาบันมากมายที่เปิดเสรีได้และไม่ได้ ประเด็นคือ “ข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ” ของทรัพยากรบุคคลในภาคการศึกษาของอินเดียไม่น่าเป็นหนึ่งเดียวกัน แม้สิ่งนี้จะเกิดในสหรัฐด้วย แต่ความเหลื่อมล้ำทางอุดมศึกษาของอินเดียนั้นมากกว่าสหรัฐ ส่วนประเทศด้อยพัฒนาอาจได้ประโยชน์จากการค้าในอุดมศึกษา เป็นได้มากกว่าฐานะเศรษฐกิจที่แตกต่างอาจแบ่งประเด็นดังกล่าวและนำไปสู่ข้อตกลงเฉพาะส่วนในประเทศพัฒนาแล้ว

ข้อ 7 การรับรู้เป็นประเด็นสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งต่อการเปิดเสรีการศึกษาและเกี่ยวข้องกับการรับรู้คุณภาพและประสบการณ์ของงาน ส่วนนี้กล่าว ถึงการรับรู้ที่ขึ้นกับระบบเกี่ยวกับข้อตกลงและการจัดการของประเทศโดยอิสระ กระบวนการรับรู้อาจยืดยาวและซับซ้อน มันเกี่ยวข้องกับมาตรฐานคุณภาพระหว่างประเทศและเนื้อหาของระดับ และการรับรู้ของมหาวิทยาลัยบางแห่ง ประเทศโลกที่สามมองว่าการเพิ่มความน่าเชื่อถือระหว่างประเทศเป็นการกีดกันที่ยุ้งยากที่สุดในกระบวนการเปิดเสรีประเทศกำลังพัฒนา มาตรฐานการให้คะแนนของสหรัฐและสหภาพยุโรปอาจสกัดกั้นผู้ประกอบการวิชาชีพจากโลกที่สาม ไม่เพียงประเภทที่ 4 แต่รวมถึงประเภทที่ 1 และ 3 ประเทศโลกที่สามคงจะถูกกันให้อยู่ชายขอบ แต่การรับรู้ของมหาวิทยาลัยในประเทศพัฒนาแล้วจะง่ายขึ้น จนเกิดการเปิดเสรีทั้งสี่ประเภทดังกล่าว ในความเป็นจริงยังมีการแบ่งแยกในสถาบันการศึกษาประเทศโลกที่สาม ซึ่งบางแห่งก็รับทราบกระบวนการ ไม่เพียงแค่มหาวิทยาลัย แต่รวมถึงนักเรียนและเจ้าหน้าที่ก็จะได้รับผลกระทบด้วย

GATS ส่วนที่สาม การเข้าถึงตลาดและการปฏิบัติระดับประเทศถูกระบุโดยวิธีในหลายภาครวมถึงภาคการศึกษา การเข้าถึงตลาดถูกนิยามว่าเป็นข้อตกลงของภาคที่ไม่อนุญาตให้สมาชิกสร้างข้อจำกัดในการเข้าถึง

มีข้อจำกัด 6 ประการเกี่ยวกับการเข้าถึงตลาด ได้แก่ (1) จำนวนผู้ให้บริการ (2) มูลค่ารวมของการบริการ (3) จำนวนการให้บริการ (4) จำนวนบุคคล (5) ประเภทของนิติบุคคล และ (6) การมีส่วนร่วมของทุนต่างชาติ ข้อจำกัดเหล่านี้ถูกนิยามผ่าน ENT

เป็นที่รู้กันว่าประเทศพัฒนาแล้วมักใช้วิธีจำกัดโควตา ส่วนประเทศกำลังพัฒนาจะจำกัดการร่วมทุนหรือการลงทุนของต่างชาติ การเจรจาเปิดยอมส่งผลถึงภาคนี้ๆ ในประเทศ การเจรจาการเข้าถึงตลาดช้ามากเพราะมีผลกระทบมาก ดูเหมือนว่าการเข้าถึงตลาดการศึกษาเป็นเรื่องยากที่จะเริ่มต้น

ข้อ 17 การปฏิบัติระดับชาติกล่าวว่าแต่ละชาติยอมปฏิบัติต่อการบริการและผู้ให้บริการจากรัฐอื่นๆ เช่นเดียวกับการบริการและผู้ให้บริการในประเทศตน เช่น กฎเกณฑ์ที่ใช้กับมหาวิทยาลัย

Pune ย่อมเหมือนกับมหาวิทยาลัยในอินเดีย เป้าหมายของกฎคือเลี่ยงการเลือกปฏิบัติจนทำให้การแข่งขันไม่เป็นประโยชน์ต่อการให้บริการของประเทศเจ้าบ้าน

GATS ยังดำเนินการเจรจาข้อตกลงเฉพาะ เช่น หลักการเปิด ดเสรีล่วงหน้าซึ่งครอบคลุมหลายภาคและจัดการกีดกันโดยการเจรจาครั้งต่อๆ ไป การกดดันให้เปิดภาคอาจเร่งให้ประเทศเปิดเสรีก่อนที่จะพร้อมแข่งขัน การเจรจาอาจใช้เทคนิคเจรจาระหว่างภาค มาตรการนี้เรียกร้องความเข้าใจ เมื่อประเทศ A ร้องขอให้ B เข้าถึงการบริการขนส่งมากกว่านี้ ประเทศ B อาจตอบสนองโดยขอให้เข้าถึงภาคการศึกษา การเจรจานี้อาจผลักดันหลายภาคก่อนกำหนด

4.3.3 นัยว่าด้วยการคุ้มครองศึกษาภายใต้ GATS

การศึกษาด้านการจัดการ : เป็นที่เห็นพ้องกันว่าอินเดียควรเปิดการศึกษาด้านการจัดการภายใต้ GATS แต่ก่อนจะเปิดตามกำหนด สถาบันกา รจัดการบางประเภทควรถูกจัดให้เป็น การศึกษาการจัดการในระดับปริญญาตรี บัณฑิตวิทยาลัยและระดับปริญญาเอก การศึกษา การจัดการอาจเปิดโดยการให้บริการการศึกษาด้านการจัดการ 4 ประเภท สมาคมสถาบันการจัดการ อาจจัดตั้งเพื่อร่วมกันผลักดันสนับสนุนการศึกษาดังกล่าวในต่างประเทศ เช่น ประเทศในเอเชียหลาย สาขา โดยพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ยอดเยี่ยม จำเป็นที่ IIM ต้องมี สถานะเหมือนมหาวิทยาลัย ควรมีกลไกเหมาะสมเพื่อรับทราบระดับการจัดการก่อนเปิด กฎเกณฑ์ ในอินเดียควรมีเพื่อการรับทราบที่ถูกต้องของสถาบันและระดับ ควรให้คำจำ งการบริการที่เสมอภาค แก่อาจารย์และนักวิจัยชาวอินเดียที่อยู่ในต่างประเทศ

การศึกษาทั่วไปด้านศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์และพาณิชยศาสตร์ : ท่ามกลางสมาชิก และองค์กรเอกชนทางวิชาการ ยังมีความเห็นที่แตกต่างชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดอุดมศึกษาภายใต้ GATS มีความเห็นเชิงอุดมการณ์มากมาย แต่ยังมีความเห็นที่อิงกับมาตรฐานวิชาการโดยปกติใน อินเดียซึ่งมาพร้อมจะแข่งขันกับต่างประเทศ ข้อโต้แย้งต่อการเปิดอุดมศึกษาเน้นที่ความมาเสมอภาค ศัพท์อย่าง “อาณานิคมทางวิชาการ” “การล่องล้าทางวัฒนธรรม” “การโจมตีอธิปไตยทางเศรษฐกิจ” แสดงถึงสิ่งเหล่านี้ การ แข่งขันของอินเดียในประเภทที่ 2 และ 3 ค่อนข้างเสียเปรียบ จึงจำเป็นที่ จะต้องปฏิรูปโครงสร้างถ้าอินเดีย ต้องการได้ประโยชน์จากประเภทการให้บริการว่าด้วยการให้ การศึกษาทั่วไป กล่าวได้ว่านักเรียนอินเดียไปศึกษาต่างประเทศมากมายโดยการรณรงค์ของผู้ให้ การศึกษาต่างประเทศ รัฐบาลชุดนี้ไม่มีกฎเกณฑ์ควบคุมผู้ให้การศึกษาเหล่านี้ จึงจำเป็นอย่าง เร่งด่วนที่ต้องมีกฎเกณฑ์ควบคุมคุณภาพผู้ให้การศึกษาต่างประเทศในอินเดีย เนื่องจากค่านิยมที่รู้ ลึกเหนือกว่าและความต้องการทางแรงงาน นักเรียนอินเดียจึงไปต่างประเทศและอาจตรวจสอบได้ ถ้าสถาบันในประเทศเสนอหลักสูตรที่มีคุณภาพร่วมกับสถาบันต่างชาติเพื่ออำนวยความสะดวกผ่าน สถาบันระหว่างประเทศ สถาบันนี้อาจพัฒนาเป็น “เขตการศึกษาเสรี” ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก

เพียบพร้อม อาจแย้งได้ว่าการเปิดการศึกษาทั่วไปบางส่วนในประเภท 3 อาจสร้างการแข่งขันภายในอินเดียของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย NAAC ในอินเดียควรสนับสนุนการเพิ่มกระบวนการและคุณภาพในวิทยาลัยและมั่งระดับ / แผนการ อินเดียควรได้ประโยชน์เต็มที่จากการเปิดประเภทที่ 4 เช่น อนุญาตให้อาจารย์ นักวิจัยในระดับอุดมศึกษาไปต่างประเทศ อุดมศึกษายังคงเป็นสินค้าสาธารณะ และรัฐบาลควรอุดหนุนต่อไป วิชาอย่างคณิตศาสตร์ ภาษาสันสกฤต ปรัชญา โยคะ ayurveda อาจเปิดตามประเภทที่ 3 และหลังจากมีประสบการณ์เพียงพอก็ควรเปิดเสรีล่วงหน้าสำหรับวิชาอื่นๆ ที่อินเดียแข่งขันได้

การศึกษากฎหมาย : มีข้อสงวนที่จะเปิดการศึกษากฎหมายเพราะยังไม่พร้อมแข่งขัน การพัฒนาหลักสูตร การศึกษากฎหมายยังอยู่ในก้าวแรกก่อนที่จะเปิดและจำเป็นต้องมีกรอบเวลาก่อนเปิด ข้อตกลงเริ่มแรกตามประเภทที่ 4 เกี่ยวกับการจำกัดการเข้าถึงตลาด และการปฏิบัติระดับชาติ อาจมีขึ้นและเมื่อสาขานี้พร้อมแข่งขัน ประเภทที่ 2 และ 3 ก็อาจเปิด นักเรียนอินเดียที่ไปต่างประเทศ เพื่อศึกษาและแสวงหาความเชี่ยวชาญในกฎหมายระหว่างประเทศกำลังมีความสำคัญในเร็ววันนี้

การศึกษาทางเทคนิค

การศึกษาวิศวกรรม : เป็นที่เห็นกันว่าอินเดียมีการศึกษาทางเทคนิคที่แข็งแกร่งและการศึกษาวิศวกรรมบางสาขาก็มีมาตรฐานระดับประเทศ IITs และ NITs เป็นการศึกษาวิศวกรรม การตลาด วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีซอฟต์แวร์ IIT เป็นตราสินค้าและหลายประเทศในเอเชียต้องการจัดตั้งสาขา IIT ในประเทศตน การแปลงความเข้มแข็งของ IIT เป็นมูลค่าเศรษฐกิจ จำเป็นต้องวางแผนการศึกษาเทคนิคระดับประเทศ การให้การศึกษาวิศวกรรมโดยประเภทที่ 1 ยังไม่เป็นที่เห็นพ้อง ขณะที่ข้อตกลงเกี่ยวกับประเภทที่ 2 แล้ว แต่การศึกษาวิศวกรรมบางสาขาก็อาจเปิดตามประเภทที่ 3 และ 4 การค้าการศึกษาวิศวกรรมในอินเดียอาจอนุญาตให้ผ่านการอนุมัติของ AICTE ซึ่งรับรองคุณภาพ การรับรู้ร่วมกันและมีองค์การดูแลและประเมินผล

เทคโนโลยีชีวภาพ : นี่เป็นสาขาที่เพิ่งเกิด และมีไม่กี่สถาบันในอินเดียที่สอน ประเภทที่ 3 อาจเปิดและการศึกษาเทคโนโลยีชีวภาพในอินเดียอาจเปิดในเชิงพาณิชย์เพื่อสร้างโอกาสพัฒนา การศึกษาเทคโนโลยีชีวภาพในอินเดีย ขณะที่เปิดประเภทที่ 3 ก็ควรมีข้อจำกัดการเข้าถึงตลาด

การศึกษาสิ่งแวดล้อม : สาขานี้มีสถานะใกล้เคียงกับเทคโนโลยีชีวภาพและมีข้อเสนอ เช่นเดียวกัน

การศึกษแพทย : การศึกษาแพทยเติบโตอย่างมาก ในอดีตนักเรียนอินเดียไปศึกษา ต่างประเทศและได้งานที่นั่นหรือกลับมาอินเดียเพื่อเข้าร่วมวิทยาลัยหรือเอกชน กระบวนการนี้ช่วย พัฒนาสถาบันการแพทย์ซึ่ง ต้องการความแข็งแกร่ง ดังนั้นประเภทที่ 2 อาจเป็นข้อตกลงที่สมบูรณ์

ส่วนที่ 3 อาจอยู่ภายใต้ (a) การจำกัดการเข้าถึงตลาด (b) ผู้ให้บริการการศึกษาการแพทย์จากต่างประเทศ

การศึกษา Ayurveda เป็นสาขาแพทย์และอินเดียนก็ผูกขาดเนื่องจากประเพณีโบราณ แต่สาขานี้ไม่มีการเผยแพร่ในระดับโลกเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากประเภทที่ 2 หรือ 3 จึงต้องส่งเสริมวิทยาลัย ayurveda เพื่อพัฒนาหลักสูตร มาตรฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษาระหว่างประเทศ

Monghyr สถาบันโยคะมีสถานะเสมือนวิทยาลัยและการศึกษาโยคะในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และปริญญา เอกก็มีภายใต้การรับรองของ UGC สถาบันนี้มีชาวต่างชาติมากมาย มาฝึกโยคะและมีบทบาทสำคัญในระดับโลก ซึ่งจะใช้กับประเภทที่ 2 และ 3

การศึกษาอุดมศึกษานั้นแตกต่างกัน เรามีข้อดีและข้อด้อย อุดมศึกษาจะเป็นไปตามGATS แค่นั้นขึ้นอยู่กับความแข็งแกร่ง การเตรียมตัวในระดับชาติ ของการศึกษาหลายสาขา ข้อตกลงประเภทที่ 2 และ 3 ขึ้นกับสิ่งนี้ เราควรตกลงเพียงว่าเมื่อบางสาขาพร้อมที่จะแข่งขันก็ควรเปิดเสรีล่วงหน้าบ้าง

4.3.4 การยกระดับการศึกษาในอินเดีย

กฎเกณฑ์ในประเทศ: ประเด็นสำคัญในการเปิดการเข้าถึงการศึกษาอุดมศึกษาในอินเดียของหลายประเทศ คือ กฎเกณฑ์ในประเทศว่าด้วยอุดมศึกษามีหลายประเด็น

(i) กฎเกณฑ์การศึกษาในระดับรัฐและมลรัฐควรเป็นอย่างไร ผู้ให้บริการต่างชาติเข้าถึงตลาดได้ กฎเกณฑ์ในประเทศควรเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการศึกษาในประเทศให้แข่งขันกับผู้ให้บริการต่างชาติหรือไม่

(ii) กฎเกณฑ์และข้อกำหนดประเทศอื่นเป็นอย่างไร เป็นไปตามการให้บริการการศึกษาของชาวอินเดียในต่างประเทศหรือไม่ จำต้องพัฒนากฎเกณฑ์ให้รัฐสมาชิกปฏิบัติหรือไม่

ข้อกำหนดข้อ 4 ของ GATS เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในประเทศ เนื่องจากกฎหมายและกฎเกณฑ์มีเพื่อปกป้องและควบคุมผู้ให้บริการไม่ให้หลอกลวงหรือ อฉกฉวยผลประโยชน์ผู้บริโภค ข้อกำหนดที่ 4 กระตุ้นให้รัฐสมาชิกควบคุมการบริการอย่างมีเหตุผลตามวัตถุประสงค์และเป็นกลาง เมื่อรัฐบาลตัดสินใจใดๆ ที่ส่งผลต่อบริการ ต้องมีมาตรการตรวจสอบที่เป็นกลาง ข้อกำหนดที่ 4-4 ยืนยันว่ากฎในประเทศว่าด้วยข้อกำหนดและกระบวนการที่มีคุณภาพ มาตรฐานเทคนิค และข้อกำหนดให้อนุญาตของผู้ให้บริการศึกษาไม่ควรขัดกันที่ไม่จำเป็นต่อการให้บริการอุดมศึกษา สภาการค้าควรสร้างกฎเกณฑ์ที่จำเป็น กฎเกณฑ์ในประเทศควรมีกระบวนการที่ตรวจสอบการแข่งขันของผู้ประกอบวิชาชีพในรัฐสมาชิก กรณีที่ข้อตกลงเฉพาะเกี่ยวกับบริการวิชาชีพ

ข้อกำหนดข้อ 4 เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในประเทศว่าด้วยการปฏิบัติระดับชาติกระตุ้นผู้ให้บริการศึกษาต่างประเทศ ต้องไม่ถูกเลือกปฏิบัติเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการในประเทศ

ระบบอุดมศึกษาอินเดียถือว่าการศึกษาเป็นการบริการสาธารณะและเป็นภาคสังคม วัตถุประสงค์ของการสนับสนุนอุดมศึกษาคือให้ทุกคนเข้าถึงได้อย่างเสมอภาค การป้องกันการเลือกปฏิบัติเป็นไปตามวรรณะ เผ่า ภูมิภาคและเพศ มีข้อสงวนการรับอาจารย์ มีองค์กรกลางควบคุมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในสถาบันศึกษาระดับมัธยม เทคนิคและวิชาชีพในประเทศ เมื่อไม่นานนี้มีผู้ให้บริการศึกษาในประเทศรับรองคุณภาพนักเรียนโดยที่รัฐบาลไม่รับทราบ ไม่มีกลไกการศึกษาและควบคุมเพื่อรับรองการรับรู้หรือคุณภาพของสถาบันเอกชน องค์กรเหล่านี้อาจไม่รับรองคุณวุฒิจบการศึกษา แต่อาจให้คุณวุฒิอื่นที่ตลาดแรงงานต้องการ

หลายปีที่ผ่านมา ผู้ให้บริการศึกษาต่างประเทศพยายามดึงดูดนักเรียนอินเดียผ่านประเภทที่ 2 หรือจัดตั้งเชิงการค้าในอินเดียโดยประเภทที่ 3 หรือประเภทที่ 1 แม้ว่า NIEPA จะดำเนินการศึกษาโดย MHRD อนุญาตโดย “ผู้ให้บริการศึกษาต่างประเทศในอินเดีย” แต่ยังไม่มีการควบคุมที่ครอบคลุม AICTE สร้างกฎควบคุมสถาบันเทคนิค ซึ่งกระตุ้น UGC ให้วางกรอบที่รัฐบาลต้องอนุมัติกฎเกณฑ์เหล่านี้รับรองการจดทะเบียน การอนุญาต การอนุมัติคุณวุฒิและหลักสูตรที่รับรองคุณภาพ คำถามคือกฎเกณฑ์เหล่านี้มีเพื่อผู้ให้บริการต่างชาติโดยเฉพาะหรือไม่ กฎเกณฑ์เหล่านี้ละเมิดการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมของผู้ให้บริการในและต่างประเทศ จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างเสมอภาคในเรื่องนี้หรือไม่ คณะทำงานของ WTO ว่าด้วยกฎเกณฑ์ในประเทศ (WPDR) จัดตั้งเมื่อ 26 เมษายน 1999 มีหน้าที่พัฒนาระเบียบที่ใช้กับทุกภาคบริการ สภาการค้ายอมรับเมื่อ 28 มีนาคม 2001 ซึ่งต้องการให้สมาชิกบรรลุการเจรจาตามข้อกำหนด 4 : 4 ก่อนสรุปการเจรจาอันนำไปสู่ข้อเสนอร่างแนบท้ายกฎและข้อเสนอระเบียบวิธีให้การอนุญาต อีกด้านหนึ่งมันยังมีค่าที่จะตรวจสอบกฎเกณฑ์อุดมศึกษาข้ามประเทศในบางประเทศ

การรับรู้ : ประเด็นการรับรู้ครอบคลุมข้อ 7 ของ GATS มีประเด็นตามมาดังนี้

(i) ถ้าแผนบางแผนเสนอโดยผู้ให้บริการต่างชาติผ่านประเภทที่ 1 และ 3 ก็ควรมีกลไกและการรับรู้แผนในประเทศเจ้าบ้าน มีประเด็นว่าแผนที่ตัดสินคุณวุฒิหรืออนุคุณวุฒิที่รับรู้กันในประเทศเจ้าบ้านนั้นควรเป็นที่รับรู้ในต่างประเทศที่ผู้ให้บริการเสนอแผนการศึกษา จึงควรมีการรับรู้ร่วมกัน (MPAs) การตัดสินเสนอโดยสภาประเมินผลและแต่งตั้งแห่งชาติ (NAAC) ทันทีหรือภายหลัง แม้ประเด็นการแต่งตั้งอาจแยกต่างหาก แต่ก็เกี่ยวกับการรับรู้เพื่อรับรองคุณภาพแผนที่ให้ผู้บริการต่างชาติในอินเดียเสนอ ไม่ว่าจะการเพิ่มความน่าเชื่อถือระหว่างประเทศจะยอมรับโดยประเทศเจ้าบ้านหรือไม่ มันก็เป็นประเด็นสำคัญที่จะได้แย่งอย่างที่หลายสถาบันหรือแผนในประเทศกำลังเพิ่มความ

นำเชื่อถือให้หน่วยงานของ US หมายความว่า การเพิ่มความน่าเชื่อถือไม่อยู่ใต้อาณัติของสถาบันในประเทศอินเดีย ดังนั้นการเพิ่มความน่าเชื่อถือระดับประเทศจะใช้กับผู้ให้บริการต่างชาติหรือไม่

(ii) ยังมีประเด็นเรื่องความเสมอภาคด้านคุณภาพและมาตรฐาน เพราะมีมาตรฐานอุดมศึกษาที่ต่างกันขึ้นกับหลักสูตรในและต่างประเทศ ความแตกต่างนี้ยังมีอยู่ แต่มีการเจรจาวิภาคีเพื่อสร้างความเสมอภาคด้านคุณภาพและมาตรฐาน อาจมีสถานการณ์ที่ประเทศ A และ B ต่างรับทราบ B เรื่องข้อมูลสารสนเทศ และประเทศ B และ C ต่างรับรู้ B A เรื่องข้อมูลสารสนเทศ A และ C ควรเห็นพ้องมาตรฐานเดียวกันกับแผนงานโดยอัตโนมัติ หรือผ่านขั้นตอน

(iii) สิ่งที่จะเกิดต่อการคัดเลือกนี้ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มความน่าเชื่อถือหรือเกี่ยวกับประสบการณ์ทำงาน ในประเภทที่ 4 นั้น บุคคลธรรมดาอาจได้วุฒิบัตรในประเทศและมีประสบการณ์ในการบริการเฉพาะ เขาอาจมีใบอนุญาตเพื่อการบริการ การคัดเลือก ประสบการณ์หรือสิทธิอนุญาตควรให้ต่างชาติรับรองหรือไม่ เมื่อเขาให้บริการเคลื่อนที่ นี่เป็นประเด็นที่น่ารำคาญ หลายประเทศต้องทำข้อตกลงเพื่อให้บุคคลธรรมดาเคลื่อนไหวผ่านประเภทที่ 4 ควรมีวัตถุประสงค์หรือกลไกให้สิทธิบุคคลนี้ให้บริการหรือไม่ มีตัวอย่างมากมายเช่น วิศวกรอินเดียมีคุณวุฒิ มีประสบการณ์ แต่ไม่มีใบอนุญาตเพราะอินเดียไม่ได้กำหนด ถ้าในประเทศอื่น บุคคลต้องมีใบรับรองคุณวุฒิและประสบการณ์ ควรมีหน่วยงานพิจารณาการสมัครโดยความเสมอภาคหรือตัดสินสิทธิทางการค้าตามประเภทที่ 4 การไม่มีใบรับรองไม่ควรเป็นการกีดกันการบริการศึกษา

ข้อกำหนดข้อ 7 ของ GATS กำหนดการรับรู้ที่ไม่ควรกีดกันการค้า มันกำหนดให้สภาการค้าได้รับทราบกระบวนการรับรู้หรือข้อตกลง ลงกับประเทศอื่น ข้อ 7-5 กำหนดขอบเขตบรรทัดฐานพหุภาคีสำหรับบทบาทของ NGO เพื่อจัดตั้งและยอมรับมาตรฐานต่างประเทศเพื่อการรับรู้และมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับการให้บริการและการประกอบอาชีพ

4.3.5 ปัญหาบางประการเกี่ยวกับอุดมศึกษาในอินเดีย

การมีอยู่ : ระบบอุดมศึกษา อินเดียได้พัฒนามาหลายทศวรรษ มหาวิทยาลัย 290 แห่ง วิทยาลัย 13,150 แห่ง นักเรียน lakh 88 แห่งและอาจารย์ 427,000 คน อินเดียเป็นหนึ่งในระบบอุดมศึกษาที่ใหญ่ที่สุดในโลก แต่มีบุคคลเพียงร้อยละ 8 เท่านั้นที่ได้ศึกษาในอุดมศึกษา

วิธีเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ : อุดมศึกษาได้รับการสนับสนุนโดยสถาบันเอกชนกึ่งรัฐหรือเอกชน เนื่องจากภาคเอกชนได้สร้างระบบบริการศึกษาขึ้นมาใหม่ โดยเฉพาะหลัง ค.ศ.1997 อุดมศึกษาสร้างกำไรเนื่องจากความต้องการแรงงานซึ่งสนับสนุนการเติบโตและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกรรมสิทธิ์อุดมศึกษา ในอินเดียนั้น ภาคเอกชนครอบครองสถาบันอุดมศึกษาร้อยละ 57 ในทศวรรษ 1980 ซึ่งได้เพิ่มในเวลาต่อมา

ความไม่เสมอภาคทางพื้นที่ : รัฐทางใต้ 4 แห่งและรัฐมหาธาตมีประชากรร้อยละ 32 แต่มีวิทยาลัยร้อยละ 46 และสถาบันอาชีวศึกษาร้อยละ 60 รัฐอย่าง BPMP และไบฮาร์มีประชากรร้อยละ 34 แต่มีวิทยาลัยร้อยละ 23 และมีวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยละ 14 เท่านั้น แต่ละรัฐดูเหมือนจะเปิดวิทยาลัยในเขตเมือง รัฐมหาธาตนั้นมีสัดส่วนสถาบันอุดมศึกษาค่อนข้างสูง ในโอริสสา วิทยาลัยมากกว่า 50 แห่งอยู่ในเขตเมือง ความไม่เสมอภาคนี้ไม่ได้อยู่ในระดับมหภาคเท่านั้น แต่จะพิจารณาถึงคุณภาพและการให้ความสำคัญของสถาบันของรัฐต่างๆ

ทางเลือกความชำนาญ : หนึ่งในเหตุผลที่เป็นอุปสรรคต่อการดูแลสถาบันคือ การเปิดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งเริ่มในปลายทศวรรษ 1980 ในอินเดียนั้น สถาบันเอกชนจะเน้นไปที่สาขาวิศวกรรมและการจัดการ ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 1,200 และ 720 แห่งตามลำดับใน ค.ศ.2000 ซึ่งได้รับการดูแลในบางรัฐ

ลักษณะค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่แตกต่าง: การเพิ่มความชำนาญย่อมมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น หลักสูตรวิชาที่ถูกละทิ้งว่าเป็นการลงทุนเพื่อสร้างรายได้ในอนาคต หลักสูตรที่ไม่รับรองการได้งานจะมีราคาถูกลง แต่สะท้อนความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของอุดมศึกษา การศึกษาที่รับรองการได้งานจะมีราคาสูง

4.3.6 บทสรุป

กฎเกณฑ์ของ GATS จัดทำขึ้นระหว่างการเจรจา GAT รอบอุรุกวัย (1986-1994) ปรึกษาของ WTO มาจากปรัชญาเศรษฐกิจมหภาคแนวนีโอคลาสสิก โดยเชื่อว่า เมื่อภาคเอกชนให้สิ่งใดก็ควรมีเงื่อนไขเพื่อรับรองว่ามันเกิด ขึ้นได้ เมื่อรัฐบาลสร้างตลาด มันจะเป็นอุปสรรคของการสร้างตลาดเอกชนซึ่งต้องถูกควบคุม กฎเหล่านี้เน้นขจัดข้อกีดกันที่อาจบิดเบือนการให้บริการ

ขณะที่มันขจัดกีดกันแต่กฎเกณฑ์ของ GAT ยังถูกมองว่าคลุมเครือที่นำไปสู่การแถลงเท็จหรือเกินจริง มันเป็นผลจากกฎนั้นมีเพื่ อการบริการทุกอย่าง โดยมาพิจารณาบทบาทพิเศษของการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งเราหวังว่าจะได้รับการพิจารณา

ข้อตกลงการค้าอย่าง GATS ต้องชัดเจนและสมบูรณ์ ฐานข้อมูลที่ครอบคลุมของประเทศ OECD ที่จะวิเคราะห์และสร้างนโยบายก็มีขึ้น แต่ฐานข้อมูลประเทศโลกที่สามยังไม่เพียงพอ ระหว่างการเจรจารอบอุรุกวัยนั้น ประเทศโลกที่สามไม่ได้วิ่งเต้นและจำต้องเจรจา “การเปิดเสรีล่วงหน้า” ตามวาระของ GAT ในพฤศจิกายน 2001 ผู้แทนปากีสถานให้ข้อสังเกตว่า “ประเทศกำลังพัฒนาลังเลที่จะเจรจาเรื่องฐานข้อมูลของประเทศโลกที่สามซึ่งไม่มี แต่เขามั่นใจว่า ปัญหาจะเกิดขึ้นรวดเร็วและมีทางที่จะได้ข้อมูลที่ใช้กับข้อมูลสินค้าได้ การเจรจา GATS ดำเนินต่อและประเทศกำลังพัฒนาก็ยินยอม แต่ก็จมนมในครั้งต่อมา”

ข้อมูลการให้บริการที่ไม่เพียงพอ เช่น การศึกษาซ่อมส่งผลต่อความสามารถที่จะเจรจาต่อรองของอินเดีย ประเทศโลกที่สามร่ำ ้องขอให้ช่วยเหลือกระบวนการข้อมูล ซึ่งประเทศโลกที่สามย่อมมีเครื่องมือที่ดีที่สุดที่จะกำหนดนโยบาย

ความจำเป็นที่ต้องสร้างนโยบายการศึกษาในประเทศโลกที่สามเป็นเรื่องสำคัญ ความแข็งแกร่งของประเทศโลกที่สามในช่วงเจรจาอุรุกวัยต่างจากตอนนี่มาก ในการเจรจาที่โตซา ประเทศโลกที่สามสร้างข้อเสนอร่วมกันที่จะอธิบายข้อดีเชิงเปรียบเทียบ ข้อเสนอเกี่ยวกับการศึกษานั้นยากที่จะเพิกเฉยในการเจรจาครั้งต่อไป

ข้อกำหนด GAT ได้เชื่อมโยงกัน รูปแบบที่ เกี่ยวกับการโยกย้ายบุคคล แต่การรับรู้ระหว่างประเทศสร้างอุปสรรคต่อการเข้าถึงตลาด ถ้าประเภทที่ 4 ถูกยอมรับโดยมิได้เพิ่มความน่าเชื่อถือ มันจะไม่ทำให้เกิดการเข้าเมืองชั่วคราวของคนอินเดีย ผลของการยอมรับระหว่างเจรจาเป็นประเด็นสำคัญที่สุด ถ้าประเภทที่ 3 เปิดเสรีก่อนประเภทที่ 4 การเคลื่อนทุนต่างชาติจะเกิดก่อนการเคลื่อนแรงงาน ตลาดโลกที่สามอาจเปิดก่อนตลาดของประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อภาคบริการในอินเดีย รวมถึงภาคการศึกษา

ความเป็นไปได้ก็คือ ภาคบริการอื่นนอกจากภาคการศึกษาจะเปิดเร็วกว่าและภาคการศึกษาคงเจรจากันนาน ภาคอุดมศึกษาซ่อมมี ปฏิบัติต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดและสถาบันการศึกษาที่สนอง ตลาดงานคงผุดขึ้นมากมาย ย่อมเป็นที่รู้กันว่าประเทศพัฒนาแล้วมักหักหลังประเทศกำลังพัฒนา และประเทศกำลังพัฒนาต้องพึ่งประเทศพัฒนาแล้ว ยังรวมถึงปัจจัยการเมือง เรายังคงต้องเฝ้าดูประโยชน์ของ GATS ต่อไป แม้ว่ามันจะมีกฎเกณฑ์ที่เอื้อประโยชน์ต่อประเทศอย่างอินเดียก็ตาม

การเปิดเสรีทางการศึกษาของประเทศอินเดียได้มีการปรับตัวโดยการเปิดเสรีทางการศึกษาในประเภทที่ 3 เพื่อลดจำนวนนักเรียนที่ไปเรียนต่างประเทศดึงดูดนักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนการเปิดเสรีทางการศึกษาประเภทที่ 4 โดยมองว่าจะส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายคนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาซึ่งได้เปรียบด้านทรัพยากรบุคคล ซึ่งแนวทางการพัฒนาและปรับตัวของอินเดียข้างต้นน่าจะช่วยเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเจรจาระยะต่อไปได้

4.4 ประเทศฮ่องกง⁷⁶

กฎหมายกำหนดให้ผู้ให้บริการต่างประเทศที่เข้าร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันหลังมัธยมศึกษาที่รัฐบาลรับรอง 11 แห่ง ได้รับการยกเว้นจากการจดทะเบียน ส่วนผู้ให้บริการรายอื่นต้องจดทะเบียน ผู้ยื่นคำขอจะได้รับหมายเลขจดทะเบียนหรือ หมายเลขที่ได้รับยกเว้นซึ่งใช้อ้างอิงในโฆษณาและตอบโต้ จากกระบวนการยกเว้นนั้น หัวหน้ามหาวิทยาลัยในท้องถิ่นจะระงับการอนุมัติคำขอ ส่วนกระบวนการจดทะเบียนนั้น หน่วยการจดทะเบียนจะตรวจสอบต่อไป ซึ่งผู้ให้บริการต่างชาติเห็นว่าอย่างหลังเกี่ยวข้องมากกว่าและกำหนดทำที่เพื่อตอบคำถามของสำนักทะเบียนเพื่อปรับตัวต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา

ข้อมูลที่ผู้ให้บริการต่างชาติต้องแจ้งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการจดทะเบียนและการยกเว้นผู้ดำเนินการต้องให้ข้อมูล

- เนื้อหาของหลักสูตร (เป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา การดัดแปลงให้เข้ากับฮ่องกง)
- วิธีบริการ
- ข้อกำหนดของนักเรียน (มาตรฐานเข้ารับศึกษา เช่น ความชำนาญด้านภาษา การประเมินหลักสูตร และรายละเอียดผู้ประเมิน)
- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (การคัดเลือกและประสบการณ์)
- การอำนวยความสะดวกและสนับสนุนในฮ่องกง (ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์)

ต้องระบุประเภทและความสุจริตของผู้ให้บริการในประเทศแม่โดยอ้างอิงหน่วยงานรัฐบาลหรือหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ บทบาทของหุ้นส่วนในประเทศต้องอธิบายชัดเจนตามกฎหมาย ผู้ให้บริการต้องชี้แจงภารกิจ 19 อย่างที่หน่วยงานท้องถิ่นจะดำเนินการ ได้แก่ โฆษณา การตลาด การคัดเลือกผู้สอน การบริหารการสอนจนถึงการจัดการการจบการศึกษา

ผู้ให้บริการต่างชาติต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีรับประกันคุณภาพว่าด้วย

- การสร้างหลักสูตร
- การรับเข้าศึกษา
- การบริการหลักสูตร (รวมถึงอาจารย์ ผู้บริหาร และสิ่งอำนวยความสะดวก)

⁷⁶ รายละเอียดเพิ่มเติม โปรดดู Grant Mcburnie & Christopher Ziguras, The regulation of transnational higher education in Southeast Asia : Case studies of Hong Kong, Malaysia and Australia, Higher Education 42 : p.89

- การประเมินผล

- การจัดการข้อตกลงท้องถิ่น (รวมถึงการติดต่อนักเรียนและบุคลากรในท้องถิ่น)

นอกจากให้ข้อมูลผู้บริโภค หน้าที่ตามกฎหมายคือแจ้งสำนักทะเบียนว่าผู้ให้บริการต่างชาติดำเนินการโดยสุจริต และหลักสูตรมีมาตรฐาน คล้ายกับหลักสูตรของผู้ให้บริการในประเทศ
 รัฐบาลฮ่องกงประกาศ วัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคฮ่องกงจากตลาดของหลักสูตรต่างประเทศที่ไม่ได้มาตรฐานฮ่องกง เลขานุการคณะกรรมการมหาวิทยาลัยฮ่องกง Nigel French กล่าวว่ารัฐบาลจะไม่ขัดขวางการเปิดเสรีการศึกษา

“มันคงขัดกับสิ่งที่ฮ่องกงสนับสนุนว่าด้วยการค้าสินค้าบริการ อื่นๆ หากจะกีดกันการค้า การแข่งขันที่ซบเซาในมาตรฐานที่เสมอภาคเป็นสิ่งที่เรายินดี แต่เราต้องคุ้มครองผู้บริโภคจากการดำเนินการแบบ “ควาบอย” และ “โรงงานปริญญาบัตรด้วย””

หน้าที่หลักของกฎหมายคือรับข้อมูลจากผู้ให้บริการเกี่ยวกับข้อเสนอและเผยแพร่ข้อมูลให้นักเรียนเลือก รัฐบาลแนะนำให้นักเรียนพิจารณาหลักสูตรที่มีหมายเลขยกเว้นหรือเลขทะเบียน (ซึ่งปรากฏตามวัสดุโฆษณา) และตรวจสอบเอกสารแต่ละหลักสูตรที่สำนักทะเบียน ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรต่างประเทศและหุ้นส่วนในประเทศปรากฏในwebsite ของสำนักทะเบียน ฐานข้อมูลที่ครอบคลุมของอุดมศึกษาข้ามชาติทำให้เกิดความโปร่งใส

กฎหมายรวบรวมข้อมูลหลักสูตรและในการจดทะเบียน อาจมีคำถามมากมาย เช่นเดียวกับการตรวจสอบ แต่กฎหมายไม่ได้ชี้แจงแนวทางหรือหลักการที่เป็นการปฏิบัติทางการศึกษาที่ดี แต่ขึ้นกับความสุจริตของผู้ให้บริการต่างชาติและข้อดี นิษฐานโดยนัยที่ประเทศประเทศแม่ของสถาบันมีกระบวนการรับประกันคุณภาพที่เหมาะสม มีข้อสันนิษฐานที่กระบวนการอนุมัติในประเทศจะเกี่ยวข้องกับหลักสูตรข้ามชาติFrench กล่าวว่าฮ่องกงและประเทศนำเข้าในเอเชียส่วนใหญ่รู้สึกขอบคุณกับมาตรการที่สภาคุณภาพการศึกษาในอังกฤษและหน่วยงานในสหรัฐ กำหนดให้สถาบันต่างๆ ในประเทศตนมีข้อเสนอต่อประเทศอื่นเหมือนกับในประเทศตน กล่าวได้ว่า ผู้ให้บริการอื่นๆ ส่วนใหญ่ในฮ่องกง ออสเตรเลีย จะไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดรับประกันคุณภาพ จนกระทั่ง ค.ศ.2001

ฮ่องกงไม่พยายามควบคุมคุณภาพอุดมศึกษาข้ามชาติโดยตรง และไม่พยายามกำหนดเนื้อหา ระดับ หรือค่าใช้จ่ายของผู้ให้บริการต่างชาติ ฝ่ายนิติบัญญัติปล่อยให้ตลาดกำหนดและบทบาทของรัฐคือรับรองว่าผู้เข้าตลาดมีข้อมูลที่เป็นทางเลือกได้

ดังนั้น การที่ฮ่องกงมีการออกกฎหมายและมาตรการเพื่อปรับตัวต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่พยายามควบคุมคุณภาพอุดมศึกษาข้ามชาติโดยตรง และไม่พยายามกำหนดเนื้อหา ระดับ หรือค่าใช้จ่ายของผู้ให้บริการต่างชาติ ฝ่ายนิติบัญญัติปล่อยให้ตลาดกำหนด

และบทบาทของรัฐคือรับรองว่าผู้เข้าตลาดมีข้อมูลที่เป็นทางเลือกได้ ซึ่งแนวทางการพัฒนาและปรับตัวของฮ่องกงข้างต้นน่าจะช่วยเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับรองรับการเปิดเสรี หรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเจรจาระยะต่อไปได้

4.5 ประเทศมาเลเซีย⁷⁷

ในปี 1995 รัฐบาลมาเลเซียสนับสนุนการลงทุนของเอกชนในภาคอุดมศึกษา แต่ภาคเอกชนรวมถึงผู้ให้บริการ ต่างชาติยังถูกควบคุมอย่างเคร่งครัด มาเลเซียออกกฎหมายควบคุมอุดมศึกษาเอกชนเพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของชาติ เมื่อมาเลเซียเป็นสมาชิก WTO และมีข้อตกลง GATS เกี่ยวกับบริการการเงินและอื่นๆ แต่ไม่มีข้อเสนอกับบริการศึกษา แต่มาเลเซียดูจะปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติระดับชาติที่ไม่มีความแตกต่างระหว่างสถาบันเอกชนในและต่างประเทศ

กฎเกณฑ์ทำหน้าที่อย่างไร

สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

- ต้องยื่นคำขอต่อรัฐมนตรีศึกษาธิการให้อนุมัติตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยรัฐมนตรีจะเชิญให้มหาวิทยาลัยเอกชนและวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยต่างประเทศมาขึ้น
- ผู้ให้บริการต่างชาติต้องรวมกับบริษัทในท้องถิ่นที่ “อยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเสมอภาคและองค์ประกอบของผู้บริการที่รัฐมนตรีจะพิจารณา”
- หลังจากได้รับอนุมัติ สถาบันก็จะจดทะเบียนกับกรมศึกษาเอกชน
- หลังจากนั้น ก็จะขออนุญาตรัฐมนตรีศึกษาธิการเกี่ยวกับหลักสูตรและการอบรม ค่าขอจะถูกพิจารณาโดย Lembaga Akreditasi Negara (LAN) เพื่อพิจารณาว่าหลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำหรือไม่ สถาบันต้องยื่นเอกสารแต่ละหลักสูตรเกี่ยวกับข้อมูลอาจารย์ วิชา สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบการจัดการ และหลักการของหลักสูตร

เมื่ออนุมัติแล้ว สถาบันอาจให้รับรองคุณวุฒิและนักเรียนก็อาจกู้ยืมเงินจากกองทุนการอุดมศึกษาแห่งชาติ แต่หลักสูตรนี้อาจรับรู้ว่าเป็นฐานของการจ้างงานภาครัฐ เพื่อการรับรู้อย่างเต็มที่และได้ประโยชน์ สถาบันต้องยื่นคำขอให้ LAN เพื่อรับรองหลักสูตร นี่เป็นการประเมินคุณภาพ

⁷⁷ รายนละเอียด โปรดดู Grant Mcburnie & Christopher Ziguras, The regulation of transnational higher education in Southeast Asia : Case studies of Hong Kong, Malaysia and Australia, Higher Education 42 : p.92

หลักสูตรที่ดำเนินการโดยคณะผู้ประเมินที่เชี่ยวชาญซึ่งจะตรวจสอบเอกสาร เยี่ยมชมสถาบัน
สัมภาษณ์การจัดการ เจ้าหน้าที่และนักเรียน

มาเลเซียพยายามลดระดับการนำเข้าการศึกษาข้ามชาติ ในปี 1985 หน่วยงานมาเลเซีย
ประมาณว่าการศึกษานักเรียนมาเลเซียในต่างประเทศมีมูลค่า 1.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี
มาเลเซียพยายามเป็นผู้ส่งออกการศึกษาที่สำคัญก่อนปี 2020 และหวังว่าการขยายตัวอุดมศึกษาเอกชน
จะลดเงินที่ใช้ไปกับการศึกษาต่างประเทศ จำนวนนักเรียนต่างชาติในมาเลเซียเพิ่มเร็วมากจาก
5,635 คนในปี 1997 เป็น 11,733 ในปี 1998 ส่วนใหญ่ลงทะเบียนหลักสูตรข้ามชาติหรือมหาวิทยาลัย
เอกชนใหม่ๆ

ก่อนกลางทศวรรษ 1990 รัฐบาลมาเลเซียไม่สนับสนุนมหาวิทยาลัยเอกชน เพราะเกรง
จะทำลายการสร้างชาติของรัฐ แม้จะจัดตั้งองค์การอุดมศึกษาเอกชน แต่รัฐบาลมาเลเซียก็ไม่ตั้งใจ
มอบอำนาจการผลิตทางวัฒนธรรมให้แก่ตลาดโดยกลัวว่าการศึกษาของต่างประเทศจะไม่ตรงกับ
วัตถุประสงค์ของชาติ บทนำของพระราชบัญญัติการศึกษา มาเลเซีย ค.ศ. 1996 กล่าวว่า “การศึกษา
มีบทบาทสำคัญที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศที่จะเป็นประเทศพัฒนาแล้วทางด้านเศรษฐกิจ ความ
ยุติธรรมทางสังคมและความแข็งแกร่งทางจิตวิญญาณและจริยธรรม ” เพื่อรับประกันวัตถุประสงค์ มี
สามประเด็นเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติดังกล่าวคือ

- การสอนภาษาอังกฤษทำให้เกิดการแบ่งแยกในสังคม
- การเน้นทางอาชีพของสถาบันเอกชนอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการด้านจริยธรรม
ที่สูงส่งของรัฐ

- หลักสูตรของผู้ให้บริการต่างชาติไม่สอดคล้องกับความต้องการของรัฐ
ประเด็นด้านภาษาเป็นลักษณะการแบ่งเชื้อชาติระหว่างสถาบันเอกชนกับรัฐในมาเลเซีย
ระบบโควตาตามวิทยาลัยมีเพื่อรับรองว่าองค์ประกอบของภูมิภาค จีน อินเดีย และนักเรียนอื่นๆ ใน
มหาวิทยาลัยจะสะท้อนองค์ประกอบทางเชื้อชาติในประเทศ แต่มีความต้องการมากมายใน
ระดับอุดมศึกษาของชาวจีนและอินเดียที่ลงทะเบียนเรียนมหาวิทยาลัยเอกชนถึงร้อยละ 90 ขณะที่
นักเรียนภูมิภาคศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐ ด้วยเหตุนี้ จึงมีความแตกต่างระหว่างบัณฑิตภูมิภาคซึ่งมัก
ศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐและเชี่ยวชาญภาษามลายู กับบัณฑิตที่ไม่ใช่ภูมิภาคซึ่งศึกษาสถาบันเอกชน
หรือมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ

เพื่อเอาชนะการแบ่งแยกทางภาษา พระราชบัญญัติอุดมศึกษาเอกชน ค.ศ. 1996 บัญญัติว่า
“สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องสอนเป็นภาษาประจำชาติ(ภาษามลายู)” (มาตรา 41.1) วิทยาลัยเอกชน
อาจสอนภาษาอังกฤษหรือสอนศาสนาอิสลามเป็นภาษาอาหรับได้โดยการอนุมัติของรัฐมนตรี
ศึกษาธิการ ถ้าหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษหรืออาหรับ นักเรียนต้องศึกษาภาษามลายูด้วย ประชากร

มาเลเซียในหลักสูตรนี้ต้องศึกษาภาษาประจำชาติในระดับชำนาญก่อนจบการศึกษา รัฐมนตรีอาจยกเลิกการอนุมัติการสอนภาษาอังกฤษและอาหรับเมื่อใดก็ได้ และกำหนดให้นักเรียนที่ศึกษาอยู่ซึ่งเป็นประชากรมาเลเซียและนักเรียนใหม่ศึกษาเป็นภาษาประจำชาติ

ในทางปฏิบัติ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาการเรียนการสอนเบื้องต้นในสถาบันเอกชน เพราะว่า

- หลักสูตรที่เชื่อมกับต่างประเทศมา กมายได้เชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ และหลักสูตรนั้นต้องสอนเป็นภาษาอังกฤษ
- วิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเอกชน และรัฐล้วนพยายามหานักเรียนนอกมาเลเซีย และนักเรียนต่างชาติน้อยคนที่ต้องการเรียนภาษามลายู
- นักเรียนจีนและอินเดียที่ส่วนใหญ่เรียนใน สถาบันเอกชนชื่นชอบภาษาอังกฤษมากกว่า เนื่องจากเหตุผลทางวัฒนธรรมและความชำนาญภาษาอังกฤษเป็นที่ต้องการของเอกชน และนายจ้างชาวต่างชาติ

พระราชบัญญัตินั้นกำหนดวิชาบังคับ เช่น ภาษามลายู อิสลามศึกษา จริยศึกษา นักเรียนที่เป็นคนมาเลเซียต้องสอบผ่านวิชาเหล่านี้

พระราชบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดให้สถาบันเอกชนสร้างกฎห้ามนักเรียนเกี่ยวข้องกับองค์กรการเมืองหรือแสดงการสนับสนุน หรือเห็นพ้องหรือคัดค้านพรรคการเมืองหรือสหภาพการค้า สถาบันต้องไล่นักเรียนที่ทำผิดเงื่อนไขนี้ออก

กล่าวโดยสรุปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศออสเตรเลีย ฮองกง และมาเลเซีย การตรากฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างกฎเกณฑ์อุดมศึกษาข้ามชาติในกรณีให้ผู้ให้บริการมีที่ตั้ง ทุนส่วน หรือสินทรัพย์ในประเทศเจ้าบ้าน (แต่เมื่อไม่มีที่ตั้งในประเทศ โดยมีเพียงบริการออนไลน์ การตรากฎหมายก็จะมีผลหรือมีผลเพียงเล็กน้อย) รัฐบาลกำหนดการตลาดของหลักสูตร เช่น สร้างเงื่อนไขการโฆษณาหลักสูตรข้ามชาติ กำหนดองค์ประกอบบังคับรวมถึงหลักสูตรและการพิจารณาว่าผู้ให้บริการและหลักสูตรใดที่เข้าประเทศได้ ในกรณีข้างต้น มีหลักการสามประการที่ใช้พิจารณากฎเกณฑ์เฉพาะในแต่ละประเทศ การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเป้าหมายสำคัญของการตรากฎหมายในฮ่องกง (นี่เป็นที่เข้าใจในบริบทสังคมนิติศาสตร์และการบริโภค) การขยายเป้าหมายคือ ให้ผู้ให้บริการให้ข้อมูลการบริการและเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ ยิ่งกว่านั้น เป็นภาระของนักเรียนตามหลัก “ผู้ซื้อต้องระวัง” ขณะที่มีการคุ้มครองผู้บริโภคในมาเลเซียและออสเตรเลีย แต่ก็เป็นการร่อนท่อนั้น ในมาเลเซีย หลักการหลักคือ “ความก้าวหน้าของเป้าหมายชาตินิยม” (รวมถึงการสร้างสาธารณูปโภคการศึกษา ลดการออกนอกประเทศของนักเรียน และรักษาคุณค่าเฉพาะโดยให้สอนศาสนาอิสลาม ภาษามลายูและจริยศาสตร์) รัฐบาลมีวาระสร้างชาติชัดเจนโดยหาประโยชน์จาก

การค้าระหว่างประเทศ และยังรักษาเอกลักษณ์ของตน ในแง่นี้ มาเลเซียเป็นประเทศเดียวที่ตรา
กฎหมายเน้นหลักสูตรภาคบังคับ กล่าวได้ว่าเป็นการปฏิบัติระหว่างประเทศตามปกติของสมาคม
วิชาชีพที่จะกำหนดกฎเกณฑ์หลักสูตรเฉพาะสำหรับการรับรู้ทางวิชาชีพ ส่วนหลัก การสำคัญของ
ออสเตรเลียคือ การคุ้มครองระบบในประเทศและสร้างชื่อเสียงของอุดมศึกษาออสเตรเลีย (รวมถึงใน
ฐานะผู้ส่งออก) ในแง่ตลาดโลก เนื่องจากมีข้อตกลง GATS ออสเตรเลียไม่มีมาตรฐานการรับรองผู้
เข้าตลาดการศึกษาออสเตรเลียรายใหม่ๆ อย่าง มหาวิทยาลัย Greenwich หลักความโปร่งใสของ
กฎเกณฑ์แสดงชัดเจนในกรณีฮ่องกง มาเลเซียยังมีข้อกำหนดระดับชาติที่เหมาะสมปรากฏใน
กฎหมาย แม้ว่าการปฏิบัติยังอยู่ในระดับพัฒนา (เช่น การใช้ LAN) ในกรณีออสเตรเลียนั้นต้องสร้าง
ข้อกำหนดที่สอดคล้องกับระดับชาติว่าด้วยอุดมศึกษาในแต่ละกรณี คุณภาพที่ชัดเจนขึ้นกับค วาม
สุจริตของผู้ให้บริการ ซึ่งสร้างคำถามคือ ประเทศเจ้าบ้านมีข้อกำหนดคุณภาพที่เข้มงวดหรือไม่ และ
บทบัญญัติในประเทศสามารถใช้และเหมาะสมกับหลักสูตรข้ามชาติหรือไม่ ความกังวลเกี่ยวกับ
คุณภาพของหลักสูตรทำให้ผู้ส่งออกสร้างแนวทางจริยธรรม ขณะที่ยังคงกระหว่งประเทศอย่าง
UNESCO-CEPES และพันธมิตรการศึกษาข้ามชาติยังร่างหลักการปฏิบัติของตน เมื่อเร็วๆ นี้
หน่วยงานประกันคุณภาพอุดมศึกษาของอังกฤษได้ริเริ่มหลักสูตรการสอบในต่างประเทศ การสอบนี้
ประเมินหุ้นส่วนในต่างประเทศโดยอ้างอิงประมวลการปฏิบัติเพื่อรับประกันคุณภาพและมาตรฐาน
อุดมศึกษา : บทบัญญัติแห่งความร่วมมือและประมวลการปฏิบัติเพื่อการสร้างบทบัญญัติร่วมกันใน
ต่างประเทศว่าด้วยอุดมศึกษา การตรวจสอบการรับประกันคุณภาพมีเพื่อสร้างความมั่นใจในการ
ทำงานของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในอังกฤษที่ปฏิบัติงานนอกประเทศ การมีส่วนร่วมของสถาบัน
เป็นไปโดย สมัครใจ แต่หลายมหาวิทยาลัยและหุ้นส่วนก็มีมีส่วนร่วมและผลคือ การโฆษณา การ
พิจารณานี้เป็นขึ้นขอขบของรัฐบาลฮ่องกง การปฏิบัติงานสหรัฐอเมริกาที่อยู่ภายใต้การควบคุม
คุณภาพคล้ายกัน องค์การรับรองในสหรัฐตรวจสอบเอกสารและเยี่ยมชมในกรณีที่สถาบันของตนทำ
ข้อตกลงกับผู้ให้บริการนอกประเทศ แต่ผู้ให้บริการข้ามประเทศรายอื่นๆ ในฮ่องกงและออสเตรเลียไม่
มีข้อกำหนดรับประกันคุณภาพเช่นนั้น ไม่ว่าจะในหรือนอกประเทศ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของ
ออสเตรเลียดังที่กล่าวข้างต้นตั้งใจจะติดตามคุณภาพข้อเสนอข้ามชาติของสถาบันในออสเตรเลีย
และสถาบันออสเตรเลียในต่าง ประเทศ ซึ่งจะปฏิบัติใน ค.ศ.2009 และถูกผลักดันโดยรัฐบาล
ออสเตรเลียเพื่อรับรองว่าหลักสูตรออสเตรเลียในต่างประเทศมีมาตรฐานเท่ากับประเทศที่ส่งออก
การศึกษาอื่นๆ และมีการอธิบายถึงการตั้งระบบการรับรู้ระหว่างประเทศว่าด้วย การรับประกัน
คุณภาพอุดมศึกษาข้ามชาติ ระบบดังกล่าว สร้างสิ่งแวดล้อมสำหรับสถาบันที่ปฏิบัติการหลายๆ
ประเทศ พันธมิตรอุดมศึกษาข้ามชาติจัดตั้งเมื่อ ค.ศ.1995 โดยพยายามที่จะเปิดทางดังกล่าวพร้อม
ผู้สนับสนุนเช่น UNESCO และ OECD ในกลาง ค.ศ.2000 GATE ได้เปลี่ยนเป้าหมายไปยัง

การรับประกันคุณภาพการบริการออนไลน์ แนวโน้มปลายทศวรรษ 90 คือทิศทางกฎเกณฑ์ระดับชาติของอุดมศึกษาข้ามชาติทั้งประเทศส่งออกและนำเข้า กรณีศึกษาทั้งสามได้อธิบายความกังวลที่หลากหลายของรัฐบาลหลายประเทศ ด้วยขอบเขตผลประโยชน์ของชาติและระหว่างประเทศและความหลากหลายทางวัฒนธรรมของอุดมศึกษา วิธีที่ยอมรับได้คงเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา ชัดเจนว่าระบบรับรู้ระหว่างประเทศว่าด้วยการประกันคุณภาพต้องเพิ่มความได้เปรียบให้รัฐบาลเจ้าบ้านมากมาย⁷⁸

⁷⁸ รายละเอียดโปรดดู Grant Mcburnie & Christopher Ziguas, The regulation of transnational higher education in Southeast Asia : Case studies of Hong Kong, Malaysia and Australia, Higher Education 42 : p.99

บทที่ 5

วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางการศึกษาที่มีผลต่อระบบกฎหมายไทย

การอนุวัติการกฎหมายสำหรับการเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษา มีกฎหมายภายในที่ควบคุมอยู่ 2 ระดับ⁷⁹ กล่าวคือ กฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการทั่วไป ซึ่งหมายถึงกฎหมายภายในซึ่งใช้บังคับกับทุกภาคบริการ โดยไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เฉพาะสำหรับธุรกิจบริการใดบริการหนึ่ง และกฎหมายเกี่ยวกับการทำธุรกิจบริการเฉพาะ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดเพื่อควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ และหลักเกณฑ์สำคัญของธุรกิจบริการในแต่ละสาขาบริการ โดยกฎหมายทั้งสองส่วนกำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการควบคุมธุรกิจให้โปร่งใส ตรวจสอบได้และมีคุณภาพ⁸⁰ จากการเปิดเสรีด้านการค้าบริการทางการศึกษาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประเทศไทยมี หน้าที่ต้องปรับปรุงกฎหมายภายในให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในตารางผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments) และตารางผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments) ทั้งในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access) และข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment) โดยการวิเคราะห์กฎหมายที่มีผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา ดังนี้

5.1 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550

กฎหมายฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาเดียวกัน

5.1.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา⁸¹

(1) มาตรา 12 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้อง

⁷⁹ สิทธิกร นิพยะ , ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ , เอกสารประกอบการประชุมโต๊ะกลมเรื่อง “รัฐบาลควรมีจุดยืนในการเจรจาการค้าทวิภาคีกับสหรัฐอเมริกาอย่างไร?” เอกสารหมายเลข 7, (กรุงเทพมหานคร : โครงการ WTO Watch), หน้า 46

⁸⁰ อ่างแล้ว ในเชิงอรรถที่ 3, หน้า 140

⁸¹ รายละเอียดโปรดดูพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550

(1) เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
 (2) เป็นผู้ที่มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะสามารถโอนกรรมสิทธิ์
 ในที่ดินให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 16 หรือ

(3) เป็นผู้เช่าที่ดินจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีหลักฐานแสดงให้
 เห็นว่าเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะสามารถโอนสิทธิ์ตามสัญญาเช่าที่ดินดังกล่าวให้แก่สถาบันอุดมศึกษา
 เอกชนได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 16

ที่ดินตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะและเนื้อที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) มาตรา 30 กรรมการสภาสถาบันจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย
 กรรมการสภาสถาบันต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและต้องไม่เป็นผู้มี
 ความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสภาสถาบันตาม
 มาตรา 28 (3) หรือ (4) ได้ แต่ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง

5.1.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

5.1.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)⁸²

1. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาในตารางข้อผูกพันทั่วไป การบริการทั้งในรูปแบบการลงทุน และ
 การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา มีข้อยกเว้นเพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคน
 ต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือว่าเป็นนิติบุคคลคนต่างด้าว ไม่อนุญาตให้ซื้อ
 หรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและ
 เป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและ
 กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม และเนื่องจากตารางข้อผูกพันเฉพาะไม่ได้กำหนด
 ข้อผูกพันในในบริการการศึกษาขั้นสูงไว้แต่อย่างใด ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายใน
 ตามนโยบายของตน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 12 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ
 ดังกล่าวแต่อย่างใด

⁸² อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าประเทศไทยอาจออกกฎหมายภายในได้ในอนาคตตามหลักการที่ต้องนำมาใช้
 อย่างมี เหตุผล มีหลักเกณฑ์ และไม่ลำเอียง รวมทั้งต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าบริการโดยไม่จำเป็น
 ,
 รายละเอียดเพิ่มเติมโปรดดู GATs : General Agreement on Trade in Services PartII Article vii

2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีสัญชาติไทย

เนื่องจากตารางข้อผูกพัน ไม่ได้กำหนดข้อผูกพันในบริการการศึกษาชั้นสูงไว้ คนต่างชาตินี้เข้ามาประกอบธุรกิจหรือให้บริการในประเทศไทยจึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายในของประเทศไทย ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.1.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

1. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาในตารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 กำหนดข้อจำกัดในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือว่าเป็นนิติบุคคลคนต่างด้าว ไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 12 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาชั้นสูงอื่นๆ ดังนี้
Mode 3 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด และ ข้อจำกัดการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติ อย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทย ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด และ ข้อจำกัดการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.1.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)⁸³

1. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไปใน Mode 3 และ Mode 4 กำหนดให้การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือ

⁸³ อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าประเทศไทยอาจออกกฎหมายภายในได้ในอนาคตตามหลักการที่ต้องนำมาใช้ อย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ และไม่ลำเอียง รวมทั้งต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าบริการโดยไม่จำเป็น , รายละเอียดเพิ่มเติมโปรดดู Agreement Between The Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership Chapter 7 Article 80

เป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 12 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะในสาขาบริการการศึกษาชั้นสูง ดังนี้

Mode 3 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การร่วมหุ้นโดยต่างชาติที่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าอย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทยและผู้บริหารในสาขานี้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 (ค.ศ.2003) และข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ กำหนดช้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์และอย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยมีสัญชาติไทยและผู้บริหารในสาขานี้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 (ค.ศ.2003) ดังนั้น บทบัญญัติในมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาในนั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาในนั้นมีคุณสมบัติ และประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ส่วนข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติในมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด⁸⁴

5.1.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

1. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ประเทศไทยสงวนการใช้นโยบายในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ (Thailand reserves its policy discretion in the acquisition of land and real estate.) ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 12 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีสัญชาติไทย

⁸⁴ บุคคลธรรมดาใน Mode 4 อาจหมายถึงรวมถึงบุคคลที่เข้ามาทำการสอน ผู้บริหาร ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้ที่ได้รับเชิญหรือถูกจ้างเข้ามาดำรงตำแหน่งในสถาบันการศึกษา, ความคิดเห็นของคณะผู้วิจัย

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป กำหนดให้ภายใต้พระราชบัญญัติ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 (ค.ศ.2003) จำนวนคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน และจากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาขั้นสูง Mode 3 มีเงื่อนไขว่า บริการสถาบันอุดมศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงเพียงวิทยาศาสตร์ชีวิต เทคโนโลยีชีวภาพ และนาโนเทคโนโลยี โดยผู้ให้บริการต้องตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สมาชิกสภามหาวิทยาลัยอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทยซึ่งรวมถึงชาวต่างชาติที่ได้สัญชาติไทยด้วย Mode 4 ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติในมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.1.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

1. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตามต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 12 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะในสาขาบริการการศึกษาขั้นสูง ดังนี้
Mode 3 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด และข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติในมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด
Mode 4 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมีคุณสมบัติ และประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดส่วนข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติในมาตรา 30 จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.1.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

1. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับ

อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็น เจ้าของอาคารได้ คนต่างชาตินี้จะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 12 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะสาขาบริการการศึกษาขั้นสูง

Mode 3 ทั้งข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด และข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่ได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมีคุณสมบัติ และประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ส่วนข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.1.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

1. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อ ายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 12 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะ สาขาบริการการศึกษาขั้นสูง ดังนี้

Mode 3 ทั้งข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด และข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 30 จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ ที่กำหนดโดยสถาบัน

ดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่น ๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ส่วนข้อจำกัดการกระตือรือร้นเชิงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติในมาตรา 30 จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.2 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549

เป็นกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 7 และมาตรา 10 วรรคสองของพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546

5.2.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา⁸⁵

ข้อ 1 ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ยื่นคำขอตามแบบ รอก.01 ทำยกฎกระทรวงนี้ พร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือหลักฐานแสดงให้เห็นว่า เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะสามารถโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ หรือสามารถโอนสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินจากราชการหรือหน่วยงานของรัฐให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ตามมาตรา 12

5.2.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

5.2.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

จากการพิจารณาในตารางข้อผูกพันทั่วไป การบริการทั้งในรูปแบบการลงทุน และการให้บริการโดยบุคคลธรรมดา มีข้อ กเว้นเพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือความเป็นนิติบุคคลคนต่างด้าว ไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม และเนื่องจากตารางข้อผูกพันเฉพาะไม่ได้กำหนดข้อผูกพันในในบริการการศึกษาขั้นสูงไว้แต่อย่างใด ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้น บทบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงข้างต้นจึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

⁸⁵ รายละเอียดโปรดดูกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549

5.2.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

จากการพิจารณาในตารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 กำหนดข้อจำกัดในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าวหรือ นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือว่าเป็นนิติบุคคลคนต่างด้าว ไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์ เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้นบทบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงข้างต้น จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.2.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไปใน Mode 3 และ Mode 4 กำหนดให้การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของ อาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุด ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้นบทบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงข้างต้น จึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.2.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป ประเทศไทยสงวนการใช้นโยบายในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ (Thailand reserves its policy discretion in the acquisition of land and real estate.) ดังนั้น บทบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงข้างต้นจึงไม่กระทบเนื้อหาความ ตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.2.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตามคนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้นบทบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงข้างต้นจึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.2.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้นบทบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงข้างต้นจึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.2.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้น บทบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงข้างต้นจึงไม่กระทบเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด⁸⁶

5.3 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

กฎหมายฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติออกตามความที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดหลักการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหาร เพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาของรัฐ นอกจากนี้ เพื่อให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรัฐพร้อมให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนและสิทธิประโยชน์อื่นรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ ให้แก่สถานศึกษาของเอกชน

5.3.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา⁸⁷

มาตรา 21 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

⁸⁶ ในงานวิจัยฉบับนี้ไม่ได้วิเคราะห์กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549 เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากความตกลงระหว่างประเทศเพราะความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ประเทศไทยล้วนกำหนดเงื่อนไขในการถือครองและใช้ที่ดินไว้

⁸⁷ รายละเอียดโปรดดูพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

(1) มีสัญชาติไทย

(2)

มาตรา 22 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เว้นแต่นิติบุคคลที่ขอจัดตั้งนั้นเป็นองค์การของรัฐหรือ รัฐวิสาหกิจ

(2) นิติบุคคลที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วน ต้องมีจำนวนหุ้น หรือทุนเป็นของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นหรือทุน ทั้งหมด และจะต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

(3) นิติบุคคลที่เป็นมูลนิธิจะต้องมีกรรมการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของ จำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด

(4) นิติบุคคลที่เป็นสมาคมหรือสหกรณ์ จะต้องมีกรรมการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และสมาชิกของสมาคมหรือสหกรณ์ต้องมีสัญชาติไทยไม่น้อย กว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(5) ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา 21

มาตรา 23 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบต้องมีหลักฐานแสดงได้ว่าเมื่อ ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบแล้ว โรงเรียนจะได้รับการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในที่ดิน หรือสิทธิ เนื้อที่พื้นดินหรือสิทธิเก็บกินที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีหรือสิทธิการเช่าไม่ น้อยกว่าสิบปี

ในกรณีที่ดินที่จะใช้เป็นที่ตั้งโรงเรียนในระบบที่ดินของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์หรือองค์กรทางศาสนาอื่น ผู้ขอรับใบอนุญาตจะแสดงหลักฐานการอนุญาตให้ใช้ที่ดินอย่างอื่นที่มีใช้สัญญาเช่า หรือสัญญาเช่า ที่มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีก็ได้

ที่ดินตามวรรคหนึ่งต้องมีขนาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 37 ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการบริหาร จัดการโรงเรียนในระบบและแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบพร้อมกับส่งหลักฐานการแต่งตั้งผู้อำนวยการใน หนึ่งเดือนนับแต่วันแต่งตั้ง

ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาและสามารถทำงานให้กับโรงเรียนในระบบได้เต็มเวลา

ผู้รับใบอนุญาตจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโดยไม่แต่งตั้งผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่งก็ได้ มาตรา 69 ให้มีผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์คนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2)

5.3.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

5.3.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 ในบริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่มีข้อจำกัด และไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่ผูกพันแต่อย่างใด ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

Mode 3 ในบริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่มีข้อจำกัด และไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้น บทบัญญัติ มาตรา 22(5) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตร ปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่ผูกพัน ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้น บทบัญญัติ มาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ชาวต่างชาติต้องถือจำนวนหุ้นไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์ของทุนจดทะเบียน และ ผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทที่ จดทะเบียน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(2) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

4. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไปการบริการทั้งในรูปแบบการลงทุน และการให้บริการโดยบุคคลธรรมดา มีข้อยกเว้นเพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือว่าเป็นนิติบุคคลคนต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทยแต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 23 ที่กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบต้องมีหลักฐานแสดงได้ว่าเมื่อได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบแล้ว โรงเรียนจะได้รับการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือสิทธิเหนือพื้นดินหรือสิทธิเก็บกินที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีหรือสิทธิการเช่าไม่น้อยกว่าสิบปี จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์
จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 ในบริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่มีข้อจำกัด และไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ให้จัดตั้งโรงเรียนว่า ไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงมีผลกระทบต่อนี้อาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 ในบริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่ผูกพัน ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 37และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อนี้อาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.3.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานบริการทางการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ผู้อำนวยการและผู้จัดการอย่างน้อยครั้งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยเฉพาะผู้ที่ยื่นขอใบอนุญาต ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย โดยไม่ได้ตั้งข้อจำกัดกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเป็นบุคคลธรรมดา ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อนี้อาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ)บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อนี้อาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริการทางการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่มีข้อกำหนดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน แต่ข้อกำหนดการเข้าสู่ตลาด ให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป ซึ่งไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับ ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลที่ขอใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว แต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริการทางการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่มีข้อกำหนดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน แต่ข้อกำหนดการเข้าสู่ตลาด เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไปซึ่งไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(2) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

4. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 สำหรับเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่

อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ และเป็นเจ้าของอาคาร
อย่างไรก็ดี คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่ควบคุม
กรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 23 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่
งประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์
จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันทั่วไป และดารางข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 กำหนดข้อจำกัด การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมี
สัญชาติไทย ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลง
ระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริการทางการศึกษาอื่นๆ บริการการสอน
ภาษาต่างประเทศ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหา
ความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ
มัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการ
ทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่ แม้ข้อจำกัดการปฏิบัติ
เยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน แต่ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ให้เป็นไปตามดารางข้อผูกพันทั่วไปซึ่งไม่ได้
กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติ
ไทยเอาไว้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และ มาตรา 69 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่าง
ประเทศดังกล่าว

5.3.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ ไม่มี
ข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว
บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่เหลือของ ระดับประถมอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติ
มาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อ เนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว แต่อย่างใด บริการ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่
รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิค
และอาชีวะสำหรับคนพิการ สาขาบริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ และ/หรือหลักสูตรระยะสั้น สาขา
บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงมี

ผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว อื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดการให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาในนั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาในนั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาในระดับเตรียมประถม และที่เหลือของระดับประถมอื่นๆ และอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงมีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาในระดับเตรียมประถม และที่เหลือของระดับประถมอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ สาขาบริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ และ /หรือหลักสูตรระยะสั้น สาขาบริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงมีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว อื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสาย

เทคนิคและอาชีพและระดับสายเทคนิคและอาชีพสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดการให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคล ธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ข้อจำกัดการปฏิบัติเพียงคนชาติไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่เหลือของ ระดับประถมอื่นๆ และอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันทั่วไป การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(2) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

4. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันทั่วไป ใน Mode 3 และ Mode 4 การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็น เจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 23 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์

Mode 3 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่เหลือของ ระดับประถมอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิค

และอาชีพและระดับสายเทคนิคและอาชีพสำหรับคนพิการ สาขาบริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ และ/หรือหลักสูตรระยะสั้น สาขาบริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงมีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว อื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีพและระดับสายเทคนิคและอาชีพสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดการให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้ บังคับได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่เหลือของระดับประถมอื่นๆ และอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.3.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป กำหนดให้ภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดย การเกิด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป กำหนดให้ภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ผู้จัดการโรงเรียนเอกชนต้องมีสัญชาติไทย ดังนั้น มาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป กำหนดให้ภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 กำหนดให้หุ้นซึ่งเป็นของคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 และจำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(2) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

4. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ประเทศไทยสงวนการใช้นโยบายในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ (Thailand reserves its policy discretion in the acquisition of land and real estate.) ดังนั้น บทบัญญัติตามมาตรา 23 จึงไม่กระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไปและตารางข้อผูกพันเฉพาะ ประเทศไทยไม่ได้มีข้อผูกพันระหว่างประเทศในการเปิดเสรีสาขาการศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสาขาบริการการศึกษาขั้นสูงไว้ และในการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนก็ไม่ได้มีประเด็นในเรื่องสัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถออกกฎระเบียบภายในตามนโยบายของประเทศ บทบัญญัติในมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.3.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) และบริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นบทบัญญัติในมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ส่วนบริการการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติในมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศแต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการและบริการการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการ การศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดตามตารางข้อผูกพันทั่วไป บุคคลที่จะได้รับใบอนุญาตต้องมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ดังนั้น บทบัญญัติในมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) และบริการการศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว ส่วนบริการการศึกษาด้านอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการและบริการการศึกษาด้านอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน ข้อจำกัดการเข้าสู่ การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดตามตารางข้อผูกพันทั่วไป บุคคลที่จะได้รับใบอนุญาตต้องมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวแต่อย่างใด

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้ถือหุ้น ส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

พิจารณาจากตารางข้อผูกพันทั่วไป วางข้อจำกัดเกี่ยวกับธุรกิจแบบ commercial presence ว่าต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย (registered in Thailand) โดยมีการร่วมหุ้นโดยชาวต่างชาติห้ามเกิน 49 เปอร์เซ็นต์และจำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างด้าวต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดตั้งนั้นบทบัญญัติมาตรา 22(2) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

4. การถือครองที่ดิน

พิจารณาจากตารางข้อผูกพันทั่วไปนั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนกรีตได้ ตั้งนั้นบทบัญญัติในมาตรา 23 จึงไม่กระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) และบริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ ไม่มีข้อจำกัด ตั้งนั้นบทบัญญัติในมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว ส่วนบริการการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน ไม่ผูกพัน ตั้งนั้นบทบัญญัติในมาตรา 37 และ มาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการและบริการการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทยและบุคคลธรรมดา นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจจะกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ตั้งนั้นประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดตามตารางข้อผูกพันทั่วไป บุคคลที่จะได้รับใบอนุญาตต้องมีภูมิลำเนา ในประเทศไทย ตั้งนั้นบทบัญญัติในมาตรา 37 และ มาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.3.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ
บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและ
นานาชาติ บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับ คน
พิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ
บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหา
ความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและ นานาชาติ
บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและ
นานาชาติ บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคน
พิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการ
สอนภาษาต่างประเทศทำให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดานั้นได้รับเชิญ
หรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้น
มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจ
กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อ
เนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาต
ให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ
บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและ
นานาชาติ บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคน
พิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการ
สอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความ
ตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติ และนานาชาติ
บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและ
นานาชาติ บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคน

พิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้น ได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดา นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ตั้งนั้นบทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว แต่อย่างใด

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติ ของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่า ร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(2) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลง ระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

4. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันทั่วไป การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวล กฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาต ให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะ ได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ใน อาคารชุด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 23 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประ เทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตร ตรปกติและ นานาชาติ บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคน พิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการ สอนภาษาต่างประเทศไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และ มาตรา 69 จึงมีผลกระทบต่อ เนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและ นานาชาติ บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับ รับคน

พิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา นั้น ได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดา นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตาม เงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และมาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว แต่อย่างใด

5.3.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวม การศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและ อาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและหรือหลักสูตรระยะสั้นไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษา อื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ไม่มีข้อจำกัด ข้อจำกัดการปฏิบัติ เยี่ยมคนชาติ กำหนดเงื่อนไขค่านิยม ชาวต่างชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ที่ถูกควบคุมหรือเป็นเจ้าของโดยต่างชาติต้องอยู่ในการควบคุม ภายใตักฎหมายดังกล่าวเช่นกัน โดยไม่กำหนดเงื่อนไขเรื่องสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้ง โรงเรียนซึ่งเป็นบุ คคคลธรรมดาไว้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 21 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลง ระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิค และอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและหรือหลักสูตรระยะสั้นบริการการศึกษา อื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดย มีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดา นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและ จดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดา นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบัน ดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือหลักสูตรระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและหรือหลักสูตรระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(5) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวแต่อย่างใด

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล

จากการพิจารณาดำเนินการข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 22(2) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

4. การถือครองที่ดิน

จากการพิจารณาดำเนินการข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 23 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและหรือหลักสูตรระยะสั้นบริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และ มาตรา 69 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและหรือหลักสูตรระยะสั้นบริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และ มาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.4 ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ

หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

เป็นกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา40 วรรค3 ของพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

5.4.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา⁸⁸

ข้อ 4 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะแต่งตั้งผู้จัดการ ต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2)

⁸⁸ รายละเอียดโปรดดูระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

5.4.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

5.4.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะในบริการการศึกษาระดับประถมศึกษา ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ(ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ(ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสาย เทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป และไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียนว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับประถมศึกษา ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ(ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือการอบรมระยะสั้น ไม่ผูกพัน ประเทศไทยจึงมีสิทธิ ออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อ เนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.4.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลที่ขอใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริการทางการศึกษาอื่นๆบริการการสอนภาษาต่างประเทศไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 37 และ มาตรา 69 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ(ไม่รวมการศึกษา ผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการทางการ ศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่ แม้ข้อจำกัด การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน แต่ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ไม่ได้กำหนดเงื่อนไข เกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

5.4.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

Mode 3 จากการพิจารณารายชื่อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับประถมศึกษา ในหลักสูตรปกติและนานาชาติไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหา ความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่เหลือของระดับประถม อื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาดอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายใน หลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิค และอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ สาขาบริการการศึกษาระดับสูงวิชาชีพ และ/หรือหลักสูตรระยะสั้น สาขาบริการการศึกษาด้านอื่น ๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าว อื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 จากการพิจารณารายชื่อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับประถมศึกษา ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาด้านอื่น ๆ บริการสอน ภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดการให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบัน การศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนใน ประเทศไทย และ บุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสัมพันธ์และประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดข้อจำกัด การประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหา ความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่เหลือ ของระดับประถมอื่นๆ และอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหา ความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.4.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณารายชื่อผูกพันทั่วไป กำหนดให้ภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียน เอกชน พ.ศ.2525 (ค.ศ.2003) ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้ง โรงเรียนเอกชนต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดย

การเกิด ผู้จัดการโรงเรียนเอกชนต้องมีสัญชาติไทย ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.4.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) และบริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว ส่วนบริการการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน ไม่ผูกพันดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ และบริการการศึกษาอื่นๆ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าคุณคณาจารย์นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลหรือนานาชาติที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.4.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวและระดับสายเทคนิคและอาชีวสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าคุณคณาจารย์นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลหรือนานาชาติที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดย

กระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.4.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

Mode 3 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายใน หลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและ อาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือหลักสูตรระยะสั้น บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาอื่นๆ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ไม่มีข้อจำกัด ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในประเด็นดังกล่าวไว้ ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและหรือหลักสูตรระยะสั้นบริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวในข้อ 4 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.5 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียน เอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

ระเบียบดังกล่าวอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และ มาตรา 17(1) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ประกอบกับ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 เรื่อง นโยบายโรงเรียนนานาชาติ และเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรกำหนดมาตรฐานการจัดตั้งและดำเนินการโรงเรียนเอกชนนานาชาติให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานการศึกษาเป็นสากล

5.5.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อกรเปิดเสรีทางการศึกษา⁸⁹

ข้อ 5 สถานที่และอาคาร มีดังนี้

5.1 ที่ดิน ต้องมีลักษณะและขนาดเนื้อที่เหมาะสมเพียงพอกับระดับการศึกษาที่ได้รับอนุญาต ดังนี้

- (1) ระดับก่อนประถมศึกษา ที่ดินต้องมีเนื้อที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันไม่น้อยกว่า 1 ไร่
- (2) ระดับประถมศึกษา ที่ดินต้องมีเนื้อที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันไม่น้อยกว่า 2 ไร่
- (3) ระดับมัธยมศึกษา ที่ดินต้องมีเนื้อที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันไม่น้อยกว่า 2 ไร่
- (4) ถ้าเปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาที่ดินต้องมีเนื้อที่

ติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 5 ไร่

5.2 ที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขอรับใบอนุญาต หากที่ดินนั้นอยู่ในภาวะการจำนอง ต้องเป็นการจำนองเพื่อการดำเนินงานตามโครงการเท่านั้น

5.3

ข้อ 9 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการ และครูใหญ่

9.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2)

9.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครูใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2)

10. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครู ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

10.1 มีสัญชาติไทย และมีคุณสมบัติตาม (2) หรือ (3) และ (4)

10.2

10.5 ถ้าเป็นชาวต่างประเทศที่ขออนุญาตเป็นครู จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีความรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และได้รับการผ่อนผันเรื่องคุณสมบัติสัญชาติไทย

5.5.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

จากการพิจารณาระเบียบดังกล่าวในประเด็นการถือครองที่ดินในข้อ 5.1 ซึ่งกำหนดขนาดและลักษณะของเนื้อที่ดินไว้ และข้อ 5.2 ซึ่งกำหนดให้ที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนต้องเป็นกรรมสิทธิ์

⁸⁹ รายละเอียดโปรดดูระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

ของผู้ขอรับใบอนุญาต พิจารณาจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยผูกพันเกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการศึกษา ประเทศไทยล้วนกำหนดข้อจำกัดในเรื่องนี้ของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ และเป็นเจ้าของอาคาร หรือการสงวนการใช้ดุลยพินิจในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถออกกฎหมายภายในตามความเหมาะสมได้ ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 5.1 และข้อ 5.2 จึงไม่กระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ แต่อย่างใด

นอกจากนี้จากการพิจารณาระเบียบดังกล่าวในข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครู ต้องมีคุณสมบัติมีสัญชาติไทย แต่เนื่องจากระเบียบกำหนดว่าถ้าเป็นชาวต่างประเทศที่ขออนุญาตเป็นครู จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีความรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และได้รับการผ่อนผันเรื่องคุณสมบัติสัญชาติไทยระเบียบดังกล่าวในประเด็นคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครูจึงไม่กระทบต่อนโยบายความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ แต่อย่างใด

จากการพิจารณาประเด็นคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการ ข้อ 9.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด และครูใหญ่ ข้อ 9.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครูใหญ่ต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งพิจารณาประเด็นดังกล่าวจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนี้

5.5.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

จากการพิจารณาดารงข้อผูกพันเฉพาะ ดังนี้

Mode 3 ในบริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพ และ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป และไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการและครูใหญ่ว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ เมื่อความตกลงไม่มีข้อจำกัดในประเด็นดังกล่าว ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพ และ/หรือการอบรมระยะสั้น ไม่ผูกพัน ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายภายในตามนโยบายของตน

ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่กระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.5.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลที่ขอใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานบริการทางการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่ แม้ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน แต่ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่ว่าไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทยเอาไว้ ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

5.5.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวบริการการศึกษาระดับเตรียมประถมและที่เหลือของระดับประถมศึกษาอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ สาขาบริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ และ/หรือหลักสูตรระยะสั้น สาขาบริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ(ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษา ระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดการให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดา นั้นได้รับ เชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และ บุคคลธรรมดา นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีสิทธิออกกฎหมายหรือระเบียบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าว แต่อย่างใด บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่เหลือของระดับประถมอื่นๆ และอื่นๆ ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.5.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป ดังนี้

บริการการศึกษากำหนดเงื่อนไขให้อยู่ภายใต้ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 (ค.ศ.2003) ผู้จัดการโรงเรียนเอกชนต้องมีสัญชาติไทย แต่กฎหมายกำหนดให้มีสัญชาติไทย โดยการเกิด ดังนั้นระเบียบดังกล่าวในข้อ 9.1(1) จึงกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว ส่วนกรณีคุณสมบัติผู้รับใบอนุญาตเป็นครูใหญ่ Mode 3 และ Mode 4 ไม่มีข้อจำกัด ดังกล่าวในข้อ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

5.5.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

Mode 3 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) และบริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าว ส่วนบริการการศึกษาอื่นๆ บริการการสอน ภาษาจีน ไม่ผูกพัน ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

Mode 4 จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ และบริการ

การศึกษาอื่นๆ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.5.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

Mode 3 จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะ บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับ บสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิค และอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดการให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าวแต่อย่างใด

5.5.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

Mode 3 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิค และอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือหลักสูตรระยะสั้น บริการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาอื่นๆ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ไม่มี ข้อจำกัด ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในประเด็นดังกล่าวไว้ ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงมีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

Mode 4 บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิค และอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและ /หรือหลักสูตรระยะสั้น บริการ การศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด การให้บริการการศึกษาได้รับ อนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดย ชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสัมพันธ์และประสบการณ์ที่กำหนด โดยสถาบันดังกล่าวตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่น ๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณี ที่ใช้บังคับได้ ดังนั้น ระเบียบข้อ 9.1(1) และ 9.2(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่าง ประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.6 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททวติวิชา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549

ระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททวติวิชา พ.ศ.2545 ให้ เหมาะสมและเอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน จึงอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 6 มาตรา 17 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525

5.6.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา⁹⁰

ข้อ 6 สถานที่ตั้งโรงเรียนและอาคาร

6.2 ต้องมีกรรมสิทธิ์ในอาคารหรือกรณีเช่าต้องมีสัญญาเช่าอาคาร จากผู้มีสิทธิในการ ให้เช่า มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยระบุวัตถุประสงค์การเช่า เพื่อใช้จัดตั้งโรงเรียน ยกเว้น กรณีการเช่าที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ราชพัสดุ ที่ศาสนสมบัติกลาง ที่ธรณี สงฆ์ หรือที่องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

5.6.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

จากการพิจารณาระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับการถือครอง ที่ดิน โดยพิจารณาจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนี้

⁹⁰ รายละเอียดโปรดดู ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภท ทวติวิชา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549

5.6.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

จากการพิจารณาดูตารางข้อผูกพันทั่วไปการบริการทั้งในรูปแบบการลงทุน และการให้บริการโดยบุคคลธรรมดา มีข้อยกเว้นเพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือความเป็นนิติบุคคลคนต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทยแต่ อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม ดังนั้นระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 ที่กำหนดเรื่องกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการเช่า จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.6.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

จากการพิจารณาดูตารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 สำหรับเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ และเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.6.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

จากการพิจารณาดูตารางข้อผูกพันทั่วไป ใน Mode 3 และ Mode 4 การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติหรือบริษัทในประเทศ ที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.6.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณาดูตารางข้อผูกพันทั่วไป ประเทศไทยสงวนการใช้นโยบายในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ (Thailand reserves its policy discretion in the acquisition of land and real estate.) ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.6.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

พิจารณาจากตารางข้อผูกพันทั่วไปนั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.6.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็น เจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.6.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea

Free Trade Agreement)

จากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือ เป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 6.2 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525

5.7.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา⁹¹

ข้อ 4 ที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียน มีดังนี้

⁹¹ รายละเอียดโปรดดู ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525

(1) ผู้ขอจัดตั้งต้องเป็น เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ใช้จัดตั้ง ยกเว้นเป็นที่เช่าทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์หรือที่ราชพัสดุที่วัด หรือเอกชน โดยมีสัญญา เช่าเป็นหลักฐานสำหรับที่วัดต้องมีสัญญาเช่าไม่น้อยกว่า 3 ปี ถ้าเป็นที่เช่าไม่น้อยกว่า 10 ปี และได้จดทะเบียนเช่าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ อำเภอหรือสำนักงานที่ดินแล้วแต่กรณี

5.7.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

จากการพิจารณาระเบียบดังกล่าว ข้อ 4(1) มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับการถือครองที่ดิน โดยพิจารณาจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนี้

5.7.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไปการบริการทั้งในรูปแบบการลงทุน และการให้บริการโดยบุคคลธรรมดา มีข้อยกเว้นเพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือว่าเป็นนิติบุคคลคนต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทยแต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม ดังนั้นระเบียบดังกล่าว ข้อ 4(1) ที่กำหนดเรื่องกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการเช่า จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.7.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 สำหรับเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ และเป็นเจ้าของอาคารอย่างใดก็ได้ คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 4(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.7.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ใน Mode 3 และ Mode 4 การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 4(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.7.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป ประเทศไทยสงวนการใช้นโยบายในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ (Thailand reserves its policy discretion in the acquisition of land and real estate.) ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 4(1) จึงไม่กระทบความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.7.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

พิจารณาจากตารางข้อผูกพันทั่วไปนั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ(1) จึงไม่กระทบความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.7.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างชาติดหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ4(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.7.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าว ข้อ 4(1) จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.8 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551

พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิในการถือครองที่ดิน

5.8.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา⁹²

มาตรา 86 คนต่างด้าวจะได้มาซึ่งที่ดินก็โดยอาศัยบทสนธิสัญญาซึ่งบัญญัติให้มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้ และอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ด้วยภายใต้บังคับมาตรา 84 คนต่างด้าวดังกล่าวจะได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ประกอบกิจการในทางพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสุสาน การกุศลสาธารณ หรือการศาสนา ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและวิธีการซึ่งกำหนดโดยกฎกระทรวง และต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

5.8.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

จากการพิจารณาระเบียบดังกล่าวในประเด็นการถือครองที่ดินในมาตรา 86 ซึ่งกำหนดให้คนต่างด้าวจะได้มาซึ่งที่ดินก็โดยอาศัยบทสนธิสัญญาซึ่งบัญญัติให้มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้ และอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ประเทศไทยล้วนกำหนดข้อจำกัดในเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ และเป็นเจ้าของอาคาร หรือการสงวนการใช้ดุลยพินิจในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถออกกฎหมายภายในตามความเหมาะสมได้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 86 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.9 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายเพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันในการประกอบธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์กับประเทศไทยโดยส่วนรวม และเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ

5.9.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา⁹³

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า

- (1) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
- (2) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย
- (3) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้

⁹² รายละเอียด โปรดดูพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551

⁹³ รายละเอียดโปรดดู พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

(ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

(ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1)

(4) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

มาตรา 5 การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอด เทคโนโลยี การวิจัย และการพัฒนา

มาตรา 8 ภายใต้บังคับมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 10 และมาตรา 12

(1) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง

(2) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้านหรือธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

(3) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา 10 บทบัญญัติมาตรา 5 มาตรา 8 มาตรา 15 มาตรา 17 และมาตรา 18 ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการเฉพาะกาลคนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้เป็นไปตามบทบัญญัติและ

เงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศสัญชาติของคนต่างด้าวเป็นการต่างตอบแทนด้วย

มาตรา 11 คนต่างด้าวตามมาตรา 10 หากประสงค์จะประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อขอหนังสือรับรองและให้อธิบดีออกหนังสือรับรองให้คนต่างด้าวนั้นโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคนต่างด้าว เว้นแต่อธิบดีเห็นว่าการแจ้งมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือกรณีไม่เป็นไปตามมาตรา 10 ให้อธิบดีแจ้งแก่คนต่างด้าวนั้นทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคนต่างด้าว

หนังสือรับรองต้องระบุเงื่อนไขตามที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กำหนดในสนธิสัญญาด้วย
มาตรา 14 ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวาระแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท

กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุนขั้นต่ำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เร่ มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น

มาตรา 17 ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจให้คนต่างด้าวยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจต่อรัฐมนตรีหรืออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้คณะรัฐมนตรีในกรณีธุรกิจตามบัญชีสอง หรืออธิบดีในกรณีธุรกิจตามบัญชีสามพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ ในกรณีการพิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีเหตุจำเป็น ซึ่งคณะรัฐมนตรีไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปอีกได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติหรืออธิบดีอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีหรืออธิบดีออกใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหรืออธิบดีอนุญาต

ในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 18 สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีสองหรืออธิบดีจะ

กำหนดเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 18 สำหรับกรณีธุรกิจตาม บัญชีสามก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสองให้รัฐมนตรีแจ้ง การไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสามสิบวันและให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุมัตินั้น ไว้โดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสามให้อธิบดีแจ้งการ ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุญาตนั้น ไว้โดยชัดแจ้ง คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา 20 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 18 รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด เงื่อนไขหนึ่งเงื่อนไขใดให้คนต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) อัตราส่วนทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (2) จำนวนกรรมการที่เป็นคนต่างด้าวซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาหรือที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (3) จำนวนและระยะเวลาการดำรงไว้ซึ่งทุนขั้นต่ำภายในประเทศ
- (4) เทคโนโลยีหรือทรัพย์สิน
- (5) เงื่อนไขอื่นที่จำเป็น

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 บัญชีสามธุรกิจ ที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว

- (1) การสีข้าว และการผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (2)
- (21) การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจที่กำหนดในกฎกระทรวง

5.9.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

จากการพิจารณาพบบัญญัติมาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคน ต่างด้าว พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดข้อยกเว้นกรณีคนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้าย พระราชบัญญัตินี้ โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี ได้รับการยกเว้นมาตรา 5,8,15,17 และ 18 และให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น จะเห็นได้ว่าธุรกิจการบริการการศึกษาซึ่งจัดอยู่ในบัญชี สามท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับการยกเว้นมาตรา 5 ซึ่งเป็นข้อกำหนดการพิจารณาอนุญาตให้ คนต่างด้าวประกอบธุรกิจ มาตรา 8 ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับบัญชีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว มาตรา 15 ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าว มาตรา 17 ซึ่งเกี่ยวกับ ขั้นตอนการขออนุญาตประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม และมาตรา 18 ซึ่งเกี่ยวกับเงื่อนไขซึ่งกำหนดให้

คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น ความตกลงพหุภาคีและทวิภาคีทั้งหลายที่ประเทศไทยได้ทำข้อตกลงระหว่างประเทศหรือสนธิสัญญาเกี่ยวกับบริการการศึกษาจึงได้รับการยกเว้น และให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้นๆ บทบัญญัติทั้งหลายดังกล่าวข้างต้นจึงไม่ขัดต่อความตกลงใดๆ นอกจากนี้แม้บทบัญญัติมาตรา 11 จะกำหนดให้คนต่างด้าวที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 10 ต้องแจ้งต่ออธิบดี และให้อธิบดีของหนังสือรับรองซึ่งต้องระบุเงื่อนไขตามที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กำหนดในสนธิสัญญา ก็เป็นเพียงเรื่องชั้นตอนรายละเอียดปลีกย่อยเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยเท่านั้น บทบัญญัติดังกล่าวไม่ขัดต่อความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ แต่อย่างใด

การพิจารณาผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือประเด็นเรื่อง ทุนขั้นต่ำ ตามบทบัญญัติมาตรา 14 ซึ่งเป็นมาตราที่กำหนดทุนขั้นต่ำของธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ไม่น้อยกว่าสามล้านบาท และไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 10 ซึ่งจะพิจารณาในรายละเอียดดังนี้⁹⁴

5.9.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันเฉพาะใน Mode 3 บริการการศึกษาทุกประเภทที่ผูกพัน ในส่วนข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้น โดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป ซึ่งไม่ได้กำหนดข้อจำกัดในเรื่องทุนขั้นต่ำไว้ ส่วนข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติ) เปอร์เซนต์ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 14 จึงส่งผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

5.9.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันทั่วไป ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด Mode 3 การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขจำกัดทุนขั้นต่ำไว้ ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 14 จึงส่งผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

⁹⁴ ข้อสังเกต จากการพิจารณาในประเด็นเรื่องทุนขั้นต่ำ หากความตกลงกำหนดเงื่อนไขไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศไทย หรือเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายไทยก็ไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศนั้นๆ แต่หากเนื้อหาในความตกลงได้ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขไว้หรือกำหนดไว้แต่ไม่ชัดเจน กฎหมายไทยก็กระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศนั้นๆ แต่ทั้งนี้ขึ้นกับเจตนารมณ์ในการผูกพันตามพ ้นกรณีว่ามีเจตนารมณ์ให้ข้อผูกพันเป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศไทยหรือไม่ เพียงใด

5.9.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเพิ่มเติม (Additional Commitments) เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะองค์การทางพาณิชย์ที่ไม่ได้ ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยหรือองค์การทางพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติเกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน อาจได้รับการอนุญาตให้มีการจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้ โดยมีเงื่อนไขว่าองค์การดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระบุภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999) ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 14 จึงไม่ส่งผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.9.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป การลงทุนทางตรงรวมทั้งการจัดตั้งทางพาณิชย์ ผู้คนออสเตรเลียทั้งหมด ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 และกฎหมายและระเบียบอื่นที่ระบุไว้เฉพาะ กิจกรรมดังต่อไปนี้จะนำข้อกำหนดด้านสัญชาติมาใช้ การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ผู้คนออสเตรเลียทั้งหมด ผู้โอนย้ายภายในกิจการสาขาหรือกิจการในเครือของนิติบุคคลออสเตรเลียต้องนำเงินตราต่างประเทศเข้าไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท แต่ให้มีคนต่างด้าวทำงานได้ 1 คนทุก ๆ จำนวน 3 ล้านบาท แต่ให้มีจำนวนคนต่างด้าวทำงานทั้งหมดไม่เกิน 10 คน ผู้ให้บริการตามสัญญานิติบุคคลจดทะเบียนในไทยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้ว 2 ล้านบาท ให้มีคนต่างด้าวทำงานได้ 1 คน แต่ให้มีจำนวนคนต่างด้าวทำงานทั้งหมดไม่เกิน 10 คน ผู้เยี่ยมชมธุรกิจ ผู้เยี่ยมชมธุรกิจที่ถือวีซ่าเข้าเมืองแบบชั่วคราวจะได้รับอนุญาตให้พำนักและได้รับใบอนุญาตทำงานอายุไม่เกิน 90 วัน โดยอาจขยายเวลาได้รวมไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่เข้าเมือง การเข้าไปใช้ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน (4.1) ผู้ลงทุนออสเตรเลียที่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท (4.2) ผู้ที่โอนย้ายภายในกิจการของสาขาหรือกิจการในเครือออสเตรเลียซึ่งนำเงินตราต่างประเทศเข้าไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท และ (4.3) ผู้ให้บริการตามสัญญาออสเตรเลียของนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 14 จึงไม่ส่งผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.9.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะใน Mode 3 บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการข้อจำกัดการเข้าสู่

ตลาดและข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 14 จึงมีผลกระทบต่อข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาขั้นสูง และบริการการศึกษาอื่นๆ บริการการสอนภาษาจีน ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดและข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 14 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.9.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันเฉพาะใน Mode 3 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะ และระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น บริการการศึกษาอื่นๆ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดและข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 14 จึงมีผลกระทบต่อข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาขั้นสูง ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดและข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 14 จึงไม่ส่งผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.9.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

จากการพิจารณาดารางข้อผูกพันเฉพาะ Mode 3 บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดและข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 14 จึงมีผลกระทบต่อข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว บริการการศึกษาขั้นสูง ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดและข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 14 จึงไม่ส่งผลกระทบต่อข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด บริการการศึกษาอื่นๆ บริการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ไม่มีข้อจำกัด ข้อจำกัดการประติบัติเยี่ยงคนชาติ คำนียาม ชาวต่างชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ .ศ.2542 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ที่ถูกควบคุมหรือเป็นเจ้าของโดยต่างชาติต้องอยู่ในการควบคุมภายใต้กฎหมายดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 14 จึงไม่ส่งผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.10 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการเข้ามาพำนักในราชอาณาจักรของคนต่างด้าว เพื่อความมั่นคงและเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

5.10.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา⁹⁵

มาตรา 34 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้จะต้องเข้ามาเพื่อการดังต่อไปนี้

(5) ธุรกิจ

(13) การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร

มาตรา 35 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 34 ซึ่งอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใดๆ ก็ได้

ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรให้กำหนดดังนี้

(1) ไม่เกิน 1 ปี สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (5) (10) (11) (12) (13) (14) และ (15)

ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (1) (2) (3) (4) ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต

มาตรา 40 ภายใต้บังคับมาตรา 42 มาตรา 43 และมาตรา 51 ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดจำนวนคนต่างด้าว ซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี แต่มิให้เกินประเทศละหนึ่ง ร้อยคนต่อปี และสำหรับคนไร้สัญชาติมิให้เกินห้าสิบคนต่อปี

เพื่อประโยชน์แห่งการกำหนดจำนวนคนต่างด้าว บรรดาอาณานิคมของประเทศหนึ่ง รวมกันหรือแต่ละอาณาจักรซึ่งมีการปกครองของตนเองให้ถือเป็นประเทศหนึ่ง

มาตรา 43 คนต่างด้าวที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาลงทุนในราชอาณาจักรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรนอกเหนือจากจำนวนคนต่างด้าวที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 40 ก็ได้ แต่ในปีหนึ่งๆ จะเกินร้อยละห้าของจำนวนดังกล่าวมิได้

⁹⁵ รายละเอียด โปรดดู พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศที่นำเข้ามาลงทุน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่งต้องแสดงฐานะการเงินตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเป็น เวลามากกว่าสองปีแต่ไม่เกินห้าปี ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

มาตรา 48 ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ในให้ใช้ได้ตลอดไป แต่ถ้าผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ได้เดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรแล้ว ใบสำคัญถิ่นที่อยู่นั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ต่อไปเว้นแต่ก่อนที่จะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ได้นำใบสำคัญถิ่นที่อยู่ไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกตามมาตรา 50 ในกรณีเช่นนี้ หากคนต่างด้าวผู้นั้นกลับเข้ามาในราชอาณาจักรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานให้และไม่เป็นผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 หรือมาตรา 44 ให้ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ดังกล่าวใช้ได้ต่อไป

5.10.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

จากการพิจารณาพระราชบัญญัติดังกล่าว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับระยะเวลาการพำนักในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวเป็นการชั่วคราว ดังนี้

5.10.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป Mode 4 ประเทศไทยไม่ผูกพัน เว้นแต่กรณีบุคคลธรรมดาที่เป็นผู้จัดการหรือระดับผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนที่จะได้ยื่นคำขอเข้ามา และได้ผ่านหลักเกณฑ์ด้านความจำเป็นในการบริการ ได้แก่ ขนาดของทุนจดทะเบียนเต็ม หลักเกณฑ์การจ้างงาน การขยายการลงทุนของชาวต่างชาติ การส่งเสริมการส่งออก การถ่ายทอดเทคโนโลยี ความจำเป็นพิเศษด้านการบริหารจัดการ ตามที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน การเข้ามาในประเทศชั่วคราวกำหนดให้พำนักได้ไม่เกิน 1 ปี และอาจจะขยายออกไปได้ 2 ครั้ง คราวละไม่เกิน 1 ปี ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 34 และมาตรา 35 ที่กำหนดให้คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เพื่อ ประกอบธุรกิจ หรือ การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร ไม่เกิน 1 ปี แต่ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.10.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

จากการพิจารณารายชื่อผูกพันทั่วไป Mode 4 ผู้ติดต่อธุรกิจชั่วคราว, ผู้เยี่ยมชมธุรกิจ (Business Visitor) บุคคลธรรมดาที่เข้ามาพำนักในประเทศไทย เพื่อเข้าร่วมในการประชุมทางธุรกิจหรือสัญญา หรือการติดต่อเพื่อเข้าทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายบริการ การเข้าเยี่ยมทางธุรกิจหรือกิจกรรมอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเข้ามาเพื่อการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศในประเทศไทย สามารถอยู่ในประเทศไทยไม่เกินกว่า 90 วัน และอาจจะขอขยายระยะเวลาออกไปไม่เกิน 1 ปี ส่วนบุคคลธรรมดาที่เป็นผู้จัดการหรือระดับผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะได้ยื่นคำขอเข้ามา และได้ผ่านหลักเกณฑ์ด้านความจำเป็นในการบริการ ได้แก่ ขนาดของทุนจดทะเบียนเต็ม หลักเกณฑ์การจ้างงาน การขยายการลงทุนของชาวต่างชาติ การส่งเสริมการส่งออก การถ่ายทอดเทคโนโลยี ความจำเป็นพิเศษด้านการบริหารจัดการ ตามที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน การเข้ามาในประเทศไทยชั่วคราวกำหนดให้พำนักได้ไม่เกิน 1 ปี และอาจจะขอขยายระยะเวลาออกไป 6 เดือน คราวละไม่เกิน 1 ปี ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 34 และมาตรา 35 ที่กำหนดให้คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อประกอบธุรกิจ หรือการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร ไม่เกิน 1 ปี แต่ในกรณีที่คนต่างด้าวมุ่งเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้ง ละไม่เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวัน นับแต่วันอนุญาต จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.10.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

จากการพิจารณารายชื่อผูกพันทั่วไปไม่ได้กำหนดระยะเวลาพำนักในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 34 และมาตรา 35 จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.10.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณารายชื่อผูกพันทั่วไป การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ผู้โอนย้ายภายในกิจการ คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้โอนย้ายภายในกิจการจะได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 5 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของการว่าจ้าง ต่อเนื่องกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้บริการตามสัญญา คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้ให้บริการตามสัญญาซึ่งให้บริการแก่นิติบุคคลออสเตรเลียหรือไทยจะ

ได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้ คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 3 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของการว่าจ้างต่อเนื่องกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง ผู้เยี่ยมชมนธุรกิจ ผู้เยี่ยมชมนธุรกิจที่ถือวีซ่าเข้าเมืองแบบชั่วคราวจะได้รับอนุญาตให้พำนักและได้รับใบอนุญาตทำงานอายุไม่เกิน 90 วัน โดยอาจขยายเวลาได้รวมไม่เกิน 1 ปีนับแต่วันที่เข้าเมือง ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 34 และมาตรา 35 ที่กำหนดให้คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อประกอบธุรกิจ หรือการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร ไม่เกิน 1 ปี แต่ในกรณีที่คนต่างด้าวมุ่งจะทำงานจะตั้งอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.10.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะ Mode 4 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดของทุกสาขาบริการการศึกษาที่ผูกพัน ระยะเวลาการพำนักอาศัยนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 34 และมาตรา 35 ที่กำหนดให้คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อ ประกอบธุรกิจ หรือ การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร ไม่เกิน 1 ปี แต่ในกรณีที่คนต่างด้าวมุ่งจะทำงานจะตั้งอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายใน เจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.10.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันเฉพาะ Mode 4 ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดของทุกสาขาบริการการศึกษาที่ผูกพัน ระยะเวลาการพำนักอาศัยนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 34 และมาตรา 35 ที่กำหนดให้คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อ ประกอบธุรกิจ หรือ การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร ไม่เกิน 1 ปี แต่ในกรณีที่คนต่างด้าวมุ่งจะทำงานจะตั้งอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงาน

ต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต จึงไม่มีผลกระทบต่อเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.10.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

จากการพิจารณาดำเนินการข้อผูกพันทั่วไป Mode 4 ผู้เยี่ยมเยียนทางธุรกิจ (Business Visitor) ระยะเวลาการพักอาศัยชั่วคราว ไม่เกิน 90 วัน แต่สามารถขยายได้ไม่เกิน 1 ปี โดยต้องได้รับการอนุญาตจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการจัดหางาน บุคคลธรรมดาที่เป็นลูกจ้างที่โอนย้ายของบริษัท ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of stay) ชั่วคราว สามารถอยู่ได้นานไม่เกิน 1 ปี ขยาย 3 ครั้ง คราวละไม่เกิน 1 ปี โดยตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของกฎหมายไทย ลูกจ้าง ต้องมีคุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้านวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of stay) ชั่วคราว สามารถอยู่ได้นานไม่เกิน 1 ปี หรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่าตั้งนั้น บทบัญญัติมาตรา 34 และมาตรา 35 ที่กำหนดให้คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อประกอบธุรกิจ หรือออกค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร ไม่เกิน 1 ปี แต่ในกรณีที่คนต่างด้าวมุ่งหมายจะตั้งอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.11 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551

พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายซึ่งกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว การขอรับใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว

5.11.1 บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา⁹⁶

มาตรา 21 ใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุไม่เกินสองปีนับแต่วันออก เว้นแต่ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา 12 ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้นๆ

อายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งไม่มีผลเป็นการขยายระยะเวลาอยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

⁹⁶ รายละเอียด โปรดดู พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551

5.11.2 วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ

5.11.2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.11.2.2 ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.11.2.3 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.11.2.4 ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)

จากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้โอนย้ายภายในกิจการจะได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 5 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของการว่าจ้างต่อเนืองกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้ให้บริการตามสัญญาซึ่งให้บริการแก่นิติบุคคล ออสเตรเลียหรือไทยจะได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 3 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของการว่าจ้างต่อเนืองกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง ผู้เยี่ยมชมธุรกิจที่ถือวีซ่าเข้าเมืองแบบชั่วคราวจะได้รับอนุญาตให้พำนักและได้รับใบอนุญาตทำงานอายุไม่เกิน 90 วัน โดยอาจขยายเวลาได้รวมไม่เกิน 1 ปีนับแต่วันที่เข้าเมือง ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบจากการพิจารณาดาร่างข้อผูกพันทั่วไป ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.11.2.5 ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.11.2.6 ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย – นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

5.12.2.7 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)

จากการพิจารณาทารางข้อผูกพันทั่วไป ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้ ดังนั้น ประเทศไทยสามารถกำหนดกฎ ระเบียบต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา 21 จึงไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวแต่อย่างใด

นอกจากการที่ได้นำเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมทั้งกฎหมายอื่นๆ ที่มีความสำคัญนั้น ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอื่นๆ แต่จะไม่นำเสนอและวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากมีเนื้อหาและประเด็นที่ไม่ได้รับผลกระทบจากพันธกรณีต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) เป็นพระราชบัญญัติที่ได้นำเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ในเรื่องการจัดการศึกษาที่กำหนดรายละเอียดในการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 เป็นพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับองค์การวิชาชีพครูหรือวิชาชีพทางการศึกษา และการดำเนินการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครูเป็นการยกฐานะวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 เป็นพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งถือเป็น กระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศให้ได้ระดับมาตรฐานสากล พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 เป็นพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ของการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปีโดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษา พื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่จะสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 เป็น

พระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการบริหารบุคคล โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ.2546 เป็นพระราชบัญญัติที่เป็นการอนุวัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พศ.2542 โดยเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาสังกัดอยู่ในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลเดียวกันและโดยที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคล เพื่อให้เอกภาพทางด้านนโยบาย การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมดเป็นต้น

บทที่ 6

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตามความตกลงระหว่างประเทศ

จากการพิจารณาและวิเคราะห์ความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยได้มีการเปิดเสรีสาขาบริการการศึกษา (Educational Services) นั้น จากการนำเสนอในบทที่ 5 จะเห็นว่ากฎหมายภายในของประเทศไทยในบางฉบับและในบางบทบัญญัติมีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนั้น ในบทที่ 6 นี้ จะนำเสนอข้อเสนอแนะในการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมาย และระเบียบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

พระราชบัญญัตินี้กล่าว มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ได้แก่ สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (ม.21) สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม. 22(5)) และ สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ (ม.37 และ ม.69) โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.1.1 สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (ม.21)

บทบัญญัติมาตรา 21 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2)

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์ กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

6.1.2 สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม. 22(5))

บทบัญญัติ มาตรา 22(5) ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคล นั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 21

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

6.1.3 สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ (ม.37 และ ม.69)

บทบัญญัติ มาตรา 37 กำหนดให้ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และ บทบัญญัติ มาตรา 69 ให้มีผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์คนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยมีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้อำนวยการและผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ กำหนดต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้อำนวยการและผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ ต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

6.2 ข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

ระเบียบดังกล่าว มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ได้แก่ สัญชาติของผู้จัดการ (ข้อ 4(1)) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระเบียบดังกล่าว ในข้อ 4 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะแต่งตั้งผู้จัดการ ต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดการกำหนดต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้จัดการ ต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

6.3 ข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

ระเบียบดังกล่าว มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ได้แก่ คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการ และครูใหญ่(ข้อ 9.1 และ ข้อ 9.2) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระเบียบดังกล่าว ในข้อ 9.1 และ ข้อ 9.2

9.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2)

9.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครูใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดการและครูใหญ่กำหนดต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ ดังนั้น หากจึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขในเรื่องผู้จัดการและครูใหญ่ต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

6.4 ข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

พระราชบัญญัตินี้มีประเด็นที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ได้แก่ ประเด็นทุนขั้นต่ำ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรา 14 ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวาระแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท

กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุนขั้นต่ำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น

จากการพิจารณาหลักเกณฑ์เรื่องทุนขั้นต่ำ ซึ่งไม่สอดคล้องหรือมีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ดังนั้น จึงต้องแก้บทบัญญัติดังกล่าวโดยยกเลิกเงื่อนไขการกำหนดเรื่องทุนขั้นต่ำ เพื่อให้สอดคล้องหรือไม่มีผลกระทบต่อความตกลงระหว่างประเทศ

นอกจากการนำเสนอการแก้ไขกฎหมายต่างๆ ในข้างต้น ยังมีวิธีทางนโยบายในการออกกฎหมายใหม่ๆ ซึ่งควรคำนึงถึงกฎหมายเก่า เนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศต่างๆว่ามีอย่างไรบ้าง ซึ่งวิธีการหนึ่งที่เป็นประโยชน์คือการมีมาตราระบุในกฎหมายว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยได้ไปลงนามเปิดเสรีต่างๆ และนอกจากนี้ในการที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้นๆ ก็ไม่ควรตัดมาตราดังกล่าว⁹⁷

⁹⁷ โปรดดูตัวอย่างใน มาตรา 10 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

บทที่ 7

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

จากการที่คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลต่างๆ ทั้งในส่วนเนื้อหาความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยผูกพันใน สาขาบริการการศึกษาและกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่ากฎหมายภายในมีความไม่สอดคล้องกับความตกลงในหลายประเด็นนำไปสู่ความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไข ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทก่อนๆ นั้น นอกจากการพิจารณาในประเด็นดังกล่าวข้างต้น ทางคณะผู้วิจัยได้มีการศึกษาข้อมูล ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิดเสรีในสาขาบริการศึกษานอกจากผลกระทบทางด้านกฎหมาย และนอกจากนี้ยังได้ศึกษาประเด็นปัญหา ในทางปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ เพื่อให้ระบบการศึกษาของประเทศไทยมีคุณภาพ ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ ซึ่งการเปิดเสรีทางการศึกษามีผลกระทบต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยทั้งทางบวกและทางลบโดยผลกระทบในทางบวกนั้นการเปิดเสรีทางการศึกษา โดยเฉพาะใน Mode 3 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ(Commercial Presence) จะส่งผลให้เกิดการแข่งขันสูง ทำให้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับบริการการศึกษามีทางเลือกมากขึ้น และขณะเดียวกันจะส่งผลให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเพื่อรองรับการแข่งขันที่สูงขึ้น ส่วนผลกระทบในทางลบนั้น ผลกระทบอย่างจริงจังของการเปิดเสรีทางการศึกษาในปัจจุบัน ยังไม่มีผลกระทบที่ชัดเจน แต่การเปิดเสรีด้านบริการการศึกษาอาจทำให้เกิดปัญหาหากไม่มีการควบคุมคุณภาพให้มีความเท่าเทียมกันให้ได้มาตรฐานทั้งสถานศึกษาที่มีเจ้าของเป็นคนไทย กับสถานศึกษาที่มีเจ้าของเป็นคนต่างชาติ จะเกิดผลกระทบในทางลบ และนอกจากนี้การแก้กฎหมายเรื่องสัญชาติผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เช่น ผู้อำนวยการ ครูใหญ่ ผู้จัดการ ให้ไม่จำเป็นต้องมีสัญชาติไทย เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา อาจได้รับผลกระทบเรื่องความมั่นคง ดังนั้น หากมีการแก้กฎหมายก็ควรมีมาตรการรองรับเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบตามมาในภายหลัง โดยมีข้อเสนอแนะ ต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการปรับตัวจากการเปิดเสรีทางการศึกษา ดังนี้⁹⁸

⁹⁸ ในส่วนของข้อมูลต่างๆ บางส่วน ทางคณะผู้วิจัย ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้แทนสถานศึกษาเอกชนประเภทโรงเรียนนานาชาติ เพื่อประโยชน์ในการนำมาสรุปและวิเคราะห์ในประเด็นที่สำคัญและเป็นข้อเสนอในเชิงนโยบายต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต่อไป

7.1 การบังคับใช้กฎหมาย

จากการศึกษาปัญหาในระบบการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน ปัญหาที่สำคัญคือ การบังคับใช้กฎหมาย ที่มีอยู่อย่างจริงจังและเท่าเทียมกัน เช่น กฎระเบียบของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อไม่ให้เกิด ปัญหาการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากต่างชาติเข้ามาลงทุนจากการเปิดเสรีทางการศึกษาในประเทศจะได้มีการปฏิบัติที่มีความเท่าเทียมกัน

7.2 มาตรฐานในการอนุมัติใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

จากการพิจารณา Mode 4 กรณีอาจารย์ชาวต่างชาติจะเข้ามาให้บริการทางการศึกษา ในประเทศ อาจเกิดปัญหาการขออนุญาตในการประกอบวิชาชีพจากกฎหมายภายในประเทศ ได้แก่ การให้ใบอนุญาตมีความล่าช้า และไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น อาจารย์โรงเรียนนานาชาติมี มาตรฐานในการให้ใบอนุญาตสูงกว่าอาจารย์สังกัดสถานศึกษาประเภทอื่นๆ นอกจากนี้หลักเกณฑ์ ของคุรุสภาควรมีความยืดหยุ่น เช่น ชาวต่างชาติที่เข้ามาสอนทางด้านดนตรี กีฬา ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางภาษาไทยเท่ากับชาวต่างชาติที่เข้ามาสอนทางด้านวิชาการ

7.3 มาตรฐานในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ในการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาควรมีมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติเป็นจำนวนมากนิยม สอบเทียบ GED (General Education Development) มากขึ้น ซึ่งต่างจากระบบการสอบเทียบที่ อนุญาตให้เฉพาะนักเรียนที่ไม่ได้เข้าศึกษาในสายสามัญสอบได้เท่านั้นซึ่งมีเงื่อนไขแตกต่างกัน โดยการใช้วิธีการสอบเทียบแบบ GED ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น ผู้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่มี คุณภาพเท่าที่ควรทั้งในเชิงความรู้และวุฒิภาวะ และยิ่งอาจเกิดปัญหาเนื่องจากในปัจจุบันมีการเปิด เสรีทางการศึกษามากขึ้น ดังนั้นจึงควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องเกณฑ์การเข้า าศึกษาต่อ ต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการควรปรับเกณฑ์การเทียบโอนเพื่อออกไปขอเทียบวุฒิ โดยใช้เกณฑ์เดียวกับการศึกษานอกระบบ และกำหนดให้สำนักทดสอบพิจารณาในเรื่องการขอเทียบวุฒิ จากต่างประเทศ⁹⁹ เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐานในระดับสากลและเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา ต่อไป

⁹⁹ รายละเอียด โปรดดูประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบความรู้วุฒิจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

7.4 การปรับตัวของประเทศไทยจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

จากการที่ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการลงนามเพื่อเปิดเสรีทางการบริการด้านการศึกษาไปแล้วหลายฉบับซึ่งมีผลกระทบในประเด็นต่างๆ ต่อประเทศไทยทั้งในด้านกฎหมายและด้านอื่นๆ ไม่มากก็น้อย ดังนั้น หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องควรจะศึกษาเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันต่อแนวโน้มที่มีทัศนคติที่ดี และอาศัยประโยชน์จากการเปิดเสรีดังกล่าว นอกจากนี้ผลจากการเปิดเสรีทางการศึกษาส่งผลให้เกิดการแข่งขันมากขึ้นซึ่งเกิดประโยชน์ในแง่ของการทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภค แต่ในขณะเดียวกันหน่วยงานที่ให้บริการภายในประเทศก็ต้องมีคุณภาพเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปิดเสรีทางการศึกษาแต่จะทำให้ได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีดังกล่าว

บรรณานุกรม

หนังสือ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ . FTA : factbook. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัท เพจเมกเกอร์ จำกัด, 2550

คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . “อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแสการค้าเสรีข้ามชาติ”. ในชุดรวมบทความความอันดับที่ 24. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548

จรัสศรี อินทวิชะ คำอธิบายพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2547

ดิเรก ควรสมาคม . พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ .ศ.2546. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2547

นายหลู จวิน ชิง ประธานสมาคมนักธุรกิจยอดเยี่ยมเชื้อสายจีนทั่วโลก . งานสัมมนาธุรกิจไทย-จีน หรือ Thai- Chinese Business Forum 2009

บติศร ทังปริญานนท์ . “การเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาภายใต้ข้อตกลง GATS ขององค์การการค้าโลก (WTO) กับประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2550

ประนัย วณิชชานนท์. คิดทัน รู้ทัน ตามทัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2543

ประสิทธิ์ เอกบุตร . ชรินทร์ มีโกคี . บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ . สุเมธ ศิริคุณโชติ และ สุภาพนันท์ นิพิฏฐกุล . รายงานวิจัยเรื่อง “ผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542”. เสนอต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2548

ศูนย์วิจัยกฎหมายและการพัฒนา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับกฎระเบียบการเข้าเมืองและการทำงานของคนต่างด้าวเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนของไทย, 2551

สมคิด บางโม. กฎหมายการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด , 2549

อิสริย์ ประทุมทิพย์ . ศาสตร์แห่งกฎหมายสู่การศึกษา . กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550

Chinese Embassy in Australia; Chinese Education Development, 2003

Department of Planning, Ministry of Education of China; International Students in China, 2009

Department of Planning, Ministry of Education of China; Report of Education Statistics, Volume 1 No. 26, 27 February 2003

Education Development in China; Chinese – Arab Education Network, 2008

FACTBOX: Education in China, http://news.xinhuanet.com/english/2008-08/07/content_9030011.htm

General Agreement on Trade in Services, World Trade Organization

Grant Mcburnie & Christopher Ziguras, The regulation of transnational higher education in Southeast Asia : Case studies of Hong Kong, Malaysia and Australia, Higher Education 42 : 85-105, 2001.

Gregor, Alexzander D. Globalization, Trade Liberalization and Higher Education: Research areas and Questions; The University of Manitoba

Li, Xiaobin; Brock University and Zhao, Linbin; Minjian University. "Globalization and Chinese Higher Education" 2008

National Bureau of Statistics of China, 2009

Report of Education Statistics, Volume 1 No. 26, Department of Planning, Ministry of Education of China, 27 February 2003

Rohini Sahni, Sumita Kale, GATS and Higher Education Some Reflections, Economic and Political Weekly : 2174-2180, May 22, 2004

Sudhanshu Bhushan, Trade in Education Services under GATS Implication for Higher Education in India, Economic and Political Weekly : 2395-2402, June 5 2004

Surowski, David B. History of the Educational System of China; Kansas State University; 2000

Wikipedia; Economy of the People's Republic of China

Wikipedia; Education in the People's Republic of China

World Development Indicators 2008; World Bank

เอกสารอื่นๆ

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออก ใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศด้วยความร่วมมือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภาพรวมและความคืบหน้าการเจรจาการค้าบริการและการลงทุน . เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “การลดมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าบริการในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”. กรุงเทพฯ, 2552

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกว วิชา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และ วิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551

Agreement Between The Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership

Agreement on Trade in Services of The Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-Operation Between The Association of Southeast Asia Nations and The People's Republic of China

Agreement Establishing The Asean -Australia-New Zealand Free Trade Area

Agreement on Trade in Services under The Framework Agreement on comprehensive Economic Cooperation Among The Governments Of The Member Countries of The Association Of Southeast Asian Nation and The Republic of Korea

ASEAN Framework Agreement on Services

GATS (General Agreement on Trade in Services)

Thailand-Australia Free Trade Agreement Trade in Services

World Trade Organization; GATS/SC/135: The People's Republic of China; Schedule of Specific Commitments

ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

Fonder Group: <http://www.fonder.com/en/index.html>

http://en.wikipedia.org/wiki/Australia_

<http://www.aitsl.edu.au/aitsl/go>

http://www.e-abroad.com/general_info_australia.htm

<http://www.oecglobal.com/content/view/22/80/lang,TIS-620/>

Wikipidia: Founder Group: http://en.wikipedia.org/wiki/Founder_Group

World Trade Organization; Member Sector Matrix Report;
<http://tsdb.wto.org/matrizlist.aspx>

www.thaifta.com ข้อมูลเขตการค้าเสรี กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

www.mua.go.th สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

www.mue.go.th กระทรวงศึกษาธิการ

www.dtn.go.th กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ภาคผนวก ก**ถอดเทป****การสัมมนาระดมความคิดเห็น โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมาย
เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา****โดย สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์****วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ.2552****ณ ห้องประชุมจิตติ ดิงศภักดิ์****คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์****เวลา 9.00 - 12.00 น.****ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)**

สวัสดิ์ครับท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ กระผมขออนุญาตเปิดการสัมมนาระดมความคิดเห็นโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา ทางสภาการศึกษาแห่งชาติได้มอบหมายให้ธรรมศาสตร์ ทำเรื่อง FTA ทางการศึกษา บางประเทศมี FTA ทางการศึกษา บางประเทศไม่มี แต่สภาการศึกษาให้ทำเรื่องนี้โดยตรงเพราะว่าสิ่งที่ไทยไปลงนามกับต่างประเทศ จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยหรือไม่ รวมถึงเรื่องของในอนาคตหากมีการเซ็นสัญญา FTA เพิ่มเติมจะมีแนวโน้มเป็นอย่างไรบ้างเป็นวัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยชิ้นนี้

ประเทศไทยเจรจาความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศโดยมุ่งไปยังการเปิดเสรีทั้งทางการค้าและบริการในหลายระดับ ทั้งที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ อยู่ระหว่างการเจรจา หรือ พักการเจรจาชั่วคราว ได้แก่ ระดับพหุภาคี: องค์การการค้าโลก (WTO) ระดับภูมิภาค: ASEAN , BIMSTEC (พม่า, อินเดีย, ศรีลังกา, ภูฏาน, เนปาล, และบังคลาเทศ และไทย), ASEAN – คู่เจรจา 6 กรอบ ได้แก่ ญี่ปุ่น, เกาหลี, จีน, ออสเตรเลีย – นิวซีแลนด์, อินเดีย และ EU ระดับทวิภาคี: ไทย – คู่เจรจา 8 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น, ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์, อินเดีย, บาห์เรน, เปรู, EFTA (สวิตเซอร์แลนด์, นอร์เวย์, ไอซ์แลนด์, และลิกเตนสไตน์) และ US การบริการทางการศึกษา (Educational Services) เป็นสาขาหนึ่งที่อยู่ในบริบทของการเจรจาเพื่อเปิดเสรีทางการค้าบริการ ระบบ และสถาบันทางการศึกษาในประเทศ อาจได้รับผลกระทบในด้านต่างๆ อันเกิดจากความตกลงเปิดเสรีทางการค้าบริการ เช่น ผู้ให้การศึกษาจากต่างประเทศสามารถให้บริการผ่านสื่อต่างๆ ได้โดยไม่ต้องมาให้บริการ ผู้ให้การศึกษาจากต่างประเทศสามารถเข้ามาตั้งสถาบันการศึกษาแข่งขันได้อย่างเสรี หรือบุคลากรทางการศึกษาจากต่างประเทศสามารถเข้ามาทำงานได้อย่างเสรี เป็นต้น ผลกระทบที่เกิด อาทิ การให้

การศึกษาผ่านสื่อต่างๆ ยากลำบากในการควบคุมคุณภาพ สถาบันการศึกษาต่างประเทศมีทุนมากกว่าสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน บุคลากรการศึกษาของไทยถูกลดบทบาท และนำมาซึ่งการสูญเสียโอกาสการพัฒนาศักยภาพในทางอ้อม เพราะประเทศไทยอย่างที่ ทราบว่าไม่ได้มีความเข้มแข็งเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศโดยเฉพาะการให้บริการทางการศึกษา

ประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานทางการศึกษาจำเป็นต้องเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ทางด้านกฎหมาย อาจต้องแก้กฎหมายอย่างไรหรือไม่ ทางที่มงานได้ไปสำรวจกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พระราชบัญญัติการอุดมศึกษาของเอกชน เป็นต้น ว่าจะได้รับผลกระทบอย่างไรบ้างซึ่งจะนำไปเป็นข้อเสนอแนะในการแก้กฎหมายและเสนอในเชิงนโยบายต่อสภาการศึกษา ในกรอบของการศึกษา สภาการศึกษาแห่งชาติมีอบหมายให้ศึกษาข้อตกลงที่ไทยได้ลงนามไปแล้วทั้งหมดของออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน อินเดีย ญี่ปุ่น ขอให้รศ.ดร.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช นำเสนอซึ่งบางเรื่องไทยทำในนามอาเซียน บางเรื่องไทยทำกับประเทศเหล่านั้นโดยตรง บางประเทศ ไทยก็ไม่ได้มีข้อตกลงเกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการศึกษา การศึกษาแนวทางของต่างประเทศมีการแก้กฎหมายและการปรับตัวอย่างไร และการจัดทำข้อเสนอแนะต่างๆ ในการแก้กฎหมาย การสัมมนาครั้งนี้เป็นครั้งแรกจะมีอีกครั้งหลังจากเสนอ proposal

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

ขอบคุณครับท่านคณบดี และสวัสดิ์ผู้ร่วมสัมมนาทุกท่าน ทางผู้วิจัยอยากจะรับฟังข้อมูลความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงงานวิจัยต่อไป

หลักการพื้นฐานความตกลงการค้าบริการ (Trade in Services)

การเปิดเสรีทางการค้ามีหลักการพื้นฐาน มาจาก องค์การการค้าโลก (WTO) พัฒนาต่อเนื่องจากความตกลงด้านการค้าสินค้า โดยเป็นความตกลงด้านการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศ ของประเทศสมาชิก WTO ในรอบอุรุกวัยซึ่งมีหลาย Sector ซึ่งการศึกษาก็เป็นหนึ่งในนั้น โดยมีหลักการสำคัญ 4 ประการ โดยมีเอกสารที่ค่อนข้างละเอียดซับซ้อนซึ่งจัดทำไว้ให้แล้ว

FTA เป็นความตกลงในระดับทวิภาคีเนื่องจาก WTO อาจจะมีอุปสรรคปัญหา จึงเล็งงมาใช้ความตกลงระดับทวิภาคีเพื่อจะเปิดให้เร็วขึ้น เนื่องจากการเปิดเสรีการค้าบริการแตกต่างจากการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า เนื่องจากการเปิดเสรีการค้าสินค้านั้นมีอุปสรรคเรื่องภาษี และมาตรการที่ไม่ใช่เรื่องภาษี ส่วนเรื่องบริการอุปสรรคเป็นเรื่อง กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับภายในต่างๆ ซึ่งเป็นอุปสรรค การเปิดเสรีด้านบริการมีแนวโน้มให้กฎเกณฑ์กฎระเบียบต่างๆ เอื้อให้คนต่างด้าวให้มา

ลงทุนและกฎระเบียบต่างๆ ต้องมีความโปร่งใส มีหลักเรื่องความโปร่งใส ว่ากฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ต้องมีการพิมพ์เผยแพร่

หลักการสำคัญด้านการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการมี หลักการ Market Access ซึ่งส่วนใหญ่แต่ละประเทศจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเข้าสู่ตลาด ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการกำหนด ทุน ผู้ถือหุ้น กรรมการผู้จัดการหรือผู้บริหารต้องเป็นคนไทย ค่อยๆ ลดตามความพร้อมของแต่ละประเทศ ซึ่งกฎหมายหรือระเบียบมีความเกี่ยวข้องมากมายตามเอกสารที่ให้ไป ซึ่งจะไปดูว่ามีผลกระทบอะไรบ้าง หลักการลดประตูปกติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) ต้องปฏิบัติกับคนไทยและคนต่างด้าวว่าต้องไม่เลือกปฏิบัติซึ่งนำไปใช้กับหลักการค้าสินค้า

รูปแบบการค้าบริการ (Modes of Service Supply) แบ่งเป็น 4 รูปแบบ นำมาจากความตกลงการค้าบริการในองค์การการค้าโลก การบริการข้ามพรมแดน (Cross-border Supply) เป็นการให้บริการจากประเทศหนึ่งผ่านสื่อต่างๆ โดยตัวผู้ให้บริการหรือบริษัท ไม่ต้องไปอีกประเทศหนึ่ง เช่น การศึกษาทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต E-Learning การบริการโทรคมนาคม การบริการให้คำปรึกษาผ่านสื่อ เป็นต้น ผู้ให้บริการและผู้รับบริการอยู่คนละประเทศ เท่าที่ดูรูปแบบนี้จะไม่ผูกพัน Mode 2 การใช้บริการในต่างประเทศ (consumption abroad) ผู้บริโภคจากประเทศหนึ่งไปใช้บริการอีกประเทศหนึ่ง เช่น การเดินทางไปศึกษาฯ ต่างประเทศ การท่องเที่ยว การแพทย์ เป็นต้น Mode 3 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ผู้ประกอบกิจการประเทศหนึ่งไปลงทุนตั้งสำนักงาน ตั้งนิติบุคคลเพื่อให้บริการ มีเงื่อนไขการถือหุ้นหรือการนำเงินมาลงทุน Mode 4 การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Presence of Natural Person) บุคคลธรรมดาประเทศหนึ่งเข้าไปทำงานอีกประเทศหนึ่งเป็นการชั่วคราว มีผลกระทบกฎหมายคนเข้าเมือง การขอใบอนุญาตทำงาน การขอถือวีซ่า

สาขาของการบริการ (Services Sectoral Classifications)

แบ่งเป็น 12 สาขา ตาม WTO เอกสาร MTN.GNSW/120 บริการการศึกษาเป็นหนึ่งในนั้นซึ่งแบ่งออกเป็นหลายประเทศ ซึ่งตารางค่อนข้างสลับซับซ้อน เช่น ระดับขั้นพื้นฐาน เทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงการเปิดโรงเรียนสอนภาษา เช่น ความตกลงอาเซียน- จีน เปิดโรงเรียนสอนภาษาจีน ไทยตกลงทวิภาคีหลายความตกลง จะศึกษาเฉพาะที่มีความตกลงด้านการศึกษา เช่น ไทย-ออสเตรเลีย อาเซียน- จีน ส่วนกฎหมายที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา ยกตัวอย่างไทย- ญี่ปุ่น ข้อผูกพันแนวนอน เกี่ยวกับกฎหมายการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว การถือครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ข้อผูกพันเฉพาะ เช่น พ .ร.บ.สถาบันอุดมศึกษา เอกชน กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาต องค์การการค้าโลกกำหนดให้การออกใบอนุญาตต้องไม่ซ้ำและไม่เป็นภาระ และ

ถ้าเกิดปัญหาว่ารัฐภาคีต้องมีศาลพิเศษให้อุทธรณ์ซึ่งไทยก็มีศาลปกครองอยู่แล้วให้ผู้ยื่นขอใบอนุญาตอุทธรณ์ต่อศาลปกครองได้

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ที่มธธรรมศาสตร์ทำการสำรวจพบว่า FTA ที่มีข้อตกลงอย่างไรบ้าง กฎหมายไทยที่เป็นอยู่มีอะไรบ้าง เช่น อาเซียน- จีน อาเซียน- เกาหลี มีข้อตกลงอย่างไรบ้าง กฎหมายที่กระทบ เช่น พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน คนที่จะตั้งโรงเรียนได้ต้องมีสัญชาติไทย ถ้าเป็นนิติบุคคล มาตรา 22(3) ต้องมีกรรมการอย่างน้อยครึ่งหนึ่งเป็นคนไทย ข้อกำหนดดังกล่าวขัดแย้งกับ FTA หรือไม่ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน มีเงื่อนไขการถือครองที่ดิน โยงกับประมวลกฎหมายที่ดิน เชื่อมกับกฎหมายทั้งระบบ ใช้เวลา 2-3 เดือน สำรวจข้อมูล

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

ให้ข้อมูลเรื่องการถือครองที่ดินเดิมมีการผ่อนผันสมัยคุณชวน หลีกภัย คนต่างด้าวที่นำเงินมาลงทุน 40 ล้านบาทขึ้นไป ผ่อนผัน 1 ไร่ แต่ให้เป็นที่อยู่อาศัย

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ความจริงแม้ผ่อนผันให้ก็ไม่เป็นประโยชน์เพราะต้องมีที่ดิน ไม่น้อยกว่า 5 ไร่

ความคิดเห็น

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เพิ่งกลับจากประชุมที่ลาวมีประชุมคณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน ประชุมรายสาขา เช่น โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว การศึกษา การศึกษาไม่ก้าวหน้ามาไม่ครบ 10 ประเทศ พูดในประเด็นต่างๆ และสรุปต่างๆ ของอาเซียน ในการจัดทำ ข้อผูกพันการเปิดเสรีชุดที่ 8 ชุดที่ 7 Mode 3 การให้เปิดเสรีอนุมัติให้ 49 เปอร์เซนต์ ชุดที่ 8 ที่จะต้องดำเนินการ ปี 2553 51 เปอร์เซนต์ เป็นประเด็นที่ต้องคุยกัน กรมเจรจาจะเป็นคนสรุปข้อเสนอให้รัฐบาลและต้องดำเนินการ ภายใน ปี 2553 และปี 2015 ต้องเปิดทั้งหมดจะมีข้อสงวนสิทธิได้บ้างหรือไม่ อย่างไทยเคยทำกับอเมริกามีข้อสงวนสิทธิไม่เช่นนั้นถือว่าเรายอมตามกติกาของเขาทั้งหมดต้องแก้ไขกฎหมายภายใน ทั้งหมดที่เป็นไปตามกติกา ตอนนั้นสงวนตามกฎหมายการอุดมศึกษาเอกชน สงวนไว้ 3 มาตรา ในมาตรา 7 กล่าวถึงอำนาจของรมต. ว่าการในการรักษาการตาม พ.ร.บ.มาตรา 12 การกำหนดสถานะของผู้รับใบอนุญาตการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และ มาตรา 30 จำนวนกรรมการสภาสถาบัน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งที่ต้องมีสัญชาติไทย ในชุดที่ 8 ต้องมีข้อยกเว้นห้ามเกิน 2 ข้อ ในภาพรวมแต่ละระดับเช่น ชั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา อย่างละ 2 ข้อ ขณะนี้ Mode 1 เปิดหมด

Mode 2 เปิดหมด Mode 3 มีมาตรการกฎหมายควบคุมอยู่ยังไม่กระทบเท่าไร แต่ปี 2015 เปิดทั้งหมด การแก้กฎหมายต้องไปแก้ในประเด็นเหล่านั้นหรือไม่ ยังคงสงวนสิทธิได้หรือไม่ ปัจจุบันมี การกำหนด คุณสมบัติร่วม แต่ก็ยังต้องสอบภาษาไทยด้วย มีข้อมูลมากมายแต่ยังไม่ได้ข้อยุติ มีการจัดสัมมนาแต่ไม่กระตือรือร้นหรือให้ข้อคิดเห็นที่ดี การให้ต่างชาติมาแข่งก็เป็นเรื่องที่ดีที่จะปรับระดับยกระดับแต่ก็เป็นข้อกังวล แต่ท่านเลขาธิการไม่กีดกันแต่จะเฝ้าระวังชี้ อตต่างๆ ที่อาจมากระทบมีมาตรการอย่างไร วันนี้ทางสมาคมเอกชนอุดมศึกษาจัดและพูดประเด็นนี้ ท่านเลขาธิการจะ Dinner talk กับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการเปิดเสรี และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตระหนักในเรื่องของการ รวมตัวอาเซียนในปี 2015 เราได้เตรียมตัวอะไรบ้าง โดยเฉพาะการศึก ษาต้องเข้าไปสู่ตลาดแรงงาน โลก เตรียมพร้อมจะไปสู้หรือไม่ เราแพ้ด้านภาษา ภาษาอังกฤษไม่พอสองต้องมีภาษาเพื่อนบ้าน ปัจจุบัน ทำยุทธศาสตร์การรองรับการเปิดเสรีอุดมศึกษาและการรองรับการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งมีมาตรการต่างๆ เช่น การผลิตบัณฑิตเพื่อรองรับการพัฒนาอาจารย์ การพัฒนาการอุดมศึกษา

ผู้แทนจากกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ที่กรมมีสำนักงานการค้าบริการและการลงทุน ภาพรวมคร่าวๆ เิงวิชาการ การเปิดเสรีด้าน บริการเป็นเรื่องใหม่มาที่หลังแต่เกิดเร็วมาก กว้างขวางคลุมเรื่องต่างๆ เกี่ยวข้องกับแทบจะทุกภาค ส่วน ภาคราชการเกี่ยวข้อง กับทุกกระทรวง ภาคเอกชนก็กระทบมาก และเป็นเรื่อง sensitive มีผลกระทบต่อสังคม ละเยียดอ่อนและรายละเยียดมาก ดีมากที่มีการศึกษาเตรียมการเพราะมี ผลกระทบแน่ๆ การเปิดเสรีภาคบริการอย่างค่อยเป็นค่อยไปค่อยๆ เปิดโดยดูจากระดับความพร้อม ของแต่ละประเทศ Progressive Liberization ข้อผูกพันชุดต่างๆ ตอนนี่วิกิต์เจรจามีมาก WTO FTA 2 ประเทศ หลายประเทศ ต้องเตรียมตัวการเปิดเสรี ผลกระทบในอนาคต ในปัจจุบันเวลาไปเจรจา กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเป็นคนรวบรวมประชุมหารือตามขั้นตอน เรื่องบริการเป็นเรื่องที่ ใหม่และเร็วมากปัจจุบันผลกระทบยังไม่ เห็นชัดก่อนเจรจามีการหารือกับภาครัฐ เอกชน อะไรไม่ พร้อมก็มีข้อจำกัด เช่น กรรมการสถาบันเป็นคนไทย สัญชาติไทย เป็นการป้องกันไปแล้ว 1 ชั้น แต่ในอนาคตมีการเปิดเสรีที่เข้มข้นขึ้น ข้อจำกัดที่เคยสงวนได้อาจถูกตัด อรองขอให้แก้ไข ลดอุปสรรค ต้อง ระวังและเตรียมความพร้อม อ าเซียนน่ากลัวที่สุดเพราะระยะเวลาการเปิดเสรีเร็วมากไม่เฉพาะ การศึกษา ปัญหาพ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมีคำจำกัดความดูที่สัดส่วนผู้ถือหุ้น 49 หรือ 51 เปอร์เซนต์ กฎหมายไม่รัดกุมดูแลสัดส่วนผู้ถือหุ้น อาจใช้ นอมนีได้ เบื้องหลังกุมการดำเนินการ ธุรกิจนั้นๆ ต้องศึกษาในรายละเอียดต่อไป

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อกังวลความรู้ความสามารถไม่เท่าต่างประเทศ ทำให้สู้เขาไม่ได้สุดท้ายก็เข้ามาควบคุมกิจการ ดังนั้นควรคำนึงถึงความพร้อมและความรู้ความสามารถ เช่น ไม่เข้าใจภาษาในการลงนามสนธิสัญญา จึงควรพร้อมในการศึกษากฎหมาย ระเบียบข้อต่างๆ มิเช่นนั้น โรงเรียนเล็กๆ มหาวิทยาลัยเอกชน จะต้องปิดตัวลง

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ถามกรมเจรจาว่า Mode 3 มีข้อจำกัดเช่น มหาลัย สถาบัน ล็อคการถือหุ้น กรรมสิทธิ์ที่ดิน อาจารย์มหาลัยต้องมีเงื่อนไข จึงเป็นไปตามกฎหมายไทยและไม่เปิดกว้าง ปัญหาคือจะเปิดกว้างออกไปข้างนอก ในทางปฏิบัติคิดผลประโยชน์ก่อนและค่อยมาแก้กฎหมายใช้หรือไม่ กรมเจรจาตอบว่าศึกษาผลกระทบและกฎหมาย แต่เนื่องจากการเจรจาเกิดขึ้นเร็วมาก แต่ปกติน่าจะไปด้วยกันก่อนเจรจามีการหารือของหน่วยงานต่างๆ เช่นการศึกษาถ้าไปเจรจาก่อนหน้าจะไปต้องเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด มีการเจรจาต่อรองและเตรียมความพร้อม เช่น การสงวนเรื่องสัญชาติเกิดจากการที่เราเตรียมตัวก่อนเมื่อรู้ว่าติดกฎหมายตัวไหน ส่วนผลประโยชน์เป็นเรื่องซับซ้อน ต้องศึกษาหลายเรื่อง อาจศึกษาตรงจุดหรือภาพรวม คอยกับผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละรายแต่ละเรื่องด้วย ปัญหาต้องมีการปรับตัวแน่นอน ในเอกสารที่แจกมีตารางข้อผูกพันสถานะปัจจุบันข้อผูกมัดของไทยมีอะไรบ้างซึ่งปกติต้องมี Horizontal Commitment ด้วยซึ่งคลุมทุกสาขาทั้งหมด จึงต้องดูของแต่ละความตกลงประกอบด้วย

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

Mode 4 อาเซียนยังไม่ได้พูด ไม่ผูกพันอะไรทั้งสิ้น การให้มาจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยเข้ามาดำเนินได้ตามพระราชบัญญัติของเรา แต่การถือหุ้นไม่มี ต้องไปดูใน พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว สถาบันอุดมศึกษาอยู่ในบัญชี 3 อนุญาตให้คนต่างชาติถือหุ้นได้ทั้งหมดโดยให้ยื่นขออนุญาตเป็นรายกรณีไป ดูตามกฎหมายนี้ถือได้ อยู่แล้ว จะมีอะไรที่จะสงวนสิทธิได้หรือไม่ ในบัญชี 3 ธุรกิจบริการอื่น รวมการศึกษา

ผู้แทนจากสถาบันการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มีความคิดเห็นว่าจะมีการออกกฎที่เข้มงวดมากขึ้น เพื่อตรวจสอบคุณภาพของผู้สอน ปัญหาอยู่ที่ประกาศนียบัตร และเอกสารรับรองของปลอม และประเทศไทยไม่ควรจะเปิดระบบการศึกษาจ่ายจนเกินไปเนื่องจากสถาบันต่างชาติเข้ามาในประเทศไทยเพื่อทำธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น Webster University ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเดียวในประเทศไทยที่ไม่ผ่าน มาตรฐานขั้นต่ำ ปัญหาหลัก

คือนักเรียนและผู้ปกครองไทยนั้นหลงใหลสถาบันต่างชาติ สถาบันต่างชาติถูกมองว่าดีและไม่มีใครตรวจสอบอย่างจริงจังว่าสถาบันเหล่านั้นดีจริงหรือไม่ ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ที่ชื่อเสียง

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

มองว่าคนต่างชาติที่เข้ามาสอนในประเทศไทยบางคนคุณภาพไม่ดีนัก หลายคนเข้ามาเพราะชอบชีวิตเมืองไทย ทำไม่ได้คนที่มีความรู้ตรงกับสาขาที่สอน คืออัตราค่าจ้างของเราก็มียุทธศาสตร์ FTA มองได้ 2 มุม คือไทยสู้ไม่ได้ อีกมุมคือเราต้องเปิดเพื่อจะสู้กับเขาให้ได้ซึ่งอาจารย์มองมุมหลังซึ่งถ้าพูดในเชิงอาเซียน ถ้าไม่กล้าเปิดก็ลำบากถ้าจะพูดว่าเราเป็นพี่ใหญ่ซึ่งเรายังมีข้อสงวนได้สำรวจกฎหมายหรือไม่มีกฎหมายห้าม ซึ่งได้รับคำตอบว่าไม่มี ธรรมชาติจริงจะเป็นผู้จัดทำถามว่า สมศ.มีสิทธิ์ควบคุมมหาวิทยาลัย ของต่างประเทศที่เข้ามาเปิดในไทยหรือไม่

ผู้แทนจากโรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนาและในนามสมาคมโรงเรียนนานาชาติ

โรงเรียนนานาชาติมีความพร้อมมากที่สุด เพราะโรงเรียนนานาชาติเปิดมานานแล้ว ปัจจุบันมีหลายร้อยโรงเรียนตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมปลาย ซึ่งมีที่มีคุณภาพสูงติดอันดับภูมิภาคและโลก นักเรียนของโรงเรียนนานาชาติเป็นที่ยอมรับ ผลการเรียนรู้ใช้ได้ไม่น้อยหน้า ชาวต่างชาติที่มาลงทุนในภูมิภาคใช้ไทยเป็นฐาน ดูระดับโรงเรียนนานาชาติ และความปลอดภัยโดยคุณพ่อใช้วิธีการบินไปประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ส่วนหนึ่งดึงดูดนักเรียนต่างชาติมาเรียนในไทย ในทางกลับกันคุณภาพก็ดึงดูดนักเรียนไทยแทนที่จะศึกษาต่างประเทศตั้งแต่ยังเด็ก ได้รับการร่วมมือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ในการตลาด ประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้จะต้องผ่าน สมศ. เช่นเดียวกับโรงเรียนของประเทศไทย และต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานของต่างประเทศด้วย ในเรื่องของคุณภาพการศึกษา นานาชาติเป็นประเภทเดียวในไทยที่ต้องผ่าน 2 เกณฑ์ พัฒนาเกณฑ์ร่วม สามารถเข้า สมศ. กับองค์กรระหว่างประเทศด้วย ปัจจุบันมีที่ประเมินที่มาร่วมต่างประเทศกับไทย เป็นการประเมินคุณภาพที่ได้มาตรฐานสากล ดูเกณฑ์มาตรฐานของ สมศ. เป็นเกณฑ์การคุมมาตรฐานโดยเฉพาะของต่างชาติ ทำให้การศึกษาไทยมีการตื่นตัว ต้องแข่งขันกับตลาดโลก นานาชาติในไทยเป็นเหมือนแหล่งเรียนรู้ในบ้านเราโดยไม่ต้องไปต่างประเทศ เรื่องสัดส่วนนักเรียนเดิมนะเบียบของนานาชาติต้องมีสัดส่วนนักเรียนไทยไม่เกินร้อยละ 50 แต่ในทางปฏิบัติที่ตั้งขึ้นใหม่ไม่ค่อยได้รับความนิยมจากต่างชาตินักเรียนไทยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 จึงยกเลิกระเบียบควรรยกเลิกหรือไม่ ถ้าต่างชาติเข้ามาเปิดจะกลายเป็นถูกตั้งขึ้นเพื่อตั้งนักเรียนไทยจากระบบโรงเรียนสามัญ มีข้อกังวลเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ ความเป็นไทย ความมั่นคงต่างๆ จะสั่นคลอนหรือไม่ เงื่อนไขต้องมีการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยทั้งของเด็กไทยและนานาชาติในสัดส่วนที่ไม่เท่ากันซึ่งต้องคงไว้ นอกจากนี้การเปิดสาขาของโรงเรียนปัจจุบันกำลังพิจารณาระเบียบให้คล่องตัว แต่ควรดู

กรอบการเปิดเสรีทางการค้าไว้ด้วย นอกจากนี้ในเรื่องการเปิดการเรียนประเภทออนไลน์นี้ จวบจนมี
 มากคุณภาพต่างๆ นอกจาก นี้การเปิดให้สอบเทียบความรู้มีการติวเข้าสู่ระบบการศึกษาไทยและ
 ต่างชาติอาจมีปัญหามาตรฐาน GED มัธยมศึกษาตอนปลาย อเมริกาเปิดให้คนที่เกณฑ์ทหาร เอามา
 ใช้ในไทยได้วุฒิต่างๆ ที่เงื่อนไขไม่ตรงตามต้นแบบทำให้เสียระบบการศึกษา นอกจากนี้คุณภาพ พครู
 ชาวต่างชาติ ระดับนานาชาติไม่มีปัญหาเพราะครู สภามีหลักเกณฑ์ชัดเจน คุณสมบัติสูง แต่
 อุดมศึกษาไม่มีเกณฑ์คุณสมบัติ โรงเรียนนานาชาติสามารถใช้หลักสูตรนานาชาติ เฉพาะชาติ
 ผสมผสานก็ได้ ปัจจุบันมีหลักสูตรเฉพาะชาติจริงๆ เช่น เกาหลี อินเดีย สิงคโปร์ อาจเกิดปัญหา
 การควบคุมคุณภาพมีระเบียบต่างๆ ควบคุมหรือยัง มีคนพยายามเข้าแทรก แข่งขันในตลาด
 พอสมควร เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลี

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ถามว่าเรื่องครูต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติต้องมีวีซ่า ใบประกอบวิชาชีพครู work
 permit การต่อกี๊ยาก ะหว่ างสองปีต้องเรียนภาษาวัฒนธรรมไทยตามเกณฑ์ที่กำหนดก่อนจะให้ใบ
 ประกอบวิชาชีพโดยทั่วไปมีอายุ 5 ปี ต้องมีเกณฑ์การผ่านการพัฒนาตนเองด้วย วีซ่าปีต่อไปซึ่งน่าจะ
 เป็นอุปสรรค ปัจจุบันอนุญาตเป็นสองปี มองว่านานาชาติเปิดเสรีหมด อาจเกิดผลกระทบ

ดร.พัชรพิมล สุขสมจิตร ฟอกซ์ (นักวิจัย)

การทำประกาศนียบัตรปลอมคนไทยเป็นคนทำให้เขา ถามโรงเรียนนานาชาติว่ามี
 มาตรฐานการตรวจสอบอย่างไร ข้อกังวลเกิดขึ้นหลายปีแล้วจึงเกิดระเบียบกระทรวงต่างประเทศต้อง
 ผ่านการสอบประวัติอาชญากรรม มีการประชุมเจรจาต่อรองอนุโลมให้กรมการกงสุลออกวีซ่าให้ก่อน
 และทางสทม.ออกให้ภายหลัง โรงเรียนนานาชาติเวลาจ้างครูจะไปต่างประเทศหรือตามjob fair ต่างๆ
 แต่ที่ควรกังวลเรื่องครูต่างชาติของโรงเรียนรัฐบาล

อาจารย์ต่างชาติจากม .รามคำแหงผู้แทนจากสถาบันการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัย รามคำแหง

กล่าวในประเด็นปัญหาทั่วไปในระบบการเรียนการสอนของไทยรูปแบบการเรียนรู้และ
 ทักษะทางภาษาที่แตกต่างกันของไทยและประเทศในแถบตะวันตก ทักษะทางภาษาในหมู่คนไทย
 และจีนนั้นแตกต่างกันมาก บางคนพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว แต่บางคนดูเหมือนว่าจะพูด
 ภาษาอังกฤษไม่ได้เลย รูปแบบการเรียนรู้นั้นผันผวนระหว่างตะวันออกและตะวันตก เพราะนักเรียน
 ชาวเอเชียไม่ต้องการพูดอะไรในชั้นเรียน ในขณะที่นักเรียนประเทศในฝั่งตะวันออกถูกสอนให้ฝึกฝน
 อย่างเข้มข้น ที่ ISS นั้นผลก็คือว่าอาจารย์หลายคนพยายามพูดซ้ำๆ ซึ่งดิฉันเห็นว่ามันไม่ผิด และ
 นักเรียนจากประเทศในฝั่งตะวันออกก็ต่อว่าเกี่ยวกับสถานการณ์แบบนี้ ทั้งที่ ดิฉันคิดว่ามันจะดีกว่า

ถ้าจะร้องขอให้มาก โดยการตั้งคำถามนักเรียนในชั้นเพื่อที่พวกเขาจะได้รับการทำทนาย นักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า ก็จะตามทันคนอื่นถ้าพวกเขาพยายาม

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

มองว่าในเรื่อง FTA การเรียนการสอนของไทยจะดีขึ้นถ้า Mode 4 ดีขึ้น ยอมให้คนต่างชาติเข้ามาสอนภาษาอังกฤษได้ ดีขึ้นเรื่อยๆ มีโรงเรียนนานาชาติ สอนสองภาษาเช่น โรงเรียนเซนต์คาเบรียล แต่ก็ยังไม่ทันใจบังคับเรียนภาษาที่สองแต่ไม่เข้มแข็ง แม้หลักสูตรภาษาอังกฤษ นักศึกษาบางคนตอบเป็นภาษาไทย

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

คุณภาพโรงเรียนนานาชาติไม่มีปัญหา แต่โรงเรียนทั่วๆ ไป แม้สองภาษามีการใช้วุฒิปลอม พอใช้พระราชบัญญัติเอกชน 2550 ใช้อำนาจถอดถอนโดยโรงเรียน ปัญหาถ้าไม่ได้อยู่ในระบบเช่นสอนพิเศษอาจเกิดปัญหา อาจารย์สมคิดเห็นด้วย ดร.พัชรพิมลมองว่าจะมีอัตราถ้าไม่ใช่ประเทศเจ้าของภาษาไม่เท่ากัน อาจารย์สมคิดมองว่าปัญหาอาจารย์สอนภาษาไม่ได้จบภาษาแต่สอนเก่งมากจะรับไหมเคยมี debate ของธรรมศาสตร์

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

มีข้อถามว่ากรมเจรจา คำนียามของคนต่างด้าว ของกรมเจรจาพยายามใช้เกณฑ์ own or control แต่ตกไป ถ้าทำ FTA จะช่วยแก้ปัญหานี้หรือไม่ อีกประเด็นคือความมั่นคง เรื่องเนื้อหาหลักสูตรโปรแกรมมีกฎหมายจะเข้ามาควบคุมหรือไม่

ผู้แทนจากกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ตอบว่าน่าจะมีคนพูดถึง ปัจจุบันประชาชนมีส่วนร่วมกับการเจรจามากขึ้น ส่วนเรื่องคนต่างด้าว เคยมีการคิดแก้ไขค่านียามกฎหมายไทยไม่เข้ม เท่าความตกลงของ WTO ขอเพิ่มเงื่อนไขการควบคุมกิจการ แต่ถ้าเข้มเกินไปก็ไม่สมดุลกับการดึงดูดการลงทุน การเขียนบริการอื่นๆ มันก็คือทุกอย่างจริงๆ ที่ต้องมาขออนุญาต มีการเสนอร่างกฎหมายหลายแบบ แก่ไม่ทัน ปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้าพิจารณาศึกษาว่ากำลังจะปรับให้ทันสมัยดีหรือไม่

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ถามกรมเจรจา ว่าในประเทศลาว เขมร เวียดนาม มีข้อจำกัดอะไรหรือไม่ ตอบ ประเทศเพื่อนบ้านมีกรอบความตกลงของอาเซียนอยู่แล้ว Mode 2 ต้องดูข้อผูกพันของประเทศเหล่านั้นว่ามีข้อจำกัดหรือไม่ แต่ไม่ค่อยมีใครตั้งข้อสงวน แต่ถ้าเราไปเปิดลงทุนในต่างประเทศมักมีการตั้ง

ข้อจำกัดเพราะกฎระเบียบของแต่ละประเทศเหมือนกัน ใน Mode 3 เพราะต้องคำนึงผลประโยชน์ของธุรกิจภายในประเทศ

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

มองว่าการตั้งสถาบันอุดมศึกษาในลาว เขมร ระบบกฎหมายลาวใช้ระบบกฎหมายเดียวกับประเทศไทย ไม่มีปัญหามากในการแผ่ขยายอิทธิพลไปในประเทศเขา

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเอกชน

ข้อมูลการประชุมอาเซียนกำลังสรุปอยู่ในทุก Mode โดยเฉพาะ Mode 4 ตระหนักถึงคุณภาพเพื่อวางกลไกในการคัดสรรอาจารย์ที่มีคุณภาพ ให้อำนาจกับมหาวิท ทยาลัยให้ดูกันเองสกอ . ไม่ไปก้าวก่าย มีกฎเกณฑ์อยู่แล้ว ถ้ามผอ .รณรงค์ กรมเจรจา มีข้อมูลเหล่านี้ รูปแบบที่ 1 ผู้กพัน เปิดเสรี รูปแบบที่ 2 ผู้กพัน เปิดเสรี รูปแบบที่ 3 ผู้กพันโดยมีเงื่อนไข กรรมการสภา กิ่งหนึ่งต้องเป็นคนไทย รูปแบบที่ 4 ยังไม่มีการตกลงใดๆ ทั้งสิ้น ต้อง มากำหนดมาตรการเรื่องการคัดเลือกคุณภาพให้ได้ มาตรฐาน สกอ.มีการแลกเปลี่ยน 3 ประเทศ แลกเปลี่ยนหน่วยกิจ การวิจัยไทยมีศักยภาพมีการเข้ามาศึกษาในไทยมาก ปัจจุบันควรให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้าน

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

ถามประเด็นการควบคุมอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาให้ควบคุมกันเอง

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

มองว่าเราควรพัฒนาศึกษาต่างประเทศ พยายามส่งอาจารย์ให้ไปเรียนประเทศต่างๆ เช่น จีน สิงคโปร์ ถ้าต้องมีการพิพาทกับกัมพูชาไม่มีใครสามารถขึ้นไปว่าความได้

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

เรื่องการจำกัดการถือหุ้น หรือกรรมการโดยชอกกฎหมายไม่ใช่ มีสัญญาชาติไทยกรรมการถือหุ้นกึ่งหนึ่งแต่ความเป็นเจ้าของของต่างประเทศอยู่ รัฐบาลสนับสนุนไม่เต็มที่ โรงเรียนนานาชาติ มาสำเร็จขอจากรัฐบาลก็ไม่ให้ มีการลงนามแต่โรงเรียนเอกชนไม่ค่อยมีความรู้

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

มองว่าเป็นปัญหา Law Enforcement การเปิดเสรีไปขวางโลกไม่ได้ โดยเฉพาะเวลาที่ควรจะทำ ประเทศที่ควรจะทำเลือกทำ เนื้อหาที่ควรจะทำควรต้องไปพร้อมๆ กัน แต่ทำสุดก็ต้องเสรีทั้งหมด แต่เราก็ต้องค่อยๆ ทำอะไรต้องรับฟังความเห็นประชาชน รวมๆ ได้ประโยชน์ ถ้าส่วนน้อยเสีย

ประโยชน์รัฐธรรมนุญฉบับใหม่เรื่องที่เกี่ยวข้องที่เสียประโยชน์ต้องได้รับการชดเชยทดแทน อาจไม่ได้หมายถึงเงิน อาจหมายถึงกระบวนการต่างๆ

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มองว่าควรริบทำ เช่น ข้อเสนอ มีวิทยานิพนธ์ศึกษากฎหมายแต่ละฉบับ

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ขอเชิญสัมมนาอีกครั้ง ขออนุญาตแค่นี้ ขอขอบคุณครับ

ภาคผนวก ข**ถอดเทป****การสัมมนาระดมความคิดเห็นวงกว้าง โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนา
กฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา****โดย สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์****วันจันทร์ ที่ 18 มกราคม พ.ศ.2553****ณ ห้องประชุมจิตติ ดิงศภัทย์****คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์****เวลา 13.00 - 16.00 น.****ศ.ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)**

ขออนุญาตเริ่มนะครับ เนื่องจากว่าส่วนใหญ่เป็นคนเดิมๆ ที่มาเมื่อคราวที่แล้ว ผมเรียนว่าเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา ทางสภาการศึกษาได้ขอให้ทางที่มธรรมศาสตร์ช่วยไปดำเนินการ ไปดูว่าสิ่งที่ทางประเทศไทยได้ไปลงนามในสัญญาหลายประเทศโดยเฉพาะในเรื่องการค้า นอกจากนี้ยังมีเรื่องการศึกษา เรื่องการบริการทั้งหลาย ว่ามีกฎหมาย หรือมีกฎเกณฑ์ใดบ้างที่ต้องมีการปรับตัว เมื่อคราวที่แล้วประมาณเดือนที่ผ่านมาได้เชิญท่านมาแล้วรอบหนึ่งเพื่อขอความเห็นท่านทั้งหลาย วันนี้ก็เป็นอีกครั้งหนึ่งที่เชิญท่านมาแต่ในวันนี้ทางธรรมศาสตร์มีความคืบหน้าบางส่วนว่า FTA มีผลกระทบอย่างไรบ้าง ซึ่งมีข้อเสนอบางประการเรียบร้อยแล้ว ผมก็ขอให้ รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งทำงานประจำในเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศได้ขึ้นมานำเสนอประมาณ 15 นาที 10-15 นาทีโดยประมาณนะครับว่าทางธรรมศาสตร์ทำอะไรไปคืบหน้า หรือมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างหลังจากนั้นทางธรรมศาสตร์ได้เชิญ ม .ล.ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล ซึ่งทำเรื่องนี้โดยตรงของกระทรวงพาณิชย์ กับเรื่องการค้า การบริการทั้งหลาย เป็นผู้เชี่ยวชาญมาวิจารณ์เบื้องต้นประมาณ 10 นาที หลังจากนั้นจะขออนุญาตท่านทั้งหลายช่วยกัน เพื่อให้งานชิ้นนี้เป็นงานที่ดีสำหรับส่ง กระทรวงการศึกษาธิการต่อไป ขออนุญาตเริ่มที่อาจารย์ประสิทธิ์เลยครับ ช่วยกรุณาเล่าว่าทางธรรมศาสตร์ได้ทำอะไรไปแล้วบ้าง บางเรื่องก็อาจจะเป็นเรื่องเก่าที่เคยเล่าให้ท่านทั้งหลายไปแล้วบ้าง ขออนุญาตใช้เวลาซัก 15 นาทีในการทำความเข้าใจและแนะนำเสนอเรื่องใหม่บางเรื่องจะได้เห็นภาพได้ชัดเจนมากขึ้น

รศ. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

ขอขอบคุณท่านคณบดีครับซึ่งท่านเป็นหัวหน้าคณะวิจัยในเรื่องนี้ครับ หลังจากที่เรารู้ได้มีการเสนอรายงานเบื้องต้นแล้วก็มีการเปิดสัมมนาเปิดรับฟังความคิดเห็นในครั้งที่แล้วนะครับ บหลายท่านก็อาจจะไม่ได้มา ผมก็ขออนุญาตทำความเข้าใจความเบื้องต้นสั้นๆ การเปิดเสรีการค้าบริการเป็นไปตามหลักการที่องค์การการค้าโลกได้รับรองเอาไว้ที่เราเรียกว่า GATS การค้าบริการหรือเรียกว่า Trade in Services เป็นหลักการใหม่ที่องค์การการค้าโลกในที่ประชุมรอบอุรุกวัย ได้ มีการเสนอเป็นประเด็นขึ้นมาแม้ว่าจะมีประเด็นคัดค้านกันระหว่างประเทศที่สนับสนุนและประเทศที่คัดค้านเนื่องมาจากการค้าบริการทางการศึกษา ซึ่งเป็นหนึ่งใน 12 สาขาที่มีคนคัดค้าน บ้างก็ว่าเป็นสิทธิมนุษยชน หลายประเทศได้รับรองสิทธิการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญ หลายประเทศ ก็บอกว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับแล้วก็ไม่เสียค่าใช้จ่าย ในขณะที่บางประเทศคือเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมองว่าการศึกษาเป็นการค้าบริการอันหนึ่งโดยมักจะเป็น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ กลุ่มประเทศ EU ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ที่เป็นประเทศผู้ส่งออกทางการศึกษาก็อยาก จะกดดันให้มีการค้าบริการซึ่งในที่สุด ที่ประชุมก็มีการยกร่าง การตกลงการค้าบริการ GATS ขึ้นมาแต่ในขณะเดียวกันก็มีการเปิดช่องให้มีการตกลงทวิภาคี อันนั้นนะครับเป็นวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษาวิจัย หลายท่านคงจะมาในรอบที่แล้วผมจะเข้าไป ในส่วนที่เราทำการวิจัยก็ จะเน้นในเรื่องการตกลงทวิภาคีที่ไทยเปิดการตกลงเกี่ยวกับการค้าบริการแต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะเป็นการตกลงทวิภาคี แต่รูปแบบในการใช้เจรจาหรือว่าบัญญัติไว้ใน FTA ก็มักจะอิงกับ GATS ในกรอบของ WTO องค์การการค้าโลกไม่ว่าจะเป็นในแง่ของ mode of supply ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กรณี 4 รูปแบบด้วยกัน modeแรกเป็นการบริการข้ามพรมแดน อันที่หนึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่อง E-Learning หรือว่าการศึกษาทางไกลซึ่งผมเพิ่งได้งานวิจัยหนึ่งของประเทศอินเดีย อินเดียตอนนี้เค้าก็มีความพยายามที่จะปรับตัว แต่ก็มองว่า E-Learning ประเทศที่จะได้รับประโยชน์ส่วนใหญ่จะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งอาจจะมีความพร้อมทางด้านนี้มากกว่า การข้ามบริการข้ามพรมแดนคือผู้ให้บริการและรับบริการอยู่คนละประเทศได้ ซึ่งก็สามารถจะรับบริการอันนี้ ในขณะที่ mode 2 ตรงกันข้ามกับ mode แรกคือผู้บริโภคหรือผู้ประสงค์ที่จะได้รับบริการต้องเดินทางไปยังประเทศที่ให้บริการ ส่วน mode 3 เป็นกรณีการตั้งนิติบุคคลประกอบธุรกิจทางด้านนี้ที่เราเรียกว่า commercial presence ก็จะมาเกี่ยวข้องกับสัดส่วนผู้ถือหุ้นหรือการลงทุนขั้นต่ำ ซึ่งถือโอกาสอธิบายกฎหมายไทยสักเล็กน้อย กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องก็ เช่นในกรณีของโรงเรียนเอกชนก็จะระบุไว้ในกฎหมายไทย มาตราที่ 22 ว่ากรณีที่เป็นนิติบุคคลบริษัทมหาชนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนจะต้องมีจำนวนหุ้นหรือทุนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ต้องเป็นคนสัญชาติไทยหรือว่าจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเป็นคนไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งอันนี้สอดคล้องกับที่ระ บู้ไว้ใน

ความตกลงทั้งหลายที่ระบุไว้ว่าเราจะเปิดโอกาสให้คนต่างด้าวเข้ามาถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49 แล้วก็จำนวนผู้ถือหุ้นอย่างน้อยก็หนึ่งต้องเป็นสัญชาติไทย ใน mode 3 มีนักวิชาการวิจารณ์ว่าประเทศที่เจริญแล้ว ประเทศที่เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจจะเป็นประเทศที่ได้เปรียบ บ แล้วก็อยากที่จะให้เปิด mode นี้มาก ประเทศที่มีความพร้อมทางการศึกษา มีทุนเยอะ มีความพร้อมทางบุคลากรต่างๆ ก็อยากจะมาเปิดซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของ franchise ในรูปของ joint venture mode 4 เป็นเรื่องของ การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาเข้ามาประกอบกิจการในอีกประเทศหนึ่งซึ่ง นักวิชาการในภาคของ ประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศโลกที่สามก็มองว่า mode นี้เป็นประโยชน์กับเขา อย่างเช่นประเทศ อินเดีย ประเทศจีน เป็นประเทศที่มีความพร้อมในด้านนี้แล้วก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรของเขาได้เข้าไปทำงานในประเทศอื่นซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลากรของเขาไปด้วย แต่อุปสรรคของ mode 4 ก็คือเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กฎหมายการถือ visa กฎหมายการออกใบอนุญาตทำงานอันนี้จะเป็นอุปสรรค ในขณะที่ mode 3 อุปสรรคจะไปอยู่ในพวกทุนขั้นต่ำเกี่ยวกับเรื่องสัดส่วน ผู้ถือหุ้นอะไรต่างๆ เพราะฉะนั้นในแต่ละ mode จะมีอุปสรรคต่างๆ เกี่ยวกับการเปิดบริการแตกต่างกัน ตอนนี้อยู่ในความตกลงเกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการค้าค่อนข้างมีความสลับซับซ้อน มันก็จะมี 2 ส่วน ใหญ่ๆ ที่เรียกว่า horizontal commitment อันนี้เป็นส่วนที่ใช้กับทุกความตกลง (ผมเข้าใจว่าทุกคนมี เอกสารการสมัครมาอยู่ในมือ) ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 กรณีคือ กรณีที่เรียกว่าการเข้าสู่ตลาด (market access) กับ การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ อันนี้เป็นส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องข้อจำกัดในการเปิดตลาด ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดทุนขั้นต่ำ สัดส่วนในการถือหุ้น ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจอะไรต่างๆ ในขณะที่ national treatment จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่รัฐให้คำมั่นว่าจะต้องปฏิบัติไม่ด้อยไปกว่า ชาติของตน ในกิจกรรมหรือใน service ที่คล้ายคลึงกัน ตอนนี้อยู่ตรงนี้ยังไม่มองเราต้องไปดูเกี่ยวกับ เรื่อง service commitment ซึ่งในความตกลงรายละเอียดจะมีลักษณะค่อนข้างสลับซับซ้อน เพราะว่าใน กรองการค้าโลกมี 12 สาขาและแต่ละในสาขาที่ยังมีสาขาย่อยอีก ซึ่งรวมๆ แล้วจะมีถึง 150-160 สาขา ตอนนี้อยู่จะยกตัวอย่างเฉพาะที่เป็นตุ๊กตาขึ้นมาแล้วกันอย่างเช่นความตกลง ไทย- ญี่ปุ่น ในส่วนที่ เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าการศึกษาจะมีการแบ่ง ย่อยลงไปอีกที่เรา เรียกว่า international and natural school แต่ว่าอันนี้เค้าก็บอกว่าไม่รวมถึงพวก adult และ other education ซึ่งก็จะต้องมีการ ตีความว่าคำว่า other education นี้มีความหมายแคบกว้างอย่างไรซึ่งมันเคยเป็นประเด็นในคดีขึ้นสู่ WTO ซึ่งเป็นคดีการวิ่งที่สหรัฐอเมริการะบุไว้ใน specific commitment และมีการตีความว่า other sport รวมไปถึงเรื่องของการพนันหรือไม่ ในองค์การอุทธรณ์ก็มีการตีความว่าอันนี้จะไปถือตามเจตนาของ คู่สัญญาไม่ได้ต้องดูเจตนารมณ์ทั้งหมด ประเภทต่อไปที่ในไทย- ญี่ปุ่นระบุไว้คือ Primary education service แล้วก็การศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา Technical and vocational education service แล้วก็ การศึกษาในระดับอุดมศึกษา อันนี้เป็นตัวอย่างการค้าบริการทางการศึกษาในรายละเอียดลงไป

แล้วแต่ละรายการก็จะประกอบไปด้วย 4 mode ด้วยกัน แล้วก็จะมีคำว่า none ซึ่งแปลว่า full commitment ก็คือเปิด ไม่มีข้อจำกัด ส่วน unbound แปลว่า ไม่ผูกพัน ก็จะได้ไปที่ละ mode ซึ่งบาง mode อาจจะมีข้อจำกัดอื่นๆ อีก แต่เท่าที่ดูส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการถือครองที่ดิน โดยปกติแล้วกฎหมายไทยไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแล้วก็ใน พ.ร.บ.การอุดมศึกษาเอกชนก็ระบุไว้ว่าคนที่ขอใบอนุญาตได้จะต้องเป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ เพราะฉะนั้นก็เหมือนกับมีนายอยู่ในตัวว่าผู้ขอใบอนุญาตต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และอาจมีเรื่องเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของเกี่ยวกับอาคารชุด ซึ่งกฎหมายใหม่มีการเพิ่มจำนวนอาคารชุดให้กับคนต่างด้าว แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งที่มีการพูดกันไว้เกี่ยวกับเรื่อง visa เกี่ยวกับเรื่องคนเข้าเมือง จำนวนของผู้อยู่อาศัย ในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนประเภทของ visa ซึ่งมีตัวอย่างที่ใช้บ่อยก็คือ การเปลี่ยน visa จากประเภท tourist แล้วก็มาใช้กับ Non-Immigration ประเภท B ซึ่งจะเป็นเกี่ยวกับโรงเรียนนานาชาติ ในนั้นก็จะมีแบบฟอร์ม ผมหาขอใบอนุญาตยกตัวอย่างสักเล็กน้อย ในนี้ก็จะมีระเบียบ คราวที่แล้วมีตัวแทนโรงเรียนนานาชาติร่วมแสดงความคิดเห็น อย่างเช่นเอกสารที่จะต้องเตรียมยื่น ประเภท visa ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองก็จะมี หนังสือมาจากโรงเรียนถึงผู้อำนวยการ แล้วก็ก็มีสัญญาจ้างระหว่างโรงเรียนกับชาวต่างชาติแล้ว ก็จะมีสำเนาหนังสือเดินทาง สำเนาวุฒิการศึกษา แล้วก็อาจต้องมีหนังสือรับรองจากสถานทูตในกรณีที่มีชื่อในหนังสือเดินทางกับวุฒิการศึกษาไม่ตรงกัน ส่วนหลักเกณฑ์ในการเปลี่ยน visa แล้วก็การแต่งตั้งครูชาวต่างประเทศค่อนข้างมีรายละเอียดมากมาย ซึ่งตรงนี้ผมได้ไปสอบถามคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทำงานเกี่ยวข้องกับคนเข้าเมืองมานานประมาณ 30 ปี เคื่อบอกว่าทาง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ตอนนี้อยู่หรือไม่ว่ามีความตกลง FTA ที่จะต้องอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเรื่องขั้นตอนการเปลี่ยน visa เคื่อบอกว่าในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ก็ไม่ทราบถึงความตกลงมันก็ต้องอำนวยความสะดวกเพราะฉะนั้นหลายอย่างก็จะเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ บางครั้งก็อาจจะเรียกเอกสาร หลักฐานอะไรต่างๆ ซึ่งขั้นตอนประเภทการเปลี่ยน visa ก็ต้องใช้เวลานาน แม้ว่าตรงนี้เราจะมีหลักเกณฑ์ เผยแพร่เท่าที่ดูมีถึงประมาณ 9 ข้อแล้วแต่ละข้อก็จะมีย่อยๆ อีก อันนี้ลองดูตัวอย่าง ความตกลงที่ประเทศไทยทำค่อนข้างที่จะทำอยู่หลายประเทศแล้วก็ในแต่ละความตกลงก็จะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไป อันนี้ตัวอย่าง ไทย- ญี่ปุ่น อันนี้ ไทย- ออสเตรเลีย อันนี้ผมก็จะไปอย่างรวดเร็ว ต่อมาเรื่องกฎหมายเราก็ลองมาดูกฎหมายที่ถูกผลกระทบจากเรื่องการเปิดเสรีทางการศึกษา ก็จะมีกฎหมายอยู่หลายฉบับที่อาจจะได้รับผลกระทบ เช่น พระราชบัญญัติ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรืออาจจะรวมถึงเรื่องระเบียบของพวกกระทรวงศึกษา ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจคนต่างด้าว พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ร.บ.การทำงานของคนต่างด้าวที่เราจะต้องมาดูกันว่ามีผลกระทบอย่างไรบ้างหรือเกี่ยวข้องอย่างไรบ้างแต่ปกติเท่าที่ดูก็คือไทยจะมีจำนวนสัดส่วนผู้ถือหุ้น หรือทุนขั้นต่ำที่จะถือได้คือไม่เกินครึ่งหนึ่ง แล้วก็ผู้ถือหุ้นอย่างน้อยครึ่งหนึ่งก็ต้องเป็นสัญชาติไทย จากนั้นเรายังดูแค่นี้ไม่พอ

เราต้องดูระเบียบ อย่างเช่น ระเบียบการส่งเสริมการศึกษาเอกชนปี 2541 ข้อ 4 ก็ระบุไว้ว่าในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตประสงค์ที่จะแต่งตั้งผู้จัดการอันนี้ใช้กับโรงเรียนเอกชนก็บอกไว้เลยว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย แล้วก็ อ่างกรณีของสถาบันมหาวิทยาลัยเอกชนเค้าก็จะระบุไว้ว่าผู้ขอใบอนุญาตจะต้องมีสัญชาติไทย ขณะที่กรรมการในสภาอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย ส่วนตำแหน่งอื่นๆ ก็อาจเป็นคนต่างด้าวได้ แล้วก็ในแง่ของเรื่องครูซึ่งที่สำคัญคือในหมวดนี้ การให้บริการบุคคลธรรมดา ก็จะมีการกำหนดคุณสมบัติของพวกครูต่างชาติหรืออาจารย์ต่างประเทศซึ่งเราก็ต้องไปดูในระเบียบว่าทั้งหลายเป็นอย่างไร ในกรอบขององค์การการค้าโลกเค้าก็รับรองว่ารัฐอาจจะต้องมี การทำการตกลงเกี่ยวกับเรื่องการบริหารคุณสมบัติซึ่งกันและกัน ซึ่งในประเด็นนี้ก็มี นักวิชาการทางด้านจากประเทศโลกที่ 3 มองว่าเหมือนกับจะต้องมีการอาศัยเจรจากันมากเพราะว่าประเทศที่พัฒนาแล้วอาจจะเหมือนกับดังเลขหรืออาจจะทำความเข้าใจเรื่องนี้ยากเพราะเค้ามองว่าเกรดหรือระดับของเค้าอาจจะสูงกว่าประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะฉะนั้นก็อาจจะต้องมีการเจรจาทกลงกัน อันนี้ยกตัวอย่างในเรื่องจำนวนสภามหาวิทยาลัยอย่างน้อยจะต้องมีผู้ที่มีสัญชาติไทย การถือครองที่ดินอันนี้ไทยได้ตั้งข้อสงวนเอาไว้ว่าไม่เปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติถือครองที่ดิน ในกรณีของโรงเรียนเอกชนจะแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดา และกรณีที่เป็นนิติบุคคลก็ เป็นไปตามเกณฑ์ที่ประเทศไทยระบุเอาไว้ ก็คือห้ามเกิน 49% แล้วก็ครึ่งหนึ่งของผู้ถือหุ้นต้องเป็นคนไทย ส่วนในกรณีบุคคลธรรมดา ผู้ขอใบอนุญาตก็ต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย แต่ว่าในประเด็นเรื่อง สัญชาติอาจจะต้องมีการตั้งข้อสังเกตว่าเค้าไม่ได้ระบุไว้ว่าสัญชาติไทยที่ ว่าเป็นสัญชาติไทยแบบ ไหน สมมติถ้าเป็นคนต่างด้าวแล้วมาขอแปลงสัญชาติไทยจะเข้ากรณีนี้ไหม เพราะบางกฎหมายเค้า ก็ระบุเอาไว้ว่าจะต้องเป็นสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่ว่าอันนี้ไม่ได้ระบุเอาไว้ อย่างในระเบียบของ คณะกรรมการศึกษาเอกชนว่าด้วยหลักเกณฑ์แล้วก็วิธีการแต่งตั้งผู้ จัดการในปี พ.ศ.2551 ก็จะมีพูดใน หลักการกว้างๆ ว่าจะต้องเป็นสัญชาติไทยแต่ไม่ได้ระบุไว้ชัดเจนว่าต้องเป็นสัญชาติไทยแบบไหน ถ้า เป็นสัญชาติไทยโดยการเกิดนี่ก็คือตัดโอกาสของคนต่างด้าวเลย แต่ถ้าไม่ระบุอย่างนี้คนต่างด้าวก็ อาจจะ ได้สัญชาติไทยจากการสมรสหรือได้จากการแปลง สัญชาติก็ได้ แล้วก็จะมีพวกประเภท ขั้นตอน ข้อกำหนด ระเบียบอะไรต่างๆ เยอะแยะมากมาย ส่วนระยะเวลาในการพำนักอาศัยซึ่งอันนี้ จะเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง บางความตกลงก็จะระบุไว้ถึงประเภทของคนว่าเข้ามาแบบ ไหน เช่น จะเข้ามาในฐานะผู้ก่อตั้งระยะเวลาอาจจะน้อย ใน ในฐานะที่เข้ามาเป็นผู้บริหาร ในฐานะที่ เข้ามาเป็นอาจารย์เป็นบุคลากรทางด้านวิชาการเค้าก็จะแบ่งประเภทออกไป แต่อย่างไรก็ดีแล้วแต่ ความตกลงของเราก็กำหนดไว้ว่าต่ออายุได้ แล้วก็จะต้องขอใบอนุญาตทำงาน (work permit) เพียงแต่ว่าในประเทศที่เป็นภาคีทำความตกลงจะต้องไม่เพ็กร ะเบียบข้อบังคับ ขั้นตอนการขอ ใบอนุญาตจะต้องใช้เวลาไม่นาน หรืออย่างใน GATS ของ WTO ก็จะมีหลักอันหนึ่งว่าต้องมี

การเปิดเผยข้อมูลต่างๆ พวกกฎระเบียบ ข้อบังคับ บางทีมันมีประกาศอะไรย่อยๆ เพราะฉะนั้นภาคีก็ต้องประกาศให้ภาคีอื่นๆ ได้ทราบ ในกรณีที่ไม่มีการออกใบอนุญาต ตักก็ต้องจัดให้มีองค์กรจัดให้มีการ review คำวินิจฉัยว่าทำไมไม่ให้มีการออกใบอนุญาตให้ไม่ว่าจะเป็นการตั้งองค์กรในเชิงบริหารหรือทางตุลาการก็แล้วแต่เพราะว่าอุปสรรคในเรื่องการค้าบริการจะต่างกับการเปิดเสรีทางด้านสินค้า เพราะทางด้านสินค้าจะเป็นเรื่องภาษีแต่ในเรื่อง การบริการจะเป็นเรื่องกฎระเบียบซึ่งมีเยอะแยะมากมายซึ่งภาคีจะต้องลดอุปสรรคเหล่านี้เพราะฉะนั้นในเรื่องหลักการ FTA อาจจะมีระบุไว้แต่ที่ว่าที่เกรงว่าจะเป็นปัญหาก็คือเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการเค้าจะทราบหรือเปล่า ส่วนตัวอย่างที่ผมค้นมาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ เค้าก็จะเป็นแบบฟอร์มคล้ายๆ กับการอำนวยความสะดวกการเปลี่ยนแปลงประเภทของ visa แล้วก็จะมีการลงนามโดยคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ท่านประธานบอกให้พูดมา 15 นาทีแต่ผมพูดมาเป็นครึ่งชั่วโมงเพราะฉะนั้นผมขอยุติการนำเสนอเท่านี้ หากใครมีความคิดเห็นอะไรก็ให้มาบอกเพื่อจัดทำเป็น final report

ศ.ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ก็เป็นเรื่องยากนะครับ เพราะมีทั้งแนวตั้ง แนวนอน ดูทั้งโหมดแต่ละโหมด ดูในเรื่องกฎหมายไทยแต่ละฉบับ ซึ่งผมก็พยายามทำให้เห็นภาพว่ามีเรื่องอะไรบ้างที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งผมเข้าใจว่าที่อาจารย์ประสิทธิ์ได้นำเสนอให้พวกเราฟังนั้นโดยรวมนั้นคนทำฝ่ายเราคำนี้ว่าถ้ากระทบประเทศไทยเร็วไปก็คงมีปัญหาแต่ว่ามีบางประเด็นที่ถูกผลกระทบแต่เราก็มาแก้กฎหมายทัน แต่บางกฎหมายก็ต้องแก้ก็ยังไม่ได้แก้ก็ต้องไปดำเนินการแก้ไข

ม.ล. ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล (วิทยากร)

ขอบคุณครับ ในส่วนตัวผมเองผมรับผิดชอบในเรื่องการเจรจาในการค้าบริการและการลงทุนสหภาพยุโรปซึ่งเป็นภูมิภาคใหญ่จึงครอบคลุมหลายประเทศ ในส่วนของสาขาการศึกษาผมก็มีโอกาสได้อ่านซึ่งก็คือว่าเป็นความโชคดีของผมได้มีโอกาสศึกษาด้วยตัว ซึ่งก่อนอื่นผมก็ต้องขอชมทางธรรมศาสตร์แล้วก็ทางสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่จัดทำงานวิจัยนี้ขึ้นมา ผมเห็นว่าเป็นแนวทางที่หน่วยงานทุกหน่วยงานควรทำตามเพราะการที่เราไปออกกฎหมายอะไรหรือแก้ไขกฎหมายอะไรมันจะมีผลกระทบต่อพันธะกรณีของไทยขึ้น ซึ่งการศึกษานี้ผมคิดว่าเป็นการศึกษาที่ดีมาก ผมขออนุญาต comment ในภาพกว้างๆ แล้วก็รายละเอียดด้วย ก่อนอื่นตรงทำความเข้าใจกันก่อนว่า FTA ว่าการที่เราไปเจรจาเรื่อง FTA เราไม่มีเงื่อนไขหรือว่าข้อผูกพันอะไรที่เปิดตลาดสาขาการศึกษา การที่เราเปิดตลาดการศึกษาเป็นผลพวงการเจรจาต่อรองไม่ใช่ว่าสมมติว่าเราไปเจรจากับ EU แล้วสาขาการศึกษาจะเปิดขึ้นทันทีหรือสาขาอื่นๆ ก็ตาม ทั้งหมดขึ้นอยู่กับผลการเจรจาขั้นสุดท้าย ในเรื่องกรอบของการวิจัยที่คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาก็จะเป็นเรื่องกรอบความตกลงของประเทศไทยที่

ได้มีความผูกพันไปแล้วทั้งสิ้น ทาง WTO มีผลบังคับใช้ไปแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 แต่ว่ามีกรอบหนึ่งขอ อนุญาตแก่เลยคือกรอบโดยคณะผู้วิจัยเขียนว่าความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับ 6 ประเทศ ซึ่งต้องแก้ว่ากรอบ Asian Framework on Services ซึ่งเป็นความตกลงในอาเซียน 10 ประเทศ ไม่ใช่ 6 ประเทศ เหตุผลที่ต้องขอแก้ตั้งแต่ต้นเพราะเป็นเรื่องนโยบายคือประเทศไทยยังไม่ ได้ ตัดสินใจว่าอาเซียนจะเดินไปทางไหนว่าเราจะ engage กับ 6 คู่เจรจาหรือจะไปทำกับอีก 3 คู่เจรจານี้ เป็นเรื่องทางนโยบายซึ่งเราก็กังไม่ได้เริ่มเจรจาด้วยเพราะฉะนั้นก็ยังไม่มีการผูกพันอะไร ส่วนเรื่อง หลักการพื้นฐานที่เมื่อสักครู่ท่านอาจารย์ได้นำเสนอไปโดยเน้นพื้นฐาน ในเรื่องการค้าบริการในส่วน ของ market access การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแล้วก็เรื่องความโปร่งใส แต่ก็ยังมีอีกหลักการหนึ่งที่ หายไปซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญขององค์การการค้าโลกก็คือเรื่องหลัก MFN หรือการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ ได้รับคามอนุเคราะห์ยิ่ง หลักการก็คือเราไม่มีสิทธิเลือกปฏิบัติประเทศในภาคีด้วยตัวเอง อย่างเช่น เราไปเปิดตลาดในอาเซียน เราให้สิทธิสิงคโปร์เข้ามาลงทุนในสถาบันอุดมศึกษาในไทย เราก็ต้องให้ สิทธิมาเลเซียเท่ากันเพราะสิงคโปร์กับมาเลเซียเป็นประเทศในภาคีอาเซียนเหมือนกันเลยไม่มีสิทธิ เลือกปฏิบัติอันนี้ก็เป็นหลักการสำคัญอีกหลักการหนึ่งในเรื่อง wording เล็กๆ น้อยซึ่งอาจทำให้สับสน คือคำว่า service suppliers ใน term ที่ถูกต้องคือ ผู้ให้บริการไม่ใช่กิจกรรมการให้บริการ suppliers เรามองเป็นคนไม่ได้มองเป็นกิจกรรม ในเรื่องของที่อาจารย์พูดว่าในแต่ละ mode ใน mode 1-4 ซึ่งทาง ทีมผู้วิจัยได้สรุปไว้ดีแล้วว่าใน 1-4 หมายความว่าอย่างไรบ้าง แต่ผมจะขอพูดสักเล็กน้อยเพราะเกี่ยวกับ เรื่องการวิจัยด้วย ในเรื่องของ mode 3 ซึ่งอาจารย์ก็ให้ไว้ในเรื่องของทุนขั้นต่ำมันจะก่อให้เกิดผลทาง กฎหมาย หรือไม่ซึ่งถ้าตามหลักการของ GATS ทุนขั้นต่ำไม่ได้อยู่ใน 1-6 ในเรื่องของข้อจำกัดทาง market access หมายความว่า ถ้าดูจากสไลด์ของอาจารย์ในเรื่องของหลักการด้านการเปิดตลาด มันไม่มีเรื่องของทุนขั้นต่ำเพราะฉะนั้นในกรณีนี้ประเทศไทยกำหนดว่าการที่จะมาลงทุนในประเทศไทย ต้องมีทุนขั้นต่ำสามล้าน ห้าล้าน ไม่ถือเป็นข้อจำกัดเรื่องการ เข้าสู่ตลาดแต่ถ้าหากเราไปกำหนด ทุนขั้นต่ำของต่างชาติแตกต่างกับบริษัทไทยหรือนิติบุคคลไทยประเด็นนี้จะถือว่าเป็นเรื่องการเลือก ปฏิบัติที่เป็น national treatment ซึ่งที่ผ่านมาเรายังไม่มีผลกระทบในเรื่องนี้เพราะไปผูกพันไว้แค่ 49% คือไปต่ำกว่ากึ่งหนึ่งหมดต่างชาติถือ หุ้นไปต่ำกว่ากึ่งหนึ่งหมด เพราะฉะนั้นตามนิதியังไม่ใช่ บริษัทต่างด้าวก็ยังเป็นบริษัทสัญชาติไทยอยู่ การที่เขาเป็นบริษัทสัญชาติไทยเพราะฉะนั้นทุนการจดทะเบียนก็ยังจ่ายตามอัตราของคนไทยอยู่ไม่ได้โดนเลือกปฏิบัติอะไรเพราะฉะนั้นเป็นประเด็นที่ควร ระวังไว้ในกรณีนี้ในอนาคตที่เราจะเปิดให้คนต่างชาติถือหุ้นเกิน 49 เปอร์เซ็นต์เมื่อไร เราก็ต้องระวัง ว่าเรื่องทุนขั้นต่ำโดนแน่นอน โดนเรื่อง national treatment แน่แน่นอน ในแต่ละความตกลงเมื่อ เปรียบเทียบกับกฎหมายในแต่ละฉบับมีผลกระทบอย่างไรแต่ที่ผมอยากจะเรียนว่าตัวผลกระทบที่ ทางผู้วิจัยได้สรุปไว้มีผลกระทบจากเสรีทางการศึกษาจริงๆ แล้วไม่เชิงเขียนอย่างนี้ไม่ถูกต้องทีเดียว

เพราะว่า ผมยกตัวอย่างว่ากรณีที่เราไปผูกพันกับองค์การการค้าโลก ทำไปตั้งแต่ พ.ศ.2536 ในขณะที่กรณี พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชนทำเมื่อ พ.ศ.2550 จะต้องมองกลับด้านว่าผลกระทบของการแก้ไขกฎหมายไทยต่อพันธกรณีของไทยมีอยู่เพราะว่ามีพันธกรณีอยู่แล้วแต่เราไปแก้ไขกฎหมายที่ผิดพันธกรณีซึ่งมีหลักใหญ่ๆ เลยที่ผิดพันธกรณี คือเรื่องสัญญาการค้าคือการกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทยหรือการกำหนดให้ผู้ดำเนินการต้องมีสัญชาติไทยซึ่งหลักการนี้ไม่ได้เขียนข้อจำกัดไว้ในพันธกรณีในอดีตเพราะฉะนั้นจึงทำให้มีผลกระทบต่อพันธกรณีตามที่ท่านคนบตีพูดไว้ว่าเมื่อมีผลกระทบแล้วก็มี 2 ทางเลือกหนึ่งคือการแก้ไขกฎหมายของไทย บ้านเราไม่ได้จนตรอกขนาดนั้น ก็ยังมีอีกตัวเลือกหนึ่งแต่ว่ายากคือการแก้ไขพันธกรณีของไทย แก้ไขข้อผูกพันซึ่งตามกลไกยากมากคือเราต้องยื่นขอที่เราจะขอแก้ไขข้อผูกพันเอง ทุกฉบับที่เราไปผูกพันไว้ ยกตัวอย่างเช่น กรณีพันธกรณีของ WTO มีเขียนไว้ชัดว่าเมื่อยื่นขอแล้วประเทศที่ได้รับผลกระทบกับการถอนสิทธิของเราต้อง compensate ซึ่งต้องมีการตกลงกับเขา เราต้องไปเปิดสาขาการบริการ เขาเป็นการชดเชยหรืออาจต้องหาวิธีในการชดเชยซึ่งเป็นกระบวนการที่ยากลำบากมาก เรื่องการค้าบริการมีรายละเอียดเยอะมากและค่อนข้างอ่านยากเพราะฉะนั้นการอ่านตารางข้อมูลไม่ได้อ่านอย่างเดียวแล้วเป็นไปตามนั้น ในกรณีที่เราเขียนว่าไม่มีข้อจำกัด เราก็ยังต้องกลับไปอ่านในตัว horizontal ว่าเขียนว่าอย่างไรสำหรับประเทศไทยจะเขียนไว้ว่า 49% คือต่างชาติห้ามเกินกึ่งหนึ่ง อันนี้ก็เป็น comment เบื้องต้น ผมคิดว่าถ้าจะให้เกิดประโยชน์ควรลองดูอีกสักหน่อยว่าในกรณีที่มีผลกระทบแล้วเราควรดำเนินการอย่างไรต่อไป ส่วนเรื่องที่สองที่เป็น comment ของผมผมคิดว่า บทที่ 5 เรื่องการวิเคราะห์ผลกระทบโดยทางคณะผู้วิจัยได้เขียนสรุปไว้ว่าทางพันธกรณีของไทยเขียนไว้ว่าอย่างไรแต่ที่ผมมองว่ามันค่อนข้างยากเพราะคนที่ไม่ได้ทำงานทางด้านนี้จะอ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจถ้าปรับเป็นรูปตารางอาจจะอ่านง่ายกว่าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อไปด้วยนะครับ

ศ.ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ขอบคุณท่านรัฐสิทธิ์ที่มาช่วยวิจารณ์นะครับ ผมมองว่าเป็นเบื้องต้นของการพูดวิจารณ์ก็ขออนุญาตเปิดฟลอร์ เพื่อท่านทั้งหลายที่มาจะได้มาวิจารณ์เพิ่มเติมเชิญครับ

ความคิดเห็น

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ใน list ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีแค่นี้ใช่ไหมคะ เพราะเท่าที่ดูมีมากกว่านี้ เช่น พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา รบกวอนให้อาจารย์รวบรวมมาให้หมดเพราะเท่าที่ดูมันมีน้อยไป ถ้าคนที่ไม่ได้อยู่ในวงการก็จะตามยาก เนื่องจากมันมีประกาศที่ออกมาใหม่

ศ.ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ครับ คือ จะพยายามดูกฎหมายที่เกี่ยวข้องจริงๆ ถ้ากฎหมายที่ไม่ได้รับผลกระทบจริงๆ ก็
จะตัดออกไปแต่ถ้าท่านผู้อำนวยการ บอกว่ามีเรื่องอื่นอีกแล้วก็เรื่องที่มีอยู่ไม่ได้รับผลกระทบก็จะดูให้

ผู้แทนจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เมื่อสักครู่นี้อาจารย์ประสิทธิ์พูดเรื่องครูต่างชาติที่มาสอนหนังสือตอนนี้ที่ สกศ .มีปัญหา
ที่ตะเข็บชายแดน ที่จังหวัดอุบลราชธานี เคยมีชาวเวียดนามที่จบปริญญาจากฮาวาย ตอนหลัง
โรงเรียนมัธยมมีโครงการสอน 2 ภาษา ซึ่งถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นในเรื่องการที่ครูต่างชาติมาสอนหนังสือ
แล้วเกิดคดีข้ามชาติขึ้นเราจะมีมาตรการควบคุมอย่างไรบ้างครับ

ผู้แทนจากโรงเรียนนานาชาติคิง

อยากจะสอบถามเกี่ยวกับเรื่องภาษีจะมีทั้งเรื่องภาษีรายได้ของชาวต่างชาติที่มาทำงาน
ในประเทศไทย จะมีผลกระทบอย่างไรในเรื่องภาษีซ้อน และภาษีเงินได้ของโรงเรียนเอกชนอยู่ในฐาน
เดียวกัน หรือไม่เพราะตอนนี้เราเองก็ยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องภาษีการโอนทรัพย์สิน การจัดตั้ง
โรงเรียน ว่าจะได้รับยกเว้นใหม่ในเรื่องของภาษี อยากทราบว่าใครดูแลเรื่องนี้แล้วหรือยังคะ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

เพิ่มเติมเรื่องครูเรื่องอนุสัญญาทับซ้อนรัฐสภาจะ 35 ฉบับ หรือ 30 ประเทศ โดยมาจาก
มหาวิทยาลัย professor ที่มาสอนในประเทศไทยจะต้องทำงานไม่เกิน 2 ปี หลังจากนั้นจึงจะเสีย
ภาษีแล้วถ้าสอนไปสามปีก็ต้องย้อนไปเสียภาษีของปีที่หนึ่งใหม่ก็มีการถกเถียงกัน กรมสรรพากรก็
ได้บอกว่าประเทศอเมริกันไม่ต้องย้อนแต่ต้องเป็นประเทศๆ ไป

รศ. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

อย่างที่ทางคณบดีได้พูดไว้ว่าเรื่องนี้ไม่ได้เป็นเรื่องความตกลง FTA โดยตรงในทางปฏิบัติ
ทางสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะมี blacklist เป็นบุคคลต้องห้ามตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522
ว่าถ้าเป็นอย่างนี้อยากให้ตรวจสอบว่าเป็นบุคคลต้องห้ามตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 หรือไม่
แต่แน่นอนว่าทางปฏิบัติตรวจสอบยาก แต่เราสามารถถอดถอนได้ถ้ามีประวัติไม่ดี มีประวัติทาง
อาชญากรรม ซึ่งทางสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองก็จะเก็บข้อมูลเหล่านี้ไว้ หรือรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยอาจจะประกาศเป็นกฎกระทรวงว่าบุคคลคนนั้นห้ามเข้ามาแต่บุคคลเหล่านี้อาจจะ
เข้ามาได้ซึ่งทางโรงเรียนก็ต้องมีมาตรการที่จะให้บุคคลเหล่านี้ออก

ผู้แทนจากสมาคมโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน

คืออยากทราบว่าสมาคม EP จะไปอยู่ในกลุ่มไหนเพราะเห็นมีแต่ระบุว่าที่มีภาระผูกพัน คือโรงเรียนนานาชาติและหลักสูตรปกติหรือจะไปอยู่ใน other educational service ขอให้คณะผู้วิจัย เสนอด้วยว่าอยู่ในประเภทไหน

ม.ล. ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล (วิทยากร)

การศึกษานานาชาติมีการแตก group ออกมาจากประถมแล้ววก็มัธยมเข้าไปมันก็จะ เขียนคำอธิบายแยกออกมา ซึ่งเรียก EP เป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่มีคำอธิบายมากนัก ผมคิดว่าเรายังไม่ ผูกพันกับสาขานี้ถ้ายังจะทำอะไรก็ยังสามารถได้อยู่แต่ให้อยู่ภายใต้กฎหมายไทย

รศ. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

ประเภทของโรงเรียนนานาชาติต้องเป็นหลักสูตรที่ไม่ใช่ของกระทรวงศึกษาธิการ เพราะฉะนั้น EP เป็นของกระทรวงศึกษา ซึ่งต่อไปอาจจะมีการเสนอให้ตีความว่า other educational มีความหมายแคบกว้างแค่ไหน อย่างไร หากในอนาคตรัฐภาคีมีข้อโต้แย้ง จะมีการแก้ปัญหาอย่างไร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

เรื่องของ EP เป็นหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงเพราะฉะนั้นยังก็ต้องเป็นการศึกษา ชั้นพื้นฐานซึ่งสอนเป็นภาษาอังกฤษ แต่ค่าธรรมเนียมจะถูกกว่าโรงเรียนนานาชาติ และเรื่องของ สัญชาติกฎหมายโรงเรียนเอกชน ปี 2525 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในการ ประชุม WTO บอกว่าถ้ากฎหมายในประเภทเป็นอย่างไรก็ให้ยึดหลักกฎหมายนั้น กฎหมายปี 2525 ให้มีการใช้สัญชาติไทยโดยการเกิดจากนั้นพอปี 2550 ก็ได้ผ่อนปรนให้เป็นสัญชาติไทยเฉยๆ จากนั้น ในประเด็นเรื่องภาษี โดยหลักการการโอนโรงเรียนถ้าตามกฎหมาย 2550 จะโอนก็ได้ไม่โอนก็ได้ แต่ถ้า โอนจะมีกฎีกาออกมายกเว้นภาษีให้แต่เนื่องจากจะมีการแก้ไขกฎหมายทางสรรพากรจึงไม่ออกมา ยกเว้นให้ แต่ถ้าเป็นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายที่ดินมีการยกเว้นให้ มีแต่เรื่องภาษีอากรที่ยังเป็นปัญหาอยู่ ส่วนเรื่องภาษีเงินได้โดยทั่วไปเมื่อมีรายได้ นายจ้างต้องหัก ภาษี ณ ที่จ่าย อย่างไรก็ดีกรณีครุต่างประเทศ เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยภาษีซ้อนเป็นเรื่องที่ค่อนข้าง ละเอียด

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ในทางปฏิบัติ ภาษีซ้ำซ้อนก็จะหักไว้ก่อน ถ้า 2 ปีแล้วอยากกลับบ้านเราก็จะไปขอคืนที่ สรรพากรเพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากตามมา ขอเรียนถามเรื่องภาษีรายได้ของผู้รับใบอนุญาตในการ

ทางการศึกษาไม่ต้องเสียภาษี ถ้าตาม พ.ร.บ.ปี 2525 ไม่ต้องเสียภาษีสำหรับเจ้าของผู้ดำเนินธุรกิจในด้านการศึกษา ซึ่งถ้าทางต่างชาติก็จะใช้หลักเกณฑ์เดียวกันใช่หรือไม่เสียภาษีเหมือนกันหรือไม่

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ใช้หลักการเดียวกันหมด ถ้าเป็นกรณีรายได้บุคคลธรรมดาได้รับยกเว้น ถ้าเป็นกรณีนิติบุคคลต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาเพียงอย่างเดียวก็ได้รับการยกเว้น ถ้ามีธุรกิจอย่างอื่นจะมีภาษีรายได้นิติบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องก็ต้องเสียภาษี เงินเดือนครูก็ต้องเสียตามธรรมดาซึ่งสรรพากรยังไม่ปรับแก้ และถ้าถือตามกฎกระทรวงก็ยังได้รับการยกเว้นอยู่

ม.ล.ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล (วิทยากร)

ทาง WTO จะมีมาตราหนึ่งที่เขียนว่า Domestic Regulation ให้สิทธิประเทศสามารถออกกฎหมายหรือระเบียบเพื่อมากำกับดูแลมาตรการภายใน เช่น กำหนดการออกใบอนุญาตแต่ไม่ได้ให้สิทธิออกการกีดกันผู้ให้บริการต่างชาติ อย่างในกรณีสัญญาชาติชัดเจนว่ากีดกัน เพราะฉะนั้นก็ควรที่จะเขียนไว้ในข้อจำกัดในตารางชี้ อผูกพันว่าผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียนต้องมีสัญชาติไทย แต่กฎหมายประเทศไทยตอนนั้นไม่ได้เขียนไว้ เพราะฉะนั้นข้อผูกพันของไทยจึงไม่ได้จำกัดเรื่องนี้ไว้

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

จริงๆ เราใช้ว่า Thai nationality กลุ่มไปที่ Thai born nationality หรือไม่

ม.ล.ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล (วิทยากร)

ในขณะนี้ WTO กำลังเจรจาอบโตฮา ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องนี้ทราบปัญหาต่างๆ แล้ว จะได้มีการแก้ไขตารางข้อผูกพันให้ถูกต้องโปร่งใส

ผู้แทนจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

รู้สึกดีใจและขอบพระคุณที่ท่านทำงานชิ้นนี้ขึ้นมา ความเห็นคือในชื่อของรายงานการวิจัย ซึ่งเป็นโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา เราจะผูกมัดเลยหรือว่าเราจะแก้กฎหมายงานวิจัยชิ้นนี้น่าจะออกมาในเชิงการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละวิธีมากกว่า อย่างเช่นการแก้ไขกฎหมายกับการแก้พันธกรณี ความยาก ง่ายอาจจะต่างกัน ผลดีผลเสียต่อประเทศไทยคืออะไร นอกจากนี้ยังอยากให้คุณผู้วิจัยดูให้อีกทีว่า 4 mode นี้ครอบคลุมหรือยัง และการเปิดเสรีมีการประกันคุณภาพก่อนหรือไม่ ประเทศไทยจะรับได้หรือไม่

ศ.ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

ตอบโจทย์ก่อนนะครับ คือ หัวข้อที่กำหนดมาจากสภาการศึกษา ทางธรรมศาสตร์ทำในกรอบที่ได้รับมา คงไม่ไปไกลถึงขนาดว่าข้อตกลงที่เขียนไว้ควรจะเขียนอย่างไรหรือไม่

ผู้แทนจากสภาการศึกษา

ประเด็นที่ขอให้วิเคราะห์คือประเด็นกฎหมาย เรื่องที่จะกล่าวมี 2 ประเด็นคือในเรื่องทวิภาคีระหว่างไทยกับการเจรจากับคู่เจรจาในอาเซียนถ้ามีการเข้ามาลงทุนไม่เกิน 49% ก็คงจะไม่เป็นปัญหา ผมไม่ชัดเจนว่าใน 8 ประเทศหรือในกลุ่มอาเซียนด้วยกันมันมีบางประเทศหรือไม่ที่เกิน 51% ในกรอบของการวิจัยถ้ามันเกินแล้วจะมีผลในการแก้กฎหมายของเราอย่างไรนี่คือประเด็นที่ 1 อยากทราบว่าประเทศไหนที่ 51% ผลที่ตามมาจากที่เรามีข้อตกลงระหว่างอาเซียนด้วยกันมันจะมีผลต่อกฎหมายอย่างไร ในการประชุมที่หัวหินเมื่อไม่กี่วันมานี้มันจะมีผลกระทบในทางกฎหมายอย่างไรบ้าง ในประเด็นที่ 2 ในเชิงกฎหมายเราตีกรอบไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาเอกชนและมหาวิทยาลัยเอกชนนั้น เราตีกรอบว่าคนที่ จะมาจัดตั้งสถานศึกษาเอกชนนั้น ต้องมีคนมาศึกษา 7 คนขึ้นไปต้องอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ และกฎหมายมหาวิทยาลัย เราตีความแคบไปเล็กน้อยคือ 1 คนขึ้นไปเพราะมีคนที่อาศัยประเทศแล้วให้คนมาสมัครเรียนด้วยราคาแพงแต่คุณภาพไม่มี มันมีผลต่อกระบวนการทางกฎหมายในประเทศไทยหรือการทำข้อตกลงมากน้อยแค่ไหน

ม.ล. ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล(วิทยากร)

ขออนุญาตตอบประเด็นแรกก่อนในเรื่องที่เราไปผูกพันไว้ที่ท่านเกรงว่าเปิดเกิน 49% ในอาเซียนเรายังผูกพันใน 49% WTO ก็ยัง 49% มีเพียงกรอบเดียวที่เราผูกพันเกินคือ ไทย- ออสเตรเลีย 60% โดยผูกพันแค่สาขาเดียวสถา บันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแต่เราสามารถเขียนรายละเอียดให้เน้นการสอนวิทยาศาสตร์ ต้องตั้งอยู่นอกกรุงเทพและหัวเมืองใหญ่ และให้กรรมการเป็นคนไทยเกินกึ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ค่อนข้างรัดกุม

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ขออนุญาตถามว่าอเมริกันเคยทำสนธิสัญญาไว้ตั้งแต่ 100 ปีที่แล้ว อันนี้ให้คงไว้หรือต้องแก้ไข

ม.ล. ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล(วิทยากร)

การที่เราให้สิทธิอเมริกัน 100% เพียงประเทศเดียวเป็นข้อที่ผิดใน WTO เพราะเราห้ามเลือกปฏิบัติแต่เราขอยกเว้นกับ WTO ไว้ 10 ปีเพราะมองว่าพอ 10 ปีแล้วก็ขอยกเลิกกับอเมริกาแต่

ประเทศอเมริกาก็ไม่ ยอม ประเทศไทยเห็นว่า FTA เป็นทางออก แต่ผลก็ไม่เป็นอย่างนั้นเพราะ FTA หยุดไปก่อนเพราะฉะนั้นตอนนี้ผมจึงมองว่าเป็นเรื่องการเมือง นโยบาย

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ในกรอบของ อาเซียน packages 8 ปี 2553 mode 3 เปิด 51 เปอร์เซนต์ ปี 2558 เปิด 71 เปอร์เซนต์ มองว่าสัญชาติไทยโดยกำเนิดหรือไม่ต้องมีความชัดเจน

ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ (หัวหน้าคณะผู้วิจัย)

การเปิด 51 เปอร์เซนต์ ไทยมักจะเปิดโดยไม่ดูผลกระทบที่ตามมา

ม.ล. ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล (วิทยากร)

เป็นเรื่องที่ผู้นำอาเซียนกำหนดมาเลย เป็น blue print ในการเปิดเสรีโดยยังไม่มองว่าเงื่อนไขคืออะไร ในส่วนเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจสอบหรือกำหนดข้อจำกัดให้ครบถ้วน ซึ่งตั้งเป้าไว้สวนทางกับกรอบอื่น

คุณดวงอาทิตย์ นิธิอุทัย (นักวิจัย)

เป็นเป้าหมายของอาเซียนเมื่อประมาณ 40 ปีมาแล้ว ต้องยอมรับ ว่าไทยต่อให้ทราบแต่จะค่อยมาเพ็งดำเนินการตอนใกล้ๆ จะเปิดเสรีแม้ยืดเวลาแล้ว

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

มีโครงการยกระดับคุณภาพครู โดยเน้นว่า ให้เด็กไทยพูดภาษาอังกฤษให้ได้ภายใน 10 ปีเพื่อให้เด็กไทยเชื่อมโยงกับเด็กอาเซียนได้

ผู้แทนจากสมาคมโรงเรียนนานาชาติ

ถ้าสมมติว่าทางอาเซียนกำหนดมาโดยที่ไม่ได้คำนึงว่าแต่ละประเทศมีข้อจำกัด ถ้าเป็นอย่างนี้เราจะมีทางใดที่สามารถทำให้เป็นประโยชน์กับเราหรือเค้ากำหนดมาแล้วเราต้องทำตามโดยไม่มีทางออก

ม.ล. ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล (วิทยากร)

ในตัวของความกำหนดในอาเซียนมีข้อยกเว้นที่เราสามารถใช้ได้ถ้าสาขาไหนที่เรายังมาพร้อมที่จะเปิดบริการ ก็สามารถเข้าไปขอการยกเว้นหรือไปชะลอการเปิด เรื่องที่สองถึงแม้ว่าเราจะเปิดแล้วแต่เราก็สามารถเขียนข้อจำกัดให้สอดคล้องกับกฎหมายไทยได้

รศ. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

ผมขอให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องสัญชาติ ใน พ.บ.โรงเรียนเอกชน ปี2550 ในมาตรา21 กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดาที่กำหนดว่ามีสัญชาติไทยเขียนแค่นี้ ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พศ.2551 ผู้จัดการต้องมีสัญชาติไทย และมีกฎหมายซึ่งเพิ่งจะถูกยกเลิกไปคือ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ .ศ.2550 ซึ่งออกตามความในกฎหมายเก่า มีอยู่ข้อหนึ่งคือคุณสมบัติของผู้จัดการต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่คุณสมบัติของครูใหญ่และครูมีสัญชาติไทยเฉยๆ จึงมีประเด็นที่ไม่ชัดเจนเพราะเขียนไว้ว่าสัญชาติไทยเฉยๆ เพราะยังมีในเรื่องการแปลงสัญชาติ หรือการสมรส (ผู้หญิง) ผมจะไปค้นดูรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้ง และอัปเดตกฎหมายใหม่ และนอกจากนี้ยังมีกรณีของมหาวิทยาลัยเอกชนบอกว่าผู้ที่มีคุณสมบัติต้องเป็นผู้ที่สามารถมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ เป็นนัยว่าต้องเป็นคนที่มีสัญชาติไทย ผลกระทบจากการออกกฎหมายใหม่ๆ แล้วไปกระทบกับพันธกรณีควรจะมึนโยบายออกมาเลยว่าควรทำอย่างไรคือควรมีแนวทางเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง

ผู้แทนจากสภาการศึกษา

ผลกระทบจากกฎหมายใหม่ๆ กระทบพันธกรณี ถ้าเป็นไปได้ควรมีวิธีทางนโยบายเพื่อให้แก้กฎหมายเลย หรือจะเป็นประเด็นที่ควรจะเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาในอนาคตว่าการออกกฎหมายใหม่ๆ ควรคำนึงถึงกฎหมายเก่า พันธกรณีต่างๆ ว่ามีอะไรบ้าง เพราะอย่างนี้ก็ขัดแย้งกับพันธกรณี เป็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นถ้าจะออกกฎหมายต่อไปควรมีข้อเสนอแนะทางออกไว้

ม.ล.ณัฐสิทธิ์ ดิศกุล (วิทยากร)

แนวทางแก้ปัญหาอาจกำหนดแบบเดียวกับมาตรา 10 พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งยกเว้นกับการทำพันธกรณี แต่ก็เคยมีปัญหากฎหมายบางฉบับที่เหมือนมาตรา 10 พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แต่ก็มีมีการแก้กฎหมายตัดมาตราดังกล่าวทิ้ง

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ประเด็นสัญชาติควรมีรายละเอียดมากกว่านี้

ผู้แทนจากสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

กระบวนการนี้ต้องคิดว่าไทยมีอำนาจต่อรองต่ำในประเทศคู่เจรจา เป็นการยากที่จะไปต่อรองจำเป็นต้องมีลักษณะการไม่ค่อยรับรู้ กฎหมายต่างๆ เช่น พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชน กฎเกณฑ์ทำ

ให้เราอ่อนแอหรือไม่ และต้องเปิดช่องในทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการโต้แย้งเวลาที่จะต้องชี้แจง และต้องคำนึงถึงผลกระทบก่อนมากกว่าจะทำไปเพราะเราเป็นประเทศที่ด้อยกว่าจะถูกชี้หน้า และส่งผลกระทบต่อพวกเรากันเอง

รศ. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช (นักวิจัย)

กำลังศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิดเสรีทางการศึกษาของ GATS ของประเทศต่างๆ ในอาเซียน เช่น ฮองกง มาเลเซีย วิกิเระห์กับออสเตรเลีย และอินเดีย พูดเรื่องอำนาจต่อรอง แต่ละ mode มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร จุดอ่อนก็ไม่เปิด จุดแข็ง เช่น mode 4 ก็จะสนับสนุนไม่แน่ใจว่าตอนเปิดมีการรับฟังทุกภาคส่วนมากแค่ไหน มีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ในงานวิจัยจะพูดถึงข้อสังเกตของบางประเทศ ความพร้อม อุปสรรค ปัญหา การเตรียมการ การรับมือ

ขอขอบคุณท่านรัฐสิทธิ์และผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกคน บรรดาความคิดเห็นของท่านจะนำมาปรับปรุงเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

ภาคผนวก ค

ตารางสรุปเฉพาะใจความสำคัญของข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษาของประเทศไทย¹⁰⁰

1. ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)¹⁰¹

1.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitations on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ ประเทศไทยได้กำหนดข้อยกเว้นหลักการเข้าสู่ตลาด การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้ อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น โดยมีเงื่อนไข 2 ประการ ดังนี้	Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ไม่ผูกพัน

¹⁰⁰ ในภาคผนวก ค นี้ ทางคณะผู้วิจัยได้จัดทำสรุปตารางเนื้อหาข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษาของประเทศไทย เพื่อให้สะดวกแก่การเข้าใจ โดยได้นำเสนอสรุปเฉพาะประเด็นที่อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อกฎหมายภายในที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในรายงานวิจัยฉบับนี้ หากต้องการศึกษาเนื้อหา ความตกลงระหว่างประเทศต่างๆโดยละเอียดและสมบูรณ์ โปรดศึกษาจากตารางข้อผูกพันฉบับจริงของความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ และการสรุปเนื้อหาในงานวิจัยในส่วนประเภทของบริการการศึกษาในบางประเภทนั้น ทางคณะผู้วิจัยได้ทำการเรียบเรียงการจัดแบ่งหมวดหมู่ใหม่จาก Commitments เล็กน้อยเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ

¹⁰¹ โปรดดู General Agreement on Trade in Services และ Thailand – Schedule of Specific Commitments ของ WTO ในการเจรจาอบอุรุกวัย

<p>ชาวต่างชาติต้องถือจำนวนหุ้นไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทที่จดทะเบียน</p> <p>Mode 4 ประเทศไทยไม่ผูกพัน เว้นแต่กรณีต่อไปนี้</p> <p>1.บุคคลธรรมดาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยไม่เกินกว่า 90 วัน เพื่อการประชุมทางธุรกิจหรือสัญญา หรือการติดต่อเพื่อเข้าทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายบริการ การเข้าเยี่ยมทางธุรกิจ หรือกิจกรรมอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน</p> <p>2.บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้จัดการหรือระดับผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนที่จะได้ยื่นคำขอเข้ามา และได้ผ่านหลักเกณฑ์ด้านความจำเป็นในการบริการ ได้แก่ ขนาดของทุนจดทะเบียนเต็ม หลักเกณฑ์การจ้างงาน การขยายการลงทุนของชาวต่างชาติ การส่งเสริมการส่งออก การถ่ายทอดเทคโนโลยี ความจำเป็นพิเศษด้านการบริหารจัดการ ตามที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน การเข้ามาในประเทศชั่วคราวกำหนดให้พำนักได้ไม่เกิน 1 ปี และอาจจะขยายออกไปได้ 2 ครั้ง คราวละไม่เกิน 1 ปี</p> <p>นอกจากนี้ Mode 3 และ Mode 4 ในการบริการทั้งในรูปแบบการลงทุน และการให้บริการโดยบุคคลธรรมดา มีข้อยกเว้นเพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือว่าเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างด้าวไม่อนุญาตให้</p>	
--	--

<p>ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม</p>	
--	--

1.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ประเภทของบริการการศึกษา	ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitations on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9219)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 กำหนดข้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์ 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และอื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9221+9222)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 กำหนดข้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์ 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

<p>บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223+9224)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 กำหนดข้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์ 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาในระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น (Professional and/or Short Courses Education Services) (CPC 92400)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด ยกเว้นโดยกำหนดให้เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 กำหนดข้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์ 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

2. ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)¹⁰²

2.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment)

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitations on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>Mode 3 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัท จำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้นและเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ยกเว้น บริการผู้ตรวจสอบบัญชีและการทำบัญชี และ bookkeeping services บริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งฮาร์ดแวร์ของคอมพิวเตอร์ บริการจัดการข้อมูล (ยกเว้นบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) บริการการก่อสร้างและวิศวกร บริการเกี่ยวกับการเดินเรือและขนส่งทางทะเล</p> <p>Mode 4 การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาแบบชั่วคราวไม่ผูกพัน นอกจากนี้</p> <p>(1) ผู้ติดต่อธุรกิจชั่วคราว, ผู้เยี่ยมชมธุรกิจ (Business Visitor) บุคคล</p>	<p>Mode 3 สำหรับองค์กรทางพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและ ข้อบังคับของประเทศไทยที่มีกรรมร่วมหุ้นโดยต่างชาติไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศที่เป็นเจ้าของหรือถูกควบคุมโดยชาวต่างชาติอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการลงทุนของชาวต่างชาติ อาจถูกกำหนดโดยเงื่อนไขบางประการตามที่กำหนดโดยกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาติ (Commercial presence which is owned or controlled by foreigners may be subject to certain requirements as stipulated by laws regarding foreign investment)</p> <p>ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติ บุคคลที่ขอใบอนุญาตต้องมีสัญชาติไทย (the manager or representative of the juristic person who apply for a license must be a Thai national.)</p>

¹⁰² โปรดดู Thailand-Schedule of Specific Commitments For the 7th Package of Commitments under ASEAN Framework Agreement on Services

<p>ธรรมดาที่เข้ามาพำนักในประเทศไทย เพื่อเข้าร่วมในการประชุมทางธุรกิจหรือสัญญา หรือการติดต่อเพื่อเข้าทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายบริการ การเข้าเยี่ยมทางธุรกิจ หรือกิจกรรมอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเข้ามาเพื่อการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศในประเทศไทย สามารถอยู่ในประเทศไทยไม่เกินกว่า 90 วัน และอาจจะขอขยายระยะเวลาออกไปไม่เกิน 1 ปี</p> <p>(2) บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้จัดการหรือระดับผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนที่จะได้ยื่นคำขอเข้ามา และได้ผ่านหลักเกณฑ์ด้านความจำเป็นในการบริการ ได้แก่ ขนาดของทุนจดทะเบียนเต็ม หลักเกณฑ์การจ้างงาน การขยายการลงทุนของชาวต่างชาติ การส่งเสริมการส่งออก การถ่ายทอดเทคโนโลยี ความจำเป็นพิเศษด้านการบริหารจัดการ ตามที่กำหนดโดยกรมการจัดหางาน การเข้ามาในประเทศชั่วคราวกำหนดให้พำนักได้ไม่เกิน 1 ปี และอาจจะขอขยายระยะเวลาออกไป 3 คราว คราวละไม่เกิน 1 ปี</p> <p>Mode 3 และ Mode 4 สำหรับเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ และเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด</p>	<p>ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The director and deputy director must be Thai national.)</p> <p>ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย(The manager and executive manager must be a Thai nationals.)</p> <p>อื่นๆ ไม่ผูกพัน, รวมถึงการอุดหนุน</p> <p>Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ใน ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด</p> <p>Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขการถือครองที่ดิน ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด</p>
---	---

2.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)¹⁰³

ประเภทของบริการการศึกษา	ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitations on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
บริการการศึกษาบริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Primary Education Services : Preschool Education Services) (CPC 92110)	1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ผู้อำนวยการและผู้จัดการอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย (At least half of its directors, and if applicable its managing director, must be the person of Thai nationality) 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน	1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยเฉพาะผู้ที่ยื่นขอใบอนุญาต (The manager or the representative of the juristic person must be a Thai national, only who can apply for school license.) ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The school director and deputy director must be Thai nationals.) ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย (The School manager/Executive manager must

¹⁰³ ข้อผูกพันที่อยู่ภายใต้ข้อเสนอนี้จะต้องทำภายใต้เงื่อนไขทั่วไปดังต่อไปนี้ ข้อผูกพันเฉพาะในเรื่องการเปิดตลาด และการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติในทุกรูปแบบของการให้บริการจะต้องไม่ถูกแปลไปในทางที่นำไปใช้เพื่อการยอมรับวิทยฐานะเพื่อเป้าหมายในการ รับเข้า, ลงทะเบียน, และ คุณสมบัติเพื่อการอุดมศึกษา การเข้าทำงาน หรือ การปฏิบัติทางอาชีพในประเทศไทย ผู้ให้บริการอาจจะถูกให้ แจ้ง หรือ ลงทะเบียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

		be a Thai national.) 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน
<p>บริการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ สายเทคนิคและ อาชีวศึกษา ระดับมัธยม (Secondary Education Services) -ระดับมัธยมทั่วไป (CPC 9221) -ระดับมัธยมระดับสูง (CPC 9222) -เทคนิคและวิชาชีพ (CPC 9223) -เทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ (CPC 9224)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 เป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) 1. เทคนิคและวิชาชีพขั้นสูง (Post-secondary technical and vocational education services) (CPC 9231)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ผู้อำนวยการและผู้จัดการอย่างน้อย ครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย (At least half of its directors, and if applicable its managing director, must be the person of Thai nationality.) 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลต้องมี สัญชาติไทยเฉพาะผู้ยื่นขอใบอนุญาต (The manager or the representative of the juristic person must be a Thai national, only who can apply for school license.) ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The school director and deputy director must</p>

<p>2 บริการการศึกษาขั้นสูงอื่นๆ (Other Education Services) (CPC 9239)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 อย่างน้อยครึ่งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทย 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>be Thai nationals.) ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย (The School manager/Executive manager must be a Thai national.) 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน 1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 อย่างน้อยครึ่งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทย 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการทางการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ หรือ หลักสูตรระยะสั้น การศึกษาผู้ใหญ่(Adult Education services : CPC 924) (Professional and/or Short Courses Education Services (CPC 92400</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 เป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการทางการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services), บริการการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ผู้อำนวยการและผู้จัดการอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย (At least half of its</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ผู้จัดการหรือตัวแทนของนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยเฉพาะผู้ที่ยื่นขอใบอนุญาต (The</p>

	<p>directors, and if applicable its managing director, must be the person of Thai nationality.)</p> <p>4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>manager or the representative of the juristic person must be a Thai national, only who can apply for school license.)</p> <p>ผู้อำนวยการหรือตัวแทนต้องมีสัญชาติไทย (The school director and deputy director must be Thai nationals.)</p> <p>ผู้จัดการหรือผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย (The School manager/Executive manager must be a Thai national.)</p> <p>4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
--	--	--

3. ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)¹⁰⁴

3.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitment)

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)	ข้อผูกพันเพิ่มเติม (Additional Commitments)
<p>Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัท จำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น และเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และ ผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>Mode 3 เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะสำหรับองค์กรทางพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน, ไม่มีข้อจำกัดอื่นๆ ไม่ผูกพัน</p> <p>Mode 3 และ Mode 4 การได้มาและการใช้ที่ดิน ไม่ผูกพัน เว้นแต่ที่กำหนดไว้ในข้อจำกัด การเข้าสู่ตลาด (ซึ่งต่อไปในตารางนี้จะเรียกว่า ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด)</p>	<p>เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะองค์กรทางพาณิชย์ที่ไม่ได้ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยหรือองค์กรทางพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติเกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน อาจได้รับการอนุญาตให้มีการจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้ โดยมีเงื่อนไขว่าองค์กรดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระบุภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999)</p>

¹⁰⁴ โปรดดู Agreement Between The Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership Chapter 7 Article 71 – 89 และ Schedules of Specific Commitments for Trade in Services > Schedules of Thailand โดยเรียบเรียงจากเอกสารแปล Schedules of Specific Commitments for Trade in Services > Schedules of Thailand กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, <http://www.thaifta.com>

<p>Mode 3 และ Mode 4 การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาตินิติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้ คนต่างชาตินิติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด</p> <p>Mode 4 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ ไม่ผูกพัน นอกจากนี้</p> <p>(1) ผู้โอนย้ายภายในกิจการ ที่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์สำหรับความจำเป็นด้านการจัดการ โดยในการพิจารณาความจำเป็นด้านการจัดการ ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้จะต้องนำมาพิจารณาโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ขนาดของทุนที่ชำระแล้วทั้งหมด (2) การสร้างการจ้างงาน (3) ระดับของการลงทุนจากต่างประเทศ (4) การส่งเสริมการส่งออก (5) การถ่ายโอนเทคโนโลยี (6) ความจำเป็นพิเศษสำหรับการจัดการ และหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่กำหนดโดยกรรมการ</p>	<p>Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด</p> <p>บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่กระทำกิจกรรมทางธุรกิจซึ่งจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ในระดับสูง โดยอยู่บนพื้นฐานของสัญญาส่วนบุคคลกับองค์กรสาธารณะหรือเอกชนในดินแดนของประเทศไทย ไม่ผูกพัน</p>	<p>ซึ่งรวมถึงที่อยู่ในมาตรา 5 และมาตรา 18 ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 (ค.ศ.1997) เทศบัญญัติ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน กฎ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความเฉพาะที่จัดทำขึ้นหรือที่ตราขึ้นให้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปปัจเจกบุคคลที่เกี่ยวข้อง จะต้องถูกตีพิมพ์ลงในราชกิจจานุเบกษา</p>
---	--	---

<p>จัดหางาน ภายใต้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521 (ค.ศ.1978)</p> <p>ผู้ที่โอนย้ายภายในกิจการเป็นบุคคลธรรมดาของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นลูกจ้างในระดับผู้จัดการหรือผู้บริหาร หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางของนิติบุคคลของญี่ปุ่น ซึ่งถูกย้ายมาทำงานชั่วคราวสำหรับ บการให้บริการผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ในประเทศไทย และผู้ซึ่งได้รับการว่าจ้างโดยนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องนอกประเทศไทย เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนวันที่ยื่นคำขอเข้าประเทศของบุคคลนั้น</p> <p>ผู้จัดการ ได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่เป็นหลักในการอำนวยการในองค์กร หรือแผนกหรือฝ่ายย่อยขององค์กรกำกับดูแลและควบคุมการทำงานของผู้ควบคุมดูแลอื่น ผู้รับจ้างที่ประกอบวิชาชีพหรือด้านการจัดการ มีอำนาจหน้าที่ที่จะว่าจ้างและให้ออกหรือเสนอแนะการว่าจ้าง การให้ออกหรือการตัดสินใจด้านบุคลากรอื่น ๆ (อาทิ การเลื่อนตำแหน่ง หรือ การอนุญาตให้ลา) และมีอำนาจหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานวันต่อวัน บุคคลนั้นจะต้องไม่เป็นผู้</p>		
---	--	--

<p>ควบคุมดูแลระดับต้น เว้นแต่พนักงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือพนักงานที่จำเป็นสำหรับการให้บริการเป็นหลัก</p> <p>ผู้บริหาร ได้รับคำนิยามว่า บุคคลธรรมดาภายในองค์กรที่โดยหลัก อำนาจการด้านการจัดการองค์กร กำหนดเป้าหมายและนโยบายขององค์กร มีอิสระอย่างกว้างขวางในการตัดสินใจ และได้รับเพียงการกำกับดูแลหรือคำสั่งทั่วไปจากผู้บริหารในระดับสูงกว่าคณะกรรมการบริหารหรือผู้ถือหุ้นของธุรกิจ</p> <p>ผู้บริหารจะไม่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอย่างแท้จริงขององค์กรโดยตรง</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญ ได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่มีความรู้ในระดับความเชี่ยวชาญที่ต่อเนื่องขั้นสูงและมีความรู้ที่เป็นกรรมสิทธิ์เกี่ยวกับการให้บริการ อุปกรณ์การทำวิจัย เทคนิค หรือการจัดการขององค์กร</p> <p>(2) บุคคลธรรมดาของญี่ปุ่นที่กระทำการทางธุรกิจซึ่งจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีหรือความรู้ในระดับสูงโดยอยู่บนพื้นฐานของสัญญาส่วนบุคคลกับ</p>		
--	--	--

<p>องค์กษารณษะหรือเอกชนในดินแดนของประเทศไทย และเป็นไปตามหลักเกณฑ์สำหรับความจำเป็นด้านการจัดการ ได้แก่ (1) ขนาดของทุนที่ชำระแล้วทั้งหมด (2) การสร้างการจ้างงาน (3) ระดับของการลงทุนจากต่างประเทศ (4) การส่งเสริมการส่งออก (5) การถ่ายโอนเทคโนโลยี (6) ความจำเป็นพิเศษสำหรับการจัดการ และหลักเกณฑ์อื่นที่ได้กำหนดโดยกรมการจัดหางานภายใต้ พ.ร.บ.การทำงานของคนต่างด้าว ในสาขาย่อยดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -บริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งฮาร์ดแวร์ของคอมพิวเตอร์ (ซีพีซี 84100) -บริการเกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์ (ซีพีซี 84210+84220+84240+84250) -บริการจัดการข้อมูล (ยกเว้นบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) (ซีพีซี 84310+84320+84330+84390) -บริการฐานข้อมูล (ยกเว้นบริการที่ให้ผ่านทางโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) (ซีพีซี 84400) -บริการคอมพิวเตอร์อื่น บริการฝึกอบรมเรื่อง 		
--	--	--

<p>ซอฟต์แวร์ให้กับพนักงานของลูกค้า (ส่วนหนึ่งของซีพีซี 84900)</p> <ul style="list-style-type: none"> -บริการการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการทั่วไป (ซีพีซี 86501) -บริการด้านวิศวกรรม (ซีพีซี 86721 ถึง 86727+86729) (ยกเว้นวิศวกรรมโยธา) -บริการการโรงแรมที่พัก (ซีพีซี 64110) และ -บริการร้านอาหาร (ซีพีซี 64210) <p>บุคคลธรรมดาตั้ง กล่าวต้องได้รับการว่าจ้าง ภายใต้สัญญาจ้างโดยบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายไทยและประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในประเทศไทย</p>		
---	--	--

3.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitment)

ประเภทของบริการการศึกษา	ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitations on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>บริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Primary Education Services)</p> <p>1. บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9219)</p> <p>2. บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และที่</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน</p> <p>2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาคนนั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาคนนั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p> <p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน</p> <p>2. Mode 2 ไม่ผูกพัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน</p> <p>2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p> <p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน</p>

<p>เหลือของระดับประถมอื่นๆ (CPC 9211+ The rest of CPC 9219)</p>	<p>3. Mode 3 ไม่ผูกพัน 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>2. Mode 2 ไม่ผูกพัน 3. Mode 3 ไม่ผูกพัน 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9221+9222)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการ การศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด</p>

<p>(CPC 9223+9224)</p>	<p>4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาคนนั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนใน ประเทศไทย และบุคคลธรรมดาคนนั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 923)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 การร่วมหุ้นโดยต่างชาติที่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิก สภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทยและ ผู้ให้บริการในสาขานี้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 (ค.ศ.2003) 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาคนนั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 กำหนดช้อยกเว้นให้จำกัดการถือหุ้นของผู้ให้บริการชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 49 เปอร์เซ็นต์และอย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยมี สัญชาติไทยและผู้ให้บริการในสาขานี้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ .ศ.2546 (ค.ศ.2003) 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

	<p>ทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาในนั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้</p> <p>อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	
<p>บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือหลักสูตรระยะสั้น (Professional and/or Short Courses Education Services) (CPC 92400)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลธรรมดาในนั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาในนั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ <p>อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

<p>บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services) บริการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services) (Part of CPC 92900)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าคุณคณธรรมดานั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดานั้นมีคุณสมบัติและประสงค์การที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>อื่นๆ (Others)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่ผูกพัน 3. Mode 3 ไม่ผูกพัน 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่ผูกพัน 3. Mode 3 ไม่ผูกพัน 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

4. ความตกลงการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA)¹⁰⁵

ตารางข้อผูกพัน	ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access) และ ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)	<p>ก. การลงทุนทางตรงรวมทั้งการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence)</p> <p>ผูกพันคนออสเตรเลียทั้งหมด</p> <p>เพื่อปฏิบัติตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2546 (ออก ณ วันที่ 10 มีนาคม ค.ศ.2003) กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดให้บุคคลธรรมดา (เจ้าของคนเดียว) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน คณะบุคคล และนิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน และสาขา) ที่เกี่ยวข้องกับการขายและซื้อสินค้าหรือบริการโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ได้แก่ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ไอเอสพี) เจ้าของเว็บ และอี-มาร์เก็ตเพลส</p> <p>นอกจากระบุไว้ในตารางว่าอนุญาตให้คนออสเตรเลียถือหุ้นข้างมากได้ การจัดตั้งทางพาณิชย์จะได้รับอนุญาตเมื่อมีการจดทะเบียนในไทย สำหรับธุรกิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน หุ้นส่วนจัดการหรือผู้จัดการต้องมีสัญชาติไทย</p>

¹⁰⁵ โปรดดู Thailand-Australia Free Trade Agreement Trade in Services Article 801-806 และ THAILAND'S SCHEDULE OF COMMITMENTS

	<p>ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 และกฎหมายและระเบียบอื่นที่ระบุไว้เฉพาะ กิจกรรมดังต่อไปนี้จะนำข้อกำหนดด้านสัญชาติมาใช้</p> <p>บริการการศึกษา</p> <p>ภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 (ค.ศ.1982) ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนต้องเป็น ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ทุนซึ่งเป็นของคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 และจำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ผู้จัดการโรงเรียนเอกชนต้องมีสัญชาติไทย</p> <p>ภายใต้พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ .ศ. 2546 (ค.ศ.2003) จำนวนคนต่างด้าวต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน</p> <p>ข้อกำหนดการมีถิ่นพำนักอาจนำมาใช้เพื่อให้มั่นใจเรื่องความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจเฉพาะบางสาขา เช่น อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ</p> <p>ไทยสงวนการใช้นโยบายในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ (Thailand reserves its policy discretion in the acquisition of land and real estate.)</p> <p>นอกจากระบุไว้ในตารางนี้ จะอนุญาตให้มีทุนซึ่งเป็นของผู้ลงทุน /</p>
--	---

	<p>ผู้ให้บริการออสเตรเลียจะไม่เกินร้อยละ 60 ตั้งแต่เดือนมกราคม ค.ศ.2005 ภายใต้หลักเกณฑ์ในสดมภ์ข้อจำกัดและระเบียบภายในประเทศที่ไม่เลือกปฏิบัติ¹⁰⁶</p> <p>นอกจากนี้ ผู้ลงทุน /ผู้ให้บริการซึ่งเป็นนิติบุคคลออสเตรเลียต้องจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัท จำกัดในไทย และต้องรั กษาอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นหรือน้อยกว่า 3:1</p> <p>มาตรการที่ใช้โดยรัฐบาลส่วนท้องถิ่น</p> <p>ไทยสงวนสิทธิในการออกหรือการคงไว้ซึ่งมาตรการซึ่งใดที่บริหาร ณ ระดับรัฐบาลส่วนท้องถิ่น โดยการใช้มาตรการนั้นอยู่บนพื้นฐานการไม่เลือกปฏิบัติโดยปราศ จากความตั้งใจในการทำให้ประโยชน์ที่มีต่อออสเตรเลีย ภายใต้บังคับบัญญัติของความตกลงต้องถูกลบล้างหรือเสียหายไป</p> <p>ข. การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา</p> <p>ผูกพันคนออสเตรเลียทั้งหมด</p> <p>สาขาทั้งหมดยกเว้น 39 อาชีพและวิชาชีพที่อยู่ในบัญชีแนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ .ศ.2522 (ค.ศ.1979)</p>
--	---

¹⁰⁶ ทุนที่เหลือต้องเป็นของผู้ลงทุน/ผู้ให้บริการไทย

	<p>(1) ผู้โอนย้ายภายในกิจการ</p> <p>คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้โอนย้ายภายในกิจการจะได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 5 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของ การว่าจ้างต่อเนื่องกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>สาขาหรือกิจการในเครือของนิติบุคคลออสเตรเลียต้องนำเงินตราต่างประเทศเข้าไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท แต่ให้มีคนต่างด้าวทำงานได้ 1 คนทุกๆ จำนวน 3 ล้านบาท แต่ให้มีจำนวนคนต่างด้าวทำงานทั้งหมดไม่เกิน 10 คน</p> <p>(2) ผู้ให้บริการตามสัญญา</p> <p>คนออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้ให้บริการตามสัญญาซึ่งให้บริการแก่นิติบุคคลออสเตรเลียหรือไทยจะได้รับใบอนุญาตทำงานมีอายุ 1 ปี ขยายเวลาได้คราวละ 1 ปี เวลาทั้งหมดไม่เกิน 3 ปี ภายใต้การตรวจสอบความจริงของการว่าจ้างต่อเนื่องกับนายจ้างเดิมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของไทยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>นิติบุคคลจดทะเบียนในไทยต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้ว 2 ล้านบาท ให้มีคนต่างด้าวทำงานได้ 1 คน แต่ให้มีจำนวนคนต่างด้าวทำงานทั้งหมดไม่เกิน 10 คน</p> <p>(3) ผู้เยี่ยมชมธุรกิจ</p>
--	---

	<p>ผู้เยี่ยมชมธุรกิจที่ถือวีซ่าเข้าเมืองแบบชั่วคราวจะได้รับอนุญาตให้พำนัก และได้รับใบอนุญาตทำงานอายุไม่เกิน 90 วัน โดยอาจขยายเวลาได้รวมไม่เกิน 1 ปีนับแต่วันที่เข้าเมือง</p> <p>(4) การเข้าไปใช้ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน</p> <p>(4.1) ผู้ลงทุนออสเตรเลียที่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท</p> <p>(4.2) ผู้ที่โอนย้ายภายในกิจการของสาขาหรือกิจการในเครือออสเตรเลีย ซึ่งนำเงินตราต่างประเทศเข้าไทยไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท และ</p> <p>(4.3) ผู้ให้บริการตามสัญญาออสเตรเลียของนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท</p> <p>จะเข้าไปใช้ศูนย์บริการวีซ่าและออกใบอนุญาตทำงานได้</p> <p>เพื่อได้รับการเข้าเมืองชั่วคราวและใบอนุญาตทำงาน คนออสเตรเลีย ภายใต้ประเภทนี้จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด ด้านเอกสารของไทยซึ่งจะแจ้งต่อออสเตรเลียจากเวลาหนึ่งถึงเวลาหนึ่ง</p> <p>(5) ผู้ถือบัตรเดินทางเพื่อปฏิบัติงานทางธุรกิจเอเปค</p> <p>บุคคลทางธุรกิจออสเตรเลียซึ่งถือบัตรเดินทางเพื่อปฏิบัติงานทางธุรกิจเอเปค (เอบีทีซี) จะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมงานประชุม /สัมมนาธุรกิจ หรือติดต่อธุรกิจโดยปราศจากการขายสินค้าหรือบริการตรงต่อสาธารณชนทั่วไป ให้บริการหรือมีรายได้เกิดขึ้นในไทยไม่เกิน 90 วัน</p>
--	--

	<p>(6) ผู้ที่ไม่ถือบัตรเดินทางเพื่อปฏิบัติงานทางธุรกิจเอเปค บุคคลทางธุรกิจออสเตรเลียซึ่งไม่ถือ เอปี้ซี จะได้รับอนุญาต ให้ดำเนินกิจกรรมเหมือนข้างต้นไม่เกิน 5 วัน บุคคลทางธุรกิจดังกล่าวจะต้องแจ้งกรมการจัดหางาน (ดีไออี) ก่อนเข้าร่วมงานประชุมหรือติดต่อธุรกิจในประเทศไทย</p> <p>(7) การยื่นขอล่วงหน้า</p> <p>กิจการออสเตรเลียจะได้รับอนุญาตให้ยื่นขอใบอนุญาตทำงานแทนลูกจ้างก่อนที่ลูกจ้างจะเข้ามาไทย ดีไออีจะแจ้งผลการพิจารณายื่นขอ รวมทั้งระยะเวลาอนุญาตและเงื่อนไขอื่นต่อนายจ้าง ก่อนที่ลูกจ้างจะเข้ามาในประเทศไทย เมื่อลูกจ้างเข้ามายังไทยแล้ว ลูกจ้างจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนปกติและให้เอกสารทั้งหมดที่จำเป็น</p> <p>(8) การแจ้งกรมการจัดหางาน</p> <p>ผู้โอนย้ายภายในกิจการและผู้ให้บริการตามสัญญาออสเตรเลียจะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมงานประชุม/สัมมนาและ/หรือติดต่อธุรกิจ ได้ทุกห้องที่ในประเทศไทย โดยไม่ต้องแจ้งหน่วยงานที่มีอำนาจในแต่ละครั้ง ทั้งนี้ต้องแจ้งให้ดีไออีเมื่อยื่นขอใบอนุญาตทำงานและแสดงเจตนาที่ต้องการควมยืดหยุ่นดังกล่าว</p> <p>(9) คู่สมรส</p> <p>คู่สมรสของผู้ลงทุน ผู้โอนย้ายภายในกิจการ และผู้ให้บริการตามสัญญาออสเตรเลียจะได้รับอนุญาตให้ทำงานเป็นผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือ</p>
--	--

	<p>ผู้เชี่ยวชาญในนิติบุคคลในไทย ทั้งนี้ต้องทำงานภายใต้สัญญาว่าจ้างที่ชอบด้วยกฎหมายและขออนุญาตพำนักชั่วคราวและใบอนุญาตทำงานเพื่อเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของไทย</p> <p>ไทยสงวนการใช้ดุลยพินิจในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์</p>
<p>ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)</p>	<p>บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 923)</p> <p>1) Mode 1 ไม่ผูกพัน</p> <p>2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>3) Mode 3 มีเงื่อนไขว่า บริการสถาบันอุดมศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมเพียงวิทยาศาสตร์ชีวิต เทคโนโลยีชีวภาพ และนาโนเทคโนโลยี โดยผู้ให้บริการต้องตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สมาชิกสภามหาวิทยาลัยอย่างน้อยครึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทยซึ่งรวมถึงชาวต่างชาติที่ได้สัญชาติไทยด้วย</p> <p>4) Mode 4 ไม่มีข้อจำกัด</p>

5. ความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ACFTA)¹⁰⁷

5.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of stay) ผู้เยี่ยมชมทางธุรกิจ (Business Visitors) กำหนดระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวไว้ เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 90 วัน แต่ตัวแทนของบุคคลที่รับผิดชอบในการก่อตั้งการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) อาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี และครบเกณฑ์ตามที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง(Immigration Bureau) และกรมการจัดหางาน(Department of Employment) กำหนดไว้ ส่วนผู้โอนย้ายภายในกิจการ (Intra-corporate Transferees) กำหนดระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวไว้เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปี และสามารถต่ออายุได้ 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี โดยตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของไทย</p>	<p>Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน(Acquisition and usage of land) ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด</p>

¹⁰⁷ รายละเอียด โปรดดู THAILAND Schedule of Specific Commitments (For the First Package of Commitments) และ Agreement on Trade in Services of The Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-Operation Between The Association of Southeast Asia Nations and The People's Republic of China

<p>Mode 3 และ Mode 4 สำหรับเงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคารคอนโดมิเนียมได้</p>
--

5.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ประเภทของบริการการศึกษา	ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (Secondary Education Services : International and National School Education Services excluding adult and other education) (CPC 9221, 9222)</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด (4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด (4) Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดตามตารางข้อผูกพันทั่วไป บุคคลที่จะได้รับใบอนุญาตต้องมีภูมิลำเนาในประเทศไทย</p>

	<p>1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป</p>	
<p>บริการการศึกษาสายเทคนิคและอาชีวศึกษา และเทคนิคและวิชาชีพสำหรับ บคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223, 9224)</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด (4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด (4) Mode 4 ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดไว้ในตารางข้อผูกพันทั่วไป</p>

<p>บริการการศึกษาขั้นสูง(Higher Education Services) (CPC 923)</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่ผูกพัน (4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยขอ บและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่ผูกพัน (4) Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services), บริการการสอนภาษาจีน (Chinese Language Tuition Services) (part of CPC 92900)</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่ผูกพัน (4) Mode 4 การให้บริการการศึกษาภาษาจีนได้รับ</p>	<p>(1) Mode 1 ไม่ผูกพัน (2) Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด (3) Mode 3 ไม่ผูกพัน (4) Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

	<p>อนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดา^{นั้น}ได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้ง โดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดา^{นั้น}มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้</p> <p>ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราว^{นั้น} มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้</p> <p>อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อมูลทุกพันทั่วไป</p>	
--	---	--

6. ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน – ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)¹⁰⁸

6.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>Mode 1 Mode 2 และ Mode 3 ข้อผูกพันของประเทศไทยภายใต้ข้อตกลงนี้เกี่ยวกับการมีถิ่นที่อยู่ถาวรของภาคีสมาชิกอื่น, ไม่ผูกพันประเทศไทยยืนยันสิทธิและเงื่อนไขของการมีถิ่นที่อยู่ถาวรจากตารางข้อผูกพันของ GATS ถ้ากรณีที่คุณจะอ้างสิทธิ จะต้องไม่อ้างสิทธิภายใต้ข้อตกลงนี้</p> <p>Mode 3 ในการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (commercial presence) เฉพาะนิติบุคคลที่จะได้สิทธิประโยชน์จากข้อผูกพันของประเทศไทย จะต้องเป็นนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของและควบคุมโดยบุคคลของประเทศไทย</p> <p>Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือ อสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัด ความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้นและเป็นไปตามเงื่อนไข</p>	<p>Mode 1 Mode 2 และ Mode 3 ข้อผูกพันของประเทศไทยภายใต้ข้อตกลงนี้เกี่ยวกับการมีถิ่นที่อยู่ถาวรของภาคีสมาชิกอื่น ไม่ผูกพันประเทศไทยยืนยันสิทธิและเงื่อนไขของการมีถิ่นที่อยู่ถาวรจากตารางข้อผูกพันของ GATS ถ้ากรณีที่คุณจะอ้างสิทธิ จะต้องไม่อ้างสิทธิภายใต้ข้อตกลงนี้</p> <p>Mode 3 ในการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (commercial presence) เฉพาะนิติบุคคลที่จะได้สิทธิประโยชน์จากข้อผูกพันของประเทศไทย จะต้องเป็นนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของและควบคุมโดยบุคคลของประเทศไทย</p> <p>เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะสำหรับองค์กรทางพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายและข้อบังคับของประเทศไทยที่มีการร่วมหุ้นโดยต่างชาติไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน, ไม่มีข้อจำกัด</p>

¹⁰⁸ โปรดดู Agreement Establishing The Asean -Australia-New Zealand Free Trade Area Chapter 8 Article 1 – 24, Thailand – Schedule of Specific Services Commitments และ Thailand’s Schedule of Movement of natural persons commitments

<p>ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และ</p> <p>(2) ผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง</p> <p>Mode 4 ผู้เยี่ยมชมทางธุรกิจ (Business Visitors) ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยมีระยะเวลาพำนักอาศัยชั่วคราวไม่เกิน 90 วัน แต่ตัวแทนของบุคคลที่รับผิดชอบในการก่อตั้งการเข้ามาตั้งห ูนย์บริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) อาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี และครบเกณฑ์ตามที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Bureau) และกรมการจัดหางาน (Department of Employment) กำหนดไว้</p> <p>ผู้โอนย้ายภายในกิจการ (Intra-Corporate Transferees) ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน กำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีและสามารถขยายเวลาได้ 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบของประเทศไทย</p> <p>การได้มาและการใช้ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินของประเทศไทย คนชาติต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นคนต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่อาจเช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้</p>	<p>อื่นๆ ไม่ผูกพัน</p> <p>การได้มาและการใช้ที่ดิน ไม่ผูกพัน ยกเว้นที่กำหนดในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด</p>
---	--

<p>คนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของห้องชุดภายใต้กฎหมาย และข้อบังคับที่ควบคุมกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด</p>	
--	--

6.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ประเภทของบริการการศึกษา	ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (International and National School Education Services) (CPC 9219)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลา</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

	<p>ที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป</p>	
<p>บริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (International and National School Education Services) (Part of CPC 9221+9222)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับ อนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูก จ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจด ทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมี คุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบัน ดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจ กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มี ได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลา ที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาในระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับ สายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223+9224)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด</p>

	<p>4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้</p> <p>ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้</p> <p>อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อมูลผูกพันทั่วไป</p>	<p>4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 92300)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน</p> <p>2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>3. Mode 3 ไม่ผูกพัน</p> <p>4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน</p> <p>2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>3. Mode 3 ไม่ผูกพัน</p> <p>4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

	<p>ดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้</p> <p>ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้</p> <p>อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อมูลผูกพันทั่วไป</p>	
<p>บริการการศึกษาระดับหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือการอบรมระยะสั้น (Professional and/or Short Courses Education Services) (CPC 92400)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษา กษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบัน <p>ดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้</p> <p>ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

	อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป	
<p>บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services) บริการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services) (CPC 92900)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่ จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้</p> <p>ส่วนระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวนั้น มีได้ 1 ปี หรือตามระยะเวลาที่จ้าง ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้</p> <p>อื่นๆ เป็นไปตามตารางข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

7. ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Asean – Korea Free Trade Agreement)¹⁰⁹

7.1 ตารางข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments)

ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)
<p>Mode 1, Mode 2, Mode 3 และ Mode 4 สำหรับผู้ให้บริการของภาคีสมาชิกอื่นที่เป็นบุคคลธรรมดาของภาคีสมาชิกนั้นแต่ไม่ได้มีสัญชาติของภาคีสมาชิก, ไม่ผูกพัน</p> <p>Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัด ความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้นและเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้.</p> <p>(1) การร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และ</p> <p>(2) ผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>Mode 1, Mode 2, Mode 3 และ Mode 4 สำหรับผู้ให้บริการของภาคีสมาชิกอื่นที่เป็นบุคคลธรรมดาของภาคีสมาชิกนั้นแต่ไม่ได้มีสัญชาติของภาคีสมาชิก, ไม่ผูกพัน</p> <p>Mode 3 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การจัดตั้งทางพาณิชย์ในสาขาหรือสาขาย่อยในภาคผนวกนี้อนุญาตให้โดยผ่านบริษัทจำกัดความรับผิดชอบที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น โดยการร่วมหุ้นโดยต่างชาติต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน , ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>อื่นๆ ไม่ผูกพัน รวมถึงการอุดหนุน</p> <p>Mode 4 ไม่ผูกพันยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดผู้ให้บริการภายใต้สัญญา ไม่ผูกพัน</p>

¹⁰⁹ โปรดดูรายละเอียดใน Agreement on Trade in Services under The Framework Agreement on comprehensive Economic Cooperation Among The Governments Of The Member Countries of The Association Of Southeast Asian Nation and The Republic of Korea และ Thailand – Schedule of Specific Commitments)

<p>Mode 4 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในระดับสาขาเฉพาะ การเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา ไม่ผูกพัน นอกจาก</p> <p>(3) ผู้เยี่ยมเยียนทางธุรกิจ (Business Visitor)</p> <p>ระยะเวลาการพักอาศัยชั่วคราว กำหนดระยะเวลาการพำนักอาศัยชั่วคราวไว้ เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 90 วัน แต่ตัวแทนของบุคคลที่รับผิดชอบในการก่อตั้งการเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) อาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี และครบเกณฑ์ตามที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Bureau) และกรมการจัดหางาน (Department of Employment) กำหนดไว้</p> <p>(4) ผู้โอนย้ายภายในกิจการ</p> <p>ผู้โอนย้ายภายในกิจการเป็นบุคคลธรรมดาของซึ่งเป็นลูกจ้างในระดับผู้จัดการหรือผู้บริหาร หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง</p> <p>ผู้จัดการ ได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่เป็นหลักในการอำนวยการในองค์กร หรือแผนกหรือฝ่ายย่อยขององค์กรกำกับดูแลและควบคุมการทำงานของผู้ควบคุมดูแลอื่น ผู้รับจ้างที่ประกอบวิชาชีพหรือด้านการจัดการ มีอำนาจหน้าที่ที่จะว่าจ้างและให้ออก หรือเสนอแนะการว่าจ้าง การให้ออกหรือการตัดสินใจด้านบุคลากรอื่น ๆ (อาทิ การเลื่อนตำแหน่ง หรือการอนุญาตให้ลา) และมีอำนาจหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานวันต่อวัน บุคคลนั้นจะต้องไม่เป็นผู้ควบคุมดูแลระดับต้น เว้นแต่พนักงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ประกอบ</p>	<p>Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) ไม่ผูกพันยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด</p>
---	---

<p>วิชาชีพ หรือพนักงานที่จำเป็นสำหรับการให้บริการเป็นหลัก</p> <p>ผู้บริหาร ได้รับคำนิยามว่า บุคคลธรรมดาภายในองค์กรที่โดยหลัก อำนาจการดำเนินการจัดการองค์กร กำหนดเป้าหมายและนโยบายขององค์กร มีอิสระอย่างกว้างขวางในการตัดสินใจ และได้รับเพียงการกำกับดูแลหรือคำสั่งทั่วไปจากผู้บริหารในระดับสูงกว่าคณะกรรมการบริหารหรือผู้ถือหุ้นของธุรกิจ ผู้บริหารจะไม่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการให้บริการอย่างแท้จริงขององค์กรโดยตรง</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญ ได้รับคำนิยามว่า บุคคลภายในองค์กรที่มีความรู้ในระดับความเชี่ยวชาญที่ต่อเนื่องขั้นสูงและมีความรู้ที่เป็นกรรมสิทธิ์เกี่ยวกับการให้บริการ อุปกรณ์การทำวิจัย เทคนิค หรือการจัดการขององค์กร</p> <p>บุคคลธรรมดาที่เป็นลูกจ้างที่โอนย้ายของบริษัท ซึ่งได้ถูกจ้างงานโดยบริษัทนั้นในต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนที่จะได้ยื่นคำขอเข้ามา และต้องมีวีซ่าประเภทอยู่ชั่วคราวหรือไม่นับว่าเป็นคนเข้าเมือง (Non-Immigration visa) และเข้าเงื่อนไขในเรื่องของ management needs ตามที่กรมการจัดหางาน (Department of Employment) กำหนด</p> <p>ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of stay) กำหนดเวลาระยะเวลาในการพำนักอาศัย ชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน สามารถอยู่ได้นานไม่เกิน 1 ปี ขยาย 3 ครั้ง คราวละไม่เกิน 1 ปี โดยตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของกฎหมายไทย</p> <p>(5) ผู้ให้บริการภายใต้สัญญา (Contractual Service Suppliers)</p>	
--	--

<p>เป็นบริษัทที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ ไม่มีการประกอบธุรกิจในประเทศไทยแต่ได้ทำสัญญาการบริการในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว สัญญาดังกล่าวตกอยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p>ลูกจ้าง ต้องมีคุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้านวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ระยะเวลาในการพำนักอาศัย (Duration of stay) กำหนดเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราว เมื่อยื่นคำขอและได้รับใบอนุญาตทำงาน สามารถอยู่ได้นานไม่เกิน 1 ปี หรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่สั้นกว่า</p> <p>Mode 3 และ Mode 4 เงื่อนไขของการถือครองและใช้ที่ดิน (Acquisition and usage of land) นั้น ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คนต่างด้าว หรือนิติบุคคลต่างด้าวไม่อนุญาตให้ซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นเจ้าของอาคาร อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวเป็นเจ้าของอาคาร คอนโดมิเนียมได้</p>	
--	--

7.2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)

ประเภทบริการการศึกษา	ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด (Limitation on market access)	ข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Limitation on national treatment)
<p>บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่และอื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9219)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใด สั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

<p>บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตรปกติและนานาชาติ (ไม่รวมการศึกษาผู้ใหญ่ และ อื่นๆ) (International and National School Education Services : excluding Adult and Other Education Services) (Part of CPC 9221+9222)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่า , ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>
<p>บริการการศึกษาระดับสายเทคนิคและอาชีวะและระดับสายเทคนิคและอาชีวะสำหรับคนพิการ (Technical and Vocational Education Services) (CPC 9223+9224)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดย</p>	<p>1. Mode 1 ไม่มีข้อจำกัด 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

	<p>มีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้าง โดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมี คุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบัน ดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่น ๆ ที่อาจ กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้ โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตาม ระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่า, ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	
<p>บริการการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Services) (CPC 92300)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่ผูกพัน 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดย มีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาผู้นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้าง โดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาผู้นั้นมี คุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบัน</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่ผูกพัน 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

	<p>ดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้</p> <p>ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาใดสั้นกว่า , ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้</p> <p>อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	
<p>บริการการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพและ/หรือหลักสูตรระยะสั้น (Professional and/or Short Courses Education Services) (CPC 92400)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีความสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจนเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ <p>ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตาม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน

	<p>ระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาได้สั้นกว่า , ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	
<p>บริการการศึกษาอื่นๆ (Other Education Services)(CPC 92900), บริการสอนภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Tuition Services) (Part of CPC 92900)</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 ไม่มีข้อจำกัด 4. Mode 4 การให้บริการการศึกษาได้รับอนุญาตโดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลธรรมดาที่นั้นได้รับเชิญหรือถูกจ้างโดยสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งโดยชอบและจดทะเบียนในประเทศไทย และบุคคลธรรมดาที่นั้นมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่กำหนดโดยสถาบันดังกล่าว ตลอดจน เป็นไปตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการในกรณีที่ใช้บังคับได้ ระยะเวลาในการพำนักอาศัยชั่วคราวกำหนดไว้โดยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน 1 ปีหรือตามระยะเวลาการจ้างขึ้นอยู่กับว่าระยะเวลาได้สั้นกว่า , ซึ่งอาจขยายระยะเวลาได้ อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อผูกพันทั่วไป</p>	<p>1. Mode 1 ไม่ผูกพัน 2. Mode 2 ไม่มีข้อจำกัด 3. Mode 3 คำนิยาม ชาวต่างชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 การเข้ามาตั้งหน่วยบริการของหน่วยงานต่างประเทศ (Commercial Presence) ในข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด ที่ถูกควบคุมหรือเป็นเจ้าของโดยต่างชาติต้องอยู่ในการควบคุมภายใต้กฎหมายดังกล่าวเช่นกัน 4. Mode 4 ไม่ผูกพัน</p>

ภาคผนวก ง

ตารางสรุปประเด็นทางกฎหมายที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	GATS	AFAS	JTEPA	TAFTA	ACFTA	AANZFTA	ASEAN-KOREA
พระราชบัญญัติ โรงเรียน เอกชน พ.ศ.2550	สัญชาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	สัญชาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	สัญชาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	-	สัญชาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน บุคคล ธรรมดา	สัญชาติผู้ ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนบุคคล ธรรมดา	สัญชาติผู้ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนบุคคล ธรรมดา
	สัญชาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	สัญชาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	สัญชาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	-	สัญชาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาต ตั้งโรงเรียน นิติบุคคล	สัญชาติ ผู้จัดการผู้ ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนนิติ บุคคล	สัญชาติผู้จัดการ ผู้ขอรับ ใบอนุญาตตั้ง โรงเรียนนิติ บุคคล
	สัญชาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญชาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญชาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	-	สัญชาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญชาติ ผู้อำนวยการ และ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์	สัญชาติ ผู้อำนวยการและ ผู้อำนวยการ กองทุน สงเคราะห์

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	GATS	AFAS	JTEPA	TAFTA	ACFTA	AANZFTA	ASEAN-KOREA
ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ	-	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ	สัญชาติของผู้จัดการ
ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542	ทุนขั้นต่ำ	ทุนขั้นต่ำ	-	-	ทุนขั้นต่ำ	ทุนขั้นต่ำ	ทุนขั้นต่ำ

ภาคผนวก จ

**ตารางสรุปกฎหมายและระเบียบที่อาจได้รับผลกระทบ
จากการเปิดเสรีทางการศึกษา**

1. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1. การถือครองที่ดิน (ม.12)	ไม่กระทบ
2. จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มี สัญชาติไทย (ม.30)	ไม่กระทบ
2. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและ การออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2549	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน ข้อ 1(4)	ไม่กระทบ
3. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1. สัญชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้ง โรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (ม. 21)	กระทบ
2. สัญชาติของผู้จัดการของนิติบุคคลหรือ ผู้แทนของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตให้ จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล (ม. 22(5))	กระทบ

3. จำนวนหุ้นหรือทุนหรือจำนวนของผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่เป็นชาวต่างชาติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ ที่เป็นนิติบุคคล (ม.22(2))	ไม่กระทบ
4. การถือครองที่ดิน (ม.23)	ไม่กระทบ
5. สัญชาติของผู้อำนวยการและสัญชาติของผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์ (ม. 37 และ ม.69)	กระทบ

4. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
สัญชาติผู้จัดการ ข้อ 4(1)	กระทบ

5. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชน นานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1.การถือครองที่ดิน (ม.12)	ไม่กระทบ
2. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครู (ข้อ 10)	ไม่กระทบ
3. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็น ผู้จัดการและครูใหญ่ (ข้อ 9.1 และ 9.2)	กระทบ

6. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททวิศึกษา พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน ข้อ 6.2	ไม่กระทบ

7. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับ โรงเรียนราษฎร์ ประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2525	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน (ข้อ 4(1))	ไม่กระทบ

8. พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2551	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
การถือครองที่ดิน (ม.86)	ไม่กระทบ

9. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
1. ข้อกำหนดการพิจารณาอนุญาตให้ คนต่างด้าวประกอบธุรกิจ (ม. 5)	ไม่กระทบ
2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับบัญชีการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว (ม. 8)	ไม่กระทบ
3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของ คนต่างด้าว (ม. 15)	ไม่กระทบ

4. ขั้นตอนการขออนุญาตประกอบธุรกิจ ตามบัญชีสาม (ม. 17)	ไม่กระทบ
5. เงื่อนไขซึ่งกำหนดให้คนต่างด้าวที่ได้รับ อนุญาตต้องปฏิบัติตาม (ม. 18)	ไม่กระทบ
6. ทุนขั้นต่ำ (ม. 14)	กระทบ

10. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
ระยะเวลาการพำนักอาศัยในราชอาณาจักรเป็น การชั่วคราว (ม. 34(5), 35(6))	ไม่กระทบ

11. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551	
ประเด็นที่อาจได้รับผลกระทบ	ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา
อายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว (ม. 21)	ไม่กระทบ

ภาคผนวก จ

ตารางสรุปข้อกำหนดภายใต้ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

กฎหมาย	บทบัญญัติที่ได้รับผลกระทบ
<p>1. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550</p>	<p>ม.21 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p> <p>ม.22(5) ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 21</p> <p>ม.37 ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนในระบบ และแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบพร้อมกับส่งหลักฐานการแต่งตั้งผู้อำนวยการภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันแต่งตั้ง</p> <p>ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และสามารถทำงานให้กับโรงเรียนในระบบได้เต็มเวลา</p> <p>ผู้รับใบอนุญาตจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโดยไม่แต่งตั้งผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่งก็ได้</p> <p>ม. 69 ให้มีผู้อำนวยการกองทุนสงเคราะห์คนหนึ่งที่คณะกรรมการ</p>

	<p>กองทุนสงเคราะห์แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p>
<p>2. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยคุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้จัดการ พ.ศ.2551</p>	<p>ข้อ 4 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะแต่งตั้งผู้จัดการ ต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p>
<p>3. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2550</p>	<p>ข้อ 9 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการและครูใหญ่</p> <p>9.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(2)</p> <p>9.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นครูใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2)</p>
<p>4. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542</p>	<p>ม.14 ทุณชั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท</p> <p>ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุณชั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท</p> <p>กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุณชั้นต่ำที่ต้องนำหรือส่ง</p>

	<p>เข้ามาในประเทศไทยได้ด้วยก็ได้</p> <p>ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น</p>
--	--